

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2010 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKANVEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ : Hasan Fehmi KİNAY(Kütahya)

KÂTİP : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----O-----

20.11.2009

İ Ç İ N D E K İ L E R

- SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
- Rekabet Kurumu
- Milli Prodüktivite Merkezi
- Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
- Türk Akreditasyon Kurumu Türk Standartları Enstitüsü
- Türk Patent Enstitüsü
- Avrupa Birliği Genel Sekreterliği

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	3
SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli).....	3
REKABET KURUMU BAŞKAN VEKİLİ NURETTİN KALDIRIMCI	9
ESFENDER KORKMAZ (İstanbul).....	11
HASAN ANGI (Konya).....	12
İKİNCİ OTURUM	13
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya).....	13
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	15
OSMAN DEMİR (Tokat).....	17
GÜROL ERGİN (Muğla).....	18
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	20
MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli).....	22
FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ).....	22
MEHMET GÜNAL (Antalya).....	24
EYÜP AYAR (Kocaeli).....	25
SADIK BADAĞ (Antalya).....	27
EMİN HALUK AYHAN (Denizli).....	28
HARUN ÖZTÜRK (İzmir).....	30
TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir).....	31
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon).....	33
TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir).....	36
MEHMET YÜKSEL (Denizli).....	36
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	37
HASAN FEHMİ KİNAY (Kütahya).....	38
RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Burdur).....	40
SORULAR VE CEVAPLAR	40
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya).....	40
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	41

T B M M
Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

OSMAN DEMİR (Tokat).....	41
CAHİT BAĞCI (Çorum).....	41
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon).....	41
MEHMET YÜKSEL (Denizli).....	42
GÜROL ERGİN (Muğla).....	42
TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir).....	43
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon).....	43
RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Burdur).....	43
EMİN HALUK AYHAN (Denizli).....	43
SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli).....	44
ÜÇÜNCÜ OTURUM.....	47
DEVLET BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul).....	48
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	52
MEHMET GÜNAL (Antalya).....	54
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	55
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon).....	57
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	57
HARUN ÖZTÜRK (İzmir).....	58
SEDAT KIZILCIKLI (Bursa).....	58
MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli).....	60
HARUN ÖZTÜRK (İzmir).....	60
RECAİ BERBER (Manisa).....	61
OSMAN COŞKUNOĞLU (Uşak).....	61
DEVLET BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul).....	62
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	66
MEHMET GÜNAL (Antalya).....	66
Kapanma Saati: 21.04.....	67

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

20 Kasım 2009 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.15

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----0-----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Değerli Sanayi ve Ticaret Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

17'nci Birleşimin Birinci Oturumunu açıyorum.

Bugün gündemimizde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Rekabet Kurumu, Millî Prodüktivite Merkezi, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türk Akreditasyon Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü, Türk Patent Enstitüsü bulunmaktadır.

Değerli arkadaşlar, şimdi konuşmasını yapmak üzere Değerli Bakanımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, basınımızın değerli temsilcileri; Bakanlığımızla ilgili bağlı ve ilişkili kuruluşlarımızın 2009 yılı faaliyetleri ve 2010 yılı bütçesini görüşmek üzere huzurlarınızdayız. Bu vesileyle hepinizi Bakanlığımız, şahsım ve mesai arkadaşlarım adına saygıyla selamlıyor, bugünkü çalışmalarımızda yapacağınız katkılar için şimdiden teşekkür ediyorum. Bana ayrılan süre içerisinde sanayi, ticaret, teknoloji, tüketiciler, esnaf, sanatkâr ve KOBİ'lere kadar geniş bir yelpazede 72 milyon insanımızı yakından ilgilendiren, sorumluluk alanına sahip olan Bakanlığımızın 2010 yılı için hedefleri ve planladığı faaliyetler hakkında ana hatlarıyla bilgi sunacağım. Ancak öncelikle dünya gündeminin odaklandığı küresel krizin seyri ve ülkemiz ekonomisine etkileriyle ilgili kısa bir değerlendirme sunmak istiyorum.

Türkiye ekonomisinde 2001 yılındaki krizi etkileyen süreçte köklü bir dönüşüm yaşanmıştır. 2002 yılından itibaren uygulanan para ve maliye politikalarıyla birlikte hayata geçirilen kapsamlı reformlar bu dönüşüm sürecinin temel taşlarını oluşturmuştur. İzlenen bu politikalar özel sektörün dinamizminin artırılmasına önemli katkılar sağlamış, Türk ekonomisinin iç ve dış etkilere karşı uyum yeteneğini de artırmıştır. Son yıllardaki endüstriyel büyümenin kaynağında da özel sektörümüzün yatırımları ve dinamizmi vardır. Diğer yandan, sağlanan istikrar ortamıyla enflasyon hızlı bir düşüş eğilimine girmiş, ardı ardına yüksek büyüme oranları elde edilebilmiştir. 2002 yılında toplam 36 milyar dolar ihracat gerçekleştiren Türkiye 2008 yılında hedefi 125 milyar dolar olmasına rağmen yıl sonu itibarıyla 132 milyar dolar ihracat gerçekleştirebilmiştir. Küresel ekonomik krizin etkileri göz önüne alınarak 2009 yılı için 98,5 milyar dolar olarak hedeflenen ihracatımız Ekim 2009 itibarıyla 79 milyar olarak gerçekleşmiştir. Önümüzdeki iki ay içerisinde 98 milyarlık hedefe de ulaşılmış olacaktır. Türkiye 2002 yılında 230 milyar dolar gayri safi yurt içi hasılaya sahipken 2008 yılı sonu itibarıyla 742 milyar dolarlık bir gayri safi yurt içi hasılaya ulaşan ülke konumuna gelmiştir. Bugün Türkiye son yedi yılda gösterdiği ekonomik performans sayesinde dünyanın on altıncı, Avrupa'nın altıncı büyük ekonomisidir. Bu tablonun ortaya çıkmasında sanayi sektörümüzün payı büyüktür. Ülkemiz sanayisinin lokomotif konumundaki otomotiv sektörünün üretimi ve ihracatı sürekli artış göstermiş, sektörün 2002 yılında 4,4 milyar dolar olan ihracatı 2008 yılında 22 milyar dolara ulaşmıştır. Ekonomik krizin etkisi özellikle de Avrupa Birliği pazarındaki daralma nedeniyle 2009 yılının ilk on ayında ise bu sektörde 11,7 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Sektördeki ihracatımızın yıl sonunda 14 milyar doları geçmesini bekliyoruz. Otobüs üretiminde Avrupa'nın birincisiyiz, demir çelik ve çimento üretiminde ise Avrupa üçüncüsü konumundayız. Bunlar Türkiye açısından önemli kazanımlardır. Tüm bu olumlu gelişmelerde siyasi istikrarın yanı sıra özellikle ekonomide hayata geçirilen yapısal reformların payı büyüktür. Bu durum özel sektörüyle, çiftçisiyle, tüccarıyla, esnafıyla, çalışanıyla hepimizin birden elde ettiği bir ekonomik başarıdır.

Değerli milletvekilleri, Amerika Birleşik Devletleri ekonomisinin belirli bazı yapısal özelliklerinden kaynaklanan ve hızla dünyaya yayılan küresel ekonomik kriz ülkemizde de ilk önce faiz oranlarının ve döviz kurlarının yükselmesiyle etkisini göstermiştir. 2001 krizi sonrasında özellikle bankacılık sisteminde yapılan reformlara rağmen kriz sebebiyle gerçekleşen fon çıkışı ve ihracattaki daralma ekonomik büyüme üzerinde önemli etkiler oluşturmuştur. Reel sektör firmaları bir yandan daralan ve maliyeti yükselen kredi sorunları, diğer yandan iç ve dış talepte meydana gelen daralma neticesinde sıkıntılı bir süreç yaşamıştır. Hükümetimiz piyasadaki beklentileri karşılamak, bankacılık sektöründeki işlemlere garanti vermek, mali sorunlar yaşayan firmalara destek vermek, arz ve talep cephesindeki olumsuzlukların etkilerini azaltmak için çeşitli düzeyde ve sektörlerde para ve maliye politikalarını yürürlüğe koymuştur. Daralan iç talebin kontrollü ve popülist olmayan maliye politikalarıyla uyarılması, daralan ihracatın başta komşu ülkeler olmak üzere çeşitlendirilmeye çalışılması ve ekonominin tıkanan kanalları ve yavaşlayan çarkları tekrar ivme kazanmıştır.

Ülkemiz ekonomisinde krizden en az zararla çıkılması adına etkin bir ekonomi yönetimi sergilenmiştir. Bu çerçevede dünya ekonomisi konjonktürüne bağlı olmakla birlikte dünya ekonomisinde krizin etkileri 2008'in son çeyreğinden 2009'un ilk yarısına kadar sürmüş, toparlanma ancak 2009 yılının ikinci yarısından itibaren başlamıştır. Nitekim sanayi üretim endeksi ve kapasite kullanım oranlarındaki gelişmeler sanayimizde toparlanmanın başladığına da işaret etmektedir. 2009 Şubat ayında 84,6 ile Ocak 2005'ten bu yana en düşük seviyesine gelen sanayi üretim endeksi eylül ayında 104,1'e ulaşarak Şubat 2009'a kıyasla yüzde 23 oranında bir toparlanma göstermiştir. İmalat sanayisinde kapasite kullanım oranı ise ekim ayında eylül ayına göre 1,7 puan artarak yüzde 71,8 seviyesine yükselmiştir. Bu noktaya gelinmesinde alınan tedbirlerin payı büyüktür. Kapasite kullanım oranında yüzde 60'lara kadar bir gerileme söz konusu

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

olmuştu. Yüzde 72'ye kadar bir yükseliş tekrar yaşandı. Dolayısıyla mart ayından itibaren Türkiye'de bir çıkış trendi başlamıştır. Bu çıkışın çok hızlı bir çıkış olmasını beklemek de yanlış olur. Önemli olan bu çıkışın istikrarlı, sürdürülebilir olmasıdır ancak içinde bulunduğumuz ekonomik ortamda dış talepte ciddi bir toparlanma olmadan iç talepte beliren canlanmanın etkisi sınırlı düzeyde kalacaktır. Yakalanan ivmenin korunmasında gelişmekte olan ülkelere yönelik ihracatımız büyük önem taşıyor. Özellikle Uzak Doğu, Afrika, Orta Doğu, Rusya ve Türk cumhuriyetleri önümüzdeki dönemde bizim için yeni fırsatlar doğuracak pazarlar olacaktır. Burada Afrika pazarını özellikle işaret etmek isterim. Son üç yıl-dört yıl içerisinde Afrika'yla 5 milyar dolar olan ticaretimiz 17 milyar dolar seviyesine çıkmış, önümüzdeki birkaç yıl içerisinde 50 milyar dolar seviyesine çıkabilecek bir potansiyele sahiptir ve üzerinde ısrarla durulması gereken önemli pazarlardan birisidir.

Global kriz sürecinde Avrupa kıtasında talep daralması nedeniyle yönümüzü keşfedilmemiş bölgelere çevirdik. İş adamlarımız son dönemde kara kıta Afrika'yı âdeta mesken tutmuştur. Yine Orta Doğu, körfez ve Orta Asya'yı da âdeta ticaret platformuna dönüştürmüştür. İş adamlarımızla birlikte son dönemde gerçekleştirdiğimiz Katar, Bosna-Hersek, Fas ve Macaristan ziyaretlerinde de bu ülkelerle ticari işbirliğimizin en üst seviyeye çıkarılmasına yönelik çok önemli kararlar aldık. Bu dönemde ihracatımızda ürün ve pazar çeşitlendirilmesiyle katma değeri yüksek sanayi ürünlerinin ihracatı geleneksel ürünlerimize göre önemli artış göstermiş, komşu ve çevre ülkeler başta olmak üzere gelişen pazarlara yönelik gerçekleşmiştir. Nitekim ekim ayında Türkiye aylık ihracatta 10 milyar doları yakalamıştır. Beklentimiz kasım ayında da bu rakamın aşılması yönündedir ancak Türkiye'nin tek başına alacağı tedbirlerle küresel krizin tüm olumsuz etkilerinden kurtulmasını beklemek doğru olmaz. Küresel kriz başta Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Japonya ve Çin olmak üzere bütün ülkelerin birlikte alacağı ve koordineli bir şekilde uygulayacağı tedbirlerle daha kolay aşılabılır. Türkiye 2008 yılının son çeyreğinden itibaren piyasalarda hissedilen olumsuz havaya rağmen Hükümetimizin almış olduğu sıkı tedbirler sayesinde global ekonomik türbülansı en az hasarla atlattığı durumdadır. Sürekli birlikte olmaya özen gösterdiğimiz iş adamlarımız, KOBİ'lerimiz, meslek odalarımız, yatırımcılarımız ve ihracatçılarımızın moral ve motivasyonu sık sık ziyaret ettiğimiz dış ülkelerdeki meslektaşlarına göre örnek olacak derecede yüksektir. Her zaman söylüyoruz, ekonominin yüzde 60'ı psikolojidir. Bu süreçte iş dünyamızın moral ve motivasyonunu yüksek tutması bizler için son derece sevindiricidir. Türkiye'nin bölgesinde lider ülke olmanın ötesine geçerek küresel ekonomik bir güç olma yolunda kararlılıkla ilerlediğinin de altını çizmek isterim. Gerek dünya gerek ülkemiz ekonomisinde son dönemde yaşanan gelişmelere paralel olarak genel tablonun bu yılın son çeyreğinden itibaren daha da iyiye gideceğine inanıyoruz. Hükümet olarak biz de ekonomimizde son dönemde yakalanan bu ivmeyi korumak için gerekli tedbirleri titizlikle almaya ve uygulamaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin krizden en az hasarla çıkması ve tekrar sürdürülebilir büyüme sürecine girmesi için üretimimizi, ihracatımızı ve bunlar içerisinde katma değeri yüksek ürünlerin payını artırmak son derece önemlidir. Büyüme, Türkiye için kaçınılmaz derecede önemli bir husustur. Ulusal ve uluslararası arenada emin adımlarla ilerlemek bizi güçlü bir ekonomiye dönüştürecektir. Küreselleşen dünyada ne kadar çok üretim yapar ve katma değeri yüksek ürünler pazarlayabilirsek, ne kadar çok dünya markası çıkartabilirsek, ileri teknoloji içeren ürünlerin ihracatını toplam ihracat içerisinde ne kadar artırabilirsek ekonomimiz o kadar büyüyecek ve güçlenecektir. Ekonomimizle ilgili gelişmeleri başta Ekonomi Koordinasyon Kurulu olmak üzere oluşturduğumuz izleme mekanizmalarıyla başından beri dikkatli, yakından ve dinamik bir yaklaşımla düzenli olarak takip ediyor, yeri geldikçe tedbirleri uygulamaya koyuyoruz.

Bu kapsamda bugüne kadar aldığımız tedbirlerden bazıları şöyle sıralayabiliriz: İmalatçı KOBİ'ler ile esnaf ve sanatkârlara yönelik 350 milyon TL'lik sıfır faizli can suyu kredisi desteğini iki katına çıkardık. Vergi borçlarının on sekiz ay süreyle yüzde 3 faizle taksitlendirilmesi imkânı getirdik. Ayrıca reel kesimin daha rekabetçi bir ortamda gelişmesi için kanunlaştırılan istihdam paketini yürürlüğe koyduk. Bu paket kapsamında işveren primi 5 puan düşürülmüş, genç ve kadınların istihdamına yönelik işveren primlerinde ise 5 yıl boyunca devlet desteği sağlanmıştır.

Başta GAP olmak üzere bölgesel gelişme ve sosyal kalkınma projeleri için 2008 ilâ 2012 dönemleri için 14,5 milyar TL tutarında ek finansman planlanmıştır. Özellikle beyaz eşya, otomotiv ve mobilya sektörü başta olmak üzere bazı sektörlerde getirdiğimiz özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi indirimi de iyileşmede oldukça etkili olmuştur. Bunun yanı sıra, Bakanlık olarak hazırladığımız yeni kredi destek paketiyle de esnaf ve sanatkârlar ile tüm KOBİ'lere yönelik üç aylık yeni bir kredi destek programını uygulamaya geçirdik. Bu programlarla, Türkiye'deki tüm KOBİ'lere işletme sermayesi olarak uygun koşullarda yeni bir finansal destek sağlamayı amaçlıyoruz. Bunların ilkiyle 100 bin işletmeye 2,5 milyar liralık kredi hacmi oluşturduk.

İkinci destek programı, GAP Bölgesinde faaliyet gösteren KOBİ'lere yöneliktir. Eylem planında yer alan bir faaliyet olarak GAP kapsamındaki illere yönelik makine, teçhizat ve faiz desteği başlattık.

Üçüncü kredi desteği ise acil destek kredisidir. 2009 yılı içinde Türkiye'de yaşanan ve çok sayıda vatandaşın gerek can ve mal kaybına neden olan sel felaketinden de büyük zarar gören işletmeleri desteklemek amacıyla bu programı da uygulamaya geçirdik.

Sayın milletvekilleri, 60'ıncı Hükümet Programında sanayi ve ticaret alanlarında Bakanlığımıza önemli görev ve sorumluluklar verilmiştir. Bu görevler istihdam oluşturulması, rekabet gücünün artırılması gibi makro ekonomik hedeflerin gerçekleştirilmesinde hayati öneme sahiptir.

Konuşmamın bu bölümünde Bakanlığımızın 2009 yılı faaliyetlerini ve 2010 yılı hedeflerini kısaca özetleyeceğim. Bu çerçevede ilk olarak Bakanlığımızın üzerinde titizlikle durduğu girişimci bilgi sistemiyle ilgili gelişmeleri sizlerle paylaşmak istiyorum. Girişimci bilgi sistemi sanayi ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren tüm gerçek ve tüzel kişilerin farklı kamu kurumları tarafından toplanan verilerini tek çatı altında birleştirme projesidir. Proje ülkemizde ekonomik ve sosyal gelişmeyle bölgesel kalkınmaya esas teşkil edecek politika ve stratejik planların hazırlanmasında son derece önem arz eden bir çalışmadır. Aynı zamanda bu alanda yapılan ilk ve tek çalışma özelliğini de taşımaktadır. Bu çerçevede çalışmalarını sürdürülen girişimci bilgi sisteminde 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin olarak Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı ve Sosyal

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

Güvenlik Kurumundan alınan verilerin sisteme entegrasyonu tamamlanmıştır. Maliye Bakanlığının 2008 yılına ilişkin olarak temin edilen verilerin ise sisteme dâhil edilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlık olarak ayrıca Türkiye'nin sanayi stratejisi belgesini hazırlamak üzere yürüttüğümüz çalışmaları da son aşamaya getirdik. Türk sanayisinin rekabet edebilirliğinin ve verimliliğinin yükseltilmesini temel alan Sanayi Strateji Belgesi ile orta ve yüksek teknoloji sektörlerin üretim ve ihracat içindeki payının artırılmasını, düşük teknoloji sektörlerdeki katma değeri yüksek ürünlere geçişin sağlanmasını ve becerilerini sürekli olarak geliştirebilen şirketlerin ekonomideki ağırlığının artırılmasını hedefliyoruz.

Diğer taraftan, Bakanlığımız koordinasyonunda kamu ve özel sektörün katılımlarıyla hazırlanan tekstil, hazır giyim, deri ve deri ürünleri sanayi stratejisi ve eylem planının hayata geçirilmesinin yanı sıra, otomotiv sanayi, demir çelik ve demir dışı metaller sanayi ve toprak sanayi stratejisi belgeleri ve eylem planları hazırlık çalışmaları da tamamlanma noktasına gelmiştir.

Sayın milletvekilleri, günümüzde toplumların ekonomik gücünü ve refah düzeyini belirleyen en önemli etken bilim ve teknoloji alanındaki gelişmelerdir. Bu gelişmelere uyum sağlayamayan ülkelerin 21'inci Yüzyılda varlıklarını korumaları son derece zordur. Biz de Bakanlık olarak bu alandaki geleceğe dönük stratejilerimizi bilgi ve teknolojik gelişimin ülkelerin refah seviyesini belirleyen en önemli unsur olduğu gerçeğini göz önüne alarak oluşturuyoruz. Artık dünyanın hiçbir gelişmiş ülkesinde sanayiden uzak duran ve sanayiden bağımsız ar-ge çalışması yürüten üniversite kalmamıştır. Biz de 5593 sayılı Kanun kapsamında başlatılan Sanayi Tezleri Projesiyle üniversite sanayi işbirliğinin kurumsallaşması yönünde önemli bir adım attık. SANTEZ kapsamında 2007 yılından bu yana desteklenmesi uygun bulunan 157 projeden 22'si tamamlanmıştır. Desteklenen projeler ağırlıklı olarak ileri malzemeler, makine, nanoteknoloji, biyoteknoloji, genetik tıp ve gıda sektörlerindedir. SANTEZ projelerinden amacımız ar-ge çalışmasını tek başına yapma imkânı olmayan KOBİ'lere ar-ge desteği vermek ve üniversite sanayi işbirliğini sağlamaktır. Yeni bir teknoloji ya da yeni bir teknolojik ürün geliştirme düşüncesinde olan, böyle bir projesi olan KOBİ sanayi tezleri projesi için Bakanlığımıza başvurmakta, projesi ticarileşebilir nitelikte bir projeye ar-ge çalışmalarının yüzde 75'i, harcamalarının yüzde 75'i Bakanlığımız bütçesinden finanse edilmektedir ve bu ar-ge çalışması üç yıl boyunca finanse edilmekte, altı ay da uzatma süresi var, üç buçuk yıl boyunca bu ar-ge çalışması KOBİ için desteklenmektedir. Şimdiye kadar, az önce söyledim, 157 adet projeden 22'si tamamlanmış, diğer projelerin ar-ge çalışmaları devam etmektedir. Biliyorsunuz, SANTEZ projesi 2007 yılından sonra çıkardığımız yasalarla yürürlüğe giren bir uygulamadır ve uygulama başarıyla devam etmektedir.

Bunun yanında, 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Bakanlığımıza 72 işletme ar-ge merkezi başvuru yapmış, bu başvurulardan 59 işletmeye ar-ge merkezi kurma merkezi verilmiştir. 50'den fazla ar-ge elemanı çalıştırmayı taahhüt eden ve çalıştıran büyük firmalara ar-ge merkezi kurma imkânı veriliyor ve ar-ge merkezlerinde yapılan çalışmalarda ar-ge elemanı olarak doktoralı çalışanların yüzde 90'ına kadar, diğerlerinin yüzde 80'i gelirlerinin tamamı gelir vergisinden muaf tutuluyor. Gerçek aldıkları gelir, yani asgari ücret kadari değil. Ne ücret alıyorlarsa, bu ücretlerinin yüzde 90'ı doktoralılar için, yüzde 80'i diğerleri için gelir vergisinden muaf tutuluyor. Ar-ge personeli elde ettiği ücret üzerinden tahakkuk eden sigorta işveren hissesinin yarısı her bir çalışan için beş yıl süreyle Maliye Bakanlığı tarafından karşılanıyor. Ar-ge ve yenilik faaliyetleriyle ilgili düzenlenen evraktan damga vergisi alınmıyor. Bu tür desteklerle rekabet öncesi işbirliği projelerinde de benzer uygulamalar gerçekleştiriliyor. Bu tür desteklerle şimdi 59 işletmeye ar-ge merkezi kurma imkânı verilmiş ve buralarda çalışan ar-ge elemanı sayısı 12 bini aşmıştır. Aynı kanun kapsamında ülkemizde bilgi yoğun ve yenilikçi girişimcilik konusundaki farkındalığın artırılması ve nitelikli gençlerin iş hayatına kazandırılması amacıyla başlatılan teknogirişim sermayesi desteği kapsamında genç girişimcilere 100 bin Türk Lirasına kadar hibe desteği de sağlıyoruz. 2009 yılı nisan ayında ilk başvuruları kabul edilen teknogirişim sermayesi desteği için gelen toplam 159 başvurudan 78'i uygun bulunmuştur. Genç girişimciler oluşturmak istiyoruz. Yüksek lisans öğrencisi, lisans son sınıf öğrencisi veya doktora öğrencileri arasından veya doktorasını beş yıl içinde tamamlamış genç akademisyenlerden bir iş fikri olanlar, bir teknolojik ürün veya bir teknoloji konusunda bir iş fikri olanlar ve şirketini kurmak isteyenlere teknoparklarda ve TEKMER'lerde öncelikle yerlerini tahsis ediyoruz ve bu gençlere herhangi bir kefil istemeden ve geri ödeme istemeden 100 bin TL girişim sermayesi veriyoruz. İlk defa bunu bu yıl başlattık. Her yıl 100 gence 10 milyon TL değerinde teknogirişim sermayesiyle bunlar arasından başarılı teknogirişimciler çıkmasını istiyoruz. Bu da yeni başlattığımız bir program olarak sizlerin bilgisine sunmak istediğim bir uygulamadır.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Teknogirişimcilerle mi sınırlı Sayın Bakan, diğer girişimcilere de yaygınlaştırılması...

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Devamla) – Bu teknogirişim, bu sadece teknogirişim.

Türkiye'de 2002 yılında ayrıca teknoloji geliştirme bölgesi olarak, yani teknopark sayısı da, 2002 yılında 2 olan teknopark sayısı bugün 37'ye ulaşmıştır. Bunlardan 26 adedi bu yıl sonu itibarıyla tamamen faaliyete geçmiş olacaktır, diğerleri ise çalışmaları sürdürülmektedir.

Sevinerek ifade edebilirim ki, bugün itibarıyla teknoparklardaki firma sayısı, fiilen teknoparklarda çalışan firma sayısı 1.189'a, istihdam edilen personel sayısı 11.393'e, tamamlanan proje sayısı 5.309'a, üzerinde çalışılan proje sayısı 3.606'ya, teknoparklardan yapılan ihracat 540 milyon dolara, yabancı firma sayısı 54'e, yabancıların teknoparklardaki yatırım tutarı 450 milyon dolara ve teknoparklardan alınan patent sayısı ise 246'ya ulaşmıştır. Sanayimizin uluslararası pazarlardaki yüksek rekabet gücü elde etmesinde ve ülke refahının artmasında itici güç oluşturacak bu programların başarısının ülkemizin gelecek on yılda güçlü ve refah seviyesi yüksek bir ülke hâline gelmesinde önemli katkısı olacağına inanıyorum.

Değerli milletvekilleri, planlı sanayileşme hamlemizde teknoparkların yanı sıra organize sanayi bölgeleri ile küçük sanatlar ve sanayi bölgeleri ve sitelerinin de önemli bir yeri vardır. Organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleri bugün yeni bir vizyonla katma değere dönüşecek üretime odaklı organizasyonlar hâline gelmişlerdir. Yürütülen OSB ve KSS

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

uygulamalarıyla bugün gelinen noktada 50 adedi son yedi yılda olmak üzere toplam 120 adet organize sanayi bölgesi projesinin altyapı inşaatı tamamlanarak sanayicilerimizin hizmetine sunulmuştur. Tamamlanan organize sanayi bölgesi projeleri için 2009 yılı fiyatlarıyla toplam 1 milyar 650 milyon TL tutarında devlet kredisi kullanılmıştır. Bu projelerin tamamlanmasıyla yaklaşık 800 bin kişiye de istihdam sağlanmıştır. 71 adedi son yedi yılda olmak üzere 429 adet küçük sanayi sitesinin üst yapı ve altyapı inşaatı da tamamlanmıştır. Toplam küçük sanayi sitesi projeleri için 2009 yılı fiyatlarıyla 2 milyar 840 milyon lira devlet kredisi kullanılmıştır. Bu projelerin tamamlanmasıyla da yaklaşık 460 bin kişiye daha sağlıklı şartlarda çalışma imkânı sağlanmıştır.

2009 yılında 13 organize sanayi bölgesiyle 7 küçük sanayi sitesi projesinin tamamlanması planlanmıştı ancak bu hedef aşılarak yıl sonunda 16 organize sanayi bölgesi ile 8 küçük sanayi sitesinin tamamlanması gerçekleşmiş olacaktır. Bu projeler tamamlandığında ise yaklaşık 80 bin kişiye daha iş imkânı sağlanmış olacaktır.

2010 yılı yatırım programı teklifimizde ise organize sanayi bölgeleri için 133 milyon 299 bin TL, küçük sanayi siteleri için ise 51 milyon 561 bin TL ödenek tahsisi öngörmekteyiz. Bu ödeneğin kullanımında kriterlerimiz kaynakların israf edilmeden, etkin kullanımını sağlamak ve sonuç odaklı olmak, yani bitirilmesi ve hızla üretime geçebilmesi mümkün olan yatırımlara öncelik vermek olacaktır. Ayrıca, e-dönüşüm Türkiye projesi kapsamında yürütülen bilişim vadisi projesinin fizibilite ve etüt çalışmaları da sürdürmektedir. E-dönüşüm Türkiye İcra Kurulunda da değerlendirilen konuyla ilgili il seçiminin kesinleşmesini müteakip çalışmalara da hızla devam edilecektir.

Çok değerli Komisyon üyelerimiz, esnaf ve sanatkârlarımız işletme sayılarının çokluğu, ülke çapında istihdam oluşturma imkânları, bölgesel kalkınma ve gelişmeye katkıları yönüyle ekonomik ve sosyal hayatımızın en önemli unsurlarından birisidir. Esnaf ve sanatkârlarımızın dünyadaki yapısal dönüşümün sunduğu fırsatlardan azami ölçüde yararlanmasının sağlanması ve bu dönüşümün olumsuz etkilerinin azaltılması Hükümet Programımızda da yer alan temel hedeflerimizden birisidir. Biz de Sanayi ve Ticaret Bakanlığı olarak bu hedefe hizmet etmek amacıyla esnaf ve sanatkârlarımıza yeni bir vizyon ortaya koyacak, sorunlarını belirli bir yol haritası kapsamında çözecek esnaf stratejisi üzerindeki hazırlıklarımızı tamamladık. Esnafımızı yeni dünya düzenine en iyi şekilde adapte etmeyi amaçlayan esnaf stratejisini bir eylem planıyla birlikte kamuoyuna açıklayacağız. Bakanlık olarak buradaki temel amacımız, büyümeyi, sürekli gelişmeyi ve kalıcı olmayı hedefleyen, etik ve ahlak değerlerini gözeten, ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip eden, teknoloji kullanma ve müşteriyle bire bir ilişki kurma suretiyle müşteriye özel mal ve hizmet üretebilen, işbirliği ve ortak çalışmaya açık olan bir esnaf ve sanatkâr vizyonu geliştirmektir.

Kısaca 3-D olarak ifade edebileceğimiz "Değişim, Dönüşüm ve Destek" kavramları temelinde kurgulanan strateji belgesi ve eylem planı kapsamında yedi öncelik belirledik. Bunlar kredi ve finansman şartlarının iyileştirilmesi, vergi, istihdam ve diğer yükümlülüklerin azaltılması, eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin geliştirilmesi, yenilikçilik ve girişimcilik geliştirilmesi, altyapı, kümelenme ve ortaklık faaliyetlerinin desteklenmesi, hukukî altyapılarının güçlendirilmesi ve örgütlenme modellerinin gözden geçirilmesi, Avrupa Birliği programlarından ve kaynaklarından esnaf ve sanatkârların daha çok faydalanmasının sağlanmasıdır. Böylece, yapısal değişim ve dönüşümün sunduğu fırsatlardan esnaf ve sanatkârlarımız azami ölçüde yararlandırılacak, aynı zamanda dönüşümün ve ekonomik krizlerin bu kesim üzerindeki olumsuz etkileri alınacak tedbirlerle azaltılacaktır. Esnaf ve sanatkârlarımıza yönelik çok önemli bir düzenlemeyi de bu dönemde hayata geçirdik. KOSGEB desteklerinden imalat sanayinin yanı sıra hizmet sektöründe faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlarımızın da yararlanmasına imkân vermiş olduk. Yeni başlattığımız esnaf ve sanatkârlarımıza yönelik, 100 bin esnafımıza yönelik 2,5 milyarlık kredi destek paketine de son derece büyük bir ilgi olmuştur ve bugün itibarıyla başvuran esnaf sayısı 70 bini aşmıştır. 25 bin lira üst limitte kredi kullanacak esnaflarımız, bayan olursa işletmeci 30 bin lira kredi kullanabilecektir. Biz bu kredilerin faizinin yüzde 75'ini karşılıyoruz, yüzde 25'ini kendisi karşılıyor fakat bankaların da rekabete girdiklerini, bazı bankaların geri kalan yüzde 25'i de kendileri karşılamayı taahhüt ettiklerini görüyoruz. Güzel bir rekabet ortamı da oluşmuş oldu. Bu kredi paketi 15 ay geri ödemeli, 3 ayı ödemesiz, 5 ayda ödenecek bir küçük kredi paketi, 25 bin liralık ama 100 binden fazla esnafımızın yararlanabileceği bir kredi paketidir ve şimdi de 70 binden fazla esnafımız bundan yararlanmak için başvurdu. Ay sonuna kadar 100 bini aşmasını bekliyoruz ve ilk kredi kullanımı da bayramdan önce başlamış olacaktır.

Değerli milletvekillerimiz, Bakanlık olarak üreticiyi desteklerken, tüketiciyi de ihmal etmiyoruz. Bakanlığımızın tüm toplumu ilgilendiren görevlerinden biri de tüketicinin korunmasına yönelik çalışmalardır. 2009 yılında 24.960'ı Bakanlığımıza, 48.690'ı hakem heyetlerine olmak üzere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SANAYİ VE TİCARET BAKANİ NİHAT ERGÜN (Devamla) - ...toplam 73.650 adet şikâyet başvurusu yapılmış, bunlardan 46.808'i tüketici lehine, 10.271'i ise tüketici aleyhine sonuçlanmış, 16.251 tüketici başvurusu da değerlendirme aşamasındadır. Ayrıca Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatına yapılan tüketici şikâyetlerinin değerlendirmesinin sonucu 201 firmada denetim yapılmış ve tüketicinin korunması mevzuatına aykırı harekette buldukları için toplam 153 milyon 595 bin 924 lira idari para cezası uygulanmıştır. Önümüzdeki dönemde uygulamaya geçireceğimiz e-tüketici bilgi sistemiyle tüketicilerin eğitilmesi ve bilgilendirilmesi, uluslararası tüketici kurumlarına erişim sağlanması ve tüketici sorunları hakem heyetleri ve tüketici mahkemelerinin karar süreçlerinin desteklenmesi gibi konularda tüm vatandaşlarımıza hitap edecek bir hizmeti de hayata geçirmiş olacağız. Bununla birlikte sekreteryası Bakanlığımızca yürütülen Reklam Kurulu tarafından da aldatici, yaniltıcı veya mevzuata uygun olmayan rakamlar hakkında uygulanan caydırıcı yaptırımlar piyasaların adil ve düzgün işlemesi açısından önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin son yıllarda sektördeki rekabetin de artmasıyla birlikte iletişim hizmetlerine yönelik aldatici nitelikteki reklamların sayısında önemli ölçüde artış olduğu gözlenmiştir. Yediden yetmişe toplumumuzun her kesimini yakından ilgilendiren ve önemli tüketici mağduriyetlerine yol açan bu tür aldatici reklamlarla ilgili olarak 2009 yılında Reklam Kurulu tarafından iletişim sektöründe faaliyet gösteren firmalara toplam 4 milyon 255 bin 200 lira idari para cezası uygulanmıştır. Diğer taraftan Reklam Kurulu sadece aldatici ve yaniltıcı reklamlarla

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

değil, aynı zamanda piyasaların düzgün işleyişini engelleyen ve rekabet ortamını bozucu nitelikte olan reklamlarla ilgili yaptırımlar uygulamaktadır. Bu bağlamda, bir teknoloji firması tarafından yakın bir geçmişte yapılan ve yarı insan yarı hayvan figürlü reklamlar Kurul tarafından da değerlendirilmiş, söz konusu reklamların rakip firmaları kötüleyici ve küçük düşürücü, aynı zamanda diğer firmalardan alış veriş yapan tüketicileri de rencide edici nitelikte olduğu kanaatiyle, reklamı veren firma hakkında 134.400 lira idari para cezası uygulaması gerçekleştirilmiştir. Bu konuda gerçekten hem üreticilerimizi hem tüketicilerimizi bir kere daha dikkatlerini çekmekte fayda var. Üreticilerin tüketicileri yanıltıcı reklam ve kampanya yapmaması, tüketicilerin de özellikle teknolojiyi tüketirken son derece dikkatli davranmaları gerekiyor. Mesela cep telefonlarımıza gelen SMS mesajları, bir bakıyorsunuz, işte, şunu yaz, boşluk bırak, 25 25'e gönder, şu müzikleri dinle veya şu programı indir. Bunları ilk etapta insanlar bedava zannetmektedirler. Bedava zannettikleri için de hemen o gelen mesaja cevap vermekte ve teknolojiyi tüketmektedirler ama sonra kendilerine yüklü bir fatura, telefonları kontrolyüse kontrollerinin hızla eridiğini görmekteyiz. Firmalar tüketiciyi bu tür yanıltıcı bir kampanya yapmaları son derece yanlıştır tüketici hakları açısından. Tüketiciyi Koruma Kanunu çerçevesinde, bilişim sektöründe çalışan firmalara çok ciddi yaptırımlar gelebilmektedir. Tabii ki tüketiciler de ciddi faturalarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Ya da mahiyeti yanıltıcı olan reklamlar. İşte bakıyorsunuz, şu kremi sür, yirmi yaş gençleş veya şu çayı iç, üç kilo ver. Yani bütün bunların bu özellikleri taşımadıkları denetim sonucunda ortaya çıkabilmekte ve tüketiciyi yanıltıcı nitelikte olanlar hakkında ağır yaptırımlar uygulanmaktadır. Bu nedenle bu tür reklamlara karşı tüketicilerimizin son derece dikkatli olmasında fayda var. Evet, bir denetim yapılıyor ve ağır yaptırımlar, cezalar da getirilebiliyor ama o yapılan kadar bazı tüketiciler de yanıltılabiliyor. Bu açıdan bir kere daha tüketicilerimizi ve üreticileri, reklam firmalarını buradan uyarmayı vesile saymış oluyorum.

Değerli milletvekilleri, Bakanlığımız tarafından yıllık olarak gerçekleştirilen piyasa gözetim ve denetim faaliyetlerine son dönemde hız verilmiştir. Bakanlığımız sorumluluk alanında bulunan ithal ve yerli mamul ürünlerden 2009 yılı ocak-ekim döneminde toplam 8.921 adet ürün denetlenmiştir. Bunlardan 7.952 adet ürün uygun bulunurken, 964 adet üründe aykırılık tespit etmiş ve bunlarla ilgili de 273.480 lira para cezası verilmiştir. Bu denetimler sonunda tespit edilen yoğun aykırılığın CE işaretinin olmaması ya da yanlış iliştirilmesi, enerji etiketinin bulunmaması, AT uygunluk beyanının olmaması, teknik dosya eksikliği, garanti belgesi, etiket ve kullanma kılavuzundaki eksiklikler şeklinde olduğu görülmüştür. Önümüzdeki dönemde piyasayı kalitesiz ve güvensiz ürünlerden ayıklamaya yönelik faaliyetlerimiz yoğunlaştırılmış bir şekilde devam edecektir. Bugün sanayicimiz gerçekten rekabet gücü artmış ama kaliteli mallarla ve ülkelerle rekabet gücü artmış bulunmaktadır. Sanayicimizin en büyük şikâyeti kalitesiz mallarla rekabet edebilmektir. Kalitesiz mallarla rekabet edebilmek son derece zordur. Bu nedenle de piyasaya giren kalitesiz ve güvensiz ürünlerle mücadeleyi yoğun bir şekilde sürdüreceğiz. Ayrıca 3516 sayılı Ölçüler ve Ayarlar Kanunu kapsamında ülkemiz sınırları içerisinde kullanılan her türlü ölçü ve ölçü aletlerinin millî ekonominin ve ticaretin gerekleri ve kamu yararı dikkate alınarak doğru, ayarlı ve uluslararası birimler sistemine uygun olarak imali ve kullanılması da Bakanlığımızca sağlanmaktadır. Ölçü ve ayar hizmetleri 71 milyon vatandaşımızın yirmi dört saat hizmet aldığı bir alandır. Bu alanda ölçümlerin doğru ve hassasiyetle yapılması, böylece tüketici mağduriyetlerinin, ekonomik kayıpların ve haksız kazancın önlenmesi amaçlanmaktadır. Bunlara ilaveten ülkemizin Avrupa Birliği'ne katılım müzakereleri kapsamında 33 başlıkta yer alan Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmalarının 21 başlığında Bakanlığımız ağırlıklı bir konuma sahiptir. İşletmelerimiz, özellikle de KOBİ'lerimizin daha rekabetçi olmalarına ve yenilikçilik kapasitelerinin artırılmasına yardımcı olmak amacıyla Avrupa Birliği'nin 2007-2013 yılları arasında uygulamaya koyduğu rekabet edebilirlik ve yenilik çerçeve programının birinci bileşeni olan girişimcilik ve yenilik programına ülkemizin katılımı konusundaki çalışmalar Bakanlığımız öncülüğünde tamamlanmıştır. Söz konusu program kapsamında yüksek büyüme potansiyeli olan yenilikçi KOBİ'lere finansman ve teminat desteği sağlanacak, finansal aracı kurum ve kuruluşlara kapasite geliştirme desteği temin edilecektir. Ayrıca program çerçevesinde oluşturulan ve ülkemizden yedi konsorsiyumun dâhil olduğu Avrupa İşletmeler Ağı ile 81 ilimizi kapsayacak şekilde KOBİ'lerimize ücretsiz danışmanlık ve bilgilendirme desteği de sağlanmış olacaktır. Bakanlığımız 2007-2013 döneminde Avrupa Birliği tarafınca aday ve potansiyel aday ülkelere yönelik uygulanan katılım öncesi malî yardım aracının bölgesel rekabet edebilirlik alt bileşeninin yürütülmesinden de sorumludur. Bu bileşenin toplam bütçesi ulusal katkı da dâhil olmak üzere 186,9 milyon avrodur. Söz konusu meblağ hedef bölge olarak tanımladığımız Türkiye'nin nispi olarak geri kalmış 43 ilinde, kalkınmada öncelikli 43 ilinde üç proje paketi yaklaşımıyla kullanılacaktır. Bu projeler belirlenmiş ve ilan edilmiştir bölgelerimize göre. Bu projelerle hem bu bölgelerimiz 187 milyon avroluk bir kaynak kullanacaklardır hem de bu bölgelerdeki yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve kamu kuruluşları Avrupa Birliği standartlarında proje yapma yeteneğine de sahip olmuş bulunuyorlar, bu yetenek de bu kuruluşlarımızda gelişmiş oluyor.

Saygıdeğer milletvekilleri, Bakanlığımızın ilgili kuruluşu olan KOSGEB ekonomimizin bel kemiğini oluşturan KOBİ'lerle ilgili yaygın hizmet sunan bir kuruluştur. KOSGEB 2003 yılından ekim 2009 tarihine kadar yönetmelik destekleri kapsamında toplam 244 milyon TL tutarında destek ödemesi gerçekleştirmiş. Kredi faiz desteğiyle banklar aracılığıyla verilen kredilerle 5,2 milyar Türk lirası tutarında kredi hacmi oluşturmuştur. Sadece 2009 yılında KOSGEB tarafından Ekim ayı sonu itibarıyla 10.571 işletmeye destek sağlanmış olup desteklerin toplam tutarı 54 milyon Türk lirasıdır. İlaveten az önce söylediğim destekler de gelecektir.

Endüstrileşmenin, sağlıklı bir sosyal yapının, gelir dağılımındaki dengenin ve ticaretteki dinamizmin vazgeçilmez unsurları olan KOBİ'leri güçlü olması küreselleşmenin olumsuz etkilerini de minimum düzeyde tutacaktır. Bu nedenle önümüzdeki süreçte KOBİ'lerin potansiyelini ve girişimcilik özelliklerini dikkate alarak, doğru ve yerinde destekler vermeye devam edeceğiz. 2010 yılında KOBİ'lerin özellikle ölçek büyüme, ARGE, inovasyon çalışmaları, teknolojiye uyum, dışa açılma ve ihracatlarını arttırmalarına yönelik desteklemelerini yoğun bir şekilde sürdüreceğiz. Bu arada finansman erişim noktasında teminat sıkıntısı yaşayan KOBİ'lerimize rahat bir nefes aldırarak bir uygulamayı da hayata geçirdik. KOSGEB'in de ana ortağı olduğu kredi garanti fonunun sermayesi 60 milyondan 240 milyona çıkarılmış, kredi garanti kuruluşlarına 1

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

milyar liraya kadar da hazine desteği sağlanmasını öngören Bakanlar Kurulu kararıyla KOBİ'lerimize yeni 10 milyar Türk lirası kredi hacmi oluşturulmuştur.

Değerli komisyon üyeleri, Bakanlığımızın bağlı kuruluşu olan Patent Enstitüsü Türkiye'de etkin bir sınai mülkiyet sisteminin altyapısını oluşturan bir kuruluştur. Türkiye patent başvurularında büyük artışların gerçekleştiği bir dönemi yaşamaktadır. Dünyada son yıllarda patent başvurularındaki yıllık artış oranı ortalama yüzde 5'in altında gerçekleşirken ülkemizde yerli patent başvurularındaki artış oranı 2007 yılında yüzde 70, geçtiğimiz yıl ise yüzde 23 olarak gerçekleşmiştir. 2008 yılında faydalı model başvuruları ile birlikte değerlendirildiğinde cumhuriyet tarihimizde ilk defa Türk Patent Enstitüsünün bir yılda 10 binin üzerinde buluş için başvuru yapılmıştır. Tasarım ve markalaşma çalışmalarına büyük önem veren Bakanlığımızın girişimleriyle Türkiye'de ilk kez Türk Tasarım Danışma Konseyi kurulmuş, Konsey üretimin katma değere dönüştürülmesi aşamasında en çok eksikliğini hissettiğimiz tasarım ve tasarımcılığın dünya pazarlarında tercih edilir konuma getirilmesine tasarımcı ve sanayici iş birliğinin sağlanmasına Türk tasarımı imajının yerleştirilmesine yönelik büyük bir boşluğu ortadan kaldırmış olacaktır. Tasarım konseyimizin ilk toplantısında ocak ayında bir çalıştay gerçekleştirmeyi ve bu çalıştayda bir tasarım stratejisi, tasarım politikaları ve tasarım eylem planı oluşturmayı amaçladık. Bu çalıştay da ocak ayı içerisinde gerçekleştirilmiş olacaktır.

Bakanlığımızın ilgili bir diğer kuruluşu olan Türk Standardları Enstitüsü de her türlü standardı hazırlamak, laboratuvar ve belgelendirme faaliyetleriyle uygunluk değerlendirmesi alanında hizmet vermektedir. Türk Standardları Enstitüsü geliştirdiği standartlar, ARGE ve laboratuvar çalışmalarıyla kurulduğu günden bu yana üreticilerimize yol göstermekte, ülkemize başarıyla hizmet vermektedir. Bu kapsamda uygunluk değerlendirme hizmetlerinden doğrudan yararlanan şirket sayısı son iki yılda 45 binin üzerine çıkmıştır. Ayrıca hazırlanan yeni yasa taslağı ile Enstitünün Avrupa Birliğine uyum sağlaması yönünde gerekli düzenlemeler de yapılmış olacaktır. Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilen ve şu an alt komisyonda görüşülen kanun tasarısıyla Türk Standardları Enstitüsü tümüyle yeniden yapılandırılacak ve devlet bütçesine yük olmadan teknolojik gelişmelere ve ihtiyaçlara göre yeni merkezler, şubeler ve temsilcilikler ile şirket ve vakıf kurabilecektir. Enstitünün Avrupa Birliği standardizasyon teşkilatlarına tam üyeliğinin önündeki mevzuattan kaynaklanan sorunları ortadan kaldıracak, Türk standartlarının tüm dünyadaki muadilleri gibi idari, mali ve teknik bağımsızlığı sağlanarak kurumun hizmet verdiği alanlarda uluslararası pazarlara girişinin önü açılmış olacaktır.

Bakanlığımızın ilgili kuruluşu olan Türk Akreditasyon Kurumu da Dünya Ticaret Örgütü'nün ticarete teknik engellerin kaldırılması konusundaki düzenlemeler ve Avrupa Birliği müktesebatına uyum çerçevesinde 2001 yılından bu yana 400'ün üzerinde kuruluşu akredite etmiştir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizi verimlilik kavramıyla tanıştıran, verimliliğin nasıl artırılacağına ilişkin olarak kamu ve özel kesim kuruluşlarımıza yol gösteren Milli Prodüktivite Merkezi de Bakanlığımızla ilgili bir kuruluş olarak faaliyet göstermektedir. Milli Prodüktivite Merkezi yaklaşık elli ilimizde uygulanan verimliliği artırma projelerinin yanı sıra önümüzdeki yıl ülkemizde yapılacak olan 16. Dünya Verimlilik Kongresi ile 2010 Avrupa Verimlilik Konferansı ile faaliyetlerini sürdürecektir. Bakanlığımızın ilişkili kuruluşlarından olan Rekabet Kurumu da piyasalarda kartelleşme ve tekelleşmeyi engellemek yönünde bugüne kadar önemli adımlar atmıştır. Bunun sonucunda tüketicilerin gıdadan sağlığa, barınmadan ısınmaya, iletişimden ulaşımına, kısacası yaşamın her alanında daha kaliteli ürünü daha nitelikli ve daha ucuza satın alabilmeleri sağlanmıştır. Rekabet Kurumu yalnızca Türkiye'deki kurumlar arasında değil, dünyadaki rekabet otoriteleri arasında ön sıralarda yer kazanmıştır. Bunun bir sonucu olarak Rekabet Kurumu Küresel Rekabet Ağının 8. Uluslararası Toplantısına da 2010 yılında ev sahipliği yapacaktır.

Yine Bakanlığımızın ilişkili kuruluşu olan Şeker Kurumu, temel ve stratejik bir gıda olan şekerde 4634 sayılı Şeker Kanunu ile birlikte gıda güvenliğini sağlamış, ülkenin ihtiyacını karşılayacak miktarda şekerin ithalata meydan vermeksizin yurt içinde üretilmesini de temin etmiştir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bir temel faaliyet alanı da sanayi ve ticaret alanına ilişkin yasal altyapıyı oluşturmak ve bu alanlarda düzenleme, gözetim ve denetim çalışmalarını sürdürmektir. Girişimcilerimizin iş yaparken içinde buldukları yasal ortamın mümkün olduğunca basit, bürokrasiden uzak ve uluslararası normlara uygun olması bir zorunluluktur. Bunun yanında vatandaşlarımızın tüketici olarak haklarının korunması da üzerinde özenle durduğumuz bir konudur. Bakanlığımız bu çerçevede 2009 yılında önemli yasal düzenleme çalışmalarını yürütmüş, önümüzdeki dönemde de çeşitli düzenlemeleri gündeme getirecektir.

Tüketicinin Korunması Kanunu; Alışveriş Merkezleri, Büyük Mağazalar Ve Zincir Mağazalar Kanun Tasarı Taslağı; Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, lisanslı depoculuk, tarımsal birliklerin yeniden yapılandırılması, Kooperatifler Kanunu, Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu'nda değişiklik çalışmaları, Sınai mülkiyet haklarıyla ilgili mevzuat çalışmaları, Türk Standardları Enstitüsü ve Teknopark Kanunu gibi düzenlemeler bunlardan bazıları olacaktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı olarak girişimciliğe, yenilikçiliğe ve yüksek katma değerli teknoloji üretimine dayalı ekonomik yapısıyla Avrasya'nın mal ve hizmet üretme üssü hâline getirme konusunda kararlıyız. Hedefimiz Türkiye'yi dünyanın en gelişmiş on ülkesi içinde hak ettiği konuma yükseltmektir. Bu çerçevede ülkemizin küresel düzeyde rekabet gücünü arttırmaya yönelik temel misyonumuz ekonominin itici gücünün özel girişimcilik olduğu bilinciyle ve başta KOBİ'ler olmak üzere bütün sanayici, tüccar, esnaf ve sanatkâra güvenli, sürdürülebilir ve çevreye duyarlı bir iş ve rekabet ortamı oluşturmaktır. ARGE çalışmalarına sağlanan desteklerle ileri teknolojiye ve yenilikçiliğe dayalı yüksek katma değer sağlayan bir üretim kültürünün oluşması en önemli hedefimizdir. Bu yolda risk alarak elinin taşın altına koyarak Türkiye'yi geleceğe taşıyacak girişimcilerimize her türlü desteği sağlamak ve onlara yol açmak temel çalışma anlayışımız olmaya devam edecektir. Hükümet programımızda da açıklandığı üzere sanayi politikalarımızın temel hedefi rekabet gücümüzü verimlilik ve teknolojik yenilik ekseninde artırmak, özel sektör öncülüğünde dışa dönük bir yapı içinde sürdürülebilir kalkınmayı sağlamaktır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

Değerli komisyon üyeleri, Bakanlığımızın 2010 yılı bütçesi 671 milyon 109 bin Türk lirası, 2011 yılı bütçesi 755 milyon 342 bin Türk lirası, 2012 yılı bütçesi ise 799 milyon 628 bin Türk lirası olarak belirlenmiştir. Toplamı 671 milyon 109 bin Türk lirası olan bütçe ödeneğiyle ülkemizin sınırlı kaynaklarının etkin kullanılması yoluyla Türk sanayi ve ticaretinin geliştirilmesi için Bakanlık olarak azami gayreti göstereceğiz.

Bu vesileyle katkılarınızdan dolayı Bakanlığımız, bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşları adına hepinize teşekkür eder, 2010 yılı bütçesinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını temennisiyle hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Şimdi bütçesiyle alakalı konuşmasını yapmak üzere Rekabet Kurumu Başkanına söz veriyorum.

Buyurun efendim.

REKABET KURUMU BAŞKAN VEKİLİ NURETTİN KALDIRIMCI – Sayın Başkan, komisyonun değerli üyeleri; hepinizi ayrı ayrı saygıyla selamlıyorum. 2010 yılı bütçemizin takdimi vesilesiyle, Kurumumuzun faaliyetleri hakkında sizlere kısaca bilgiler vermek istiyorum.

Serbest piyasa ekonomisi günümüz dünyasındaki en yaygın ekonomi ve politika tercihidir. Bugüne kadar ortaya konabilmiş en iyi ekonomik düzen olduğu kabul edilen bu sistemin denetiminde yaşanabilecek eksiklik ve aksaklıkların ne denli ağır faturalara dönüşebileceği de açıkça görülmüştür. Rekabet kurumları piyasaların tümüyle kendi hâline bırakıldıklarından ortaya çıkabilecek aksaklık ve olumsuzlukları engelleme amacıyla kurulmuşlardır. Bugün içinde bulunduğumuz, hâlen yaşanılmakta olan ve tüm dünyayı etkisine alan ekonomik kriz bazı şüphelere yol açmış olmakla birlikte serbest rekabete dayalı, serbestçi anlayışa dayalı piyasa ekonomisine olan güveni ortadan kaldırmamıştır. Sistemin etkin şekilde denetimi eğer zorunlu, önemli bir kamu yönetimi görevi ise rekabet bu denetim mekanizmalarının en önemlisi ve en az maliyetli olanıdır. Gelişmiş ülkeler açısından da krizin ilk zamanlarında esmeye başladığı hissedilen korumacılık rüzgârları ve piyasa ekonomisinden sapma olarak nitelenebilecek önlemler zamanla yerini mevcut sistemin eksik yanlarını giderme çabalarına bırakmıştır. Bunun tersi yönünde bir gelişmenin tüketicilere zarar vereceği, uzun dönemli büyüme ve istihdamı ciddi şekilde tehlikeye atacağı herkesçe kabul görmektedir.

Malumunuz olduğu üzere Rekabet Kurumu teşkilini ve faaliyetlerinin dayanağını Anayasa'mızın devlete tekelleşmeyi ve kartelleşmeyi engelleme görevini yükleyen 167'nci maddesinden ve 1994 yılında kabul edilen 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'dan almaktadır. Rekabet Kurumu ve Kurumun karar organı olan Rekabet Kurulunun oluşumu ise bu Kanun kapsamında 97 yılında gerçekleşmiştir. Şunu da ifade etmek gerekir ki ülkemizde bir rekabet kanununun kabul edilmesi ve bu kanunu uygulayacak bir kurum oluşturulmasının arka planında Avrupa Birliği ile yapılan Gümrük Birliği Anlaşması çerçevesinde üstümüze aldığımız bir yükümlük bulunmaktadır. Bir başka ifadeyle, rekabetin korunmasına yönelik bir mevzuat ve uygulayıcı kurumun varlığı, AB tarafından Birlik ile ülkemiz arasındaki ekonomik ilişkilerin ilerletilmesinde, geliştirilmesinde aranan ön şartlardan birisi olmuştur. Bu noktada, hem mevzuat hem de uygulama bakımından Kurumumuzun görevli olduğu alanda AB ile uyum noktasında bir sorun bulunmadığını ve ilerleme raporlarında Kurumun kapasitesi ve uygulamalarının tatmin edici seviyede bulunduğu sürekli vurgulandığını ifade etmek isterim.

Değerli üyeler, yaklaşık on iki yıllık uygulama sonucunda Kanun'un bize verdiği temel görevleri ve Kurumumuzun asli vazifesini oluşturan konuları kısaca işaretleme istiyorum:

Bunlardan ilki ve belki de en önemlisi başta karteller olmak üzere, teşebbüslerin rekabeti ortadan kaldıran, dolayısıyla ekonominin bütünü ve tüketiciler üzerinde olumsuz etkileri olan anlaşmalar yapmalarıyla ilgili yasaklamadır. En önemli faaliyetimizin bu tür rekabeti önleyici, engelleyici, kısıtlayıcı anlaşmaları önlemek olduğunu söylemek abartma değildir. Bu doğru bir tespittir.

İkinci önemli görevimizi ise hâkim durumun piyasalarda kötüye kullanılmasının önlenmesidir. Hâkim durumdaki, diğer bir ifadeyle piyasalarda önemli güce sahip olan bir teşebbüsün, bu hâkimiyetini kötüye kullanması, istismar etmesi yasaklanmıştır ve bu görev bizim temel görevlerimizden ikincisini teşkil etmektedir.

Rekabet hukukunun üçüncü önemli ayağı ve kurumumuzun üçüncü önemli görevi diyebileceğimiz alan birleşme ve devralmaların kontrolüdür. Bu çerçevede taraflarının cirolarının toplamı 25 milyon TL'yi, pazar payları toplamı ise yüzde 25'i aşan işlemler Rekabet Kurulunun iznine tabi kılınmakta, bunlardan hâkim durum yaratan veya mevcut bir hâkim durumu güçlendiren birleşme ve devralmalar engellenmektedir, yasaklanmaktadır. Bu noktada, bu alanda uygulamadaki politikamızın temel itibarıyla işlemlere izin vermemekten ziyade piyasalar açısından oluşabilecek rekabetçi endişeleri giderici yükümlülükler getirerek işlemleri onaylamak yönünde olduğunu belirtmek isterim. Özelleştirme uygulamaları da birleşme ve devralmaların kontrolü kapsamında yürütülmektedir. Ancak, konunun önemi ve özelleştirmelerin genellikle aynı zamanda bazen bir pazarın rekabete açılması sürecini de içermesi nedeniyle diğer birleşme-devralmalardan ayırt edilerek ayrı bir düzenleme de yapılmıştır. Bu düzenleme ile diğer işlemlerden farklı olarak rekabetin tesisi amacıyla Rekabet Kurulu'nun ihaleye çıkılmadan önce görüşünün alınması öngörülmüştür.

Bu üç önemli konunun dışında Kurulumuzca verilen çok sayıda muafiyet ve menfi tespit kararları da ciddi, ekonomik açıdan önemli sonuçlar doğurucu niteliktedir. Üreticiler ve bayileri arasında yapılan dikey anlaşmalara ilişkin ikincil mevzuat ve uygulamada önemli değişiklikler yapılmıştır. Kendi piyasalarında önemli bir güce sahip olan firmaların yalnız benim ürünü sat mantığı ile bayilerine dayatmış olduğu münhasır bayilik sözleşmeleri rekabetçi açıdan daha dikkatle incelenmekte ve tüketicinin tercihlerini kısıtlayan, nispeten küçük işletmelerin piyasaya girişine engel olan bu tür uygulamalara izin verilmemektedir.

Sayın üyeler, geçtiğimiz on iki yıl içerisinde Kurum kendisine intikal eden başvurular üzerine ya da kendiliğinden harekete geçmek suretiyle, çeşitli sektörlerde faaliyette bulunan teşebbüsler hakkında inceleme ve soruşturmalar yaparak kararlar almış, gerektiği durumlarda Kanun'da öngörülen cezaları uygulamıştır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

Yapılan bu çalışmalar yanında bu yıl itibarıyla, 2009 itibarıyla hâlen otomotiv, medya, telekomünikasyon, finans, ulaştırma, gıda gibi sektörlerde on sekiz soruşturma devam etmektedir. Bunlardan önemli olanlarına değinmek gerekirse, mobil telefon hizmetleri piyasasında, gazete piyasasında, izolasyon ve yalıtım piyasasında, tıbbi cihazlar piyasasında faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin hâkim durumlarını kötüye kullanıp kullanmadıkları soruşturulmaktadır. Ayrıca bankacılık, otomotiv, medikal gaz, diyaliz, beyaz et ve sürücü kursları piyasalarında faaliyet gösteren teşebbüslerin rekabeti bozucu anlaşmalar yapmak suretiyle Kanun'u ihlal edip etmedikleri de soruşturulmaktadır.

Kurum 2009 yılı içinde incelediği birleşme devralma işlemlerinden biri hariç hiçbirinde yasaklama kararı almamıştır. Sadece dört işlemde de bir takım şartlar getirerek işleme izin verilmiştir. 36 milyon Türk lirası ceza uygulandığını da bu arada ifade etmek isterim.

Kurumumuz başta şikâyetler olmak üzere kendisine gelen başvuruları incelemek ve soruşturmak dışında son dönemde artan oranda yürüttüğü sektör araştırmaları ile de belli bir sektördeki sorunları makro bakış açısıyla tüm yönleriyle rekabetçi açıdan ele almakta, elde ettiği sonuçları kendi bakışıyla bu alanda harekete geçebilecek diğer kamu kurum ve kuruluşları ile de paylaşmaktadır. Bu çerçevede, geçtiğimiz yıl akaryakıt sektör araştırmalarının sonuçlarını kamuoyu ile paylaştık. Hâlihazırda, ilaç, kömür, otomotiv, sigorta ve finans alanlarındaki sektör araştırmalarımız devam etmektedir.

Başta bakanlıklarımız olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarına, hem piyasalardaki rekabeti etkileyebilecek olan mevzuat hazırlıkları çerçevesinde hem de yürüttüğü inceleme ve araştırmalar çerçevesinde gördüğü aksaklıklar konusunda görüş göndererek rekabet politikası oluşumuna kurumumuz önemli katkılarda bulunmaktadır. Bu konuda yürüttüğümüz çalışmalarını kurumsallaştırma ihtiyacı hissettiğimiz alanlar bulunmaktadır. Yakın bir zamanda Kamu İhale Kurumu ile yaptığımız ve kamu ihalelerinde rekabetin sağlanması ve ihalelerde rekabeti bozucu uygulamaların önüne geçilmesi konularında iki kurum arasındaki iş birliğini somut kurallara bağlayan protokol ile devlet harcamalarının önemli bir kısmını oluşturan bu alımlar konusunda etkinlik sağlanması hedeflenmiştir. Bunun gibi, Millî Eğitim Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığımız, Enerji Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu ile bu bakanlık ve kurumların ilgili olduğu sektörlerdeki rekabet problemlerinin giderilmesine dönük temaslar içinde olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Bunların yanında, özellikle küçük işletmeler açısından iş dünyasını rekabet hukuku alanında bilgilendirmek ve rekabet kültürünün oluşumunu sağlamak Kurumumuzun öncelikli görev alanlarından biri olarak tanımlanmıştır. Bu çerçevede, bu yılın başında hazırladığımız ve ülkemizdeki teşebbüslere, teşebbüs birliklerine, teşebbüs birlikleri niteliğindeki sanayi ve ticaret odaları gibi kuruluşlara gönderilen rekabet mektubu ile iş dünyasının önemli bir kesimi rekabet, rekabet hukuku ve Kurumun faaliyetleri hakkında ilk defa büyük ölçüde bilgilendirilmiştir. Bu mektup ile başta teşebbüs ve teşebbüs birlikleri olmak üzere, sivil toplumda, bürokratik ve politik organizasyonlar ile halkımızın zihninde rekabetçi bir duyarlılığın artması temin edilmeye çalışılmıştır. Bunun yanında Kurumumuz yayınları, üniversitelerle olan geleneksel toplantıları TOBB ile yapılan iş birliği sonucu düzenlenen "Rekabet Kültürü ve İş Dünyası Toplantıları" gibi etkinlikleri ile de toplumun tüm kesimlerini bilgilendirme faaliyetlerini yürütmüştür ve yürütmeye devam etmektedir.

Kurum faaliyetlerini yürütürken dış dünyadaki gelişmeleri yakından takip ederek uygulamalarını gelişmiş ülke standartlarına yaklaştırma konusunda da kararlı olmuştur. Bu çerçevede en başta AB uygulamaları yakından takip edilmiş bu alanda sağlanmış olan uyumun sürdürülmesi ve uygulamanın etkinliği artırılmaya çalışılmıştır. OECD, UNCTAD ve Uluslararası Rekabet Ağı gibi platformlarda ülkemizin temsili sağlanmaktadır. Kurumumuz bu platformlar bakımından sadece bir katılımcı değil aynı zamanda gündem belirleyicisi konumundadır. Bu çerçevede yürüttüğümüz çalışmalar iki önemli toplantının 2010 yılında ülkemiz ev sahipliğinde gerçekleştirileceğini sizlerle paylaşmak istiyorum. Bunlardan ilki dünya rekabet kurumlarını bir araya getiren Uluslararası Rekabet Ağı toplantısıdır ve nisan ayında İstanbul'da bizim ev sahipliğimizde gerçekleştirilecektir. Bu toplantının hem ülkemizin tanıtımı hem de Kurumumuzun bu alanda çalışan organizasyonlar içerisindeki prestijini artırması açısından çok önemli olduğunu düşünüyoruz. İkinci olarak, ülkemizin yine bu yıl dönem başkanlığını yürüttüğü Güneydoğu Avrupa Ülkeleri İşbirliği Sürecine üye ülkelerin rekabet kurumları ile bizim ev sahipliğimizde bir araya gelerek yapacağımız toplantıdır. Bu toplantının da Balkan ülkeleri arasındaki rekabetin daha etkin şekilde gerçekleştirilmesi, Kurumumuzun prestijinin artırılması ve genel olarak Türkiye'nin bölgedeki lider rolüne katkı da bulunacak nitelikte olduğunu düşünüyoruz. Bunun yanında, Güney Kore, Romanya, Bulgaristan ve Portekiz rekabet kurumları ile de ikili iş birliği mutabakatları imzalanmıştır. Ayrıca, uluslararası ilişkiler bakımından ülkemizle yakın ilişkileri bulunan bazı ülkelerle daha yakın bir temas içine girdiğimizi de belirtmek istiyorum. Bu çerçevede, bu yıl içerisinde Kurumumuzda Pakistan'dan gelen iki ayrı heyete, üst düzey rekabetçi yöneticilere eğitim imkânı sağlanmıştır. TİKA ile imzalanan iş birliği protokolü çerçevesinde 2009 yılı bitmeden Kırgızistan için benzer bir eğitim verilecektir. Ayrıca söz konusu protokol uyarınca UNCTAD ile de iş birliği hâlinde Özbekistan ve Suriye'ye yönelik teknik destek projelerinin hazırlık çalışmaları Kurumumuz bünyesinde devam etmektedir.

Kısaca özetlemeye çalıştığım faaliyetlerini 326 kişiden oluşan personeliyle yürüten Rekabet Kurumu hâlen 121 meslek personeline, uzman ve uzman yardımcısına sahiptir. Türkiye'nin en iyi üniversitelerinin mezunları arasından seçilen bu uzman ve uzman yardımcılarını Kanun'un etkin şekilde uygulanması bakımından hayati bir rol üstlenmişlerdir ve seçilmeleri, eğitilmeleri konusunda hassasiyet gösterdiğimiz bir konudur.

2008 faaliyet raporumuz ile 2010 yılı bütçe tasarımız sizlere takdim edilmiştir. İlginizi ve eleştirilerinizi bekliyoruz. Bu ilgi ve eleştirinin bize güç katacağına inanıyoruz. Kurumumuzun 2008 yılı kesin hesabına göre bütçe geliri 36 milyon 787 bin 888 TL, bütçe gideri ise 36 milyon 589 bin 981 lira olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılı Kurumumuz bütçesinde ise toplam 42 milyon 290 bin TL ödenek öngörülmüştür.

Komisyunun çok saygıdeğer üyeleri, sözlerimi bitirirken Kurumumuzun sahip olduğu personeli ile kendisine verilen bütçeyi etkin bir şekilde kullanarak, Kanun'umuzla kendimize verilen görevleri en iyi şekilde yerine getirme azminde olduğunu, bu azmi bırakmayacağını ifade etmek istiyorum. Bu çerçevede kamuda ve özel sektör dünyasında, bütün mal ve

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

hizmet piyasalarında rekabetçi bir ortamın, adil bir rekabet ortamının oluşturulması amacıyla yönelik olarak, mevzuatımızı, organizasyonu ve işleyişimizi etkin kılmak adına çalışmalarımız hızla sürmektedir.

Yüce Meclisimize intikal eden ve hâlihazırda ihtisas komisyonlarında bulunan ve Kanun'umuzda değişiklikler öngören kanun tasarısının bu çerçevede yasallaşması en büyük dileğimizdir. Çok önemli bir adım atılacağını, etkinlikle yönünde bu suretle inanıyoruz, kabul ediyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle yeni bütçemizin, Bakanlığımıza, Kurumumuza ve ülkemize hayırlı olması dilekleriyle, tekrar çok teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Böylece bütçelerin sunumu tamamlanmıştır değerli arkadaşlar.

Değerli üyeler, müzakereleri başlatıyoruz. İlk sözü Sayın Korkmaz'a veriyorum.

Buyurun efendim.

ESFENDER KORKMAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugüne kadar benim bu bütçe toplantıları vesilesiyle gördüğüm şudur: Bütün sayın bakanlar küresel başarıyı kendilerinde başarısızlığı küresel krizde görüyorlar. Birinci işin özeti bu.

İkincisi: Bankaların önemli ölçüde sermayelerinin yeterliliğinin artması ve durumu önemli ölçüde ekonomik krizin Türkiye'yi etkilemediği noktasında birleşiyorlar.

Değerli arkadaşlar, şimdi, düşünün, Çin, Hindistan, Brezilya'yı düşünün. Şimdi, Türkiye'de uygulanan kur politikası Türkiye'de uygulanması gereken ama uygulanmayan yapısal reformlar olsaydı acaba Türkiye'de reel sektör bugünkü durumda olur muydu?

Değerli arkadaşlar, bankaların durumu iyi ama hatırlarsanız geçen sene TMSF'nin 90 milyar lirasını biz burada bir yasayla bizim Cumhuriyet Halk Partisinin muhalefetine rağmen sildik. Bu 90 milyar liranın 20 milyar lirası görev zararlarıydı, 70 milyar lirası da batan bankaların zararlarıydı. Demek ki biz 2001 yılından itibaren bankaları toplum finanse etti yani halk finanse etti, reel sektör finanse etti.

Değerli arkadaşlar, eğer bankalar kredi kartları ve banka kartlarından yüzde 500 faiz almasaydı ve eğer bankalar tüketiciden yüzde 100 faiz almasaydı yani yüzde 100 oranında faizden kâr etmeseydi... Yani bugün diyelim ki yüzde 10 ortalama maliyeti, kullandıkları bankaların kaynak maliyeti ama yüzde 20 ile tüketicie veriyorlar, demek ki yüzde 100 kâr ediyorlar. Etmeselerdi ve sanayiye de en az yüzde 15 faizle veriyorlar yıllık yani yüzde 50 kâr elde ediyorlardı. Eğer bunları etmeselerdi yani tüketiciden, toplumdaki, sanayiden bankalara bu haksız kaynak transferi olmasaydı bankaların sermaye yeterliliği ne olurdu arkadaşlar? Bankalar bugünkü durumda olur muydu? Yani şimdi bu neden? Neden oluyor bu? Bu Hükümetin yanlış politikalarıdır. Şimdi, düşünün ki 2009 yılının ikinci çeyreğinde bankaların büyümesiyle reel sektörün büyümesi arasında yüzde 16 fark var yani bankalar yüzde 7,5 oranında büyüdü, imalat sanayi yüzde 8,7 oranında küçüldü. Şimdi değerli arkadaşlar, arada 16 puan fark var. Şimdi böyle bir dengesizlik olur mu? Yani reel sektör ile finans sektörü arasında böyle bir dengesizlik varken "Siz ekonomide istikrarı sağladım, sağlıyorum." diyebilir misiniz? Ekonomik istikrar önemli ölçüde sektörel dengeye bağlıdır. Eğer finans sektörü devamlı şişiyor, reel sektör de, imalat sanayiye de küçülüyorsa bu bir yerde yeniden bir kriz demektir, yeniden bir kriz potansiyeli, bir kriz birikimi, bir olumsuz enerji birikimi demektir. Onun için, böyle makro düzeyde olaylara bakmak lazım.

Değerli arkadaşlar, bu anlamda Sanayi Bakanlığı denince benim önce aklıma sanayi gelir, sanayi yatırımları gelir, tasarruf gelir. Bakın, Merkez Bankası faizleri tekrar düşürdü. Şimdi borç verme faizi yüzde 9. Mevduat faizi ne kadar? Yüzde 8-9. Yani bu ne demektir? Bu demektir ki bankalar yüzde 10 dolayında bir maliyetle parayı kullanıyorlar. Net faizi nedir? Yani tasarruf sahibinin eline geçen net faiz yüzde 7,5'tir. Reel faiz yüzde 5 enflasyon kabul edersek 1,6'dır. Şimdi, reel faizin 1,6 olduğu Türkiye gibi bir ülkede insanın aklına hemen şu geliyor: Tasarruf ve yatırım arttı.

Şimdi değerli arkadaşlar, tasarruf ve yatırım arttı mı, bakalım. 2002 yılında 19,1 tasarruf oranı. Bakın, Türkiye'de tasarrufların gayrisafi yurt içi hasıla içindeki oranı 2002 yılında 19,1. 2006 yılında 16,6, 2009 yılında 15,7. Şimdi, demek ki tasarruf oranı düşmüş. Oysaki bir iktidarın önemli işlevi, görevi iç tasarrufları artırmaktır, kaynak yaratmaktır. Şimdi neden iç tasarruflar? Tabii iç tasarruf düşünce yatırımlar da düştü. Neden iç tasarruflar düştü? Bir defa sermaye piyasasında spekülasyon var, kontrolsüz bir sermaye piyasası var, kontrolsüz bir borsa var, kontrolsüz bir sıcak para girişi var. Gidiyor, kumar oynuyor tasarruf sahibi, yani yatırım yapmıyor.

İki, kamu altyapı yatırımlarında tasarruflar kamu alt yatırımları yetersizdir. Örneğin, 2009'da 16,2 milyar lira ödenek ayrılmış ama bunun dokuz ayda 10,3'ü kullanılmış. Yıl sonuna kadar da ödeneğin tamamının kullanılacağını düşünmüyorum. Şimdi, bu şartlar altında her sene gördüğümüz kadarıyla tasarruf, bütçede tasarruf denilince önce yatırımlar kısıyor. Şimdi, kamu altyapı yatırımı yapmayınca özel sektör de üstüne fabrika kurmaz. Özel sektörün yatırım yapması için kamunun altyapı yatırımı olması lazım. Yalnızca yolla olmaz. Devletin altyapı yatırımlarının tamamını yapması lazım.

Üçüncü faktör: Neden tasarruf oranı düştü, yatırımlar düştü? Yatırım ve işletme kredileri tabii önemli bir faktör. Hem zor bunlar hem faizleri yüksek. Bugün sordum mesela, Merkez Bankası yüzde 9'a borç verme faizini indirdiği hâlde aylık 1,3. Bir defa aylık faiz arkadaşlar ne demektir? Aylık faiz demek istikrarsızlık demektir çünkü yarın ki, önümüzdeki ayın belirsizliği demektir. Yani dünyada aylık faiz uygulayan başka ülke kaldı mı? Yani siz enflasyonu yüzde 5'e indirdinizse neden hâlâ aylık faiz uyguluyorsunuz? Aylık faiz olduğu sürece belirsizlik demektir, önümüzdeki ayın belli olmadığı anlamına gelir bu, istikrarsızlık demektir ve istikrarsızlık ortamında yatırım olmaz. Üstelik bankalar sıkışınca kredileri geri çağırıyorlar. Şimdi, bu ne demektir? Bu demektir ki bankalar reel sektörün daralması, küçülmesi pahasına büyüyorlar. Biz bununla iftihar etmeyelim arkadaşlar. Bu dengeyi sağlamamız lazım. Reel sektörle finans sektörü

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

dengeğini sağlamadığımız sürece ekonomide kırılganlık devam edecek. Daha büyük krizlerle... Dünya krize girmese de biz gireceğiz çünkü finans sektörü, reel sektörü temsil eden bir sektördür. Eğer aradaki temsil yeteneği kaybolmuşsa istikrarsızlık demektir bu.

Dördüncüsü: Sıcak para girişini Hükümet destekledi. Nasıl destekledi? Vergi avantajı sağladı. Nasıl destekledi? Konvertibiliteyi sınırsız uyguladı. Nasıl destekledi? "Nereden aldın." diye sormadı kimseye ve spekülâtif sermaye sıcak para Türkiye işgalinde kaldı. Spekülâtif sermaye şudur arkadaşlar: Yabancı yatırım sermayesi Türkiye'ye gelip yeniden yatırım yaparsa, bu fiziki yatırım yaparsa bu spekülâtif sermaye değil gerçek anlamda yabancı yatırım sermayesidir ama kârlı varlıkları, kârlı kurumları, bankaları satın alan ve önemli ölçüde kâr transfer eden sermaye spekülâtif sermayedir. Şimdi, düşünün, x bankası satıldı, 2 milyar dolara satıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İlave süre veriyorum.

ESFENDER KORKMAZ (Devamla) – İzin verirseniz bana iki ilave süre verin bugün.

Şimdi, arkadaşlar, 2 milyar dolara satıldı. Peki, ikinci elde yatırıma gitti mi bu? Gitmedi. Şimdi, ben Hükümet olsam derim ki: "Kardeşim, bankanı sat ama aldığın parayla da yatırım yap." Şimdi, aldığı parayı dışarı götürüyor yahut gidiyor borsada spekülasyon yapıyor. Şimdi, ne oluyor, mevcut yatırım el değiştirmiş oluyor. Yeni yatırım yapılmıyor, istihdam yaratılmıyor. Böyle bir uygulama olmaz. Böyle bir politika olmaması gerekiyor.

Şimdi, ne oldu sonuçta? Tabii, bir kur baskısı oluştu, bunu da söylemekten bıktık ama mecburuz çünkü gerçek bu. Merkez Bankası yanlı müdahale etti, Türkiye'nin rekabet gücü düştü. Bugün bile Merkez Bankası reel kur endeksine göre kurlar yüzde 40-50 arasında düşüktür. Bu demektir ki siz eğer ihracatı yüzde 40-50 oranında desteklerseniz ancak ihracatta rekabet gücü oluşur. Yani kur yüzde 40-50 düşükse onu yüzde 40-50 oranında desteklemeniz lazım ki böyle bir destekleme söz konusu değil. Ne oldu ithalatta? İhracat ithalata bağımlı olarak gelişti. Örneğin, 2003 yılında ihracattaki artış yüzde 31, ithalattaki artış yüzde 34,5. 2004 yılında ihracattaki artış yüzde 33,7, ithalattaki artış yüzde 40,7. Demek ki ihracat ithalata bağımlı. Şimdi, böyle bir dış ticaret politikası olur mu?

Şimdi, ne oldu? Tabii ara malı ucuzladı, ara malı ithalatı arttı, üretimde işçi maliyetleri arttı dolar bazında. İşçinin eline satın alma gücü artmadı ama göreceli olarak dolar bazında yahut kur bazında yabancı para bazında maliyetleri arttı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ESFENDER KORKMAZ (Devamla) – Şimdi, ne oldu o zaman? Siz bu durumda ihracatla rekabet edemezsiniz. Bakmayın "O kaliteli malda eder." diyorsunuz da onu satın alan Türkiye'de yüzde kaçtır? Dünyada yüzde 5'tir. O fiyatına bakmıyor, parasına bakmıyor, satın alıyor ama önemli olan kitlesel üretim yapmak, kitlesel ihracat yapmaktır.

Şimdi, tabii bu süreç sonunda Türkiye'de yatırım yapmayınca yerli yatırım sermayesi Romanya'da, Bulgaristan'da, Mısır'da yatırım yaptı. Orada yatırım yapınca Türkiye'de istihdam artmadı. Bu tür yatırım 2003-2009 arasında 10 milyar doların üstündedir. Peki, ne yaptı? Bu sıcak para, bu spekülâtif sermaye dışarıya kaynak transfer etti, kâr transfer etti. Yani kârını sıcak para Türkiye'de yatırım mı yapacak arkadaşlar? Bakın, 2003-2009 arası 21,7 milyar dolar dışarıya portföy yatırımlarından kâr gitmiş. 2003-2009 arasında bu dediğim spekülâtif sermaye doğrudan yatırımdan dolayı Türkiye'den 10,5 milyar dolar kâr transfer olmuş. Sonuç, 32,2 milyar dolar yurt dışına kâr transfer edilmiş. Bu nedir? Bu bir ülkenin kaynak kaybıdır. Bu, bizim gelecekte fakirleşeceğimizi gösterir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, enerjide vergi yükü önemli ölçüde enerji sektöründe vergi yükünün ağır olması önemli sektörde önemli ölçüde üretimi vurmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, üçüncü kere...

Son defa.

ESFENDER KORKMAZ (Devamla) – Üçüncü defa galiba...

2002'de 118,9 olan sanayi üretim endeksi 118,9 2002'de, 2009'da 104,2. İmalat sanayi kapasite kullanım oranı 2003'te 75,4, 2009'da Eylülde 70,1.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu politikasızlıklar güven bunalımı yarattı Türkiye'de. Onun için iki senedir reel sektörün güven endeksi 100'ün altında, güvensizlik sınırında.

Bakana ben şunu sormak istiyorum bunun ardından: Bu KOBİ'lere devamlı yatırım, devamlı kredi veriliyor ama ben aradım bugüne kadar KOBİ'lere ne kadar kredi verildi ve ne kadar faiz desteği sağlandı? Onu rica ediyorum.

Tüketicinin korunmasını geçtim.

Üniversite sanayi iş birliği çok önemli. Üniversite sanayi iş birliğinde bu kanun değişmesi lazım. Aksi takdirde rektörlerin yetkisi böyle olduğu sürece kanunda da 36'ncı maddede muğlaklıklar olduğu sürece üniversite sanayi iş birliği sağlanmaz. Türkiye'nin en önemli ihtiyacı üniversite sanayi iş birliğidir. Buraya objektif kriterler getirerek bu üniversite sanayi iş birliğini geliştirmek lazım.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Korkmaz.

Sayın Angı, buyurun efendim.

HASAN ANGI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli milletvekili arkadaşlarım, bakanlıklarımızın değerli mensupları, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz 2010 bütçesinin de kurumlarımıza ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Öncelikle bakanlığınızın ve ilgili bağlı kuruluşlarınızın özverili ve başarılı çalışmalarınızdan dolayı şahsınızda tüm mesai arkadaşlarınıza teşekkür ediyorum ve başarılı çalışmalarınızın da devamını diliyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

Hükümetin ekonomik koordinasyonda gösterdiği büyük hassasiyet küresel krizin etkilerini hissetmede azaltmalara sonuç vermiş ve bugün geldiğimiz noktada da bu süreçten çıkışın sinyalleri net olarak ortaya konmuştur. Hükümet Programı'nda istihdam oluşturulması, rekabet gücünün artırılması görevi bakanlığınıza verildiğini ifade ettiniz. Ekonomideki büyümeye paralel istihdamdaki artış maalesef yeterli olamamış. Ülkenin de öncelikli gündemleri arasında işsizlik yine yerini korumaktadır.

Yatırım Teşvik Kanunu ile yeni yatırımlara destek sağlanmakta. Araştırma geliştirme çalışmaları için de çıkan yasa çerçevesinde önemli destekler verilmekte. Özellikle de üniversite sanayi iş birliği çerçevesinde hem teknokentlerin sayısının artırılması, fiziki mekânlarının iyileştirilmesi, sentez projeleriyle de yenilikçi bir anlayışla üretim teknolojilerini geliştirmede başarılı sonuçlar ortaya konmuş. Üretimi teşvikle ilgili zaman zaman, özellikle geçtiğimiz aylarda bazı sektörlerle ilgili ÖTV ve KDV indirimleri de sonuç vermiş.

Benim burada altını çizmek istediğim bir husus ara malı üretimiyle ilgili. Maalesef Türkiye'de ara malı üretimi ve kullanımı azalmakta ve ithalat artmakta. Yerli üreticilerin ara malı üretimini yerli tedarikten niye kaçınıyorlar? Bunların sebepleri maliyet mi, kalite mi veya hangi sebep olduğu ortaya konup yerli ara malı üretimini teşvik edecek stratejilerin belirlenmesi ve eylem planına dönüştürülmesinin bir ihtiyaç olduğunu görüyorum. Bunun hem istihdamın önünü açacağını bugüne kadar çözmekte zorlandığımız işsizliğin azaltılmasıyla ilgili birtakım tedbirlerin çok daha etkin sonuç vereceğine inanıyorum. Bir diğer taraftan da dış ticaret açığımızın da azalmasına büyük fayda sağlayacak.

KOSGEB'in kanunundaki yaptığımız değişikliklerle hizmet alanını genişlettik. Buna paralel olarak bir miktar ödenek artışı olsa da bunun yetmeyeceği kanaatindeyiz. Bununla ilgili de bir önerge hazırlanmıştı, arkadaşlarımızın da destek olacağına inanıyoruz. Gerçekten KOSGEB son altı yıldı önemli açılımlar yaptı. Biraz önce değerli hocamın ifade ettiğine katılmıyorum. Ülke sanayicilerinin, özellikle ölçek büyütmede bundan ciddi derecede faydalandığını görmekteyiz. Özellikle KOBİ'lerin birleşmesinde vergi muafiyetleri ve üç yıl için vergi indirimleri önemli bir başlık. Dünyadaki gelişmelere paralel olarak işletmelerimizin ölçek büyütmesi bizim için önemli.

Esnaf sanatkârlarla ilgili değişim, dönüşüm, destek, strateji belgesi ve eylem planının da bir an önce hayata geçmesi bir ihtiyaç. Dünyadaki üretim ve tüketim anlayışındaki gelişmelere paralel olarak ülkenin var olan geleneksel sektörlerinin de hangi şartlarda varlığını devam ettirebileceği veya şekil değiştirerek yoluna devam edebileceğini de gecikmeden ortaya koymamız gerekiyor.

Bakanlığımızın her alandaki bu önemli çalışmaları Türkiye'nin üretim artışlarını yani yıllarca Türkiye'de hep şu itiraz yapılmıştı: Ekonomi deyince borsanın, dövizin ve faizin üçgeninde gelişen ama bugün baktığımız zaman en büyük ilk 500 ve ikinci 500 firmalar içinde faaliyet dışı gelirler değil gerçek faaliyet gelirlerinin nereye geldiğini görmekteyiz. Tabii 2009 yılı zor bir yıl olarak geçerken finans sektörünün büyük kârları da hepimizi tedirgin etmekte. Tam tersine reel sektörü, üretim yapan kesimleri destekleyerek 2010 ve sonrasında hep birlikte büyümenin o sektörler içinde kalıcı bir zenginlik olacağını farkında olmadıklarının maalesef üzüntüsünü de ifade etmek gerekiyor.

Tüm dünyadaki bu gelişmelere paralel Türkiye'nin aldığı tedbirlerle bu süreci iyi yönetmesi ve kurumlar arasındaki koordinasyon Merkez Bankasının -özellikle dün tekrar faiz indirimiyle- süreci iyi yönettiğini görebilmekteyiz. 2001 kriz dönemine baktığımız zaman maalesef para politikasındaki basiret ortaya konmadığı için pek çok finansal kurum zora girmiş -dün burada ifade edildi- büyük bir yük hâlâ hazinenin sırtında, dolayısıyla 72 milyonun sırtında devam etmekte ama bugün baktığımız tabloda kurumların kendi içindeki iç organizasyonunu uygulamaya dönük mevzuat geliştirmeleri ve anında müdahaleleri verdikleri kararlarda bu sürecin doğru yönetildiğinin bir göstergesi olarak ortada durmaktadır.

Ben 2010 bütçesinin tekrar tüm kurumlarımıza, Bakanlığımıza ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, hepimize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Angı.

Komisyorumuzun değerli üyeleri, saat 13.30'da tekrar toplanmak üzere oturumu kapatıyorum.

Kapanma Saati: 11.52

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.30

BAŞKAN : Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ : Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ : Hasan Fehmi KİNAY (Kütahya)

KÂTİP : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

(Oturum, Başkan Vekili Recai Berber tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyorumuzun değerli üyeleri, 17'nci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Müzakerelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi söz sırası Sayın Kutluata'da.

Sayın Kutluata, buyurun.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Rekabet Kurumumuzun Değerli Başkanı, değerli bürokratlar, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli basın mensupları hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, bu Sanayi Bakanlığı bütçesinin görüşülmesi de diğerlerinden genellikle farklı oluyor çünkü ekonominin çok büyük bir bölümünü ilgilendiren bir bakanlık. Hem sanayi hem ticaret, ticaret yönüyle de diğer bütün sektörleri ilgilendiriyor, diğer taraftan tüketiciyi ilgilendiriyor, çok geniş bir bakanlık. Faaliyet alanı çok geniş, sorumluluk alanı değişik bir bakanlık. O bakımdan bu tamamına temas etmek mümkün değil. Burada bir iki sınır koyarak değerlendirmem yapmam istiyorum Sayın Bakan.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

Bunlardan bir tanesi, her bakanlığın olduğu gibi Bakanlığın yürütmesi gereken rutin işler vardır. Bunlar bir taraftan yürüyor, ülke büyüyor, Türkiye geliyor öbür taraftan da içinde yaşadığımız şartlardan ötürü bu Bakanlığın yapması gereken ilave sorumluluklar var. Dolayısıyla bu yapılanları o anlamda birbirinden ayırmaya gayret ettim tabii siz sunarken ama birbirinden çok ayırmak da mümkün değil. Bu ortamda yapılacak olanlar açısından bu Bakanlığın sorumluluğu çok daha büyük. Ben dün Başbakan Yardımcımızdan Hükümet adına yaptıklarını sıralamasının arkasından "Sayın Bakan kriz olmasaydı bunların hangisini yapmamış olurdunuz?" diye sordum. Yani krize has yahut içinde yaşadığımız ekonomik sıkıntılara has ilave tedbirler bekleniyor. Bu Hükümetin genel politikası içerisinde eksik yaptığını düşünüyoruz, çok tenkit ettiğimiz husus var. Onlar bir yana ama bu eksiklerin Bakanlıkla ilgili tarafının yürütülmesi bakımından bu Bakanlığın zorlayıcı, talepkâr olması gerektiğini düşünüyorum Sayın Bakan çünkü buradaki bir aksama bütün kesimleri ilgilendiriyor, buradaki bir iyileşme Türkiye'de bir ferahlığı hissettiriyor. O bakımdan yapılanları, saydıklarınızı bu anlamda değerlendirmeye çalıştım ve bu Bakanlık eliyle yürütülecek işlerde Bakanlığın etkili olması ve eğer siz ortaya birtakım çerçeveler koyarsanız muhalefetin de destekleyebileceğini söylemeliyim.

Bu çerçevede, kriz ortamında geldiğimiz şartlar belli Sayın Bakan. Burada en önemli hususlardan bir tanesi öğleden önce bir başka arkadaşımız da temas etti bankacılık sistemimizin durumu ve bu durumla ilgili değerlendirmeler. Bankacılık sistemimizin iyi olduğunu biliyoruz. Bunu anladık, herkes de söylüyor. İyi de oldu fakat bankacılık sistemi sağlam ama bankanın hizmet etmek zorunda olduğu müşterilerin durumu hastalıklı. İş aleminin sıkıntıları çok büyük, krediye ulaşmakta zorluk çekiyor, tüketici kullandığı tüketici kredilerinden dolayı hesapsız hareket ettiği için büyük sıkıntı içerisinde. Şimdi hem bankadaki kaynağı kullanan kesimler ciddi rahatsızlık içinde olacak hem de bankaya kaynak sağlayacak tasarruf etme durumunda olan insanların sıkıntı içinde olacak ama bankaların durumunun sağlam olması gerçekten maksada hizmet etmiyor. Bu sadece bankacılıktan da gelen ilave zorluklar yaşamadık demektir. Yani bankacılığımız iyi deyip kestirip atmanın Hükümetin kullanacağı bir ifade olmaması gerektiğini düşünüyorum.

Bu anlamda yapılmayan birtakım şeyler var Sayın Bakan. Bunlardan bir tanesi tüketicilerle ilgili, tüketici kredileriyle ilgili bir tedbir alınmadı. Tüketici kredileri kendi içinde baktığımız zaman en fazla hâlâ itibar edilen veya bankaların kaynak değerlendirme için seçtikleri yol olarak devam ettikleri konut kredisi verme meselesi var konutun kendisinin garanti olmasından ötürü ama Türkiye'de tüketiciler gerek tüketici kredisi şeklinde olsun hane halkı gerekse kredi kartı vasıtasıyla olsun herkes takatının üzerinde bir şekilde borçlanmış oldu. Bunları sebepleri ayrı bir konudur, onlar ayrı tartışılır edilir ama borçlu olmuş, kendi gelirinin, aylık gelirinin 10-15 katı miktarda borçlu olmuş insanların şu anda kriz ortamında krizin hafifletilmesi için pazarların açılması için tüketime katılma şansı yok. Bu insanlar, hepimiz yakından takip ediyorsunuz, bir yerden alıp bir yeri kapatmakla meşguller. Bankalar da bunları seyretmek ve buradan hakikaten yüksek kârlara devam etmekle meşguller.

Şimdi, Bankacılık Denetleme Kurumu önündeki kurallara göre denetlemeyi yapıyor. O büyük oranda bankaların kendi durumunun sağlam olmasını muhafaza etmesini sağlama açısından denetlemesini yapıyor ama Hükümetin görevi bankacılık sistemimizin bu kriz ortamında derde deva olmasını nasıl daha fazla sağlarız, buna bakması gerekir diye düşünüyorum. Bu konuyu çok önemli buluyorum.

Saydıklarınızın içinde iki hususu çok önemsedim: Bunlardan bir tanesi esnafla ilgili, KOBİ'lerle ilgili çok şey konuşuluyor, tartışılıyor görüyoruz, bunları bekliyoruz, KOBİ'ler de bu beklenti içinde. Dikkate alınmış olmaktan ötürü onların morallerinin yükselmesi önemli. "Ekonominin yüzde 60'ı psikolojidir." dediniz, yani yüzde 40 size iş kaldı. Bu pek adil bir dağılım değil ama psikoloji önemlidir, onu da kabul ediyoruz ancak bunun işlemesi lazım Sayın Bakan.

Şimdi, sıkışık durumda olan bir KOBİ'yle Hükümet imkân sunacak galiba diye ortaya çıkan bir KOBİ, KOBİ'leri geçelim iş alemi, işletmeler, şirketler, holdingler. Bu dönemde sıkıntı yaşayanla yaşamayan birbirine karışmış vaziyette. Kredi musluklarını elinde tutarlarda durumu garanti olana yönelme sevdasında. Bakanlığın bu anlayışın dışında olması gerekir diye düşünüyorum.

Bu önemli gördüğüm hususlardan bir tanesi, KOBİ'leri bu yüzden geçiyorum. Esnafla ilgili söylediğiniz hususlardır. Esnaf stratejisi konusu, esnafla ilgili tedbir alma meselesi önemli bir konudur ama gecikmiştir. Esnaf gerçekten çok zor durumdadır. Şimdi bakış açısı esnafa şudur Sayın Bakan: Esnaf sıkışıktır, önemlidir, istihdam sağlıyor yahut kendisini devlet kapısından çekmiş adamdır, desteklenmelidir, yüktür ama... Hayır, esnaf gerçekten, bunlar küçük müteşebbisler sayılacak insanlardır, çok önemlidir ve esas esnafın sıkıntısı bastığı zemin esnafın ayağının altından kayıyor. Yani faaliyet alanı devre dışı kalıyor. O esnaf ondan sonra o varlığını sürdürme konusunda geleneksel bir yapı içerisinde ne olacağını bilmeden direnmeye çalışıyor. Hükümet olarak baktığınız zaman sahasını verimli saha olarak görmeyin ne yapalım bakalım diyor olabilirsiniz ama netice itibarıyla esnafın daha sıkıntıya düşmeden önce yönlendirilmesi, alan değişiklikleri, dünyadaki değişmeler filan dediniz, bu anlamda söylediniz herhâlde. O anlamda esnafımızın sıkıntıya düşmeden mevcut imkânları ve gücüyle yönlendirilmesi, rehabilite edilmesi değil ama yeni sahalara adapte edilmesi şeklinde bir gayretimizin olması lazım diye düşünüyorum. O yüzden bu saydıklarınız önemli esnafla ilgili yedi kademe fakat bu gecikmiş bir husustur.

Başka önemli husus, genç müteşebbisler konusu. Bunu çok önemsiyorum. Öyle sıradan bir şey olarak görmüyorum çünkü çok eskiden beri yaptığım şeydir. Derslerde sınıfa baktığım zaman şu 500 kişilik amfinin bu sene son sınıftalar yarın ne olacak hâlleri diye baktığım zaman bunların içinden çıkacak, 500 kişinin içinden çıkacak 30-40 tane müteşebbis olup olmayacağı zihnimi kurcalardı ki yarın bu insanlar işsiz sayılmasınlar. Onun için tedbirler alınıyor mu alınmıyor mu diye baktığımız zaman tabii krediyi para kazanma maksadıyla kullandıran yerler buna bakamıyor. Buna bakacak olan devlettir. O bakımdan müteşebbisin, yeni müteşebbis türetilmesi çok önemlidir. Tabii gerçek anlamda ve müteşebbis olabilecek olanı ama bunu tekno teşebbüs erbabı gibi sınırladığımız zaman belki seçmekte objektif bir ölçü ortaya koymuş oluyoruz ama teknolojiye yakın, teknik adam vasfı kazanmış, o anlamda eğitimini geliştirmiş insanları bir taraftan böyle yaparken öbür taraftan diğer müteşebbis ehlini de ve genç müteşebbisleri de desteklemenin bir yolunu

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

bulmalıyız diye düşünüyorum. Dolayısıyla bazı bakanlıklarımızın sahası çok geniş olduğu için hepsine temas etmemiz mümkün değil, zamanımı ölçülü kullanmak bakımından şimdi size bölgemle ilgili birkaç sorunu ileticeğim ve çözüm konusunda ilginizi rica edeceğim Sayın Bakan.

Bunlardan bir tanesi Karasu'da bir OSB kuruluyor. Bu özeldir fakat kuruluş yeri, şekli itibarıyla yanlış atılmış bir adımdır. Şimdi bunun zorlukları yaşanıyor. Birincisi, şehrin girişindedir. İkincisi, Karasu Liman yatırımından sonra ve İstanbul sanayinin taşınmasından sonra Karasu gelişme potansiyeli ortaya çıkmış bir ilçedir. Bu şehrin içindedir. Tamamı 440 dönem, 180 dönümü bir kuruluşa ayrılmış, gerisi beş altı kuruluşa ayrılmış ama esas seçildiği zemin Suduran. Belki de deniz seviyesinden aşağıda olan çukur bir zemindir. Buranın yeniden düzenlenip ve doldurulması belediyeye verilmiş ortaklardan bir tanesi olarak. 12 milyon zannedersen maliyeti var. Belediye oradan çekildi. Sanayi odası da ortaklardan bir tanesi olarak çekildi. Sadece ortada il özel idaresi kaldı. Şimdi Karasu yer göstermeye hazır. Sakarya Nehri'nin batısında çok geniş alanlar var, hazine arazileri var. 4 bin dönüme kadar çıkabilecek alanlar var. O bölgeyi siz göreviniz itibarıyla biliyor olmalısınız. Ayrıca bir başka yer gösterilebiliyor yine geniş, ilin iç taraflarına doğru Yuvalidere civarı diye isimlendirilen bir yer. Burada şimdi size yazı yazıldı bir iki gün önce özel idareden. Bunlar da yorumlamakta zorlanıyorlar, yönetmeliklerde bir yerlerle beraber götürülmesi şartı var. Özel idare de ben bunu tek başıma götürür müyüm götüremez miyim diye özet olarak sizden görüş istedi birkaç gün önce. Bu konuyla ilgilenmenizi özellikle rica ediyoruz, Sakarya olarak rica ediyoruz. Bunu diğerleri çekildi diye özel idare bir ısrar konusu yapmamalıdır. Karasu OSB'nin daha geniş, daha rahat çevre sorunu yaratmayacak bir yere alınmasında ve geliştirilmesinde fayda var. Bu konuda ilginizi rica ediyorum. Yalnız burada ısrarlıyız Sayın Bakanım. Bütün Sakarya bu konuda beklenti içindedir. Buna eğer...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kutluata, buyurun.

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) – Evet.

Bir başka husus, hepinizin bildiği Adapazarı'nın içinden geçerken eski E-5'in kavşak noktasını birçok insanımız bilir. Burada bir sanayi var. Dörtüyl Sanayi deniliyor. Bir tarafı modern sanayi. Şimdi bu sanayiye içine alacak tarzda Sakarya Büyükşehir Belediyesi bir Kentsel Dönüşüm Programı uyguluyor. Kentsel dönüşümün orada nasıl olup olmayacağı Sakarya'da tartışılıyor. Onlar ayrı bir konudur ama bu kentsel dönüşüm dolayısıyla oradaki esnafın tamamının gayrimenkulleri bloke edilmiş sayılacak hale geldi. Yani kredi değerleri bilinmiyor, bankalar bunları teminat olarak kabul etmiyor. Bu insanların da hepsinin sıkıntısı var. Kentsel dönüşüm de daha mesafe kaydetmedi. Bu insanlarla ilgili çok acil tedbir alınması gerekiyor ki zaten işleri çok kötüydü, onları bu şeyden ötürü bankalar çok daha rahat sıkıştırıyorlar ve hepsi devre dışı kalma noktasına doğru geliyor. Bunlar Sakarya'yla ilgili şeyler Sayın Bakanım.

Bir sorum var size. Bu kullanılan ürünlerin artık kalitesiyle ilgili endişelerin yanında bir de sağlıkla ilgili endişeler eklendi ucuz ithalattan ötürü ve çok ciddi problemler yaşanıyor Türkiye'de. Ta neden sonra bunların zararları tespit edilebiliyor. Çin malı diye ifade ediyoruz ama genellikle ucuz üretim. Türkiye de tabii rekabet açısından bu yola giden kuruluşlarımızın da bir hayli olduğu anlaşılıyor. Bu ürünlerin en azından sağlığa verdikleri zarar boyutunda tüketiciyi kollama görevinin çerçevesinde bu anlamda ne gibi çalışmalar yapılıyor? Burada yeni hassasiyetimizin ve yeni usullerimizin gelişmesi gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kutluata.

Sayın Kaplan, buyurun efendim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Bakanlığın değerli temsilcileri; bugün Dünya Çocuklar Günü ve Sanayi Bakanlığının sanayi bölgelerinde en fazla çocuklar çalışır ve bu çocuklar küçük yaşlardadır, çıraktır, kalfadır. Tabii, sadece o değil. Sanayi istihdam tabii ki bu ülkede çok önemli ama çocuklarımıza güvenli bir gelecek, sağlıklı bir çevre sağlamak da o derece önemli ve biz siyasetin en önemli görevlerinden biri. Onun için çocuklara Nazım Hikmet'in bir şiiriyle bir dörtlük okuyarak buradan ses vermek istiyorum:

"Kayış kapar kolumuzu,

Kırılan kemik, kan

Hani şimdi bizim soframıza

Haftada bir et gelir

Ve, çocuklarımız işten eve

Sapsarı iskelet gelir.

Hani şimdi biz

İnanın, güzel günler göreceğiz çocuklar

Güneşli günler göreceğiz

Motorları maviliklere süreceğiz çocuklar

İşiklî maviliklere süreceğiz"

Evet, çocuklarımıza güzel bir Türkiye bırakma görevimiz var, sorumluluğumuz var. Biz çocuklarımız için çalışan bir milletiz, böyle bir özelliğimiz var. Alman bir Anayasa Mahkemesi Başkanı gelmişti, demişti, biz beraber bir toplantıda: "Ben anlamadım Türkiye'dekileri. Babalar çocukları için çalışırlar, dedeler de torunları için çalışırlar." Gerçekten o kadar mı çalışıyoruz?

Şimdi, önümde Sayın Bakanlığın her yıl yaptığı bir il değerlendirmesi var. Şırnak ili. Bakıyorum, iki tane küçük sanayi sitesi var, eksiklikleri var, uzadı. Bir de, OSB var. Bu ikisi önemli. Bunları tamamlamak lazım. Buna bir şey demiyorum ama alınan teşviklerden Şırnak ne kadar yararlandı, onu rakamları, Sayın Bakanlığın verileri burada. Bir adet

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

işletme 33 bin TL kredi cansuyu verilmiş. İki, bir adet işletme 330 bin TL tutarında kredi verilmiş. Evet, bütün Şırnak'a yapılan teşvik bu bir yılda. GAP eylem planı içinde 38 adet işletmeyle ilgili 4 milyon tutarında bir çalışma var.

Sayın Bakanım, sizler bir hafta önce Şırnak'a gidecektiniz yanılıyorsam, bir termik santralin ve bir çimento fabrikasının açılışı için. Gidemediniz. Ama onlarla ilgili inanıyorum ki Şırnak Milletvekili olarak bize sorsaydınız, size çok enteresan bilgiler sunabilirdik. Örneğin, Silopi'deki CEYTAŞ, bir grubun. Medya zaten maşallah medya-enerji, medya-termik santral, medya-doğal gaz, medya-petrol, artık iç içe girmiş durumda. Bir de KARKEY santral var, fuel oil. Bunların hepsi sınırdadır. Güvenlik alanı içinde olan yerler. Burada Şırnak'ta termik santraller karşıtı platform kurulmuş. Bütün sivil toplum örgütleri, barolar, sendikalar, meslek örgütleri içinde ve bir de kendi kendilerine referandum yapmışlar. Şırnak ili nüfusu 50 bin, 60 bin civarında bir il merkezi, ilçeler daha büyüktür. 17, 18, 19 Eylül tarihlerinde sandık kurmuşlar Şırnak'ta ve referandum yapmışlar bu kömürle çalışan termik santraller için ne diyorsunuz? Kullanılan oy 12.515. Şırnaklılardan yüzde 99,7'si termik santral kuruluşuna hayır demiş.

Şimdi, ÇED raporlarının nasıl alındığını biliyoruz, bunu tartışmayacağım ama dünyada asfaltit ile çalışan hiçbir termik santrali bulunmamaktadır Türkiye dışında. Şırnak kömürüyle meşhur bir ilimiz. Kömürün hepsi de iki kişiye verilmiş geçmiş iktidarlar zamanında, sizden önce. Şimdi, Hükümet bu kömürü alıyor, yakacak olarak kullanımı yasak olan dünyada kömürü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı kanalıyla fakir kömürü adı altında ülkemizin çoğu iline dağıtıyor. Bunu tespitini altını çizmekte büyük yarar var. Bu devlet kurumlarının bakış açısını, performans olarak tutarsızlığını gösteriyor.

İkincisi, platformun sözcüleri şuna dikkat çekiyor: Termik santralin kurulacağı yerin su kaynakları, su toplama havzalarının içinde olması, kapalı bir vadide bulunması, hâkim rüzgâr yönü yerleşim yerleri üzerine doğru esmesi, kül depolama sahasının su kaynaklarına yakın olması çok büyük sorunlar doğuruyor ve asfaltitin başta yol döşemesi, sızdırmaz karo yapımı, lastik, kauçuk, boya, vernik, balata gibi birçok sanayi alanında ham madde olarak kullanılması da bu maddenin yakma dışında değerinin daha fazla olduğunu gösteriyor. Ayrıca asfaltitin ıslah yöntemiyle kül ve kükürt oranını düşürerek yakacak olarak kullanılması ve çeşitli yöntemlerle petrol elde edilmesi de mümkün. Bu kadar çok insan ve çevreye zararsız olan yatırım alanları varken, Şırnak'ta bir santralin açılışı yapılıyor ve iştahları kabaranlar üç ayrı termik kömür santrali kurmaya çalışıyor. Sınır illerimize kurulan bu şeylerle ilgili de şimdiden ilk defa bir termik santralle ilgili, genellikle ülke içinde tepkiler olur, sınır ili olması Zaho ve Dohuk'un arasında olması nedeniyle de onlar da etkilenen için şimdi orada da çevre kampanyaları başlamış durumda. Bu konuyla özellikle dikkat çekmemin nedeni bu konudaki çok ciddi bilimsel verilerin olmasıdır. Ben bunların detayına girmiyorum.

Şimdi, Avrupa Birliği İlerleme Raporu'nda 2008 yüzde 0,9 oranında büyümenin gerçekleşmesi, tabana vurma, daha sonra Bakanlığınızca da yapılan bazı teşviklere dikkat çekiliyor. Yani yapılanlar görülüyor, yapılmayanlar da görülüyor ve burada Eylül 2009'a doğru motorlu araçlar, beyaz eşya, mobilya, bileşim, bazı alanlardaki indirilmiş vergiler, KDV, KOSGEB, KOBİ destekleriyle ufak bir iyileşme. Hakkınızı teslim ederiz. Doğruya doğru deriz. Ancak hâlâ 2008 yılında kurulan yeni firma sayısı yüzde 6 oranında azalmış. Aynı dönemde kapanan firmaların sayısı yüzde 40 artmış. Şimdi burada yani lisansa verilmediği için bankacılık ve sermaye piyasalarına giriş, birleşme, satın almalarla sınırlı kalınmış. Deniz ulaştırması, sivil havacılık, yer hizmetleri, kara ulaştırması, radyo TV yayıncılık, enerji, muhasebe, eğitim alanında yabancı mülkiyete yönelik sektörel kısıtlamalar ki, AK PARTİ Hükümet olarak yabancı sermaye girişini teşvik eden bir parti, kısıtlamaları devam ediyor.

Örnek, evet, bir elektrik bağlantı tedarik etmeyi de kapsayacak bir depo kurmak için 25 tane farklı işlem yapmak gerekiyor Türkiye'de. Bu ilerleme raporu yazıyor artık. Bir işletmeyi kapatmak için 3,3 yıl çalışmak gerekiyor. Ben de avukatım. O şirketleri, firmaları kapatmanın ne kadar zor olduğunu bilirim. Geliyoruz, Türkiye'de bir gayrimenkulün tapuya kaydedilmesi için 6 işlem ve 6 gün gerekiyor. Şimdi, ticari sözleşme ve uygulamaya konulması uzun bir süreç gerektirmeye devam etti. Nitekim uygulama için bir sözleşmede 35 işlem gerekmekte ve bu ortalama 420 gün sürmekte.

Şimdi, bunları saydım, geri dönmeyen kredilerde artış var, bankacılık sektöründe maşallah kâr var, sıkıntı yok. Kârları katlanmış ama vergileri azalmış. Hâlbuki sosyal adalet gereği işçilerin, memurların, emeklilerin de vergilerinin azaltılması gerekiyor. Ama tek taraflı.

Şimdi, yabancı bankaların payı ne? Bu krizden nasıl etkilendi? Krize geliyoruz. Bir önceki yılın konuşma metinleri önümde. Biz kavga ediyorduk geçen sene, kriz teğet geçer, kriz yoktur. Bu sene geldik krizi teslim etmişsiniz. Evet, doğru. Yani tabii ki krizi AK PARTİ yaratmadı. Bu çokça bakanlık sunuşunda var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, ek süre veriyoruz.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Yani bir gerçek. Dünyada global olarak krizin ayak sesleri 2007'de geliyor. Biliyoruz dalga dalga, domino misali, Türkiye'ye gelecek. Türkiye'nin 100 milyar doların üzerinde ihracatı, ithalatı Amerika, Avrupa Birliğiyle ilgili. Şimdi bunu görüyorduk. G-20 içindeyiz. 17'nci büyük ekonomiyiz. Şimdi burada ne yaptık yönümüzü? Doğu bir şekilde, sunuşunuzda belirttiğiniz gibi Afrika pazarını... Ki, burada, biz hep de yapıcı önerilerimizi sunduk. Afrika'ya açılın, Uzak Doğu'ya açılın. Hindistan, Çin yükseliyor, gerilemiyor krizde. Onları örnek alın. Uzak Doğu Asya'ya açılın ve Orta Doğu'da komşularınızla işleri geliştirin çünkü bizim artık ithalatımız, ihracatımız Avrupa'da gerilediğine göre ve bunların aldığı kriz önlemleri karşısında bizim bir tek açılış kapılarımız belli. Bu politika doğru, destekliyoruz. Bu olması gereken en büyük şekilde bunun çabaları yapılmalı. Ancak burada iki üç nokta var, değinmeden geçmeyeceğim.

Şeker Kurumu. AK PARTİ hükümetleri Doğu, Güneydoğu'da kaç tane fabrika kurdu bugüne kadar? Ben öğrenmek istiyorum. Kurmadınız. Bari kurulanları özelleştirerek kapatma noktasına niye götürüyorsunuz? İşte Erzurum'daki, Kars'taki, Iğdır'daki şeker fabrikaları özelleştirme kapsamına alınmış. Kaçak şeker girişi ne kadar? Sayın Bakan, şeker günlük hayatımızın bir parçası bu. Kota neden uygulanıyor pancar üretimi çok yüksek olduğu Türkiye'de?

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

Hangi pazarların işine yarıyor bu? Aspartam tatlandırıcıları olayı nedir? Türkiye'de üretimi nedir? Türkiye'de denetimi nedir? Bu çok önemli.

Şimdi, burada reklam sektöründe...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, ikinci defa ek süre veriyorum. Tamamlarsanız...

HASİP KAPLAN (Devamla) – Bağlıyorum çünkü on dakikada inanın başka bu kadar şeye de değinmek istiyordum.

Bakanlıkta çok fazla genel müdürlük var. Onları da mümkünse belli merkezlerde toplayın. Bütün bakanlıklar için söz konusu, sadece sizler için değil. Bu bürokrasiyi azaltmak açısından.

Reklam konusuna özellikle dikkat etmek istiyorum. Kadın-erkek eşitliği konusunda komisyon kurduk Türkiye'de. Kadının reklam objesi olarak kullanılma anlayışını sona erdirmek için Türkiye öncülük yapmalı. Bakın, cins ayrımcılığına karşı en güzel, bakıyorsun otomobil fuarı, yat fuarı, üzerinde mayolu mankenler var. Bu araç başka türlü satılamıyor mu? Başka satma yolu yok mu bunun? Arkadaşlar, alıyorlar işte en güzel araçları götürüyorlar, görüyoruz. Cep telefonu SMS'lere bir kontrol sisteminin mutlaka gelmesi gerekiyor. Bunun mutlaka yapılması gerekiyor. Ürün alırken garanti belgeleri konusu yine sanayile ilgili. Artık karınca duası gibi yazıyorlar; garanti belgesinde ne yazıyor, bilmiyoruz; satılan ürünün özelliği nedir, bilmiyoruz. Türkçe dünyada çok yaygın kullanılan dillerden birisi. Çoğunda Türkçe dahi yok, İngilizce prosedürlerle gelip satılıyor. Yani, tüketicinin bilinçlendirilmesi konusu bu anlamda son derece önemli. Bir de patent hukukunda avukatlar dışında da meslek gruplarına bu yolun açılmasını ben anlamış değilim hâlâ. Bu alanı iyi bilirim. Yani patent almada, patent hukuku konusunda avukatların yapması gereken bir işi özel sektörde bazı kesimler niye yapıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Devamla) – Son Başkanım.

Eğer teşvikse kriz karşısında küçük esnafı elimizi vicdanımıza koyarak korumamız lazım. Bakıyoruz büyük mağazalar, şehir merkezlerinde kuruluyor. Migroslar, işte Carrefours'lar, saymayayım, epey de çoğaldı. Peki, küçük esnaf, küçük bakkal, küçük manav, onlar ne yapacak? Ne satacak o zaman söyler misiniz? Yani bunun bir ölçüsü vardır, büyükşehirlerde kurulduğu zaman otabanların kenarına kurulur, şehrin belirli bir mesafe dışına çıkarılır. Böyle böyle önlemler var. Kaç tane, Ankara'da girdiğim esnaf dükkânında manava dükkânı, esnaf dükkânı diyor ki: "Ne olacak hâlimiz?" Bir de biliyorlar. "Plan Bütçedesiniz Hasip Bey." diyorlar. "Hâlimiz ne olacak? Vergiyi fazla ödüyoruz, daha fazla kalem vergi ödüyoruz, bu büyük mağazalarda daha büyük teşvikler var, kolaylıklar var; bizi koruyun." diyorlar. Bence tedbirler konusuna bu kesimi ciddi bir şekilde almakta büyük yarar vardır. Çünkü iflaslar çok baş gösterdi, çekler karşılıksız çıkıyor, ailelerin dağılması sürecine girildi, toplum çürüyor. Yani yoksulluk, ekonomi, bunlar olduğu zaman bunu da hatırlatayım dedim bu süre içindi.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım, bu kadar söyleyebildim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Sayın Demir, buyurun.

OSMAN DEMİR (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokrat arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kapsamlı ve güçlü içeriğe sahip konuşmasından dolayı başta Sayın Bakanımıza, sonra Sanayi ve Ticaret Bakanlığının, bağlı ilgili ve ilişkili kuruluşların çok değerli çalışanlarına teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bu saydığımız gözde kuruluşlarımız, esnaf ve sanatkârlar, KOBİ'ler, tüketici haklarının korunması, piyasa gözetim ve denetiminin yapılması, ülke sanayinin geliştirilmesi, verimliliğin artırılması, haksız rekabetin önlenmesi, fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması ve standardizasyon gibi birçok alanda faaliyet göstermektedirler. Dolayısıyla bu kıymetli kuruluşlarımızın bütçeleri ülkemizin geleceğini, ekonomisini, sanayisini, KOBİ'leri, esnaf ve sanatkârları, tüketicileri, kısaca hemen herkesi yakinen ilgilendirmektedir.

Derin tarihî kökeni olan Ahilik geleneğinden gelen esnaf ve sanatkârlarımız ekonomik büyümeye, istihdama, refahın tabana yayılmasına ve sosyal barışa önemli katkılar yapmaktadır. 1 milyon 924 bin 232 esnaf ve sanatkârimize ait verilerin e-esnaf ve sanatkâr veri tabanına işlenmiş olması önümüzdeki dönemde bu kesimlere yönelik doğru politikaların üretilmesine önemli katkılar yapacaktır.

Bakanlığımız, yaklaşık 73.381 kooperatif ve birliğin kuruluş, işleyiş ve denetimine yönelik hizmet vermektedir. 2010 yılında kurulması hedeflenen kooperatif bilgi sistemiyle kooperatiflerin de yakından izlenecek olması memnuniyet vericidir. Sanayi sektöründeki üretim, ihracat ve istihdam bakımından Bakanlığın faaliyetleri büyük önem taşımaktadır. Mevzuat uyumu ve sektörün sorunlarına sektörlle birlikte çözüm arama girişiminin bir sonucu olarak otomotiv sektörü tekstil sektörünün de önüne geçerek 2002 yılında 4,4 milyar dolar olan ihracat rakamı 2008 yılında 22 milyar dolara ulaşmıştır. Bu son derece memnuniyet verici bir gelişmedir.

Değerli arkadaşlarım, Bakanlıkça gerçekleştirilen garanti belgesi ve satış sonrası hizmetlerin yeterlik belgesi işlemleri hiçbir evrak alınmadan İnternet ortamında elektronik imza ile yürütülmeye başlanmıştır. Bu uygulamayla ile bürokratik işlemler azaltılmış, müteşebbislere zaman ve mekâna bağlı kalmaksızın belge müracaatında bulunabilme imkânı sağlanmıştır. Müracaat sahiplerinin noter masrafları ve aracı firmalar için yaptıkları harcamalar sona ermiş, bunların tüketicilere yansıtılması problemi ortadan kalkmıştır.

Değerli arkadaşlarım, Bakanlığımızın çalışmaları gerçekten umut vericidir. Bunlar arasında KOSGEB aracılığıyla 2003 yılı ile Ekim 2009 arasında kredi faiz desteğiyle 5,2 milyar TL kredinin kullanılabildiği olması son derece memnuniyet vericidir. Vergi borçlarının 18 ay vade ve yüzde 3 faizle ertelenmiş, taksitlendirilmiş olması da yine aynı

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

şekilde memnuniyet vericidir. İşveren priminin 5 puan düşürülmesi, genç ve kadınlarımızın istihdam edilmesi hâlinde beş yıl süreyle bunların işveren sigorta prim payının devlet tarafından ödeniyor olması da aynı şekilde memnuniyet vericidir.

Küresel krizin olumsuz etkilerinin yaygınlaştığı son zamanlarda 100 bin işletmemize 2,5 milyar TL gibi bir kredi desteği sağlanacak olması hepimizi ümitlendirmektedir. Aynı şekilde küresel krizin olumsuz etkilerinden sektörlerimizi kurtarmak veya etkisini hafifletmek amacıyla beyaz eşya, otomotiv, mobilya başta olmak üzere birçok sektörde ÖTV ve KDV indiriminin yapılmış olması ve kredi garanti fonuna aktarılan 1 milyar TL karşılığı 10 milyar TL gibi bir krediye dönüşme imkânının sağlanacak olması da hepimize ümit vermektedir.

Değerli arkadaşlarım, bunların hepsi bir yana, ancak asıl bizi heyecanlandıran ve sevindiren, Bakanlığımızın bilgiye ve teknolojiye verdiği önemdir. Bakınız, teknoloji geliştirme bölgelerinin kuruluyor ve yaygınlaştırılıyor olması, üniversite-sanayi iş birliğinin destekleniyor olması, 50 ve üzeri işçi çalıştıran KOBİ'lere ARGE desteği veriliyor olması geleceğimizin teminatı açısından son derece önemlidir.

Ben bu girişimleri görünce aklıma büyüme modelleri geldi. Son zamanlarda öne çıkan iki tane çok önemli büyüme modeli var. Birisi beşeri sermayeye dayalı büyüme modeli, diğeri de ARGE modeli diye bilinmektedir. Beşeri sermayeyi dayalı büyüme modelinde bilgi sahibi nitelikli kişilerdir asıl büyümenin temel dinamiğini sağlayan. Bu da kişilerin bir yandan okul yönüyle eğitimlerini, diğeri yandan araştırma geliştirmeyle, hizmet içi eğitimle, kurslarla yaşam boyu eğitimle kendilerini yetiştirmelerine bağlı olduğunu ileri süren bir modeldir. Bu modele göre eğer insanlar sürekli kendilerini yetiştirmeye çalışır, elde ettikleri bilgileri işe dönüştürmezlerse üretim sıfırdır. Sürekli işte çalışır, kendilerini yetiştirmezlerse yine üretim sıfıra yakındır. Demek ki yirmi dört saatlik zamanın bir kısmını insanlarımız, işçilerimiz de dahil kendilerinin niteliklerini geliştirmeye ayıracaklar, bir kısmıyla da bu bilgilerini işe dönüştürecekler. Bu model bunu öngörmektedir ve Bakanlığımızın o faaliyetleri açısından önemlidir.

Diğeri bir model ARGE modeli dedim. Değerli arkadaşlarım, ARGE modeli de son zamanlarda öne çıkan çok kıymetli bir modeldir. Bu modele göre üretim iki alana ayrılmaktadır. Bir, araştırma sektörü; iki, üretim sektörü. Araştırma sektöründe sadece bilgi ve model üretimi yapılır, tasarım üretimi yapılır. Araştırma sektöründe ortaya konulan tasarım ve model üretimi imalat sektörüne aktarılır ve böylece firmaların rekabet üstünlüğü artmış olur. Firmalarımızın uluslararası düzeyde rekabet üstünlüğü arttıkça ister istemez ülkemiz kazançlı çıkacaktır. Ülkenin millî geliri artacak, kişi başına geliri artacak, ihracat imkânlarımız artacak. Bugünkü kişi başına millî gelirler ve hayal edemeyeceğimiz kadar bir anda arttığını göreceğiz.

Tabii bunların hepsi her şeyden önce iyi yönetime bağlıdır değerli arkadaşlarım. Yani bir ülkeyi, bir bakanlığı, bir işletmeyi eğer yönetiyorsanız bunları iyi koordine edersiniz, bu söylediklerimizi ama iyi yönetemiyorsanız, kaynaklarınızı rantabl kullanamıyorsanız maalesef istediğiniz noktaya varamazsınız. Bakın, size çok çarpıcı olması hasebiyle bir istatistik vermek istiyorum, bir istatistiği sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, yıl 1860, Rusya'nın kişi başına geliri 160-200 dolar arasında; yıl 2006, Rusya'nın kişi başına geliri 5.780 dolar. Yıl 1860, İsveç'in kişi başına geliri 190-230 dolar, yani ikisinin aynı yılda kişi başına geliri birbirine çok yakın ama 2006 yılına geldiğimizde İsveç'in kişi başına geliri 43.580 dolar. Bakın, aynı zaman aralığında Rusya'nın kişi başına geliri 200 dolardan 5.780 dolara çıkıyor, İsveç'in kişi başına geliri 230 dolardan 43.580 dolara çıkıyor. Bu, ne o ülkenin daha çok doğal kaynağa sahip olduğundandır ne coğrafi konumundandır, bunların tamamen dışında, iyi yönetimle alakalı bir meseledir. Benzer karşılaştırma aynı şekilde Mısır ve Japonya'yla yapmak mümkündür ve aradaki fark çok daha korkunçtur. Bugün bana hiç kimse Japonya'nın bulunduğu konum itibarıyla, sahip olduğu doğal kaynaklar itibarıyla Mısır'dan daha iyi durumda olduğunu iddia edemez ama bakıyorsunuz, uzun zaman diliminde Mısır'ın kaldığı yer neresidir, Japonya'nın vardığı yer neresidir. Mesela Japonya 1885'te 200 dolar kişi başına gelire sahip, Mısır 210 dolar kişi başına gelire sahip. Ama 2006 yılına geldiğimizde Japonya'nın kişi başına geliri 38.410 dolardır, Mısır'ın kişi başına geliri 1.350 dolardır. Buradan hareketle ben gerçekten Bakanlığımızın teknoloji bölgeleri, üniversite, sanayi iş birliği ve 50 ve üzeri işçi çalıştıran KOBİ'lere ARGE desteği projelerinin heyecan verici olduğunu düşünüyorum. Bunların kısa zaman içerisinde ülkemize yaptığı katkıları göreceğimize inanıyorum.

Burada sözlerime son verirken görevlerini fedakârca yerine getiren Sanayi ve Ticaret Bakanlığımız ile bağlı, ilgili kuruluşların değerli çalışanlarına teşekkür ediyor, 2010 yılı bütçelerinin devletimize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, hepimizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Demir.

Sayın Ergin, buyurun.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar, sevgili basın mensubu arkadaşlarım; hepimizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Ben, konuşmamda tarım satış kooperatifleri, tekstil sanayiye ve şeker fabrikalarının özelleştirilmesi konusu üzerinde duracağım. Sayın Bakan, sunuşunda Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı'nın hazırlanıp Başbakanlığa sunulduğunu belirtmiştir. Tarım satış kooperatiflerinin AKP iktidarı döneminde ne hâle düşürüldüğünü dikkate alırsak hazırlanan tasarıdan kooperatifler ve kooperatif üyesi çiftçiler açısından yararlı bir sonuç çıkacağını beklemek mümkün değildir. AKP döneminde Kayısı Birlik ortadan kalkmış, FİSKOBİRLİK Hükümetin özel çabalarıyla işlevsizleştirilmiş ve çalışamaz duruma getirilmiştir. Özellikle FİSKOBİRLİK konusunda yaşananlar ibretlik bir görüntü sergilemiştir. Sonuçta olan zavallı fındık üreticisine ve milyonlarca Karadeniz halkına olmuş, FİSKOBİRLİK'in iktidarın ısrarlı çabalarıyla fındık alamaz duruma düşürülmesi yalnızca alivrecilerin ve yurt dışındaki fındık tüccarlarının işine yaramış, çiftçi kaderiyle baş başa bırakılmış, çiftçiyle birlikte devlet hazinesi de zarara uğratılmıştır. Bilindiği gibi, 2005 yılında FİSKOBİRLİK fındığa 7 lira 45 kuruş fiyat vermiş ve ülkemize yaklaşık 2 milyar dolar döviz sağlanmıştır. 2006 yılında ise Hükümetin diğer birliklere kullandığı Devlet Fiyat İstikrar Fonu kredilerinden

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

FİSKOBİRLİK'i yararlandırmaması sonucu FİSKOBİRLİK mali kriz içine girmiş, fındık alamaz duruma düşürülmüştür. Bunun üzerine Hükümet, oynadığı oyunun gereği olarak FİSKOBİRLİK'i devreden çıkarmış ve Toprak Mahsulleri Ofisini fındık alımıyla görevlendirmiştir. Toprak Mahsulleri Ofisi hiçbir deneyim sahibi olmadığı fındık alımına girince 100 milyonlarca dolar görev kararı yapmış ve satın aldığı fındıkları da çok düşük fiyattan satmak istemesine karşın satamamıştır. Bugün, Toprak Mahsulleri Ofisi deposundaki 320 bin ton fındığı ne şekilde değerlendireceğini düşünmektedir. Çünkü eğer bu dönemde fındık satmaya kalkarsa bu seferde fındık üreticisinin emeğinin sıfırlanması gibi sonuç ortaya çıkacaktır. Bu dönemde satmaması doğrudur. Bugün eğer FİSKOBİRLİK faal olabilseydi üretici fındığını rahatlıkla 7 ila 7,5 liraya satabilecekti. Çünkü bu yıl fındık üretimi tıpkı 2005 sezonunda olduğu gibi 400 bin tonların altında. Oysa bugün fındık 4,3 ila 4,7 liradan işlem görüyor. Bu nedenle üretici bir yandan yüzde 40-50 düşük üretimden ötürü, diğer yandan düşük fiyattan ötürü sıkıntılı. Üreticinin tüm sıkıntısının nedeni Hükümetin FİSKOBİRLİK karşısında tavırlı olmasıdır. Bu nedenle, şimdi, biz, birlikler konusu yeniden gündeme gelince konuya haklı olarak kuşkuyla bakıyoruz.

Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Kanunu'nda değişiklik yapılıyor ise ilk ele alınması gereken, birliklere kamunun hiçbir biçimde destek olmayacağı şeklindeki maddenin kaldırılması olmalıdır. Kamu destek olmayacak ise kooperatif yapılanmasının hiçbir anlamı kalmaz, nitekim dün fındıkta yaşanan, kayısı da yaşanan, büyük olasılıkla yarın pamuk ve zeytinde yaşanacak olandır.

Tekstil konusuna gelince, imalat sanayi içerisinde yüzde 23,9'luk, toplam istihdamda yüzde 13,6'lık payı olan tekstil sektörü düşük kur politikası yüzünden büyük sıkıntı içine girdi. Krizin başlangıcı olarak kabul edilen Ağustos 2008'de 346 bin olan kayıtlı tekstil çalışanı sayısı Mart 2009 itibarıyla 309 bine düştü. Hazır giyimde çalışanların sayısı da 434 binden 362 bine geriledi. Kayıt dışı da dikkate alınırsa ise Mart 2009 itibarıyla sekiz aylık dönemde tekstil ve hazır giyim sektöründe 150-160 bin kişi işsiz kaldı. Tekstil sektörünün sorunları, düşük döviz kuru, üretim maliyetinin yüksekliği, istihdam üzerindeki aşırı vergi yükü, aşırı yüksek enerji fiyatları ve serbest ticaret anlaşmalarının yapılmayıp olmasıdır. Bu sorunlar giderilmeden ve pamuk stratejik ham madde olarak kabul edilip üretimi desteklenmeden getirilecek teşvik uygulamalarıyla tekstil sektörünün sorunlarının çözülmesi mümkün görülüyor. Tüm bu sorunlar yanında ihracatta 2008 Ocak-Temmuz dönemine kıyasla 2009 Ocak-Temmuz döneminde yüzde 29,9 düşüş oluşu da sektörün sıkıntıya girmesinde başlıca etken oldu. Aynı dönemde tekstil, hazır giyim ve konfeksiyon sektörleri genelde yüzde 25,8 oranında daraldı. Son üç yılda 10 binin üzerinde işletme kapandı. Sektördeki vergi prim yükü yüzde 35,6'ya gerilemesine karşın, bu oran OECD'de yüzde 27,3. Yedi yıl önce Türkiye'de ilk 500 firma içerisinde dokuma, giyim, deri sektörüne ait 116 firma bulunurken bu rakam 2008 yılı sonunda 47'ye düştü. Tüm bu nedenlerle tekstil sektörü özel bir özenle desteklenmek istiyor.

Şeker pancarına gelince: Şeker pancarı çiftçisi ortalama 60 dekar toprağı olup bu toprak üzerinde aile içi iş gücünü kullanarak pancar ve buğday üreten, iki üç baş büyük hayvanıyla da yaşamını sürdürmeye çalışan bir çiftçi kesimidir. Bu 60 dönüm içerisinde her yıl münavebeli olarak 10 dönümde pancar eker, diğer kalan 50 dönümünde de hububat tarımı yapar çiftçi.

AKP, şeker pancarı üreticisini perişan etmiştir. Daha önce pancar yetiştiren 500 bin çiftçi ailesinden 200 bini 2 milyon dekar sulu toprağında pancar ekilmez hâle getirilmiştir. Bunun sonucu kırsal kesimin en az 800 milyon lira, önceki para değeriyle 800 trilyon lira gelir kaybı, şeker sanayinin kapasite kullanımının yüzde 40 düşmesidir. Ülkeye kaçak şeker girişleri önlenememektedir. Her ne kadar Sayın Bakanın sunuşunda önlemek için gayretler olduğunu belirtmekse de AKP'nin grup toplantılarında milletvekillerinin de dile getirdiği gibi her yıl kara sınırlarından ve deniz yoluyla yaklaşık 450-500 bin ton şeker yurda kaçak olarak girmekte, nişasta bazlı şeker üreten bir kısım işletmeler yasa dışı üretim artışına gitmekte, kimyasal tatlandırıcılar şeker üretimine rakip olmaktadır.

Şeker pancarı üretiminin kısıtlanmasından yalnızca üretici ve sanayici değil, taşıma sektörü, tarımsal ilaç, zirai alet ve makine üretim sektörleri, hayvancılık sektörü zarar görmektedir. Ülkemizde ilk kez 2005 yılında kuru pancar küspesi ithalatı yapılmaya başlanmıştır. Pancar ürettirmemenin sonucunda toplam 1,5 milyar dolar katma değer kaybımız olduğu bilinmektedir. Şeker pancarı ekiminde sürdürülen kotalar haksız kotalardır. Türk çiftçisine şeker pancarı ekimini yasaklamaktan daha yanlış uygulama olamaz. Pancara verilen fiyat da gariptir. Pancara 2002 yılında 8,9 kuruş fiyat veriliyordu. 2008'de fiyat 10,1-10,2 kuruşa çıkarıldı, bugün de 11 kuruş. Bu tavır çiftçiye artık pancar ekme deme tavrıdır. Şeker pancarını diğer tarımsal ürünlere üstün kılan çok önemli nedenler vardır. Şeker pancarı tarımı yoğun emek isteyen yönüyle çiftçiye diğer tüm tarımsal ürünlerden daha fazla istihdam yaratır. Bu bakımdan şeker pancarı kırsal nüfusun kente göçünü önler. Şeker pancarının tüm yan ürünleri, baş ve yaprakları, küspesi, melası en ucuz kaba yem kaynağı olarak değerlendirilir. Şeker pancarı yetiştirildiği tüm bölgelerde en yüksek katma değer sağlayan ve karşılaştırmalı üstünlüğü olan bir bitkidir. Çiftçi 1 dekar şeker pancarından elde ettiği geliri ancak 4-5 dekar buğday ekerek elde edebilir. Bu nedenle çiftçi uzun yıllardan beri getirisi çok daha fazla olduğu için şeker pancarı ekimini, buğday ekimine yeğliyor idi. Ancak bugünkü fiyat ve kota uygulama politikaları şeker pancarının bu üstünlüğünü büyük ölçüde azalttı. Bu sektör, ülkemizde yılda yaklaşık 3 milyar dolar katma değer yaratmakta, taşımacılık sektörüne yılda 20 milyon ton iş hacmi sağlamakta olup geçimi doğrudan ya da dolaylı olarak bu sektöre bağlı olan 10 milyon insanımızın iş ve ekmek kapısıdır. Bu özellikleri nedeniyle sektör tüm dünyada desteklenip korunmaktadır. Aynı koruma içerisine girmek için çaba gösterdiğimiz görüntüsü verilen Avrupa Birliğinde de net ve açık olarak sürdürülmektedir.

Şimdi, bir örnek vereceğim değerli arkadaşlarım, Ankara'da 2003 ile 2009 yılları arasında şeker pancarı üreten çiftçi sayısıyla şeker pancarı ekim alanı ve üretilen pancar miktarı üzerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Hocam, devam edin.

GÜROL ERGİN (Devamla) – 2003 yılında ekim yapan çiftçi sayısı 12.573, 2009'da 3.600, ekilen alan 2003 yılında 99 bin hektar, 2009'da 70,5 bin hektar, üretilen pancar 2003 yılında 475 bin ton, 2009'da 400 bin ton. Bu rakamları

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

özellikle 2003 yılını aldım. Çünkü 2000 yılından geldiğimiz zaman bu farkın çok daha büyük olduğu görülüyor. Oraya kadar gitmedim.

Değerli arkadaşlarım, 2000 yılıyla karşılaştırma yaptığımızda pancar üreten çiftçi sayısının bugün neredeyse dörtte 1'e düştüğü, ekim alanı ve üretim alanlarında yüzde 45 azalma olduğu görülüyor. Şimdi, Hükümet, şeker fabrikalarını özelleştirmek istiyor. Basından öğrendiğimiz kadarıyla iki Arap şirketi ve onlarla birlikte Tarım Kredi Kooperatifleri özelleştirmeye talip. Tarım Kredi Kooperatiflerinin Arap şirketleriyle oluşturduğu konsorsiyumda yabancıların hissesi toplam hissenin yüzde 60'ı, Tarım Kredinin hissesi ise yüzde 40'ı. Biz şeker fabrikalarının özelleştirilmesine kesinlikle karşıyız ama eğer Hükümet özelleştirmede kesinlikle ısrarlı ise şu anda ülkemizin şeker ihtiyacının yüzde 40'ını karşılayan PANKOBİRLİK dururken ve PANKOBİRLİK özelleştirmeye basından beri talip iken sektörü bilen ve konunun uzmanı olan bir çiftçi kuruluşuyken sektörde hiç deneyimi olmayan ama Hükümetin güdümünde olduğundan da haberdar olduğumuz Tarım Kredi Kooperatiflerinin Araplarla birlikte bu işe talip olmasının anlaşılması mümkün değildir. Öyle anlaşılıyor ki şeker fabrikaları Araplara teslim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜROL ERGİN (Devamla) – Özür dilerim.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Öyle anlaşılıyor ki şeker fabrikaları Araplara teslim edilirken Tarım Kredi Kooperatifleri bu işin figüranı rolünü oynayacak.

Özelleştirilecek olan portföy C grubundaki Çarşamba, Çorum, Kastamonu, Kırşehir, Turhal ve Yozgat şeker fabrikalarında 2008-2009 dönemi itibarıyla 36 bine yakın çiftçi ailesi yaklaşık 400 bin dekar alanda, 1,8 milyon tonun üzerinde pancar üretmiştir. Bu fabrikalar genelde üretim maliyeti, Türk Şeker'in ortalama maliyetinin altında olan fabrikalardır. Bu fabrikalar satılır ise daha yüksek maliyetli şeker üreten fabrikaların alıcısı çıkmaz ve fabrikalar kapanmak zorunda kalır. Yüksek maliyetli fabrikaların önemli bir kısmı Doğu Anadolu Bölgesindedir. Bu, bir yandan o bölgede yetiştirilen pancardaki şeker oranının düşüklüğünden, bir yandan fabrikaların kapasitelerinden kaynaklanmaktadır. 2007 yılında Türk Şeker'in fabrika teslimi şeker fiyatı 1 lira 57 kuruştur. Erzurum, Kars, Ağrı, Muş, Erziş fabrikalarının üretim maliyeti ortalama 2 lira 4 kuruştur. Yani bu fabrikalarda maliyet toplam satış fiyatından yüzde 30 daha yüksektir. Bu fabrikalarda 2008-2009 kampanyasında ise maliyet yaklaşık 2 lira 20 kuruştur. Fabrika teslimi toptan şeker fiyatı ise Şubat 2009'dan sonra artış olmadı ise 1 lira 73 kuruştur. Yani zarar kilo başına 47 kuruştur. Hangi özel sektör kâr eden fabrikalar elden çıktıktan sonra zarar eden bu fabrikalara talip olur. Bu nedenle, eğer düşük maliyetli şeker üreten fabrikalar satılırsa ya devlet zararı göze alarak yüksek maliyetli fabrikalarda üretimi sürdürecektir ya da yüksek maliyetli fabrikaların hepsi kapanacaktır. Bugün devlet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Hocam, son defa. Lütfen tamamlayın.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Tamamlıyorum efendim, iki dakika.

Bugün devlet yüksek ve düşük maliyetli fabrikaların maliyetlerini paçal yaptığı için yine de kârlıdır. Yanılmıyorsam 2008 sonundaki kâr 3 trilyon liradır, yani 3 milyon TL'dir. Ama şimdi, siz kârlı fabrikaları verdiğinizde geride zarar eden fabrikalar kalacak. Şeker fiyatını çok yükselttiğiniz zaman siz zarardan çıkayım derken bu sefer fabrikaları sattığınız Araplar gereğinden çok daha yüksek fiyat elde edeceği için çok kârlı duruma geçecekler, siz devlet olarak ancak maliyeti kurtaracaksınız. Yok eğer farklı düşünür de şeker fiyatı yükselmesin derseniz sürekli olarak devleti zarar içerisine sokacaksınız. Şeker fabrikalarının satışı çimento fabrikalarının satışına benzemez. İşçi, çiftçi ve Türk milleti genel olarak bu işten zarar görür. Onun için ben sizden tekrar -bu bilmiyorum, son ihale 19'undaydı galiba, ne oldu, oldu mu, bitti mi, bilmiyorum ama- eğer olup bitmediyse bu işten vazgeçmenizi söylüyorum, eğer olup bittiyse yazıklar olsun diyorum. Çünkü gerçekten çok yanlış bir iş yaptınız. Niçin diyorum? Tekel fabrikalarını sattınız, yaşadığımız olay ortada. Malatya'da sigara fabrikası mı kaldı? Çalışıyor mu? Süt fabrikaları satıldı? Doğu'da çalışan bir tane süt fabrikası var mı? Hepsini gitti anarşi kudurdu, terör kudurdu. Buna dikkat edin. Şimdi, aynı şekilde siz şeker fabrikalarını satarak, Doğu'daki bu fabrikaları işlemez hâle getireceksiniz, ondan sonra da başka bir şeyler vererek anarşiyi önleme çabası içerisine gireceksiniz diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ergin.

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının değerli mensupları; hepinize saygılar sunuyorum.

Öncelikle başta Sayın Bakan olmak üzere Sanayi ve Ticaret Bakanlığını ben tebrik ediyorum. Bütçe görüşmelerine yeteri kadar personelle katılıyorsunuz ve kimse ayakta değil, izdiham yok, sükûnet var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Dışarıda bekliyorlar.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Dışarıda da çok az. Daha önceki görüşmelerdeki izdiham yok. Onun için bunu özellikle hatırlattım. Bu üçüncü bütçe görüşmesine iştirakim benim. Sanayi Bakanlığının, diğer bakanlıkların bu bütçe görüşmelerindeki özenini dikkat çekici buluyorum. Onu da ifade etmek istiyorum. Şimdi, tabii bunun dışında...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Aslında eksik personelle gelmiş, şimdi bazı sorulara cevap veremeyecekler.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Yok, ben vereceklerine inanıyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, onu müzakereler bittikten sonra herkes değerlendirir.

Sayın Akçay, siz devam edin.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Şimdi verdiğimiz yazılı soru önergelerinde de zamanında ve yeterli cevap alıyoruz, onu da özellikle vurgulamak istiyorum.

Diğer bir husus da illere yönelik faaliyetler hakkında, hem bütçe döneminde olduğu gibi ve zaman zaman da yıl içinde bilgilendiriliyoruz. O yüzden teşekkür ediyorum ve Bakanlık bütçesinin hayırlı olmasını da baştan dileyerek sözlerime başlıyorum.

Tabii, bu kısa süre içerisinde bazı önemli gördüğümüz hususları dile getirmemiz gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, sanayi politikalarımızı ve millî pazarlarımızı kökten, başıboş piyasa insafına terk ettiğimiz için Devlet Planlama Teşkilatı ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı işlevsiz hâle gelmiştir.

Her konuyu serbest pazarın kurallarının denetleyeceği varsayımı ile yapılan planlar ve politikalar maalesef göstermelik kalmaktadır. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bu anlamda içi boşaltılmış bir bakanlıktır.

Sanayi Bakanlığı sanayi politikaları üreten bir kurum değildir. Gümrük Birliğine girilmesinden sonra, Sanayi Bakanlığı AB'den gelen yönetmelikleri tercüme edip, yönetmelikler haline getiren âdeta bir sekreteryaya dönüşmüştür.

Tabii bu söylediklerimiz genel bir politikayla ilgili, Sayın Bakanla ve değerli çalışanlarıyla doğrudan bir ilgisi bulunmamakta.

Küçük ve Orta Boy İşletmeleri desteklemesi gereken KOSGEB devletten destek alamadığı için iş göremez durumdadır. Aslında tekeller bu kurumun işlemlerini istememektedirler. Arkadan gelecek yerli girişimci onların başının âdeta belasıdır. Bu tekeller sadece devletçiliğe karşı olduklarından değil ondan öte, devletçiliğe karşı olduklarından daha çok serbest girişimcilere karşıdır. Nasıl ki tarım politikalarında çiftçinin desteklenmesi gerekirse küçük girişimcinin de tekeller karşısında savunmasız olduğundan desteklenmesi gerekmektedir. Ancak dışa bağımlı sanayi politikaları buna şimdilik imkân vermemektedir.

“Sanayi ve Ticaret Bakanlığındaki genel müdürlüklere hiç bütçe ayrılmamasın.” diyoruz ama önce işlev verilsin, akabinde bütçeyle takviye edilsin.

Birlikleri özelleştiriyor olduklarından Tarım ve Satış Kooperatifleri Genel Müdürlüğü de işlevsiz kalmaktadır. Ticaret ve onun politikaları Avrupa Birliği komisyonlarına terk edildiği için Ticaret Genel Müdürlüğü de yeterince fonksiyon görememektedir. Sanayi Genel Müdürlüğü sadece sicil tutan bir genel müdürlüktür. Şube müdürlüğü haline dahi dönüştürülebilir. Teşkilatlandırma Genel Müdürlüğü konutların kooperatiflerine baktığı için gözetilmelidir. Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü de maalesef fonksiyonel değildir.

Tekeller bayilik sistemini yeğledikleri için esnafı ve küçük girişimciyi ücretli emek üzerinden kontrol etmek istemektedirler. Dolayısı ile esnafı ve zanaatkârı kökten piyasacılık tasfiye etme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bunu da hayatın akışına bırakmışlardır ve maalesef bir esnaf politikası yoktur.

Bakanlıklarımızın ve Planlama Teşkilatımızın işlevsel hale gelmesi millî politikalar izlenmesine bağlıdır. Millî politikaları olmayan bir hükümetin bu kurumlara da maalesef ihtiyacı kalmamaktadır.

Tabii bu eleştirilerimizin altında, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının sanayi ve ticaret politikalarının oluşturulması ve uygulanması konusunda daha etkin ve fonksiyonel konuma gelmesini arzu ettiğimiz için dile getiriyoruz.

Dikkat çekmek istediğim bir diğer husus ise, son birkaç yıldır KOSGEB'in asli görevi olan KOSGEB Destek Mevzuatı kapsamında KOBİ'lere destek ulaştırmaktan yavaş yavaş uzaklaştığı ve sadece bankalar ile iş birliği ve kredi faiz desteği veren bir kurum hâline dönüşmesidir. Son yıllarda destek gerçekleştirmelerine baktığımızda kredi faiz desteğinin toplam desteklerinde büyük bir kısmı işgal ettiği görülmektedir. Elbette kredi faiz desteği mekanizması uygulanması gereken bir mekanizmadır fakat takdir edersiniz ki sırf böyle bir destek için bin eleman istihdam etmeye de gerek yoktur. Bunun başka yolları da vardır. KOSGEB'in asıl destek mekanizmalarına acilen ivme kazandırılması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, esnaf ve sanatkarlarımız sosyal, ekonomik ve kültürel bakımdan ülkemizin çok önemli bir kesimini teşkil etmektedir. Esnaf ve sanatkarımız girişimci özelliğine kıt imkânlarını katarak kendi işini kuran, müşteri, pazar ve iş yönetimini bizzat kendisi gören, istihdam yaratan, ailesinin geçimini sağlamak için gayret gösteren cefakâr bir üretim ve hizmet erbabıdır.

Kökü onuncu asra kadar uzanan bu iktisadi ve sosyal geleneğin Türk toplum hayatında istihdam sağlama, millî gelirin dengeli bir şekilde dağılması gibi özelliklerinden başka, bizi biz yapan değerleri temsil eden, onu sokağa, mahalleye, kentlere ve toplumun tüm hücrelerine yayan, aile kurumundan sonra toplumsallaşmanın, iletişim kurmanın, birlik ve beraberliği zenginleştirmenin en güçlü yapısı olan bu müessesemiz maalesef çökmek üzeredir. Mesleki bilgi ve becerilerini evrensel bilgi, beceri ve disiplinlerle destekleyen, yeni değerler kazanmalarını sağlayan politika, plan ve uygulamalara hâlâ kavuşamamışlardır. Esnaf ve sanatkarların iyiye doğru değişim ve dönüşümünü sağlayacak, yeni esnaf ve sanatkar modelini oluşturacak millî politikanın belirlenerek plan, program ve projelerin yürürlüğe konulması gerekmektedir. Esnaf çok zor durumdadır, ancak ciddi bir esnaf ve sanatkar politikası maalesef yoktur. Bilgi ve birikimleri ile sahip oldukları imkânlar, içinde bulunduğumuz şartlarda varlıklarını huzur içinde sürdürmelerine izin vermemektedir.

Esnaf ve sanatkarımız gelişmiş pazarlara hitap edecek donanımlardan mahrum olmasının, bilgi ve teknolojiye yeniliklerin getirdiği değişimlerin, küresel ekonominin, marketlerin ve Uzak Doğu mallarının yarattığı rekabetin, Avrupa Birliği uyum yasalarının öngördüğü yeni standartların, konut ve otomobil kredileri ile kredili yaşamın getirdiği piyasa durgunluğunun, halkın alım gücünün düşmesi ve tüketim alışkanlıklarının değişmesinin ve yaşanan iç göçler ile işsizliğin oluşturduğu kayıtlı dışı esnaf ve sanatkarlığın oluşturduğu haksız rekabetin yarattığı tehditler altında var olma mücadelesi vermektedir.

Esnaf ve sanatkarların sorunlarına çözüm bulunamadığı takdirde esnaf ve sanatkarlık müessesesi çökecektir. Çöken bu müessese ile birlikte ülke genelinde işsizlik daha da artacak, gelir dağılımında uçurumlar oluşacak, yardıma muhtaç insanlar çığ gibi büyüyecek, milyonlar elde kredi kartı ve kasiyer kuyruğunda alışveriş yaparak bakkal, kasap,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

manav, terzi, berber ve fırıncıda kurulan dostluklarla güçlenen sosyal doku her geçen gün zayıflayarak sosyal birlik ve beraberliğimizi olumsuz şekilde etkileyecektir.

Esnaf ve sanatkârlarımızın modern çağın şartlarına uyum sağlaması, evrensel değerlerde mal ve hizmet üretebilmesi amacıyla yeni esnaf ve sanatkâr modelinin ortaya çıkarılması ve esnafın küresel rekabette başarılı olmasına ve yüksek katma değer sağlamalarına imkân veren plan ve programların hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Anayasa'mızın 173'üncü maddesinde belirtilen " Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu tedbirleri alır." hükmünün hayata geçirilmesi, bunun için gerekli yasal düzenlemelerin acilen yapılması gerekmektedir.

Düşüncelerimi bu şekilde ifade ederek sözlerime son veriyor, muhterem heyetinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Baştopçu, buyurun efendim.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli Başkanım, Değerli Bakanım, değerli üye arkadaşlarım, Bakanlığımızın değerli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; konuşmama başlarken hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığımızın ve Bakanlığımıza bağlı kurumlar, enstitüler, merkez ve başkanlığımızın bütçelerini görüşüyoruz. Bu bütçeler ülkemize, insanımıza, hepimize hayırlı ve bereketli olsun, güzelliklere vesile olsun.

Bütçelerimizin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyoruz. Başarılarını yakından izlediğimiz Değerli Bakanımız ve takım arkadaşlarını içtenlikle kutluyor, başarılarının devamını diliyor, bütün çalışmalarını da yürekten destekliyoruz.

Hükümetlerimizin yedi yıl içerisinde geceli gündüzlü çalışmalarıyla, hepimiz de biliyoruz ki, dünyanın on yedinci, Avrupa'nın altıncı büyük ekonomisi olduk. Global kriz bütün dünyada büyük yıkımlara neden olurken ülkemiz en az etkilenenlerden biri oldu. Orta vadeli programımız başarıyla uygulanıyor ve uygulanacak. Her geçen gün daha iyiye gidiyoruz, kötümser olmaya gerek yok.

Biraz önce değerli arkadaşımın dediği gibi, gerçekten de bu Bakanlığımızın bütçesi görüşülürken çok sakın bir ortamda görüşmeleri yapıyoruz. Bu konuyla ilgili olarak, daha önceki görüşmeleri de referans tutarak hani "Konuşmak bir ihtiyaç ise dinlemek bir sanattır. demişti Goethe. Bu sanatı burada icra ediyoruz, o yüzden de mutluym.

Bakanlığımızın girişimci bilgi sistemi ilk kez devreye giriyor. Gerçekten yıllardır özlemle beklenen, heyecan verici bir çalışma. Aynı şekilde AB'ye yakında sunulacak olan Türkiye Sanayi Strateji Belgesi de çok önemli çalışmalardan bir tanesi. Gene ilk kez Bakanlığımızca hazırlanan Sanayi Tezleri Programı, Patent Destek Programı, ARGE Yatırım Destek Programı, Tanıtım ve Pazarlama Destek Programı önemli programlar. Bilişim Vadisi Projesi de hepimizin, ülkemizin aydınlık geleceğinin projelerinden biri olacak inşallah.

Esnafa ve sanatkârimıza sahip çıkıyoruz, bütün insanımıza sahip çıkıyoruz. Problemleri birer birer teşhis ediyoruz, çözüme gayreti içerisindeyiz ve bu gayretlerimiz de devam edecek. Bakanlığımız organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleri çalışmaları kamuoyumuzda hep takdirle karşılanıyor. Bu arada tarım-sanayi işbirliğini oluşturacak tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgeleri çalışmaları da önemli çalışmalar arasında olacak.

Geleceğin dünyasına ışık olan teknoparkların, teknoloji geliştirme bölgelerimizin kuruluşu ilgili herkese, firmalara, ülke ekonomisine, istihdama daha birçok alana direkt olumlu etkileri olacak. Aydınlık yarınlara yürüyüşümüzün kilometre taşları olacak teknoparklar.

Ben lafı daha fazla uzatmadan sözlerimi burada tamamlarken, bütçelerimizin tekrar hayırlı olmasını diliyor, Değerli Bakanımızı ve çalışma arkadaşlarını, sanayi ve ticarete oluşturdukları gerçekçi, yeni millî politikaları için bir kez daha kutluyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztrak, buyurun efendim.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokrat arkadaşlarım, basınımızın değerli mensupları; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı dediğimiz zaman da sanayiden bahsedeceğiz. Sanayi dediğimiz zaman da şu son dönemde 2007'nin birinci çeyreğinden itibaren süratle irtifa kaybeden ve bu yılın ikinci çeyreğinde de küçülme hızı, daralma hızı yüzde 9,2'ye ulaşan bir sektörden bahsediyoruz.

Şimdi, ben Sayın Bakanın konuşmasına baktım, okudum. Sayın Bakan diyor ki: "Bu karşı karşıya kaldığımız manzara küresel krizdendir." O zaman 2007'nin birinci çeyreğinde küresel kriz mi vardı? Dün Sayın Başbakan Yardımcısını dinledik o da bu olan biteni o dönemde ortaya çıkan siyasi belirsizliğe bağlıyor. Herhâlde siyasi belirsizliğin sorumluluğu da tek başına iktidar olan partiye aittir. Gerçekten de geçmişte baktığımız zaman, tek başına iktidar olup da bu kadar siyasi belirsizlik yaratma becerisine sahip bir iktidarı da Türkiye ilk defa görüyor herhâlde. Fakat bunun arkasında ben şunu söyleyeyim, ne siyasi belirsizlik var, benim kendi kanaatime göre, ne de Türkiye'nin küresel krizden -tabii ki küresel krizin etkisi var- bu kadar yüksek oranda etkilenmesinin arkasında bu tür faktörler yok. Yanlış olan, tekrar söylüyorum, benimsenmiş olan büyüme stratejisidir. Farklı bir yol vardır, farklı politikalar izlenmiş olsaydı bugün biz ne küresel kriz karşısında bu kadar kırılğan hâle gelirdik ekonomi olarak ne de 2007'den itibaren ortaya çıkan irtifa kaybını, özellikle ticarete konu mal üreten sektörlerde yaşamazdık. Bunun arkasında da, dönüp baktığımız zaman, küresel sermayenin kaprislerine teslim olma, olan biteni seyretme, bunu yönetmeye çalışmama gibi bir yaklaşımın neden olduğu ve normalde nüfusu yaşlı, gelişmiş ülkelerin izlemesi gereken makine yoğun imalata ağırlık veren bir büyüme stratejisinin Türkiye'de ortaya çıkmış olmasıdır. "Bunu nereden söylüyorsun?" dediğiniz zaman, işte, bakın, 2002-2008 yılları arasında ticarete konu olmayan malları üreten sektörlerin büyümeye katkısı yüzde 68 olurken, ticarete konu mal üreten sektörlerin katkısı sadece yüzde 32 olmuş. Yine aynı dönemde yurt içi talebin büyümeye katkısı 2002-2007 döneminde yani irtifa kaybetmeye başlamadan önce yüzde 124, net ihracatın yani dış talebin katkısı -24. Hep ihracattaki artıştan söz ediyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

Peki, o ihracattaki artışla beraber ithalattaki artış ne oldu? Artış hızlarına bakın, biri diğerinin yaklaşık 2 katıdır. Yani ihracatımız giderek ithalata bağımlı hâle gelmiştir. Otomotiv sektöründen bahsediliyor. "Tekstili geçti otomotiv sektörü..." Doğrudur, geçti ama otomotiv sektörünün yerli girdi kullanımı, yerli katma değer üretme kapasitesi ne oldu bu dönemde? Yine 2002-2008 arasında da bu son gelişmelerle birlikte yurt içi talebin katkısı yüzde 120, yine net ihracatın katkısı -20 olarak karşımıza çıkıyor.

Diğer taraftan, yine bu satın alma gücü paritesiyle hesaplanan kişi başına gelirdeki artış 2003-2007 arasında, 2002-2007 de diyebiliriz, buna baktığımız zaman nasıl gerçekleşmiş, hangi parametreler, ne katkı yapmış diye baktığımız zaman, emeğin katılımıyla ortaya çıkan iyileşmenin, büyümenin katkısı sadece yüzde 3, emek verimliliğinden gelen katkı yüzde 97. Yani iş gücünü sürekli cezalandıran, ticarete konu mal üreten sektörleri sürekli cezalandıran bir makro çerçeve içinde sanayimiz yaşamaya çalışmıştır, bir müddet makineleşerek ayakta kalmıştır, dış kredi kullanarak ayakta kalmıştır. Şimdi artık son krizden sonra çok ciddi şekilde daralma sürecine girmiştir.

Şimdi diyebilirsiniz ki: "Efendim bütün dünyada bu işler böyle gitti, teknoloji yoğun." Böyle değil. Bakın "üretim eğrisi" dediğimiz bir eğri vardır. Bu eğri üzerinde çeşitli iş gücü ve makine kombinasyonlarıyla aynı ürünü elde edersiniz, bir de bunun teknolojik sınırları vardır. O teknolojik sınır içinde çeşitli alternatifler varken biz bu Türk lirasının aşırı değer kazanması sonucunda makine yoğun üretim sürecine girdiğimiz için işsizlik konusunda da en başarısız ülkelerden biri olmuşuz, yani bunu her türlü uluslararası göstergelere baktığımız zaman görüyoruz. İşte, bu iş gücü kullanımı ve iş gücü gerçekleştirme oranına dönüp baktığınız zaman Türkiye burada en kötü pozisyonda. Bu da Economist Intelligence'tan alınmış.

Yine işsizlik performansına baktığımız zaman Türkiye Suudi Arabistan'la birlikte en kötü durumda olan ülkelerden bir tanesi.

Şimdi, Sayın Bakan dedi ki: "Bu iş küresel krizden kaynaklandı. Küresel krizle beraber bundan çıkacağız." Bakıyorum, dün yayımlandı OECD raporu, iki gündür bütün medyamızda "Türkiye OECD içinde büyüme şampiyonu olacak, 2011-2017 arasında." gibi birtakım şeyin peşine takıldığını görüyoruz ama bu raporda çok daha önemli birtakım değerlendirmeler var, bunun şartlarını söylüyor.

Şimdi bakın, sondan ikinci paragrafında, Türkiye'yle ilgili bölümün OECD raporunda diyor ki: "Türkiye'nin küresel toparlanmadan tümüyle yararlanması zor olacaktır çünkü Türk ihracatçıları kriz öncesinde ve sonrasında Avrupa Birliği'nin temel piyasalarında pazar paylarını yitiriyor görünmektedirler." Yani, pazar payınızı kaybediyorsunuz, Avrupa yeniden canlanma sürecine geçtiği zaman siz bundan aynı ölçüde, kaybettiğiniz ölçüde hızla yararlanamayacaksınız diyor. Bu bence çok kritik bir şey. Yani biz bu büyüme stratejimizi değiştirmediklerimiz sürece ve ihracata daha fazla ağırlık veren bir makro çerçeveyi ortaya çıkarmadığımız sürece Türkiye bu krizden çıkışta en yavaş çıkışa geçen ülkelerden bir tanesi olacaktır.

Şunu söylüyor yine: "Rekabet gücünü yeniden kazanmak, daha güçlü yatırım, istihdam yaratma ve tüketici güveni açısından önemli olacaktır önümüzdeki dönemde." Yani, Sayın Bakan dışarıyı düzeldiği anda bizde de işlerin düzelmesi garanti değil. Bunu dün yayımlanan OECD raporu altını çizerek söylüyor, sondan ikinci paragrafı.

Bu genel değerlendirmeden sonra, izin verirseniz, yine Bakanlığımızın faaliyet alanına giren bazı konulardaki görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Çok teşekkür ediyoruz Bakanlığımıza, Sayın Bakanımıza, her birimizin illerine yönelik faaliyetlere ilişkin raporları bize dağıttılar. Bu gerçekten her bakanlığımızın yapmadığı bir şey ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığımıza bu uygulamayı iki senedir sürdürdüğü için gerçekten teşekkür ediyoruz. Bu bizim için oldukça eğitici oluyor. Ama bakın, Hükümetin bu kriz nedeniyle uygulamış olduğu esnafa, küçük ve orta ölçekli işletmelere dönük birtakım programları var. Şimdi, Tekirdağ Türkiye'nin yedinci gelişmiş bölgesi. Peki, ne almışız, Tekirdağ ne almış ki o zaman diğer bölgeler ne oluyor, ona da bakalım. Çünkü gelişmişlik dediğiniz zaman burada esnaf sayısı fazladır, KOBİ sayısı fazladır, fazladır yani. Şimdi, Tekirdağ ilindeki küçük ve orta işletmelere danışmanlık, eğitim, teknolojik geliştirme... Sene başından bugüne kadar 52 adet projeye para verilmiş. Verilen para da 131.113 lira. Bu bir kategori. İkinci kategori: 19/08/2008'de 31/12 tam kriz döneminde imalatçı esnaf kredisi kapsamı -ki, bu da kriz nedeniyle dizayn edilmişti- sadece 51 adet işletmeye 1 milyon 275 bin lira verilmiş. Yine bu sene 26/11/2008-15/05/2009 istihdam endeksli can suyu kredisi -zaten can suyu lafı her şeyi anlatıyor- kapsamında sadece 156 adet işletmeye. Burası Türkiye'nin yedinci gelişmiş ili. Görülüyor ki bu verilen destekler -evet destek veriliyor ama- son derece yetersiz, bir. İki: Alma koşulları da son derece sıkıntılı. Borcunuz olmayacak devlete falan gibi bir sürü düzenleme içinde gerçekten sıkıntı. Yine 96 adet işletmede yine 2009'un ikinci ayından onuncu aya kadar ihracat finansman destek kredisi programı kapsamından yararlanmış bu bölge de.

Yani, şunu söylemek istiyorum, Tekirdağ'a az gelmiş anlamında söylemiyorum. Tabii ki az ama yedinci ile, gelişmişlik itibarıyla yedinci durumda olan ile bu geliyorsa, o zaman Türkiye'de bu program gerçekten çok sınırlı tutulmuş demektir. Oysa esnafın, küçük ve orta ölçekli işletmelerin gerçekten krediye ulaşmaya ihtiyaçları var, çünkü bankaların ilk krediyi kestiği yerler burası oldu. Dolayısıyla, buradaki desteklerin mutlaka gözden geçirilmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAİK ÖZTRAK (Devamla) – Tamamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

FAİK ÖZTRAK (Devamla) – Çok kısa bir iki şey daha söyleyeyim.

Bakın, bu kredi garanti fonu. Kredi garanti fonunu biz seçimden önce, şubat ayında, Sayın Başbakan bizden "Ne yapalım?" diye yardım istediğinde söyledik. Bu haziran ayında Meclisten çıktı, daha hâlâ uygulamasında problem var. Ne kadar geç kalıyoruz. Yani bu sorunların çoktan çözülmüş olması ve kredi garanti fonunun işliyor olması lazım. Gerçekten bu işte çok geç kalıyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

Yine söylemek istediğim başka konu da şu: Biraz önce Gürol Hocam FİSKOBİRLİK'den Kayısbirlik gibi kuruluşlardan bahsetti. Trakyabirlik gerçekten başarılı çalışan ve bölgemizde ayçiçeği konusunda önemli bir düzenleyici fonksiyonu olan bir kuruluşumuz. Ancak, son dönemde Trakyabirlik'in Hükümet tarafından uygulanan politikalar nedeniyle işinin giderek güçleştiğini görüyoruz. Örneğin bu dönemde belli bir fiyatta gitti, ayçiçeği satın aldı, aynı dönemde tarım kredi kooperatifleri birlikleri ondan daha yüksek fiyata sayarak ayçiçeği toplamaya başladı. Ondan sonra da piyasada bunu daha düşük bir fiyatla satmaya başladı. Yine son dönemde biliyorsunuz, tabii uluslararası gelişmeler neticesinde de bu fonlarda belli ayarlamalar yapıldı ve ayçiçeği fiyatları geçen yılın altına düştü. Burada bunun primle telafi edilmesi lazım. Bundan iki gün önce primin 22 lira olacağını duyduk, bugün sabah gazetelere bakıyorum, kilo başına ayçiçeğine 21 lira prim verilmiş. Aslında bunun 35 lira olması lazım ki çiftçinin eline enflasyonu telafi edecek miktarda bir para geçsin. Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği Bakanlığımıza ait, Trakyabirlik yine Bakanlığımızla ilişki içinde. Sonra bu kuruluşları batırmayacak şekilde koordine etme görevi de Bakanlığımıza ait. Lütfen, bu konuda biraz daha hassas yaklaşırsa başarılı olan bir birlik batırılmaz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Günal.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Önce hem Sayın Bakana hem Müsteşara, müsteşar yardımcılara da hayırlı olsun diyorum. Daha önce görüştük ama ilk bütçeleri olarak buradalar.

Sayın Bakanım, konuşmanız gerçekten bütün konularda kısa kısa bilgiler içeriyor ama ben başlarken bakıyorum, ekim ayı içerisinde bir arkadaşımız da soru önergesi olarak sormuş, henüz gelmediğini söyledi, Sanayi Strateji Belgesi benim için söylediğiniz şeyler arasında en önemlisi. Şu anda tercümesinin yapıldığını ve AB'ye sunulmak üzere olduğunu söylediniz. Öncelikle bizlere de sunma şansınız var mı? Onu sormak istiyorum.

Bir de, en başta bu konuda önemli unsurlardan bir tanesi, Bakanlığın web sitesine girdim Sayın Bakanım, arıyorum bir şeyler, sol tarafta küçük küçük şeyler var. Biraz kullanımı kolaylığı olan bir şekilde... İstatistikleri göremiyorum. Strateji Belgesi var mıdır diye tarama yaptırıyorum, arama menüsü çalışmıyor. Yanlış bir şey söylemeyelim diye değerli arkadaşlarım orada... Basında da yer alıyor, "Hazırlandı, tercüme ediliyor." diyorsunuz, biz en azından bir yönetici özetine ulaşabilir miyiz diye size sormadan önce tarama yaptım, iki gündür bakıyorum valla bulamadım. Şimdi en önemlisi bu. Bilgiye kolay ulaşmamız lazım, hem e-Türkiye dönüşümü, bilgi teknolojileri, inovasyon diyoruz, ARGE'ye destek diyoruz. Baktığımız zaman en azından bir istatistik...Sermaye envanteri yapmışsınız, firma sorgulaması yapılıyor ama hangi sektörde, ne kadar firma var? Yani makro analiz yapıp... Bizi Ali, Veli firmanın şeyi ilgilendirmiyor ama baktığımız zaman hangi sektörde, ne kadar firma var, bunların üretim kapasitesi nedir? Geçen sefer konuştuğumuzda Sayın Çağlayan söylemişti "Röntgenlerini çektik, en ince şeye kadar görüyoruz." diye. "Bize de gönderin, ara sıra biz de bakalım, yanlış teşhiste bulunmayalım." demiştik. Kendimiz arıyoruz, ulaşamıyoruz. Öncelikle bunu size iletmek istiyorum çünkü stratejinin önemli unsurlarından birisi bu. Yani önce kendi işleyiş şartlarımızı, eğer organizasyon yapımızda, teknik altyapımızda varsa bunları iyileştirmemiz gerekiyor diye düşünüyorum.

Strateji Belgesi önemli. Ona bağlı sektörel strateji belgelerinde de toplantılar yapıldığını sizin basın açıklamalarınızdan okuyoruz ama bir bütünlük içerisinde, gerçekten bugünün şartlarına göre, nereye gittiğimizi, ne yapacağımızı, ben bütün bakanlarımıza önce onu soruyorum, kusura bakmayın, sizde de onunla başladım. Aynı şekilde, turizmde de, diğer bakanlıklarımızda da strateji belgesi hepimiz hazırlıyoruz.

Burada bakıyorum, sizin söyledikleriniz gayet güzel yani katılmamak mümkün değil. Örneğin, burada bakalım: ARGE İnovasyon Sanayi Strateji Belgesi Belgesinden sonra ARGE ve inovasyon önemli konu.

Şimdi, diyorsunuz ki: "Ülkemizin 2012 yılında hedeflerine ulaşabilmesi için 10 bin dolarlık gelir, diğer ARGE payının yüzde 2'ye çıkarılması yani rekabet gücü, refah gibi -söylemişiz- kısa, orta ve uzun vadeli programların başarısına bağlıdır. O nedenle bir an önce ülkemizin üzerinde yoğunlaşması gereken, öncelikli sektörlerin belirlenmesi, bu sektörlerle yönelik politikaların oluşturulması ve bu politikalar çerçevesinde stratejilerin tanımlanması gerekmektedir."

Tamamıyla katılıyorum ama siz şimdi yeni Bakan olduğunuz için bunu söylüyorsunuz ama hâlâ devam ediyor, her toplantı yaptığımızda bu tespitler yapılıyor, biz de katılıyoruz, inşallah bir an önce gerçekleşir diyoruz. Bizim yıllık plan ve programlardaki, beş yıllık planlardaki temenniler kısmına benziyor. Güzel şeyler yazıyoruz ama maalesef uygulamada galiba gündelik şeylerle uğraşırken işin ana noktasını kaçıyoruz gibi geliyor Sayın Bakanım.

Altında yine tamamıyla katıldığım "Ülkemizde ARGE'nin gelişmesi, sanayimizin yüzde 99'unu oluşturan KOBİ'lerimizin geleneksel üretim yerine ARGE ve inovasyona dayalı üretim yöntemlerini benimsemesi, üniversite-sanayi iş birliğinin kurumsallaşması ve üniversitelerde üretilen bilimsel bilginin ticarileştirilmesine bağlıdır."

Yüzde yüz doğru ama öbür tarafa geçiyorum, KOBİ'lere KOSGEB'in verdiği destek miktarına baktım -geçen sene de sormuştum arkadaşlara- patentlerle ilgili şeylere baktım, 246 tane alınmış. Acaba onun da ne kadar yabancı firma, ne kadar yerli? Teknoloji bölgelerindekinden bahsediyorum. Yani birkaç tane örnek bulayım, acaba ne kadar ilerlemiş diye baktım, KOSGEB ekim ayı sonu itibarıyla 10.571 işletmeye sağladığı destek toplamının tamamı 54 milyon. Böyle bir ortamda... Yani belki "Biz harcadık." diyebilirsiniz ama bu rakamlar birkaç tane firmaya destek olabilecek düzeyde. 54 milyon, sanayi sektörünün tamamında, yüzde 99'unu KOBİ'lerin oluşturduğu bir ortamda bana çok da makul gelmiyor. Diyeceksiniz ki: "İşte biz kredi, can suyu verdik, diğerlerine verdik..." O ayrı bir şey ama gerçekten ARGE'ye desteğimiz bunun içerisinde var. Biliyorum hizmetleri, daha önce KOSGEB'le çalıştığım için hangi programların olduğunu biliyorum, onları yargılamıyorum ama bunların işleyişinde sıkıntımız var. Tahsis edilen kaynakların bile doğru dürüst kullanılmamasında sıkıntımız var ve bu kaynaklar da bana komik geliyor. Eğer bu söylediğimiz, sizin dilekelerinizden bizim

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

de katıldığımız şeyleri gerçekleştireceksek o zaman daha ciddi kaynaklarla, daha etkili programlar uygulamamız gerekir diye düşünüyorum Sayın Bakanım. Çünkü bu takdirde sadece krizi bahane ederek... Kriz ortada var. Daha önceki üretim yapımızı bahsettik, her toplantımızda konuşuyoruz.

Şimdi sanaysiz bir büyümeye doğru gidersek, eğer sanayi sektörünün dinamizmini kaybedersek sadece hizmetlerdeki artışla biz tarım toplumu olmaktan çıkıyoruz diye kendimizi avutmaktan başka bir şey yapamayız. Bu işin dinamizmi sanayi olmak zorunda, sanayide de teknoloji yoğun, yüksek verimlilik içeren, yüksek katma değer yaratanlar olması lazım. Yani dışarıdan aldığımız, ithalata dayalı olarak yapmış olduğumuz üretim anlayışı maalesef ara malları üreten sanayimizi de, ihraç malları üretenleri de sıkıntıya sokuyor.

Nitekim, kapasite kullanım oranını değerlendirirken, söylemişiniz "Hafif bir kıpırdanma var, yüzde 71'in üstüne çıktı." diye ama hemen onun akabinde sanayi üretim endeksi geldi, yüzde 8,6 daralma var. Yani bir sıkıntımız orada krizden dolayı belki bariz olarak ortaya çıkmış ama üretim yapısındaki bu sıkıntıyı düzeltmeden... Onun için ne yapmamız lazım? Sizin başta söylediğiniz sanayi stratejisini hem sektörlerimize belli aslında yani sizler de o çalışmalarını yaptınız ama nedense onları biraz daha harekettendirme anlamında uygulamada biraz zayıf kalıyorsunuz gibi geliyor bana.

Teknolojik ilerleme, evet, sanayiye yatırım, evet ama burada -iki gündür- dün de konuştuk, daha önceki sanayi bakanımız da söylüyordu, "Kur politikasında rekabetçi değiliz." deniyor. Ama sadece buna sığınmak her zaman size bir şey getirmez. İhracatın yapısına göre, kullandığınız ara mallara göre, nereye ihracat yaptığınıza, nereden ithalat yaptığınıza göre kur aleyhinize de, lehinize de işleyebilir. Ama burada tamamını bir bütünlük içerisinde, kurdan dezavantajımız nedir, avantajımız nedir, hangi ülkelere sanayi sektörlerimiz ihracat yapıyor, ham maddeleri nereden alıyoruz, bunun ötesinde hangilerinde yenilikçilik, şu anda moda olarak konuştuğumuz inovasyon daha öncelikli olabilir... Bunların hepsinin bir bütün içerisinde çalışıldığını biliyorum ama bir an önce bitirip hâlen daha biz hazırlık aşamasındayız diyoruz. Bizim beklentimiz bunların bir an önce tamamlanmasıdır. Aksi takdirde biz yine bunları konuşmaya devam ederiz.

Farklı sektörler var, tekstilde kan kaybımızın olduğu görülüyor. Geçtiğimiz on yılın trendinde belki beyaz eşya, otomotiv önde gelen sektörlerdi. Bazı ülkeler buralardan çıktı, biz de oralarda bir şeyler yaptık ama yeni gelişme trendlerine bakarak önümüzdeki on yılda, yirmi yılda, 2023'e kadar olan vizyonumuzda üretim alanları ne olacak? Örneğin, bu imalat sanayine baktığımız zaman sanayide büyüme standart gidiyor, sabit fiyatlarla baktığımız zaman da standart gidiyor, yüzde 25-26'lar civarında duruyor. Şimdi bakıyoruz -payı olarak söylüyorum- bizim daha çok yeni... Eğer teknoloji, ARGE, yenilikçilik diyorsak yeni alanlarda da üretime katkımızın artması gerekiyor. Sadece biraz tarımda azalma, oradan hizmetlere kayma olduğu zaman bizim ekonomik yapımızda bir düzelme oldu diye sevinmemizin bir anlamı yok. Gerçekten imalat sanayi, sanayinin içerisinde son dört-beş yıllık rakamlara bakıyorum, 2004'ten itibaren diyelim ki sanayi yüzde 5 büyüdüyse imalat sanayi yüzde 4 büyüyor, sanayinin geneli yüzde 6 büyüdüyse, imalat sanayi yüzde 5 büyüyor. Hep büyüme oranı olarak biraz daha altında kalıyoruz. O zaman bu yapıyı bir gözden geçirmemiz lazım. Sektördeki arkadaşlarla da konuştuğunuz biliyoruz. Bir an önce inşallah bunları artık uygulama alanına geçirelim ki her seferinde yeniden strateji belgesini, sektörel stratejileri konuşmayalım.

Özellikle de bu zamanda biraz da savunma ve güvenlik alanında, uzaydan, birtakım yeni teknolojilerden yararlanmak için daha yeni teknolojilere öncelik vermemiz gerekiyor, daha teknoloji yoğun, katma değer yaratan sektörlere öncelik vermemiz gerekiyor.

Şimdi, güzel bir şey, burada yine okudum, bilişim vadisiyle ilgili, tekno girişimle ilgili birtakım çalışmalar var ama onlar da, yine dediğim gibi, güzel temenniler olarak kalmak inşallah çünkü birtakım şeyleri başlattığımızı söylüyorsunuz. Özellikle bilişime ilgili bizim ciddi anlamda bir insan gücümüz var. Herkes Hindistan'ın o konudaki avantajından bahsediyor ama geçmişten bu yana yapmış olduğu insan gücü yatırımıyla şu anda o sektörde önemli bir noktaya geldiler. Bizim de bu dinamik, genç, eğitilmiş nüfustan faydalanarak onların önünü açacak ve sadece üniversiteyle sanayi arasında SANTES Projesi önemli ama onun uygulamaya geçmesi, sizin söylediğiniz anlamda aynı zamanda ürüne dönüşmesi teknolojinin, bilgiden sonra ürüne, üretime dönüşmesi için biraz daha bunları somut bir şekilde yapacağımız bu teknoparkların ve bilişim vadisi gibi projelerin bir an önce hayata geçirilmesini istiyoruz.

Ben gündelik şeyleri fazla konuşmak istemiyorum, çok söylenecek şey var, arkadaşlarımız girdiler ama bu yapısal sorunları çözerek daha güçlü bir Türkiye için, 2023 yılında lider ülke vizyonumuza uygun olarak ki biz hatta onu ileri götürerek 2053 geliyor, fethin 600'üncü yıl dönümü diye uzun vadeli bir hedef olarak önümüze süper güç olma yolunda bir mesafe kat edebileceksek bunları bir an önce şimdiden ileriye de görerek, planlayarak yapabiliriz diyorum. Bu konuda getirecek olduğunuz önerilere Milliyetçi Hareket Partisi olarak her zaman yapıcı bir şekilde destek vereceğimizi beyan ediyorum. İnşallah somut adımlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – İnşallah bu hedefleri gerçekleştirme yolunda somut adımları da bizlere getirirsiniz, gündelik kısır çekişmelerle sanayimiz heba edilmez diye düşünüyor ve bütçelerin hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Günel.

Sayın Ayar, buyurun efendim.

EYÜP AYAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sanayi Bakanlığımız gerçekten üreticisiyle, tüketicisiyle, sanayicisi, esnafı, tüccarı, hasılı yetmiş iki buçuk milyon bütün Türkiye'yi ilgilendiren çok önemli bir bakanlığımız. Ayrıca, KOSGEB, TSE, Patent Enstitüsü, Millî Prodüktivite, Akreditasyon gibi önemli kurumlarıyla beraber hizmet veriyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

Değerli milletvekilleri, 2002 yılından itibaren sürekli büyüyen bir Türkiye. Millî gelirimiz arttı, ihracatımız arttı, üretimimiz arttı, rakamlar ortada, bunları tekrar tekrar söylemeye gerek yok, bunları biliyorsunuz. 2009 yılı rakamları dünyadaki krize rağmen iyidir ancak geçmiş yıllarımıza baktığımız zaman geçmiş yıllara göre iyi değil.

Şimdi asrın krizi bütün gelişmiş ülkeleri fazlasıyla etkilemiş. Küreselleşen dünyada bütün ülkeleri etkilemiş olan krizin Türkiye'yi etkilememesi mümkün değil. Yani krizi görmeyin diyorlar, söylemeyin diye öneride bulunanlar var. Bu kadar büyük krizi görmemek mümkün mü yani bu krizi söylemeyip de başka ne söylersiniz?

Bütün bunlara rağmen Bakanlığımızın olumlu çalışmalarını tebrik ediyorum, bütün çalışanlarını kutluyorum. Ancak bu kadar geniş yelpaze içerisinde faaliyet gösteren Bakanlığımızın KOSGEB, TSE ve kooperatiflerle ilgili birkaç görüşümü belirtmek istiyorum.

KOSGEB KOBİ'lere hizmet veren bir kuruluşumuz. Türkiye'de KOBİ'ler toplam işletmelerin yüzde 99,9'unu, toplam istihdamın yüzde 81'ini, toplam katma değer yüzde 59'unu, toplam yatırımların yüzde 62'sini, toplam ihracatın yüzde 56'sını oluşturmaktadır. Yine bildiğiniz üzere KOSGEB KOBİ'lere eğitim, danışmanlık, teknoloji geliştirme ve yenilik, kalite geliştirme, bilişim, pazar araştırma ve ihracatı geliştirme, uluslararası iş birliği geliştirme, girişimcilik, bölgesel kalkınma ve finansman konularında hizmet ve destekler sunmaktadır. Geçmişe göre KOBİ'lerin sayısı da artmıştır, hizmet sektörü de KOBİ'lere dâhil edilmiştir.

KOSGEB uygun şartlarda kredi veriyor. Kredilerin hem faizleri düşük hem limitleri geçmişe göre çok yüksek ancak çok geniş alanda faaliyet gösteren KOSGEB'e daha çok destek gerektiğine de inanıyorum.

Türk Standartları Enstitüsü standartlar koyan, belgelendirme yapan önemli bir kurum ancak günün şartlarına göre yeniden yapılanmasına acil ihtiyaç olduğuna inanıyorum. Yeni kanun gerekiyor. İkinci dönemin de sonuna geldik. Geldiğim günden beri taslak üzerinde çalışmalar var. Eğer özlük haklarının iyileştirilmesi dışında önemli bir değişiklik olmayacaksa çıkacak olan kanun da problemleri gidermeyecektir. TSE'yle ilgili acilen yeni bir kanunun çıkarılması gerektiğine inanıyorum.

Bir diğer konu, alışveriş merkezleri, büyük mağazalarla ilgili kanun tasarısı taslağı var. Sık sık karşılaştığımız konular. Esnaf sürekli şikâyetçi ancak serbest ticaretin de kendine göre kuralları var.

Şimdi "Şehrin dışında olsun." deniyor bu tip büyük mağazalara ama şimdi İstanbul'un dışı neresi? Kocaeli-Gebze'de şehrin dışında yapılmış olan taş ocakları şu an şehrin içinde kalmış. Onun için bana göre esnafın en çok istediklerinin başında şu geliyor: Pazar günleri büyük mağazalar açık, biz kapalı oluyoruz. Burada bir haksız rekabet olduğunu söylüyorlar. Ya pazar günleri de esnafa açık olsun ya da pazar günleri büyük mağazalar da kapalı olsun. Bununla ilgili bilmiyorum ille de ilgili bir kanun çıkarmaya gerek var mı? Bunun dışında yapılabilecek bana göre çok fazla bir şey de yok yani ticaretin belli kuralları içerisinde bu işlerin yürümesi lazım.

Benim en çok üzerinde durmak ve vurgulamak istediğim konu kooperatifçilik meselesi. Türkiye'nin önemli bir problemi bugünkü kooperatifçilik anlayışı ve uygulamaları. Gerçekten Türkiye'nin bir kanayan yarası. Yirmi bir ayrı türde kooperatif var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İlave süre veriyorum.

Buyurun.

EYÜP AYAR (Devamla) – Bunların 4,5 milyon ortağı var ve toplam sayıları da 75.486. Değişik kooperatifler var ama bunların hiçbir tanesinde verimlilik yok, kârlılık yok, ya ortaklarını zarara uğrattıyorlar ya da devleti zarara uğrattıyorlar.

Konut yapı kooperatifleri... Bunların durumu bana göre bir fecaat. Yani Türk insanının konut edinmeyle ilgili büyük bir özlemi var, herkes bir konut, ev sahibi olma arzundadır ama bu maalesef istismar edilmektedir Türkiye'de. Bugün konut yapı kooperatifleri, üç beş kişi bir araya gelip bir kooperatif kuruyor. Eğer bunu kuranlar kötü niyetliyse öncelikle arsa üzerinden bir rant elde ediyorlar, sonra oranın inşaatını, yapım işlerini bir tanıdığına veya bir bildiğine veriyorlar, daha sonra yirmi, otuz, kendi ortaklarını ortaya koyuyorlar. O kadar çok geniş yetkileri var ki, aslında denetim yok ama müthiş yetkileri var. Başlangıçta aidatlar uygun oluyor, daha sonra ödenemeyecek kadar aidatlar yükseltiliyor. Yani "Fakir girer zengine nasip olur." diye de bir söz var. Kooperatiflere bir çeki düzen verilmesi gerektiğine inanıyorum, yüzde 100 bunun mutlaka olması gerektiğine inanıyorum.

Yani başımdan geçen bir olayı da anlatayım da bariz bir örnek olsun: Yedi-sekiz sene önce kayınpeder bir BAĞ-KUR emeklisi, bütün birikimleri ve sağdan soldan da borç para buldu, İstanbul Dudullu'da Gülyapı 91 diye bir kooperatiften oğluna bir daire aldı, oğlunu evlendirecekti. Daireyi de ben aldım, pazarlığını da ben yaptım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayar, toparlayın lütfen.

EYÜP AYAR (Devamla) – Bitiriyorum, örnekle beraber bitiriyorum.

Şimdi, benim kayınpeder eve girdi oturdu, bina bitmişti. O zaman dediler ki: "Sadece 2 milyar civarında..." O günkü parayla, bir çevre düzenlemesi için senet yaptırıldılar. O 2 milyarı ödedik. Ondan sonra bir borç daha çıkardılar, dediler ki: Müteahhit bilmem ne şey yapmış falan, geçmişe yönelik bir 4 milyar daha borç çıkardılar. Dedik: "Bu çok oluyor." Onun 1,5 milyarını ödedik. Dedik: "Tamam, yeter artık." Tabii, bunu artıra artıra, gecikme zamları, temerrüdü, şusu busu, bir yazı gelmiş kooperatifi elinizden aldık borcunuzdan dolayı. Kooperatif gitti, şimdi bir yazı daha gelmiş eski parayla 20 milyar lira borcunuz var, haksız yere evde oturduğunuzdan dolayı. Yani alınan, biten bir kooperatif elden gitti, bir 20 bin lira daha borçlu duruma geçtik.

Şimdi Bakanlığa bunu birkaç kere de söyledim, buraya müfettişler falan bir baksın ama yapılacak bir şey yok. Çünkü kanunen o kadar çok geniş yetkileri var ki, borcunu ödemedin elinden aldık, normal işte tahliye etmen gerekiyordu tahliye etmediğinden dolayı da bu kadar borcun var. Yani mahkemeye gitsen yapacak fazla bir şeyin de yok. Türkiye'de böyle yüzlerce, binlerce mağdur insan var bilhassa bu yapı kooperatifleri vasıtasıyla. Ortak batıyor, her şey batıyor... Bir

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

de bakın, onları yürütenlere, onların başındakilere, onlar hiç batmıyor, onların durumları devamlı daha iyi... Şartları daha iyi maşallah, arabası olmayan araba alıyor, evleri çoğalıyor falan. Yani bu konuda birtakım ciddi tedbirlerin mutlaka alınması lazım. Bu konuyla ilgili mutlaka bir kanun çıkması lazım ama demin de söylediğim gibi, ikinci dönemimiz bitiyor, geldiğim günden beri kooperatiflerle ilgili sorduk, "Bir kanun çalışması var. Türkiye'de çok kooperatif var, onun için bu biraz uzun sürüyor." dediler. Ama ne zaman bitecek?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayar, toparlayın lütfen.

EYÜP AYAR (Devamla) – Bunu biz yapmazsak, bu kanunları biz çıkarmazsak inanıyorum ki bunlar kolay kolay da Türkiye'de çıkacak olan kanunlar da değildirler. Bilhassa TSE'yle ilgili, kooperatiflerle ilgili yeni kanun, yeni düzenlemeler acilen ihtiyaç olduğuna inanıyor, Bakanlığımızın bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Badak, buyurun efendim.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının değerli bürokratları, sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde yüz yıl önceki alaca üretiminden bugün dünyaya moda ihraç eden tekstil sektörüne, çeyiz sandığı üreten marangoz atölyesinden yine dünyaya mobilya ihraç eden bir sektöre, küçük demirci atölyesinden bugün otomobil ihraç eden otomobil sanayine erişmişsek bunda Sanayi ve Ticaret Bakanlığının çok önemli rolü olduğu kanaatindeyim. Emeği geçen bu süreçteki bütün yetkililere teşekkür ediyorum, şükranlarımı sunuyorum.

Özellikle 58'inci Hükûmet döneminde Bakanlığın ISO 9000 alması faaliyetlerinde, günlük çalışmalarında önemli bir standart, önemli bir hız kazandırmıştır. Bu gözle görülür bir şekilde intikal etmektedir. Bu bakımdan da emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek Strateji Belgesi ve eylem planı son dönemde Bakanlığın yaptığı onlarca faydalı çalışmadan bir tanesi. Burada ifade edildi, Sayın Bakanımız da kapsamlı bir şekilde açıkladı, 2 milyona yakın esnafımızın bu çalışmayla bir fotoğrafı çekilmiş bulunuyor. Çalışma sonucunda yedi temel öncelik belirlenmiş. Acaba bu öncelikten sorumlu olan birimler belirlenebildi mi? Kısa vade, orta vade, uzun vadeli bir çalışma planı oluşabildi mi? Katkıda bulunmak bakımından böyle bir çalışmadan bilgi sahibi olabilirsek memnun olurum.

Sayın Bakanım, müteşebbislik ruhunun geliştirilmesi yönünde Bakanlığın yapmakta olduğu çalışmaların ülkemizde sanayinin, mal ve hizmet üretiminin sürdürülebilir şekilde artırılması bakımından son derece önem taşıdığına inanıyorum. Muhalefete mensup değerli milletvekillerimiz de buna işaret ettiler. Bütün dünya müteşebbis ruhlu insanı bulabilmek, vatandaşını bulabilmek ve onu destekleyebilmek için arayış içerisinde. Bu bakımdan özellikle genç müteşebbislerin desteklenmesi için tekno girişim sermayesi desteğinin fevkalade alkışlanacak bir örnek olduğunu düşünüyorum. Bakanlığın bu bakımdan kutluyorum, teşekkür ediyorum.

KOSGEB'in yine girişimcilere yapmakta olduğu çalışmaların, desteklerin geçen dönemde çıkardığımız kanunla hizmet birimlerini de kapsamıyla, küçük işletmeleri de kapsamıyla çok geniş bir alana yayıldığını biliyoruz. Bu sebeple KOSGEB'in bir yeniden yapılanma içerisinde olduğu da malum. Bu yeniden yapılanma çalışmaları tabii 2 milyon burada ifade ediliyor, belki 3 milyon işletmeyi kapsayacak bir kurumun yeniden yapılanması kolay değil, mutlaka bir süreç olacak. Bu süreç içerisinde KOSGEB'in mevcut yapmakta olduğu destekler de sürecek.

Tabii, bu destekler sürerken bu desteklerden verimli sonuç alabilmek bu desteği alan işletmelerin sürdürülebilir verimliliğine bağlı. Bizim işletmelerimizin bir kısmında, önemli bir kısmında ne yazık ki kronik bir problem var, ortak aklı yönetimde meydana getirememek, yönetim mekanizmasında ortak aklı oluşturamamak ve işletmenin uzun süre hayatta kalmasını sağlayacak tedbirleri alamamak. İşletmelerimizin çok büyük çoğunluğu aynı zamanda bir şans olarak aile işletmesi olduğundan, aile işletmeleri yönetim mekanizmalarını ve denetim mekanizmalarını işletmemekteler. Merasimine uygun yönetim kurulu toplantıları yapmamakta, merasimine uygun denetim mekanizmasını işletmemekteler.

Biraz önce konuşan değerli milletvekillerimizin kooperatifler üzerindeki şikâyeti de esasen denetim ve yönetim mekanizmalarının usulüne uygun çalışmamasından kaynaklanıyor.

KOSGEB bu yeniden yapılanma çalışmaları içerisinde. Keza Millî Prodüktivite Merkezi de verimliliğin işletmelerde, müesseselerde artırılması için çok kapsamlı çalışmalar yapmakta. Önümüzdeki dönemde özellikle yönetim mekanizmasında verimliliğin artırılması, sürdürülebilirliğin artırılması, merasimine uygun yönetim kurulu toplantıları, gündemli ve merasimine uygun denetim mekanizmasının işletilmesi yönünde tedbir alınabilir mi, KOSGEB bunun için bir birim kurabilir mi doğrusu merak ediyorum. Bunun işletmelerimizin bünyesinin güçlendirilmesinde önemli bir rolü oynayacağı kanaatindeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İlave süreniz, buyurun.

SADIK BADAĞ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, organize sanayi bölgelerinin ve küçük sanayi sitelerinin kurulması yönünde de Bakanlığımızın çok başarılı çalışmaları var. Bu cümleden olarak Antalya ilinin Alanya ilçesinde organize sanayi kurulması için teşebbüse geçmiş bulunuyoruz. Geçen yıl uygun bir arazi bulundu. Alanya hem dağlık hem denize çok yakın olması sebebiyle büyük ve yeterli arazi bulunamıyor organize sanayi için. Orada yeterli bir arazi bulundu fakat yasa gereği il merkezinde mevcut organize sanayinin yüzde 75'inin hukuken dolmuş olması gerektiğinden henüz buraya ruhsat verilemiyor. Bu konuda ilgili birimin biraz daha hassasiyetle konuyu hızlandırmasını temenni etmekteyim. Sayın Müsteşarımız da konuyu takip ediyor. Akdeniz Organize Sanayi Bölgesi'nde fiilen doluluk yüzde 80'i aşmış vaziyette fakat tapu verme probleminde bir gecikme olmasından dolayı bu yüzde 72,5, yüzde 73,5 görünüyor. O yüzde 1,5 fark sebebiyle Alanya Organize Sanayi Bölgesi'ne

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

ruhsat verilemiyor, izin verilemiyor. Oysa Alanya'da işletmeler, tarım ve turizm işletmeleri Alanyalı ailelere ait olduğundan ciddi bir sermaye birikmiş bulunuyor buradaki ailelerde. Bunlar da girişimcilik ruhuyla -böyle bir ruh oluşt- yapılacak, kurulacak organize sanayi bölgesinde yatırım yapmaya hazırlar.

Son olarak fuarlar konusuna temas etmek istiyorum. Sanayi Ticaret Bakanlığımız kurulduğu yıldan bu yana İzmir Enternasyonal Fuarına verdiği destekle çok ciddi bir birikim elde etmiş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim, ilave süre veriyorum.

SADIK BADAĞ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığımız gerek yurt içi organizasyonlar bakımından gerekse yurt dışından ülkelerin ve kuruluşların İzmir Enternasyonal Fuarına davet edilmesi bakımından çok ciddi bir tecrübeye sahip. Bu tecrübesini WORLD EXPO 2016 Antalya çalışmaları kapsamında da Antalya ile paylaşmasını arzu ve talep ediyorum. Antalya Valiliğinin yönergesiyle bir WORLD EXPO 2016 Antalya EXPO Meclisi kuruldu. Bu meclisle ilgili biriminizdeki yetkili bir arkadaşın temasa geçmesi, çalışmalarını nelerin yapılması bakımından doğru yönlendirmesi açısından verimli hâle getirecektir kanaatindeyim.

Bu vesileyle tekrar çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Bakanlık bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonun sayın üyeleri, bürokrat ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yaşanan küresel kriz bize bir modelin düşüşünü gösterdi. Finans piyasalarının yönlendirdiği ekonomik büyüme modeli yerini yüksek verimlilik, teknolojik rekabete dayalı büyüme modeline bırakıyor. Dünyada yeni iş bölüşümleri oluşuyor. Küresel ısınma, bilişim teknolojileri ve yüksek teknolojiye geçiş uluslararası iş bölümünü değiştiriyor. Çin'in dünyanın yeni üretim üssü hâline gelmesi, gelişmiş ülkeleri üretim maliyetlerine bağlı rekabetçilikten kaçınmak için MANUFUTURE planlaması olarak tanımlanan bir stratejiye götürüyor.

Katma değeri yüksek, istihdam, sürdürülebilir kalkınma, küresel rekabetçilik için bilim ve teknoloji merkezli büyüme anlamına gelen bu kavram, ülkemizin gündeminde mi? Bu kavramın ülkemiz gündemine girebilmesi için küçük ölçekli işletmelerin münferit çabaları yerine çok ölçekli ilişkiler içinde ARGE çalışmalarına odaklanmak mutlaka önemli. Küresel teknoloji, kalite ve sürdürülebilirlik standartları önemli. Ortaklaşa çalışmak çok önemli. Tüm bunlar için kümelenme politikası da önemli.

AB on yılı aşkın bir süredir bir kümeleme stratejisi çalışmaktadır. ARGE çalışmalarından lojistik altyapıya, insan kaynağının yetiştirilmesinden altyapısının oluşturulmasına, laboratuvarların kurulmasından pazarlamaya tüm ilişki ve yapılanmalar arasında güçlü ilişkiler kurulması ve dolayısıyla çok ölçekli ve ortaklaşa çalışmanın zemini atılmıştır.

Türkiye'nin AB'ye üyelik çalışmaları çerçevesinde müzakereye ilk açılan başlıklardan birisi olarak bahsettiğiniz "İşletmeler ve Sanayi Politikası" kapsamında hazırlanan "2009-2013 Türkiye Sanayi Strateji Belgesi" bahsettiğim konuları kapsıyor mu?

Burada Türk sanayisi için bir yol haritası çizmek lazım. Ancak böyle bir yol haritası yok önümüzde. Çin ve Hindistan gibi ülkelerin üretim modeline bir alternatif geliştirilmek olabilir mi? Bu alternatif krizi atlatmak, krizin yarattığı sorunlara çözüm bulmanın ötesinde kriz sonrasında hazırlanmak hatta krize rağmen hazırlanmak için büyük önem taşıyor. Hepimiz yaşanan küresel krize iyimser bakmak ve etkilerinin azaldığını görmek istiyoruz. Ancak, yeni krizlerin geleceği de söyleniyor. Ona göre hazırlanmak lazım.

Bu krizlerde ayakta durmak için ileri teknoloji ürünlere dayalı bir sanayi politikası ortaya koymak lazım. 1945 yılında üretilen ürünlerdeki bilimsel mühendislik bilgi içeriği yüzde 5 olarak tahmin edilirken bu oran bugün yüzde 16'ya çıkmıştır. 2020 yılında ise yüzde 20'lere yükselmesi beklenmektedir.

Hâlen sermaye yoğun sektörler ile yoluna devam eden sanayimizin bilimsel mühendislik içeriği ileri teknoloji ürünleri safhasına ne zaman ve nasıl geçirilebileceği konusunda proje ve projeksiyonlarınız var mıdır? Varsa öğrenmek isterim.

Şimdi bu açılardan ülkemize bakmak lazım. Evet, KOBİ'lere yönelik birçok çalışmanın içerisindeyiz. Finansman desteği de vermeye çalışıyorsunuz. Ancak, küçük ve dağınık yapılar, çok sayıda destek kurumu ve mekanizma mevcut, KOSGEB, Kalkınma Ajansları, Organize Sanayi Bölgeleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, ABİGEM'ler ve daha birçok kurum sistemin içinde.

Vaktinizi almamak için başka kurumları da ilave etmek istemiyorum.

Ancak, kendimi bir KOBİ işletmecisi yerine koyuyorum. İşimi mi yapmalıyım, yoksa bu kurumları, verdikleri hizmetleri ve destekleri mi anlamaya mı çalışayım?

Sorum şu: Sanayi politikanız nerede? Münferit KOBİ destek projeleri ile Türkiye sanayisi nereye gidebilir? Kaynakları bir strateji çerçevesinde etkin dağıtılmayan, küçük ölçekli ve birbiriyle çoklu ilişki içinde olmayan, birbirini desteklemeyen destek mekanizmaları ne sonuç verebilir.

Bu politikasızlıkla Çin'in düşük maliyetli üretim politikasıyla mı? Yoksa, AB'nin manufature politikasıyla mı rekabet edilebilir? Yoksa başka bir alternatif var mıdır?

Ülkemiz sanayisini geleceğe hazırlamak için güçlü ve zayıf yönler, fırsatlar tehditler analizini küresel ölçekte yapmak gerekiyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

Genç ve dinamik nüfusa sahip olmak güçlü bir yön iken bunun sanayinin istediği nitelikte işgücü olmaması zayıf yönü.. Bu konuda ne tür projeleriniz ortaya koyuyorsunuz? Malumunuz olduğu üzere kriz dönemleri aynı zamanda eğitim dönemleridir.

Enerji maliyetleri halen sanayicinin en önemli sorunu olmaya devam ediyor. Mevcut enerji maliyetleri ile rekabetçi bir sanayi politikası izlemek mümkün değil. Sanayicinin bir cebinden enerji maliyeti olarak çıkan miktarı, diğer cebine teşvik olarak koymak rekabetçilik yaratmıyor.

Bahsettiğim hususları göz önüne alarak ülkemiz sanayisinin güçlü ve zayıf yönleri ile fırsat ve tehditlerine ilişkin birer konuyu ve bunlara ilişkin projeleri gerçekten topluma sunmak gerekiyor. Güçlüyü daha güçlü yapmak için, zayıfı kuvvetlendirmek için fırsatları değerlendirmek için ve tehditleri engellemek için birer örnek proje ortaya koymak lazım.

Bunun dışında mevcut Hükümetin uyguladığı politikaları değerlendirdiğimizde gerçekten Sayın Bakanlar arasında dün de burada ifade ettik, büyük tenakuzların olduğunu görüyoruz. AKP Hükümetinin uyguladığı yüksek faiz-düşük kur gerçekten KOBİ'lerin rekabet etme şansını ortadan kaldırmıştır. Çok önemli ölçüde sıkıntıya sokmuştur, kapanmışlardır. Ben kendi bölgemden biliyorum. Özellikle küçük yerleşim birimlerindeki KOBİ'ler çok büyük sıkıntılara düşmüştür. Biz bunu gündeme getirdiğimizde başka bir ülkenin, başka bir bölgenin problemiymiş gibi AKP'li arkadaşlar tarafından sadece karşı çıkmış olmak için karşı çıkmıştır. Halbuki bu işletmelerin durumu meydandadır. Bu işletmeler oradadır. Sayın Bakanla, Hükümetle ve diğer ilgili kuruluşlarla buna bir çözüm yolunu getirmemiz lazım. Şimdi bunlara verdiğimiz krediyle ilgili ben bir KOBİ sahibi tarafından şahsıma yapılmış bir ifadeyi sizlere söylüyorum. Benim bu krediyi almam için şu lazım, bu lazım, her şey lazım. De ki ben bunu aldım. Aldığım anda hafif bunlardan bir ekşiğim oldu, kaç ay, hallettim bu krediyi, bu sefer vergi dairesinden alıyor, vesairenden alıyor. Zaten borcum var, benim bu işletme kredisi olarak bunu devreye sokmam mümkün değil diyor. Özellikle bu kriz ortamında bu çok önemli bir hâle geliyor. Bunların mutlaka dikkate alınması lazım Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, bunlara ilave olarak, bu sene vergilere baktığımız zaman vergilerde çok önemli artışlar var. Şimdi bu artışlara baktığımız zaman bunlar netice itibarıyla dolaylı olsa, direkt tüketiciden de alsanız, diğer türlü de alsanız gerçekten sanayiye etkileyecek. Çünkü bakıyorum ben her gelen Sayın Bakan arkadaşımız burada bize şunu söylüyor. İndirdikleri vergileri, ÖTV'nin, vesairenin ekonomiye faydası olduğunu ifade ediyorlar. Gerçekten böyleyse bunu sürdürenin bir gereği olması gerekir. Ancak bunun böyle olmadığını görüyoruz. Çünkü kamu maliyesinde de çok büyük sıkıntılar var. Tabii son zamanlarda siz de konuşmalarınızda sık sık bahsediyorsunuz. Bu ekonominin çok önemli bir bölümünün psikolojik olduğunu ifade ettiniz. Burada sizin yerinizde oturan geçen sene ekonomiden sorumlu Sayın Başbakan Yardımcısı, dün de söyledim, ekonomi sosyolojisinden bahsetti, finansal psikolojinin hangisinin takip edeceği bilinmeyen geniş ekonomik ajanları dikkate alacak bir süreci kurguladığını ifade etti. Bunların neticesinde bize buraya bu sene intikal eden bir açıklama yok. Gerçekten önemli. Sayın Başbakana bakıyorum, Sayın Başbakan da ekonomi ile siyasetin at başı gittiğini, birbiriyle çok yakın ilişkide olduğunu ifade ediyor. Bunu diğer üyeler de ifade ediyor. Bu kesinlikle doğru. Şu anda ekonomi de kötü, siyaset de kötü. Yani mevcut durum zaten Sayın Başbakanı ne yapıyor? Doğruluyor. Bunun aksini söyleyen de yok ama bunun ikisini beraber düzeltmek lazım. Bizim bunu ekonominin yarısı psikoloji diyerek beceriksizliği "psikolojik" olarak ifade etmemiz mümkün değil. Bakın siz biraz önce mevcut rakamlarla ekonominin iyi olduğunu ifade ettiniz, düzelleme olduğunu ifade ettiniz veya benzer ifadeler kullandınız. Şimdi bu AKP döneminde mukayese imkânını dün de ben ifade ettim, eskiden hep 2002'ye göre yapılıyordu, daha sonra bir sene öncekine göre oldu, şimdi onda da sıkıntılar başlayınca, bir ay önceye yapmaya başladınız. Bunun bir bazının olması lazım. Ekonomide kim olursa olsun rakamları yan yana getirdiği zaman farklı anlam çıkarmaması lazım. Benim de çıkarmamam lazım, sizin de çıkarmamanız lazım. Şimdi bunu çok önemsiyorum. Bakıyorum ben kapasite kullanım oranı geçen yıl aynı aya göre yüzde 5 Ekim ayı itibarıyla düşüyor. Şimdi bunu sizler bir ay önceye göre mukayese ediyorsunuz. Dünyada krizi bahane gösteriyorsunuz, bakın dünyadaki kriz bahane ama iç pazardaki talep yetersizliği, tam kapasiteyle çalışmamanın nedeni olduğu, baktığınızda yüzde 56,5. Bu oran daha önce düşüktü, daha önce dış ticaret hadisesi yüksekti, dış talep hadisesi yüksekti, şimdi o da düştü. Tüketici güven endeksi de hem de Eylül ayına göre düştü. Bir baktığınız zaman, şimdi satın alma gücü düşüyor. Bakın orada çok önemli göstergeler var. Satın alma gücü düşüyor. Hem şimdi hem geleceğe göre düşüyor. Gelecek ekonomiye ilişkin mevcut durum nasıl diyor? O da düşüyor. İş bulma imkânları nasıl diyor, o da düşüyor. Yarı dayanıklı tüketim mallarına yönelik harcama yapma düşüncesi gelecek için o da düşüyor. Mevcut dönemin dayanıklı malı satın almak için uygunluğu, gelecek için diyor, o da ne yapıyor, o da düşüyor. Otomobil almak için uygun mu diyor, değil, o da düşüyor. Dayanıklı tüketim malı satın alma, o da düşüyor. Borç kullanma ihtimali, bakın o artıyor, o çok önemli. Neden artıyor? İnsanların ekonomik durumunun fevkalade iyi olduğundan değil, ihtiyacı olduğundan, ödeyemediğinden.

Şimdi aylık sanayi üretim endeksine baktığımızda 2008 Eylül ayına göre dikkat ettiğimizde yanılmıyorsam yüzde 8,6 azalıyor. Ana sanayi gruplarında yüzde 18 azalma var. Şimdi bütün bunlara baktığımız zaman bunların hepsini dikkate almamız lazım.

Diğer taraftan hisse senedi kazançlarında yerli yatırımcılara uygun stopaj sifıra düşürüldü diyor. Bunu burada yani arkadaşların koymaması lazım, açık söylüyorum. Bu önce yabancılarla ilgili konuldu, yanılmıyorsam, o iptal edildikten sonra mecburen hukuken bunu böyle yapmak zorunda kaldınız. Aslında içeridekileri tercih ettiğinizden değil, dışarıdakileri tercih etmişsiniz, o dönemin politikaları öyleydi. Şimdi onun için her şeyi, yapılanları güzel, buraya koymak lazım, bunları biz de samimiyetle kabul ederiz ama olan biten her şeyi de buraya koyup bunu biz yaptık demenin bir anlamı yok. Bunu zorunluluktan yaptınız. Şimdi ben geçen yıl Sayın Sanayi Bakanımıza okudum, 2009 yılı programında, dün de okudum, bugün de okuyacağım bakın size. Şimdi her ne kadar her şey krizden de desenez, burada çok açık ve net bir şekilde söylüyor, bakın bu Bakanlar Kurulu kararı eki, size de söylüyorum, bunun içinde diyor ki, imzanız var, "Sanayinin kredi maliyetlerinin yüksekliği, kayıt dışı ekonomi, düşük fiyatlı ithalattan kaynaklanan haksız rekabet, bürokrasinin fazlalığı, kamunun sağladığı bazı girdilerin fiyatlarının uluslararası fiyatlara göre yüksekliği, vergi oranlarındaki yükseklik, şimdi

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

bunlarda birtakım gelişmeler mutlaka olmuştur, vergi oranlarında vesairede ama şu genel çerçevede yedi-sekiz senedir iktidarda olan bir siyasi partinin her yıl yayınlanan aynı programa bunu koyması bu işi beceremediğinizi gösterir. Çok açık ve net bir şekilde bunu ifade etmek istiyorum. Bakın Sayın Bakanım, bu, daha yeni yayınlanan bir şey. Yani bütçe buraya sunulduğunda makro büyüklükler bakıyoruz şimdi cari fiyatlarla da baksak sabit fiyatlarla da baksak, bakın kırmızıyla işaretlediğimiz yerler, sektörler itibarıyla sabit sermaye yatırımları özel, özel sektörün takati kalmamış. Yatırım yapacak durumu yok. Bakın, tarımda yüzde 70 düşüyor. Madencilikte 9 düşüyor, imalatta 25 düşüyor, turizmde 23 düşüyor, eğitimde 38,5, sağlıkta 44,2. Bakın reele baktığınız zaman tarımda yüzde 75. Devam etmek istemiyorum fazla vakit darlığı nedeniyle. Bunların hepsinde biz şunu çok açık ve net bir şekilde söylüyoruz. Eğer gerçekten derde deva olacak bir şey getirilecekse, biz bunun karşısında olmayız, nitekim olmuyoruz da. Ama bunu topluma, psikolojik deyip, topluma başka şeylerde yaptığınız gibi psikolojik harekât baskısı yapıp her şey güllük gülistanlıkmiş, herkes zil çalıp oynuyormuş havasını yaymanın hiçbir anlamı yok. Gerçekten bakın Sayın Bakanların konuşmalarında memur yok, işçi yok, esnaf yok. Yarın burada iç tüketim artmayacak, iç tüketim artmadığı zaman sizin bu sanayideki talep nasıl artacak? Bu özel sektörün büyümesinin finansmanını kim sağlayacak? Bunların içinde bu rakamlar yok. Bütün bunların ortaya konması lazım. Gerçekten ortaya konulması lazım ki, bu hem tartışma ortamı hem katkı hem sizin de icraatlarınızın ne olması lazım? Topluma bir yarar sağlaması lazım, ülkeye yarar sağlaması lazım, buraya bir açılım getirmek lazım. Her sene bunu yapıyoruz, her sene bu program daralıyor Sayın Bakanım. Her sene alabildiğimiz net bilgiler azalıyor. Şimdi böyle baktığımız zaman bu bir de kabine içindeki anlaşmazlıklarınız, özellikle bu kur meselesindeki konuşmanızı, bir orada anlaşılabilir bir neticeye varıp, bir dışarıya bakmanız lazım. Geçen sene ben Sayın Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanına onu söyledim. O da aynı şeyleri söylüyordu. "Sizi herkes anladı ama bu Hükümet anlamadı." dedim. Şimdi de Sayın Dış Ticaretten Sorumlu Bakanı ne oluyor? Herkes anlıyor ama Hükümet anlamıyor, söylediklerini söylüyor. Netice itibarıyla şimdi sizin bağlı olduğunuz, ilgili olduğunuz, sizin alanınızda olan kurumlar gerçekten büyük bir sıkıntı yaşadı. Denizli'de de yaşadı, başka yerlerde de yaşadı. Biz bunları arkadaşlarla görüşürken hakikaten bu sıkıntıları dile getirdik. Arkadaşlar artık bu sıkıntıları kendi bölgelerdekileri dile getirmeyin, başka bölgeler getirmiyor demeye başladı. Bu, toplumu psikolojik olarak etki altına almak. Böyle bir şey olmaz. Doğru neyse, topluma onu söyleyeceğiz. Geçen sene burada krizi ağzına almak istemeyen arkadaşlar, Sayın Bakanlar titizlikle biz bu programı hazırladık, yüzde 4 büyümeyi sağlayacağız dediği zaman biz burada dünyaya güldürsünüz bizi dedik. Dünya gülüyor şimdi, ortaya koyduğunuz şeyle. Dünya o günkü hedeflerini farklı koymuştu, şimdi dolayısıyla bütün bunların değerlendirilmesinde fayda olduğu kanaatindeyim.

Ben ilgileneceğimiz düşüncesiyle yüce heyete saygılar sunuyorum. Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Öztürk, buyurun.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kurumlarımızın, bürokrasimizin ve basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugüne kadarki sunumlarda sayın bakanların ekonomiyi değerlendirme konusunda tam bir görüş birliği içinde olduklarını gördük.

Hükümet olarak ülkenin gerçek gündeminin konuşulmaması için nasıl yapay gündemler oluşturuyorlarsa, Bakanlar da bütçe görüşmelerinde, yaşadığımız olumsuzlukların konuşulmasını verileri ustaca çarpıtarak engellemeye çalışmışlardır. Onlara göre, yaşadığımız kriz dünyadan gelen bir krizdir. Hükümetin yapacağı bir şey yoktur. Hükümete göre krizden en az etkilenen ülke de Türkiye olmuştur. Büyümemiz daha az etkilenmiştir. İşsizliğimizdeki artış diğer ülkelerdeki artıştan az olmuştur. Daha az bütçe açıkları verilmiştir. İhracatımız da diğer ülkelere göre daha az düşmüştür.

Sayın Bakan da yukarıda ifade edilen görüşler doğrultusunda sunum yapmamış olsaydı, ekonomiyi önceki bütçelerde değerlendirdiğimiz için söz almayı düşünmüyordum. Ancak tek taraflı kamuoyu oluşturulmasına izin vermemek ve gerçek durumumuzun ne olduğunu ortaya koymak açısından, tekrar da olsa konuşma yapmayı gerekli gördüm.

Aşağıda sunulan rakamlar ve değerlendirmeler Hükümetin 2010 yılı Programında ve TÜİK yayınlarında yer alan verilere dayanmaktadır.

2009 yılında ihracatımızın eksi yönde yüzde 25,4, büyümenin eksi yüzde 6 olması beklenmektedir. 2009 yılında dünya mal ve hizmet ihracatının eksi yüzde 11,9, euro bölgesi mal ve hizmet ihracatının eksi yüzde 13,9 ve dünya büyüme hızının eksi yüzde 1,1 olacağı tahmin edilmektedir. Bu oranlar Türkiye'nin krizden, dünyadan daha çok etkilendiğini açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Ekonominin son 23 çeyrekte büyüdüğü ile övünen Hükümetin her nedense son dokuz aydır sesi pek çıkmıyor. Çünkü son üç çeyrekte ekonomimiz eksi 6,5, eksi 14,3 ve eksi 7 oranında küçülmüştür.

Sanayi üretimi 2008 yılı ağustos ayından itibaren 14 aydır gerilemektedir. Eylül 2009'da üretim bir önceki yılın aynı ayındaki yüzde 5,3'ün üstüne yüzde eksi 9,3 oranında daha düşmüştür.

2009 yılında, imalat sanayisinde, sabit fiyatlarla üretimde yüzde eksi 17,7, sabit sermaye yatırımlarında eksi yüzde 25, ihracatta cari fiyatlarla eksi yüzde 31 oranında gerileme beklenmektedir.

İmalat sanayisinin alt sektörlerindeki üretim değişmelerine baktığımızda, 2008 yılında sadece gıda ve içecek sektöründe yüzde 4,1'lik ve elektrikli makineler sektöründe yüzde 0,5'lik oranda sağlanan artışlar dışında, diğer bütün alt sektörlerde düşüş olmuştur. 2009 yılının ilk sekiz ayına baktığımızda hiçbir alt sektörde pozitif gelişme olmamıştır. Alt sektörler itibarıyla düşüş eksi yüzde 43,8 otomotiv sektörü ve eksi 3,2 gıda ve içecek sektörü arasında eksi olarak bütün sektörlerde düşüş görülmektedir.

İmalat sanayisine yönelik teşvik belgeli sabit sermaye yatırımlarının 2002 yılında yüzde 2,37 olan gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2008 yılında yüzde 1,08'e düşmüştür. Bu gelişme, sanayimiz ve ihracatımızın motoru olan imalat sektörüne AKP Hükümetinin son yıllarda ne kadar önem verdiğinin bir başka göstergesidir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

Bölgeler itibarıyla teşvikli sabit sermaye yatırımlarının Güneydoğu Anadolu'ya isabet eden payına baktığımızda, 2002 yılında binde 40 olan payın 2008 yılında binde 18'e gerilediğini görüyoruz.

Toplam sanayide verimliliğe baktığımızda, çalışan kişi başına ve çalışılan saat başına verimliliğin, bir önceki yılın aynı dönemine göre 2008 yılının son çeyreğinden 2009 yılı ikinci çeyreğine kadar üst üste üç çeyrek düşüğünü görüyoruz.

Ekonomik aktivitenin seyrine yönelik diğer bir öncü gösterge olan imalat sanayisi kapasite kullanım oranı ise, 2009 yılının Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 12,1 puan gerileyerek yüzde 68,3'e düşmüştür. İmalat sanayinde 2008 yılında yüzde 77 olan özel sektör kapasite kullanma oranının yüzde 67,8'e gerileyeceği tahmin edilmektedir.

Kapasite kullanım oranları Ekim 2008'den itibaren düşüşe geçmiş, 2009 yılı ocak ve şubat aylarında yüzde 63,8 ile dip yapmış, Sayın Bakanın ifade ettiği gibi Mart ayından itibaren yavaş da olsa bir yükselişe geçmiştir. Ancak Sayın Bakan bu gelişmenin son açıklanan Ekim ayına kadar olan seyrine değinmemiştir. Sayın Bakana göre detay olarak düşünülmüş olabilir. Ancak kapasite kullanım oranlarındaki artma eğiliminin haziran ayından itibaren yeniden düşüşe geçtiğini ve yüzde 70 ve yüzde 71'ler düzeyinde yatay bir seyir izlediğini de başladığını da görmemiz gerekir.. Ekim ayında kapasite kullanım oranı 2008 yılı ekim ayına göre 4,9 puan daha aşağıdadır.

Değerli milletvekilleri, Ağustos ayı itibarıyla sanayi kesiminde son bir yıl içinde 369 bin kişi işini kaybetmiştir. Sanayi sektörünün toplam istihdam içindeki payı aynı dönemde yüzde 20,5'ten yüzde 18,8'e gerilemiştir.

2006 yılından sonra faaliyete geçen esnaf ve sanatkâr sayısı azalırken, faaliyetine son verenlerin sayısı artmıştır. Bu cümleden olarak, 2006 yılında 249 bin 265 esnaf faaliyete geçmişken, 2008 yılında bu sayı 166 bin 815'e düşmüştür. Faaliyetine son veren esnaf sayısı 2006 yılında 105 bin 817 iken 2008 yılında bu sayı 117 bin 808'e çıkmıştır.

Ekim 2008'de 42 bin 375 olan açılan şirket sayısı Ekim 2009'da yüzde 15,6 oranında azalarak 35 bin 750'ye düşmüştür.

Değerli milletvekilleri, yukarıda özetle sunmaya çalıştığım tablonun, Sayın Bakanın ve Hükümetin bakanlarının çizmeye çalıştığı pembe tabloya ne kadar uygun düşüğünü takdirlerinize bırakıyorum.

Milllete elbette umut vermek önemlidir. Ancak gerçekleri saklayarak umut vermeye kalkmamızın milletin gelecekteki zararlarını daha da büyüteceğini unutmamalıyız.

Değerli Milletvekilleri, teşvik tedbirleri uygulanan bölge sayısı dörtte tutulmak için aralarında gelişmişlik farkı olan bazı iller dördüncü grupla birleştirilmiştir. Bu adil olmadığı gibi yatırımcıları bu iller arasında gelişmişlik düzeyi daha yüksek olan illere yönelteceği için, gelişmişlik düzeyi daha düşük olan illere yatırımcıların gitmesini engelleyici niteliktedir.

Örneğin, Hakkâri ile Kastamonu arasında tercih yapmak durumunda kalan yatırımcı aynı teşviklerden yararlanma imkânına sahip olduğu için Kastamonu'yu seçecektir.

Bu nedenle, uygulamaya konulan dördüncü bölgede yer alan illerden Kastamonu, Çankırı ve Sinop ile Doğu Karadeniz bölgesindeki illerin dördüncü bölgedeki illerden ayrılarak yeni bir bölge oluşturulması ve bölge sayısının 5'e çıkarılması teşviklerin sonuç vermesi açısından önemli olarak değerlendirilmektedir.

Değerli milletvekilleri, bütçelerini görüştüğümüz kurumlardan Türk Akreditasyon Kurumu ile Türk Standartlar Enstitüsü dışındakilerin Ağustos 2009 itibarıyla bütçe harcama oranlarına baktığımızda, oranların düşük olduğu görülmektedir.

Özellikle Ağustos itibarıyla Bakanlık bütçesindeki yüzde 28,7'lik ve KOSGEB bütçesindeki yüzde 30,9'luk düşük gerçekleşme oranlarının nedenleri konusunda Komisyonumuzun bilgilendirilmesinin uygun olacağı düşüncesiyle bütçelerin hayırlı olmasını diliyorum ve yüce heyetinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Yemişçi, buyurun.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) - Sayın Başkan, Değerli Bakanım, Sanayi ve Ticaret Bakanlığımızın değerli bürokratları, Komisyonumuzun değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, basınımızın değerli temsilcileri; sözlerime başlarken hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bakanlığımızın geniş bir çalışma alanı var, ama ben konuşmamı bir tek konu üzerinde yoğunlaştırmak istiyorum. Bu konuşmamda ne lisanslı depoculuktan ne ürün borsacılığında bahsedeceğim. Ancak tarım satış kooperatifleri birliklerinin hazırlanmış Başbakanlığa sunulmuş kanun tasarısı da olduğunu okuduğum için sunumunuzda bu tarım satış kooperatiflerinin geçmiş uygulamaları ve geleceğiyle ilgili kısa bir konuşma yapmak istiyorum. Dört buçuk seneyi aşkın, beş seneye yakın bu kooperatiflerin üst kurulunda görev yaptığım için kırk seneye yakın da tarım ürünleri ticaretinin içinde bulunduğumdan yaşadıklarımı burada anlatmayı kendime bir borç saydım. Tarım satış kooperatiflerinin, sözlerimin başında şunu ifade edeyim, Türkiye'nin olmazsa olmaz tarımının kurumlarından en başta gelenleridir. Kooperatiflerin ve tarım satış kooperatifleri birliklerinin tarım ürünlerinin geleceği düşünüldüğünde her zaman ayakta dimdik olmaları şarttır. Ancak kooperatif birliklerinin bugünkü günde geldikleri durumun sebeplerini de açıklıkla incelemek lazım. Tüm geçmiş hükümetler hepsi kabahatli, kooperatif birliklerinin hiç mi kabahati yok mu diye bir bakmak lazım. Şöyle ki, çok eskileri karıştırmayacağım, çünkü o bilgileri yanıma almadım. 2001 yılı mayıs ayına kadar Türkiye'deki 17 tane tarım satış kooperatifi birliğinin borcu olan 1 katrilyonun üstünde 2 katrilyona yakın paranın Hazinece tahkim edildiğini hep birlikte biliyoruz. Bu duruma getiren nedenlerin de aşağı yukarı neler olduğunu kabaca satır başlarıyla tespit eden o zamanki bir program ki 2001 yılında Dünya Bankasıyla imzalanan neticesinde bu kooperatif birliklerine yaptırım uygulanmış. Peki ne yapılmış? Ancak şöyle sıralayabiliriz. Bu eski borçların tahkiminden sonra kendilerinin yönetimlerinde özerk olması sağlanmış, yani bu birliklerin genel müdürlerinin kendi yönetim kurullarınca atanması sağlanmış. Bir yerde özerklik getirilmiş. Ayrıca bu sıkıntıya neden olan maddelerin başında gelen istihdam fazlalarının yani siyasilerin -onların tabirince- oy deposu olarak gördükleri istihdamın yükünün azaltılması için bunlara kıdem ihbar tazminatları bağış olarak ödenmek

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

suretiyle belli bir seviyeye çekilmek istenmiş, ayrıca sanayicilik kısımları olduğu için ama bu sanayi bölümlerinde de devamlı zarar ettikleri tespit edildiğinden -çünkü onun da sebepleri var ama vakit kısıtlı, ona girmeyeceğim- bunların ya revize edilmesi veyahut da elden çıkarılması tavsiye edilmiş. Bir de birçoğunun uzun yıllardan beri ellerinde olan atıl vaziyetteki gayrimenkullerinin değerlendirilmesi tavsiye edilmiş. Peki, bunun sonucunda ne olmuş? Bu program uygulandığında, 17 tane birlikten, hepimizin şu anda televizyonlarda reklamını izlediğimiz bir tanesi hemen programına, kendini çıkarmış, uymuş ve çok başarılı olmuş, küçük bir kooperatif birliği, GÜLBİRLİK. Bugün reklamlarını televizyonlarda zevkle izliyoruz, takip ediyoruz çünkü o programa uymuş.

Bir tane yine iyi bir örnek kötü durumda olanlardan, o da ÇUKOBİRLİK. Elindeki demode olmuş fabrikasını kapatıp, her türlü zorluklara rağmen Orta Doğu'da bir ülkeye satmış, boş duran depolarını kiraya vermiş, kısmen değerlendirmiş, yine de sıkıntısının büyük bir kısmını halletmiş. Peki, buna uymayanlar ne olmuş? İşte, bugün, Sayın Bakanın sunumunda da yazdığı gibi, 844 milyon TL'lik yeniden borca gelmiş. 2 milyara yakın borcun silinmesinden sonra üstüne 844 milyon TL bir daha borç yapmış. Peki, bu tavsiyelere uymuş mu? Uymamış. Beş sene geldiği nokta gene burası olmuş. Peki, gazetelerde okuyoruz, şimdi ne yapmak istiyorlar? Gayrimenkullerini satıp yeniden bunları paraya çevirip biraz da yeniden borçları affettirip yeniden üç dört sene daha kazanmak istiyorlar. Aslında, bu kooperatif birlikleri çok çok önemli, üretici için önemli, ülke ekonomisi için önemli ama kötü yönetimlerinden dolayı -onun için bu yasa çok çok önemli, başlangıçta söylemiştim- bu hâle gelmiş.

İfade edildi, KAYISIBİRLİKTEN de bahsedeceğim. KAYISIBİRLİK, Türkiye'de, Malatya'da işteğal eden, konusuyla kayısı alım satımı yapan, üreticilerin kurduğu bir birlik ancak piyasanın yüzde 1 veya 1,5'u civarında bir ürünü alabilen -ayakta olduğu zamanlarda- bir birlik. Bu da maalesef, 300, 400 tane ailenin son zamanlarda ürünlerini almış. Bunların hiçbir zaman ihracatını yapıp işlememiş, 5 liraya aldığını bir müddet sonra 4 liraya 2-3 tane ihracatçıya satma durumunda kalmış ve neticede, akıbet, son olarak, gelmiş, Hazine takibine uğramış ve Maliye Bakanlığının 6183 uygulamasıyla kapanmış.

Şimdi, bu örneklerin birkaç tanesini verdim, hepsini sıralayabilirim.

Gelelim FİSKOBİRLİK'E. FİSKOBİRLİK bu uygulamanın içindeyken, 200 trilyonun üstünde o günkü parayla borcu olan ama bu uygulamadan kendi arzusuyla çıkan bir birlik. Onlar da fazla kadrolarını bağış alarak Hazine'den biraz indirmiş ama ilerleyen zamanlarda, çıkardığından fazlasını yeniden almış ve neticede böyle devam etmiş. Burada bahsedildi, ben de bahsedemeden geçemeyeceğim. Geçtiğimiz, 2005, 2006 yıllarında dünya fındık piyasalarında yaşanan bir gerçek var. Ülkemizde ürün az olduğundan dolayı, dünyadaki fındık fiyatları, hiç kırk elli senede gelmediği noktaya gelmiş, kentali 1.100 doların üzerine çıkmış ve bu sayede, eldeki 112 bin ton kabuklu fındık -yarısı Hazine'nin, yarısı FİSKOBİRLİK'in- değerlendirilmiş ve FİSKOBİRLİK Hazineye olan o günkü borcunu kapatmış. Ondan sonraki yıl gelip para peşinde koşmuş hatta başlangıçta kredi istememiş ve "Ben bu programdan çıktım." demiş ve biraz da rest çekersine "Ben bu yıl fındık almayacağım." demiş ama sezon açıldığında, kendi üreticilerinin, Karadeniz'deki üreticilerinin ve ortaklarının baskısıyla o yıl 50 bin ton fındık almış. Bu 50 bin ton fındığı, kendisine güvenildiği için ve hiç parası olmadığı hâlde bu ürünü almış. 7 liradan almış, doğru ama bir yıl önce, dünyadaki eksiklikten dolayı fiyatların aşırı çıktığını düşünmemiş, aynı baharın devam edeceğini zannetmiş, çok sıkıntıda kalmış. Ertesi yıl fındık fiyatları 5 liraya düşmüş ama elinde para olmadığı için de yeni sezona parasızlıktan girememiş, sıkıntı içinde. Hükûmete gelmiş, müracaat etmiş, Hükûmet de 50 bin ton fındığı TMO'ya aldirtmiş ve bunun parasını kendisine ödeyerek o yıl çiftçinin borcunu ödemesini sağlamış.

Buradan şuraya gelmek istiyorum: Burada kooperatiflerin, birliklerin devamlı yaşaması şart ancak yönetimlerinde çeşitli yanlışlıklarla... Bütün hükümetleri suçlayabiliriz, ayrı ama hiç mi kooperatifleri, birlikleri yönetenlerin, çapı olmayanların, bu paraları nasıl olsa biz affettiririz diye istediği şekilde harcayan yönetimlerin kabahati yok? Bizler devamlı siyasiler olarak bunların arkasında durdukça şımartmışız ve bu borçlar Hazineye devamlı kesilmiş. Aslında, bu salonda oturanlar dâhil 72 milyon Türk milletinin cebinden çıkan paralara mal olmuş. Peki, çiftçinin cebine tamamı girmiş mi? Ben incedim beş sene, tamamının girdiğini hiçbir zaman göremedim. Benim boynumun borcu bunları burada söylemek. Beş sene ben bunlarla iç içe yaşadım. Bunlar düzeltilemez mi? Tabii ki düzeltilir. Bu yeni yapılan yasada, Meclisimize geldiğinde, ilgili komisyona geldiğinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yemişçi, toparlar mısınız.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (Devamla) – ...ben de bilgi birikimimle, karınca kararınca kendi bilgilerimi oraya aktarma gayretinde olacağım. Faydam olursa ne mutlu bana.

Vakti daha fazla istismar etmek istemiyorum, saatlerce bu konuda bilgi birikimimi aktarabilirim. Her türlü olayların içinde kırk yıldır yaşadım. Kimseyle de ilgili, burada da yermek istemiyorum o kötüdür, bu iyidir diye. Burada hepimizin hedefi, bu kurumların ayağının üstünde durması, ülkemizin ekonomisinin, çiftçisinin ürününün kazanması, başka bir gayem yok.

Ben sözlerime burada son verirken, 2010 yılı Bakanlığın bütçesinin, bağlı kurumlarının bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yemişçi.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sayın Başkan, bakın, benim konuşmam üzerine konuştu Sayın Yemişçi.

BAŞKAN – Hayır, siz görüşlerinizi söylediniz.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Şöyle: Sanki benim söylediklerim yanlışmış gibi, asla yanlış değil ama sizin söylediklerinizin tarih tarih yanlışlığını ben ortaya koymak istiyorum.

BAŞKAN – Hayır şöyle, böyle karşılıklı olmaz, siz görüşlerinizi söylediniz, rakamlarınızı. Zaten tutanaklarda var.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

GÜROL ERGİN (Muğla) – Söyledikleri hep yanlış.
BAŞKAN – Yanlışsa, tutanaklarda var zaten, herkes onları okuyacak.
GÜROL ERGİN (Muğla) – Yanlış...
BAŞKAN – O zaman doğrusunu buluncaya kadar tartışma...
GÜROL ERGİN (Muğla) – Ben burada söylemezsem hepsini kabullenmiş gibi olacağım.
BAŞKAN – Kabullenmezsiniz, sizin görüşleriniz ortada.
GÜROL ERGİN (Muğla) – Kesinlikle yanlış Sayın Yemişçi, kesinlikle yanlış.
BAŞKAN – Burada söylenenleri hiç kimse kabullenmiş olmaz, tutanaklarda var zaten.
Evet, Sayın Hamzaçebi, buyurun lütfen.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.
Sayın Bakan, Rekabet Kurumunun Sayın Başkanı, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; bütçelere ilişkin görüşlerimi ifade etmeden önce Sayın Başkan izninizle Sayın Yemişçi'ye bir soru sorabilir miyim?
Sayın Yemişçi "Beş yıl bunlarla iç içe yaşadım." dediniz. Nerede, kimlerle yaşadınız, öğrenebilir miyim?
TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Sayın Başkan, böyle karşılıklı...
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yo, hayır, sadece o cümle.
TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Sayın Başkan, kayıtlara da girsin.
Efendim, Türkçede bir tabir vardır, tabiri caizse, geceden sabaha bu konularla haşır neşir olduk, beynimizi buna yorduk, yeter ki ülkemizin bu kurumlarını kurtaralım diye. Türkçedeki tabir öyledir. Bunlarla yaşadım diye, hakikaten bu konularla yaşadım, onu ifade etmek istedim. Bu lafların...
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hayır, beş yıl iç içe yaşadım dediniz de.
TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Tabii ki, şöyle anlatayım efendim.
BAŞKAN – Sayın Yemişçi, yörenizi kısaca söyleyin, tamam.
TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Ben 2001 yılında ARIP Projesi'yle, Tarım Satış Kooperatifleri Yeniden Yapılandırma Kuruluna, zamanın hükümeti, sevdiğim, saydığım, başarılı bakanlardan, Sanayi ve Ticaret Bakanlarından -herkesin hakkını vermek lazım- Kenan Tanrıkulu'nun önerisiyle oraya atandım üçlü kararnameyle. Daha sonra seçimler için ayrıldım.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Anladım, tamam.
TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – O da bir etik düşüncedir. İstifa ettim.
BAŞKAN – Sayın Yemişçi, görev yaptığınız...
TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Yeniden üçlü kararnameyle o kurula atandım, beş yıla yakın orada görev yaptım. Dolayısıyla, bütün röntgenini çektiğim gibi, 17 tane birliğin her türlü girdisini, çıktısını bilen birisiyim.
BAŞKAN – Teşekkür ederiz.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teşekkür ederim.
Şimdi, Sayın Yemişçi'nin açıklamasından anlaşıldı. Sayın Yemişçi beş yıl iç içe yaşamış ama iki kooperatif birliğinden örnek verdi, birisi KAYISIBİRLİK, birisi de FİSKOBİRLİK. Nedense Ege'ye gidip oralardan bir kooperatifi örnek vermedi veya 17 tane kooperatif birliğinden söz ediyor, diğerlerinden hiç söz etme ihtiyacı duymadı. Evet, bunu, doğrusu, örnek gösterdiğiniz kurumlar itibarıyla doğru bulmadığımı ifade etmek isterim.
TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Sayın Hamzaçebi, ben siyasette yeniyim ama demagojiyi bilmem, 17'sini de burada sayarım. Bir tanesini isim vermeden söyledim, adını şimdi vereyim, o önerilere uymayan TARIŞ -bugün gazetelerde ifade edildiği için- resmî 300 trilyonun üstünde icra takibi var, bankaların takibi var. Hepsini tek tek sayabilirim, hangi kooperatifin ne duruma geldiğini.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Neyse, zorlamamız üzerine nihayet Sayın Yemişçi bölgesine dönüp oradan bir örnek verebildi.
TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Yok, bölge değil, bütün Türkiye'den verebilirim.
BAŞKAN – Teşekkür ederiz.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, mademki...
BAŞKAN – Süre olmadığı için zannediyorum Sayın Hamzaçebi.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bana hak verdiğiniz biliyorum içinizden ama tabii ki arkadaşınızı koruyacaksınız.
MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Hiç de hak vermiyoruz. Nereden çıkardın?
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Siz hariç ama diğer arkadaşların hak verdiğini biliyorum.
Şimdi, arkadaşlar, Sayın Yemişçi'nin söylediklerinde, eğer tüm genel olarak bir kooperatif değerlendirmesi yapıyorsa onun söylediklerinde doğrular olabilir ancak FİSKOBİRLİK'le ilgili olarak verdiği örnekler yanlış, onu söyleyeyim bir kere. Şimdi, bir kere yıl belirtmeniz lazım Sayın Yemişçi. Hangi yıl 7 bin TL oldu, 7 lira oldu? Ne zaman indi? Bir kere, 2004 Nisanındaki don afetinden sonra fındık rekoltesi düşünce fındık fiyatı yükseldi, 7 TL'den fındığı o zaman aldı ve o zaman fiyat yükseldi, o dönemden problemi olmadı FİSKOBİRLİK'in. Siz yanılıyorsunuz. Ayrıca, bütün tarım satış kooperatiflerine... Bakın, ben yıl veriyorum, isterseniz siz de yıl verin, rakamları konuşalım.
BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, süreklili bunları konuşamayız, siz kendi görüşlerinizi söyleyin.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ayrıca, bütün tarım satış kooperatiflerine bugüne kadar veya uzun yıllar boyunca Hazine görev vermiştir, destekleme alımı yapmıştır, Hazine adına hareket etmişlerdir. Devletin görev verdiği kooperatif birliklerinin devlet adına hareket etmiş olması nedeniyle finans açısından zor duruma düşmelerinin sorumluluğunu bu birliklere yüklemek doğru olur mu?

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir) – Yanlış bilgi veriyorsunuz, alımların hepsi devlet adına değildir, onu da lütfen düzelttin. Bir kısmı devlet adına, bir kısmı kendi adına almıştır.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bak, ben daha nazik söyledim size, yanlış bilgi... Ben “Doğru söylemiyorsunuz.” dedim, siz “Yanlış söylüyorsunuz” dediniz. Peki...

BAŞKAN – Neyse, karşılıklı olmasın sayın milletvekilleri.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ben bardağın yarısı dolu diyorum, o boş diyor.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, polemige gitmeden siz kendi görüşlerinizi ifade edin.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – 90’lı yıllardaki hükümet, koalisyon hükümetleri bu tarım satış kooperatiflerine söylemedi mi? “Biz size Hazine’den size para vermeyeceğiz, gidin bankalardan kredi alın.” O kredilerin faizleri nedeniyle bunlar zor duruma düşmedi mi? 2001 krizinin nedenlerinden birisi de bu değil midir? Bunlar sonuçta...

TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir) – Hayır...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Böyle hayır demek yok Sayın Yemişçi. Bu yılları siz gayet iyi biliyorsunuz yani.

BAŞKAN – Neyse, ayrı bir gündem olarak...

TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir) – Bana cevap hakkı doğurdunuz, ben isim vermeden konuştum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hayır, hayır, verebilirsiniz, hiç fark etmez, tabii ki konuşabilirsiniz. Siz konuşun...

BAŞKAN – Yalnız, bu ayrı... Sayın Hamzaçebi, bu konu, biliyorsunuz bir yasa tasarısıyla gündemimize gelecek, birlikler, orada daha detaylı konuşuruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Peki, konuşuruz.

BAŞKAN – Sanayi Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz, burada birliklerin bütçesi de yok.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bana göre, doğru bilgi...

BAŞKAN – Birliklerin bütçesi de dâhil değil biliyorsunuz burada.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, bana, birlikler hakkında konuşma mı diyorsunuz.

BAŞKAN – Birlikler hakkında konuşalım ama bütçeye gelelim demek istiyorum.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sonuçta var ya birlikler.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bak, Sayın Başkan, bunu bir kez daha yaptınız.

BAŞKAN – Hayır, efendim.

TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir) – “Bütçeye gelelim.” diyorsunuz. Bakın, bütçe, her şeyin konuşulduğu yerdir. Bu uyarıyı siz neden Sayın Yemişçi’ye yapmadınız?

BAŞKAN – Sayın Yemişçi’ye de yaptım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hayır, hayır “Bütçeye gelin.” dediniz mi ona?

BAŞKAN – Hayır, bakın...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, bak bu olmuyor, lütfen, rica ediyorum. Nazik tutumunuzla bunu yan yana koyamıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Neyse, bu konuyu kapatmak istiyorum.

Konuya gelelim.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan ekonomiye yönelik genel değerlendirmelerde bulundu. Ekonomiyle ilgili genel değerlendirmelerimizi bütçenin tümü üzerinde yaptık, birkaç gün önce, ekonomiyle ilgili kurumların bütçesi üzerinde yaptık. Bu bütçe bunları yapmamıza engel ama Sayın Bakan birkaç değerlendirme yaptığı için ben de izninizle o konuya kısaca girip sonra Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görev alanıyla, Rekabet Kurumunun bazı görevleri ve düzenlemelerine ilişkin görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakan konuşmasında “Ülkemiz ekonomisinde, krizden en az zararlı çıkılması adına etkin bir ekonomi yönetimi sergilenmiştir.” diyor. Tabii ki Sayın Bakan kendi açısından bu değerlendirmeyi yapabilir ancak krizden en az etkilenmek gibi durumu esas aldığı için bu cümleye katılmadığımı ifade etmek isterim. Biz, krizden en az değil, en çok etkilenen ülkelerin başında geliyoruz. Bizim Hükümetimizin, ülkemizin bu konudaki temel yanılması, krizin bizi Amerika’daki gibi finans sektörü üzerinden geleceği düşünülüyordu. Finans sektörümüz de 2001 krizi öncesine göre çok daha sağlam olduğu için, demek ki biz bu krizden en az etkileniriz varsayımı, krizin etkilerini dikkate aldığımızda çökmüştür. Evet, Amerika’da finans sektöründen çıkmıştır, oradan reel sektöre yaygınlaşmıştır. Biz, finans sektöründen gelecek derken tam tersi olmuştur, reel sektörü gelip bu kriz vermiştir, onun için en yüksek işsizlik oranına sahip birkaç ülkeden biriyiz. Onun için, başarılı bir yönetimden, kriz yönetiminden söz etmek mümkün değildir. Hükümet orta vadeli programda bile, 2010 yılı için işsizlik oranını yüzde 14’ün altına, 13’lerin altına indirememektedir. Bu işsizlik oranının, 2002 yılında, Hükümetinizin devraldığı tarihte yüzde 10,3 olduğunu ifade etmeliyim. Önemli olan şimdi, bunlar geride kaldı, bu krizden hangi dersleri aldık ve 2010 yılı bütçesinde bu derslerin gereğini yapıyor muyuz, ona bakmaktır. Onun da gereğini yaptığımızı söyleyemeyiz. Bunları diğer bütçelerde ifade ettiğim için burada tekrar o konuya girmeyeceğim.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görevlerinden bir tanesi, organize sanayi bölgeleriyle küçük sanayi sitelerinin yapımına ilişkin bazı hususlardır. Bunlara ilişkin olarak yıllık program bize her sene çok güzel bilgiler vermektedir. Hem OSB’ler hem KSS’ler -kısaltmış ismiyle söylüyorum- düzenli kentleşme açısından son derece önemlidir, sanayinin olumsuz çevresel etkilerinin azaltılması açısından önemlidir hem de KOBİ’lere uygun bir üretim ortamı sunmaları açısından ve KOBİ’lerin rekabet gücünü artırmaları açısından önemlidir. Ancak, OSB’ler açısından baktığımızda, parsellerin, bugüne kadar tahsis edilmiş parsellerin doluluk oranı açısından yüzde 95’inin tahsis edilmesine rağmen sadece yüzde 67’sinde üretime geçildiği görülüyor. İl bazında bakıldığında, gelişmiş iller dışındaki iller dışındaki OSB

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

doluluk oranlarının düşük olduğu görülmektedir. Bu nedenle, ne olursa olsun OSB yapalım gibi bir anlayışta olmamak gerekir, yapıldığı takdirde elde boş olarak kalmaktadır. OSB yapımının, açıklanan teşvik paketiyle mutlaka ilişkilendirilmesi gerekiyor, oradaki taleplere göre, ihtiyaca göre OSB'ler yapılmalı. KSS'ler için de aynı şeyi söylemek mümkün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, iki dakika ek süre ilave ediyorum.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Peki, Sayın Başkan, teşekkür ederim.

KOBİ'lerden söz ettim OSB'lerden söz ederken. Hem krizle ilgili olarak hem OSB'lerin desteklenmesi açısından, daha doğrusu KOBİ'lerin desteklenmesi açısından bir Anadolu yaklaşımı uygulamanın aslında şimdi tam zamanıdır. Hükûmet 2005 yılı sonunda böyle bir düzenlemeyi yaptı. O zamanki düzenlemenin gerekçesi: "2001 krizi sonrasında getirilen İstanbul yaklaşımından çok büyük ölçekli firmalar yararlandı, KOBİ'ler bundan yararlanamadı, o nedenle eksiği gideriyoruz." denmişti. Hep beraber bu yasayı çıkardık o zaman, destekledik ama öyle bir yaklaşımın aslında şimdi gerekli olduğu kanaatindeyim. Esnafa açılan kredilerin geri dönüşüm oranı, takibe intikal oranı gibi rakamlara baktığımızda bunların olağanüstü yükseldiğini, daha doğrusu bozulmanın olağanüstü arttığını görüyoruz. Esnafı rahatlatacak bir düzenlemenin, Anadolu yaklaşımı düzenlemesinin, vergi borçlarını da kapsayacak şekilde asıl şimdi gerekli olduğunu düşünüyorum.

Ayrıca, vergi kanunlarında KOBİ'lerin birleşmesi için yapılmış olan düzenleme maalesef istenilen sonucu vermiyor. Oradaki öngörülen süre bu yıl sonunda sona ermektedir. İki şey yapılmalıdır bence onun işleyebilmesi açısından: Birincisi, süre uzatılmalı; ikincisi, istihdam şartı yumuşatılmalıdır. Belli bir süreyle belli sayıda kişinin istihdam edilmesi şartı, kriz sürecinde KOBİ'leri zorlamaktadır. O istihdam şartı KOBİ'leri zorladığı için, esasen, birleşme kültürünün zayıf olduğu işletmeler bir de o istihdam zorlamasıyla birleşmeye sıcak bakmaktadır. Oysa birleşme onların ölçek ekonomisini yakalamaları açısından önemlidir, öyle bir düzeltmeye ihtiyaç olduğu kanaatindeyim.

Bize Sayın Bakanın sunduğu kitapçıkta bilgileri teşekkür ediyorum. Bu kitap uzun yıllardır bize geliyor ancak bu sene kapsamı, verilen bilgiler çok daha genişlemiş, onun için teşekkür ediyorum.

Kabzon'daki OSB'lerden Akçaabat'ta belli bir mesafe alınıyor, bize verdiğiniz kitaptan onu anlıyorum ama Vakfıkebir'de hâlâ bir ilerleme yok, hâlâ kamulaştırma aşamasında, kamulaştırma ödeneği de kullanılmıyor. Örneğin, 2009 yılında orada herhangi bir harcama gözüküyor. Acaba, Vakfıkebir Organize Sanayi Bölgesindeki problem nedir?

Bunları ifade ettikten sonra Sayın Başkan, Rekabet Kurumuna ilişkin önemli gördüğüm bir hususu dikkatinize sunmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – O zaman iki dakika daha ilave edeyim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Süre kaybımı ilave ediyorsunuz değil mi?

BAŞKAN – Evet, düzelttim onları.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Rekabet Kurumu son derece önemli bir kurum, hiç bunun ayrıtısına girmeye gerek yok. Rekabet Kurumu 15 Şubat 2009 tarihli Resmî Gazetede iki yönetmelik yayımladı. Bunlardan birincisi, kartellerin ortaya çıkarılması amacıyla aktif iş birliği yapılmasına dair yönetmelik; diğeri, rekabeti sınırlayıcı anlaşma, eylem ve kararlar ile hâkim durumun kötüye kullanılması hâlinde verilecek para cezalarına ilişkin yönetmeliktir. Bu iki yönetmelikle düzenlenen hususların, dayandırıldığı 4054 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesine aykırı olduğunu ifade edeyim. Ayrıca, 16'ncı maddede düzenlenenlerin de Anayasa'ya aykırı olduğunu söylemeliyim. Neden dolayı? Şu nedenlerle: Birincisi, Rekabet Kanunu'nun ilgili maddesi, 16'ncı maddesi, belirli hâllerde belirli cezaların kesilmesini öngörmektedir ancak cezayı gerektiren eylemlerin çeşitlendirilmesi ve o cezaların indirilmesi konusunda Kurula yetki veriyor. Bu "Kanunsuz suç ve ceza olmaz." ilkesine aykırıdır. Bu nedenle, bu yönetmelikle ihdas etmiş olduğunuz cezalar, herhangi bir şekilde iradi yargı mercilerinde dava konusu edildiği takdirde Anayasa'ya aykırılık nedeniyle iptal edilecektir diye düşünüyorum. Ayrıca, hafifletme yönünde, cezaların hafifletilmesi yönünde kullanmış olduğunuz yetkiler hem kanuna aykırı hem Anayasa'ya aykırı. Kanunda bile yazılı olmayan şekilde yönetmelikte düzenlemeler yapılmış durumdadır. Örnek veriyorum:

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, tamamlayabilir misiniz.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yönetmeliğin 6/C maddesindeki görevli birime, kartelin ortaya çıkarılmasının zorlaşabileceği durumlarda aktif iş birliği başvurusunda bulunan teşebbüse kartele devam etme izni verilebileceğini yazıyorsunuz. Bir kere, kanun böyle bir yetkiyi vermiyor size. İki, böyle bir izni veremezsiniz. Yani bir kişi bir kartel oluşumu hakkında şikâyetle bulunuyor veya ihbarda bulunuyor, o ihbarın incelenmesi eğer kartelin ortaya çıkmasına engel olamazsa, karteleva devam edebilir düzenlemesini yapıyorsunuz. Kanun böyle bir izni vermiyor, böyle bir kanuni düzenleme bile olamaz, siz bunu yönetmelikle getiriyorsunuz. Bunun kesinlikle hukuk devletinde olmaması gereken bir düzenleme olduğunu düşünüyorum. Yönetmeliğin ceza maddeleri yeniden düzenlenmelidir. Ayrıca, görevli birimle ilgili olarak İnternet sayfanızda gerekli bilgilerin olmadığını gördüm, sadece birim başkanı var, hâlbuki orada uzmanların, ilgili kişilerin isimleri de olmak zorundadır. Bu, Avrupa Birliğine taahhüdümüzün de bir gereğidir. Bunların düzeltilmesi gerektiğini, bundan önce de ilgili 16'ncı maddenin yeniden yazılması gerektiğini düşünüyorum. Yasa, Anayasa'ya aykırı. Yönetmelikleriniz de ceza hükümleri nedeniyle tamamen kanuna aykırıdır, özellikle hafifletme ve belli cezaları ihdas etme yönlerinden.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Hamzaçebi.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Sayın Başkan, bir dakikada, satışmaya mahal vermeden açıklık getireceğim. Bir dakikada toparlayayım.

BAŞKAN – Buyurun.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Ben, sözlerimle kimseyi yermek falan istemedim. Yalnız, burada vakit kısıtlı, çok detay olarak da verebilirdim. Tabii ki FİSKOBİRLİK'in 112 bin ton elindeki maldan bahsettim, ona da açıklık getireyim. 52 bin tonu Hazine adına alınmış üründü görev zararı için, onun talimatıyla ama geriye kalan kısmı kendi malıydı. Yani bu demek ki, bazen, hakikaten devletimiz, hükümetimiz görev verip zararına aldırıyor, bazen de kendileri, kendi mubayaaları olmuş oluyor. Onu ifade edeyim. Hiç kimseyi de burada zan altında bırakmak falan, öyle bir düşüncem katiyen olmadı ancak bildiklerimi burada söylemek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Bakın, size bir örnek vereceğim ve sözümü bitireceğim, lütfen yanlış anlamayın.

BAŞKAN – Örnek vererseniz yeni şeylere neden olabilir, örnek vermeyin, açıklandı yani.

GÜROL ERGİN (Muğla) –Versin, versin.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Konuşsun Sayın Başkan bir dakika daha.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Örnek vererseniz, o örnek üzerinden başka polemikler olabilir.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Peki, daha sonra görüşeceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, daha sonra görüşeceğiz.

Sayın Yüksel, buyurun.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Sayın Başkanım, Değerli Sanayi ve Ticaret Bakanım, Değerli Müsteşarım, Sanayi ve Ticaret Bakanlığımızın çok değerli kurumlarının değerli başkanları, değerli bürokratlar, değerli bürokrat arkadaşlarım, Plan ve Bütçe Komisyonunun çok değerli üyeleri, milletvekili arkadaşlarım, değerli basın mensupları; hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığının, Türk Akreditasyon Kurumu, Millî Prodüktivite Merkezi, Rekabet Kurumu, KOSGEB, Türk Standartları Enstitüsü ve Türk Patent Enstitüsü olmak üzere birbirinden çok değerli ve ülkemizin sanayisiyle ilgili, ülkemizin sosyal hayatıyla ilgili, çok yakından ilgili kurumları var. Tabii, ağır bir görev ve geniş bir alan. Dolayısıyla, Bakanlığımızın her yıl bütçe görüşmelerinde muhalefetten olsun iktidardan olsun değerli arkadaşlarımızın önemli katkıları oluyor. Mutlaka, Değerli Bakanımız, Müsteşarımız ve değerli kurum başkanları bunları not alıyorlardı.

Ben çok fazla konuşmak istemiyorum, sadece KOSGEB'le ilgili, bilhassa son günlerde gündemde olan bu desteklerle ilgili konuşmak istiyorum. Malum olduğu gibi, toplumda bu konuda da çok değişik bilgi kirliliği var. Aslında, kredi organizasyonunu yapan Sanayi ve Ticaret Bakanlığımız, faizin yüzde 75'ini karşılayan Sanayi ve Ticaret Bakanlığımız ama parayı verenler, anlaşma yapılan 17 tane banka. Dolayısıyla, vatandaşımızla, kredi talebinde bulunan vatandaşımızla bankaların arasındaki sıkıntılar var. Dolayısıyla, burada, yine vergi borcu olan, sosyal güvenlik kurumlarına borcu olanlar da mahsup edilmek kaydıyla kendilerine bu krediler verilebiliyor ama çeki bulunmuşsa, karşılıksız çeki varsa, bankalarımız yaptığımız görüşmelerde yine toleranslı davranıyorlar. "Eğer, sayın vekilim, çekini ödediğine dair belge getirirse biz ona yine kredisini vereceğiz." dediler. Bu da aslında bir hoşgörüdür, önemli bir destektir. Bu anlamda, Denizli'de, bugün itibarıyla, 5 bine yakın KOSGEB'de müracaat var. KOSGEB onayını aldıktan sonra bankaya giden sayısı 3 bin oldu bugün itibarıyla ve inşallah, şu anda, İstanbul'dan sonra ikinciyiz Denizli olarak, bu 100 bin içerisinde yine ilk sıralarda yer almayı hedefliyoruz.

Tabii, burada bir konu daha gündeme geliyor. KOBİ tanımı içerisinde, 250'ye yakın işçi çalıştıran işletmeler yararlanabiliyor ama 250 ve üzeri işçi çalıştıran işletmeler yararlanamıyor. Şimdi, sanayi kesiminden, esnafımızdan gelen talepler de bu rakamın 500'e çıkartılması, ciro konusunda da yine üst limitin yükseltilmesi noktasında. Tabii bu verilecek miktarın sınırlı olmasıyla da veyahut da bankaların bu konuda daha large olması noktasında bilemiyorum, sınırı zorlamak da istemiyorum ama şu andaki hedef nokta, hedef kitle bence yeterli. Ama yine de sanayicilerimizden böyle bir öneri geldi. Ben bunu burada aktarmak istiyorum.

Kredi Garanti Fonu'ndan bahsedildi. Kredi Garanti Fonu konusunda da, şu anda, hazine garantili yapılan anlaşmaya göre yirmi bankayla ilk anlaşmalar yapıldı ama nihai anlaşma, sözleşme noktasında da henüz imzalanmadı. Bugünlerde onun da imzalanması lazım, o noktada yapılan eleştirilere katılıyorum. Yani haziran ayında Meclis kapanmadan önce bu yetki verilmişti. Bugüne kadar tahmin ediyorum bankalarla olan görüşmelerde sıkıntılar yaşandı ama son noktaya gelinmiş olması sevindiricidir. Bir an önce de hazine garantili -kredi garantili fonu- kredilerinin devreye girmesi için rengini biraz daha değiştirecektir. Hâlihazırdaki yüzde 80 kefaletli KGF faaliyeti devam etmektedir ama ilave olarak hazine garantili, yüzde 65 kefaletli olan kredi de önümüzdeki günlerde inşallah devreye girecektir.

Burada, TSE olarak, yani Türk Standartları Enstitümüz ile birlikte Türk Akreditasyon Kurumu, hem ithalatçımız açısından hem de ihracatçımız açısından, sanayicimiz için tam bir can damarı noktasıdır. Çok önemlidir. Bu anlamda TSE yönetiminde yapılan değişikliklerle, yarı sivilleşmeyle birlikte hedef kitlesinin talepleri daha iyi anlaşılıp, kavranmaya başlamış, daha hızlı sonuca gidilebilir, problemler daha hızlı çözülebilir hâle gelmiştir. Bu anlamda TSE ve Türk Akreditasyon Kurumu çalışmalarında başarılar diliyorum. Ben de yine TOBB'u temsilen oda başkanı olduğum dönemde TSE Teknik Kurulunda uzun yıllar görev yaptım.

Türk Patent Enstitüsü olarak da... Küresel ekonomik rekabetteki artış ve iletişim teknolojilerinde meydana gelen önemli gelişmelerle geçmişte dünya ekonomisinde temel faktörler olan iş gücü, ham madde ve doğal kaynaklar günümüzde yerini bilgi, yenilikçi düşünce, teknoloji transferi gibi faktörlere bırakmıştır. Bu yeni kavramlar ve bu yeni durum sınai mülkiyet haklarını ekonomik hayatımızda önemli bir konuma getirmiştir. Sanayimizin küresel rekabet şartlarında öne

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

çıkmasıyla yüksek katma değeri olan buluşlar, güçlü markalar, özgün tasarımlar üretmemiz de mümkün olacaktır. Bu anlamda da bu kuruluşumuzun da, Türk Patent Enstitümüzün de önemi çok büyüktür Türk sanayisi için.

Millî Prodüktivite Merkezimizin -verimlilik merkezimizin- toplumda verimlilik bilgi ve bilincini geliştirmek, yaymak ve çeşitli düzeylerdeki verimliliği artırma çalışmalarının koordinasyonu, desteklenmesi ve bunların ülke çapında verimlilik hareketine dönüştürülmesi olgusu kuruluş gayesini oluşturmuştur. İş dünyası, çalışanlar, tüketiciler, üniversiteliler ve genel olarak toplumumuzun tüm kesimlerini yakından ilgilendiren verimliliğin, sürdürülebilir verimliliğe dönüşmesi ülkemiz için ayrıca bir kazanç olacaktır.

Bu arada Değerli Bakanım, benim size sormam gereken iki soru var. Bir tanesi: Sizinle de daha önce konuştuğumuz gibi, sanayi, ticaret il müdürlüklerimizin daha etkin bir hâle gelmesi konusunda yasa değişikliği mi gerekiyor bilmiyorum ama bu konuda daha etkin olmaları gerekir diye düşünüyorum çünkü illerimizde lokomotifler sivil toplum örgütleri, ticaret odalarımız, borsalarımız. Aslında illerimizde Bakanlığın temsilcisi olan sanayi, ticaret il müdürlüklerimiz de en az onlar kadar aktif olabilmelidirler diye düşünüyorum.

İkincisi: Çek Yasası konusunda da bilgi kirliliği var şu anda toplumumuzda. Bu anlamda basında çıkan yazılardan dolayı ilimizden ve çevre illerden aranıyoruz milletvekili arkadaşlar olarak. Dolayısıyla bu konuda da netleşmiş bir durum var mı? Hangi safhada? Bunu da öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığımızın 2010 bütçesinin, önce Bakanlığımız ve kuruluşuna ve ülkemize, hayırlı hizmetlere vesile olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yüksel.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakan, Bakanlığınız çalışmalarıyla ilgili kapsamlı bir konuşma yaptınız. Teşekkür ediyorum. Konuşmanızda 2001 krizi sonrasında yapılan reformlardan bahsediyorsunuz, doğru. Geçmişte yapılanları inkâr eden, “Her şeyi biz yaptık, AKP yaptı.” diyen birçok bakanı burada gördük. Tespitinizin doğru olduğunu söylüyorum. Gerçekten 2001, hatta 2000 yılından itibaren bankacılık alanında gerçekleştirilen yapısal reformlar ve bu reform sürecinin devam ettirilmesi sayesinde ülkemizde kriz döneminde batan banka ve mali kuruluş olmamıştır.

Sayın Bakan, katılmadığım görüşleriniz de var. Diyorsunuz ki “Krizden en az zararla çıkılması adına etkin bir ekonomi yönetimi sergilendiği...” Yani buna katılamıyorum. Kriz iyi yönetilememiştir. Geçen yıl -ki krizin başlangıcı olarak ifade ediliyor- bugünlerde bütçe görüşmelerinde yaptığımız uyarılar Hükûmet tarafından kale alınmadı. “Bize bir şey olmaz.” anlayışıyla makroekonomik hedeflerde, bütçe tahminlerinde bir değişikliğe gidilmedi. Hatta gerçekleşeceği yönünde iddialarda bulunuldu. Burada tabii siz yaktınız Sayın Bakan ama grup başkan vekiliydiniz. Bunun devamı, aynı uyarıları, aynı eleştiriler Genel Kurulda da yapıldı ama Hükûmet bunu bir türlü kabullenmedi. Dolayısıyla önünü göremeyen, krizi ve bu krizin etkilerini öngöremeyen, krizi önemsemeyen, küçümseyen bir Başbakanı ve Hükûmetini kamuoyu yakından izlemiştir. Krizin derinleşmesinde, bu yaklaşım nedeniyle zamanında ve yeterli tedbirin alınmamış olması da etkili olmuştur.

Sayın Bakan, yine sanayi üretim endeksindeki şubat-eylül rakamlarını mukayese edip krizin etkilerinin 2009 yılının ilk yarısına kadar sürdüğünü, ikinci yarından itibaren toparlanma başladığını söylüyorsunuz konuşmanızda. Sanayi üretim endekslerini takvim ve mevsim etkilerinden arındırmadan tespit yapmak doğru olmaz. Hatta sizin takvim etkisiyle ilgili, geçen ayki verilerle ilgili bir açıklamanız olmuştur: “Bayram tatilinden dolayı bu düşme var.” demiştiniz. Sadece takvim de yetmez, takvim etkilerini dikkate almak da yetmez, mevsim etkilerini de dikkate almak gerekir. Sadece bu yönden bakarsak Sayın Bakanım, endeksler yaptığı zikzaklarla bir kalp grafiği gibi, belki ritmi düzenli olmayan bir kalp grafiği gibi görülüyor.

Şimdi, biliyorsunuz, İstatistik Kurumumuz 27 Ekim 2009 tarihinde takvim ve mevsim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endekslerini yayınladı. Gerçi ağustos en son verdiği veri. Burada da çok net olarak görünüyor. Yani toparlanma değil de Sayın Bakanım, hafif bir kıpırdanmadan bahsedebiliriz. Bir iyileşme yok. Umud da vermiyor, “L” gibi gidiyor Sayın Bakanım. Tabii psikolojik etki açısından sizin demeçlerinizin biraz daha moral verici olmasını da açıkçası kabul ediyorum yani şey değil... Yine, imalat sanayisindeki eğilimlere bakarsak ki imalat sanayisi bu krizden en fazla etkilenen sanayi sektörümüz. Orada da haziran ayında 72,7 kapasite kullanım oranına ulaşmışız ama devamında tekrar düşme göstermiş. En son onuncu ay itibarıyla 71,8 ve hepimizin bildiği gibi iç pazardaki talep yetersizliği bunun en önemli nedeni olarak vurgulanmış. Yine, aynı ankette, aynı istatistikte, gelecek kasım ayı için beklenen değişim oranı olarak baktığımız zaman, üretim miktarında yine binde 8 düşme öngörülüyor yani toparlanma için çok umut vermiyor diyebilirim. Kasım ayında bile üretimde binde 8’lik bir düşüş öngörüyor. Diğer istatistiklere bakarsak da aslında henüz bir tam toparlanmadan bahsedemeyeceğimizi görürüz. Nedir? İhracat. İşte, son ayların düşüş oranlarına -küçülme oranlarına- bakarsak yüzde 28, yüzde 29 ve en son yüzde 33. Yine, AKP’li arkadaşlarımızın, sayın bakanların en çok gündeme getirdiği -hani bir iyileşme görülmüştü bu tüketici güven endeksinde ve reel kesim güven endeksinde- son verilere bakıyoruz, maalesef onlarda da bir düşüş eğilimi görüyoruz. Yine, özellikle piyasanın nabzı açısından önemli göstergeler olan bu protesto edilen senetlerdeki, karşılıksız çeklerdeki artışın aynı hızda devam ettiğini görüyoruz. Dün Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkanımız burada Komisyona da bilgiler verdi. Bankacılık sektörü açısından da bakarsak, sektörün kredilerde takibe dönüşüm oranı Eylül 2008’de yüzde 3,1 düzeyindeyken, Aralık 2008’de yüzde 3,7’ye yükselmiş, hâlihazırda yüzde 5,3 seviyesinde. Bu, KOBİ kredilerinde yüzde 7,6; kredi kartlarında bu oran yüzde 10,8 düzeyinde. Eylül 2008’den bu yana tüketici kredilerinin takibe dönüşüm oranında 2,2 puan, kredi kartlarının takibe dönüşüm oranında 4,9 puan artış görülüyor. Takipteki kredi kartı alacağı tutarı da 6 Kasım itibarıyla 4,3 milyar lira.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

Velhasıl diyeceğim: Ülkemizi gerçekten meşgul olması gereken, yapması gereken gündemine dönüştürmemiz lazım yani ülke gündemini gerçekten sanayicimizin, esnafımızın, çiftçimizin, velhasıl tüm vatandaşlarımızın en önemli meselesi olan ekonomik meselelere yoğunlaştırmamız lazım. Başka meselelerle ülkeyi meşgul edip bir de istikrar açısından yine ekonomiye zarar verici bir faaliyet göstermememiz gerekmektedir.

Sayın Bakanım, ben kısaca, sanayicilerimizin bizlere ilettikleri bazı önerilerden de bahsetmek istiyorum. Mutlaka sizlere de intikal etmiştir bunlar. Birincisi: Konuşmanızda da belirttiniz. Bu piyasa gözetimi, denetimi konusunda bilgiler verdiniz. Herhâlde yeterli değil ki sanayicilerimiz bunun daha etkinleştirilmesini bekliyor yani sanayicimiz bu ithal malların istila etmesi, kalitesiz malların istila etmesinden gerçekten büyük zarar görüyor. Yine, bu Kredi Garanti Fonu'yla ilgili gelişmeler var ama yani biraz gecikildi. Hızla bunun uygulamaya geçilmesi, etkin bir şekilde uygulamaya geçilmesi yönünde talepler var. Bu kamu alımlarında yerli makine ve teçhizatlara önem verilmesi, işte bu ihalelerde, bu eşik değerinin altındaki ihalelerde yabancıların girmesi önlenmeli diye bize ulaşan öneriler var. Biliyorsunuz, bu KOBİ birleşmelerini teşvik etmek üzere bu sene bir kanuni düzenleme yaptığımız, onun süresinin özellikle uzatılması... Çünkü Sayın Bakanım, piyasa bu krizin sıkıntısından daha bu mevzuatların ayrıntısını tam bilemedi yani tam ona göre hazırlıklarını yapamadı. Bu anlamda bu konuda bir süre uzatımı isteniyor. Yine, bu yeni teşvik sisteminin organize sanayi bölgelerini kapsamaması, özel olarak da öngörülecek desteklerle organize sanayi bölgelerini kapsamaması isteniyor. Ayrıca, benim kendi kanaatim de bunun tanıtımının iyi yapılması -hatta bunu o kanun görüşülürken de hep görüşlerimizi ifade ettik- ilçe bazına kadar indirilmesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Yani hangi ilçede potansiyel sektör varsa ve katma değeri yüksek bir sektörsel o ilçeye yönelik bir teşvik sistemini öngörmemiz gerekiyor.

Benim -tabii süre bitiyor- başka konularım var. Esnafla ilgili de çok kısaca birkaç şey söylemek istiyorum. Ben kendim de bir esnaf çocuğuyum, onu belirterek söyleyeyim. Gerçekten bu krizden en fazla etkilenen kesim hangi kesim dersek herhâlde bunda hepimizin bir ittifakı olur. Esnaf kesimi gerçekten çok etkilendi. Bunu ben bir istatistik vererek size göstermek istiyorum: Sayın Bakanım, Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine bakarsak, esnaf BAĞ-KUR'usu dediğimiz sayı Eylül 2007'de 3 milyon 188 bin, Eylül 2008'de 3 milyon 143 bin, Eylül 2009'da ise 2 milyon 878 bin yani son bir yıla bakarsak 265 bin kişi kapsamdan çıkmış. Biliyorsunuz, esnaf vergi mükellefi olduğu için zorunlu sigortalı oluyor. Tabii bunun tümü esnaf değil yani onu da belirteyim ama yüzde 60, yüzde 70'i esnaf, işverenler de giriyor bunun içine. Hükümetin aldığı tedbirlere bakarsak, başlangıçtan bu yana genelde büyük kuruluşları hedef alan tedbirler alındı ağırlıklı olarak yani esnaf ve sanatkârimıza dönük özel açılmış bir paket yok maalesef. Yani kredilerden belki bahsedebiliriz de ama indirim anlamında, gerçekten hem vergi hem sigorta primi yönüyle hem borçları yönüyle yapılması gerekenler mutlaka var diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlar mısınız.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Yine, esnaf ve sanatkârların emekli olduktan sonra çalışanlardan kesilen primin artırılması -o zaman da itiraz etmiştik- doğru değil. Zaten sigorta primini toplarsak -Sayın Bakanım- yılda 4,5-5 milyar lira tutuyor yani 10-15 milyar, 20 milyar sermayesi olan esnaf için gerçekten bir yük oluyor, zaten de ödeyemiyor. Yapılandırma yapılıyor, yapılandırmaya giriyor, yine taksitleri ödeyemeyip yapılandırmadan da istifade edemiyor.

Bir diğer konu, finansman sorunu, krediye erişim sorunu esnaf ve sanatkârın. Bu sicil affının yeterli etkiyi gösteremediğini hepimiz biliyoruz yani Merkez Bankası bunu sildi ama bankalar maalesef bu geçmişe dönük olumsuz bilgileri kullanmaya devam etmekte.

KOSGEB'le ilgili de, kredileriyle ilgili de şunu söyleyeceğim: Bu KOSGEB programlarında, esnaf ve sanatkâr ile taciri, sanayiciyi ayırıp ayrı program yapmamızın daha doğru olduğunu düşünüyorum çünkü başvuru sırasına göre bir karar alıyorsa KOSGEB eğer değiştirmediyse son günlerde. Esnaf ve sanatkârımız da bunun dosyayı tekemmül ettirecek bilgi açısından diğer KOBİ'lere göre daha dezavantajlı durumda. Dolayısıyla bu, zamanında başvurusunu yapamıyor veya geç yapıyor, krediden yararlanma imkânı fazla olmuyor.

Tabii söylenecek çok şey var ama süremi daha fazla aşmak istemiyorum. Bakanlığımız bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kalaycı.

Sayın Kinay, buyurun.

HASAN FEHMİ KINAY (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, çok değerli Komisyon üyeleri, Bakanlığımızın ve ilgili kuruluşların temsilcileri, değerli basın mensupları; gecenin, daha doğrusu akşamın ilerleyen saatlerindeyiz. Bir başka bakanlık bütçesini daha görüşeceğiz. Gün başlarken siz de buradaydınız ve bütün arkadaşlarımızı ilgiyle takip ettiniz. Mutlaka onlara da cevaplar verilecek. Bir müddet sonra da Bakanlığımız bütçesi oylanacak. 2010 yılı bütçesinin ülkemize ve Bakanlığınıza hayırlar getirmesini temenni ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Çok da fazla yormadan birkaç öneride bulunmak ve bir tespitimi de birlikte paylaşmak arzusunda'yım. Özellikle KOSGEB'le ilgili çalışmalara Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesi görüşülürken vurgu yapılır. Bu KOSGEB'in sahada çok önemli bir rolü olduğu için ve her geçen gün bu rolünü artırdığı için -belki de milletvekili arkadaşlarımız tespit edebildikleri için- buna özel bir vurgu yapma ihtiyacı hissederler. Ben de bu vurguyu yaptıktan sonra tabii ki bir önergeyle KOSGEB'in - Maliye Bakanlığımızın da tensipleriyle- bütçesine 100 trilyon kadar, 100 milyon TL kadar... Hep birlikte inşallah onu da ikna etmeye çalışacağız. Bu katkıyı pekiştirmek adına bir çaba sergileyeceğimizi ifade etmek isterim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

Yönlendirici finansman mekanizması KOSGEB tarafından gerçekten çok ciddi bir şekilde ve başarıyla uygulanıyor. Bunun yaygınlaştırılmasına büyük ihtiyaç var. Özellikle Türkiye'de KOBİ'lerin ihracat ve istihdam açısından taşıdıkları önemi de dikkate aldığımızda bu tür desteklerin, KOSGEB tarafından verilen desteklerin, faiz desteklerinin ciddi bir enstrüman olduğunu ifade etmekte büyük yarar var. Her şey Teşvik Yasası'yla veya teşvik düzenlemeleriyle belki de düşünülmemeli. Teşvikin bu tür KOSGEB gibi kurumlar aracılığı ile sahaya indirilmesinde belki de çok daha büyük bir anlam düşünülebilir.

Bir diğer konu: ARGE konusunda, ARGE faaliyetleri konusunda bir konsolidasyona ihtiyaç gözüküyor yani şimdi bir taraftan Dış Ticaret Müsteşarlığı, diğer taraftan belki de olması gereken Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, TÜBİTAK, bu kurumların ARGE fonlarını kullandığını görüyoruz. Mutlaka hepsinin bir gerekçesi var. Yalnız burada özellikle KOBİ'lere yönelik ARGE faaliyetlerinin desteklenmesi, bununla ilgili de fonların kullanılmasını düşünülürse mutlaka bunun Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ayağının, KOSGEB ayağının daha güçlü bir şekilde ortaya çıkarılması lazım. Ve ben özellikle bu ARGE konusunu işlerken hep şunu hatırlıyorum: TÜBİTAK tarafından sağlanan ARGE desteklerinin ciddi bir düzeye ulaştığını biliyoruz ve ciddi bir ARGE politikası var artık Türkiye'nin. Yalnız sahada bu politika geliştirilirken yurt dışında geliştirilen ARGE faaliyetleriyle Türkiye'de geliştirilen ARGE faaliyetlerinin birbiriyle ilişkilerinin belki de daha ciddi boyutta kurgulanması gerekir ve sadece birtakım akademik çalışmaların desteklenmesi değil doğrudan KOBİ'lerin üretime yönelik, bu ARGE faaliyetlerinin üretime yönelik, satışa yönelik gerçekleştirilmesi, bunun bir arka planının mutlaka kurgulanması lazım. Burada bir eksiklik ben gözlemliyorum. Akademik düzeyde yapılan çalışmalar elbette ki çok değerlidir ama dünyada bir buluş varsa ve buluş Türkiye'deki işletmeler tarafından hayatiyete geçirilecekse bunun da düzgün bir şekilde fark edilip desteklenmesi lazım. Açıkçası TÜBİTAK, yurt dışı faaliyetleri, yurt dışında üretilen inovasyonu, yenilikleri Türkiye'ye getirme noktasında bir köprü, bir teşvik kurgusu içerisinde değil. Onu özellikle vurgulamak istiyorum ve bu eksikliğin belki KOSGEB ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı kanalıyla giderilmesinde büyük yarar mütalaa ediyorum.

Bir diğer konu: Tabii ki kentsel dönüşümden bahsedildi. Biraz evvel Sayın Hamzaçebi de organize sanayi bölgelerinin ve küçük sanayi sitelerinin kentsel dönüşüm konusunda, kentsel planlama konusunda taşıdığı öneme vurgu yaptılar. Şimdi, tabii ki bu küçük sanayi siteleri özellikle 70'li yıllardan itibaren -yaklaşık otuz, kırk yıl önce- gerçekleştirildiği için çoğu şehir içerisinde kaldı. Belki de kentsel dönüşüm ayağını tamamlayacak bir projeye ihtiyaç var. Yine bu alanda kentsel dönüşümde görev verdiğimiz, konut sektöründe görev verdiğimiz TOKİ devreye girebilir. Çoğu tamirhane görünümündeki küçük sanayi sitelerindeki dükkânların, daha rekabetçi, Türkiye'nin bugününe birlikte belki de ortak bazı üretim mekanizmalarını gerçekleştirebilecek fiziki mekânlara kavuşturulması sağlanabilir. Bu doğrultuda örnek bazı pilot bölgeler seçilebilir. Bunlardan birisi Kütahya olabilir, onu da özellikle vurgulayalım. Hakikaten küçük sanayi siteleri şu anda şehir rantı içerisinde yani oradaki, sanayi sitesindeki esnafın yıllar önce temin ettiği dükkânlar yaklaşık 100 metre, 200 metre büyüklüğünde. Belki bugünkü üretim koşulları ihtiyacı 500 metrekare civarında bir dükkânı, bir iş yerini gerektirir. Hem buna imkân vermek mümkün -çünkü şehir içerisinde bu sanayi siteleri- hem de belki de orada kendilerine bir getiri de temin edilebilir bu sanayi esnafımıza. Bir sanayi iş yeri, bir daire gibi belki de bir imkân açılabilir.

Şimdi, bunlar benim önerilerimdi. Bir de tespit yapma ihtiyacı içerisindeyim, bir tespiti paylaşma ihtiyacı içerisindeyim. Aslında bu Komisyonda sürekli vurgulanan bir tespit, istihdam konusu. İşsizlik oranları tırmanıyor. İşsizlik oranlarının tırmanmasına farklı bakış açılarıyla, gerekçeler belki de bulabiliriz ama ben özellikle demografik yapıya dikkat çekmek istiyorum. Türkiye'nin demografik yapısı istihdam üzerinde çok ciddi tesirler, ne yazık ki olumsuz tesirler yaratıyor. 2000-2025 çerçevesinde, bu yirmi beş yıllık dönem içerisinde de çalışabilir yaşta nüfus oranı artacak ve toplam nüfus içinde en geniş orana ulaşacak. 2025 yılı ve her geçen yıl -yani o 2025 ulaşınca kadar geçireceğimiz her yıl- Türkiye'deki iş gücünün arttığı, iş gücüne katılma oranlarının arttığı ve buna eğer gerekli tedbirler alınmazsa istihdam sorunlarının hızla derinleştiği yapısal bir sorun... Şu anda da öyle ama bu yapısal sorunun da her geçen yıl -eğer ciddi tedbirler alınmazsa- ne yazık ki Türkiye için sosyal birtakım sorunlara da yol açabilecek boyutlara ulaşacağını tespit etmemiz şey değil.

Peki, bu yönde geliştirilen politikalar gerçekten Türkiye'nin işsizlik sorununa cevap verebilecek düzeyde midir, etkinlikte midir? İşte, onu tartışmamız lazım. Şimdi, yatırım ve istihdama ilişkin birçok yürürlükte olan teşvik tedbirlerimiz var, yasalarımız var ancak bunların, yürürlükte olan yasaların doğrudan istihdama katkısının ne olduğunu bilmiyoruz yani ihtiyacın çok altında olduğunu tespit edebiliriz. Bunu söylemek çok zor veya yanlış olmasa gerek. Bu doğrultuda alınması gereken tedbirlere bakıldığında, ilk defa teşvik sistemini gözden geçirerek buna başlamak bence gerekli. Teşvik sistemi içerisinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığının rolünün mutlaka çok daha fazla, çok daha ağırlıklı olması lazım. Bence dominant bakanlığın Sanayi ve Ticaret Bakanlığı olması lazım. Ben bunu ilk kez söylemiyorum. Komisyonda görev aldığımdan bu yana, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçeleri görüşülürken mutlaka söz alır ve bunu ifade ederim ancak bunun bir etkisinin hissedildiğini de söylemek zor, tekrar etmiş olalım bunu. Sanayi ve Ticaret Bakanlığımız, Teşvik Yasası eğer görüşülüyorsa Bakanlığın rolü, Maliye Bakanlığından da hazine sorumlusu Devlet Bakanlığından da çok daha fazla olmalı, çok daha aktif olmalı çünkü sahayı Sanayi ve Ticaret Bakanlığı çok daha iyi takip ediyor. Geçmişten gelen bir nosyonu var. Sanayi envanterini örneğin işte Bakanlığımız hazırladı. KOSGEB gibi sahanın her an nabzını tutan bir kuruluşun ilişkili olduğu bir bakanlık. Dolayısıyla, ihtiyaçları çok daha iyi görüp, bu ihtiyaçları giderecek mekanizmaları başarıyla kurabilen bir bakanlığımız Sanayi ve Ticaret Bakanlığı. Bu doğrultuda ben özellikle teşvik sisteminin... Madem 2010 yılından itibaren bir farklılık söz konusu, teşvik sistemini tartışıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kinay.

HASAN FEHMİ KINAY (Devamla) – Madem 2011'de yine 2010 yılı itibarıyla illerin millî gelirlerine bağlı olarak tekrar masaya yatıracağız ama bu doğrultuda mutlak ve mutlak Sanayi ve Ticaret Bakanlığımız daha müessir bir şeye

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

ulaştırılmalı. Biz parlamenterler olarak bu doğrultudaki tespitlerimizi diğer bakanlıklarımızın bütçeleri de görüşülürken ifade ederek bu süreci, bu inancı desteklemeye çalışacağız.

Ben tekrar hayırlı olsun diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kinay.

Sayın Özkan, buyurun efendim.

RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Burdur) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar ve basının değerli temsilcileri; ben Burdur ilindeki şeker fabrikasıyla ilgili değişik konuları sizlere aktaracağım.

Burdur Şeker Fabrikası 1955 yılında üretime başlamıştır. Yaklaşık elli dört yıldır Burdur'un değil tüm çevre illerin ekonomisine de bir canlılık getirmiştir ancak bu fabrikayı biz sadece şeker olarak değerlendirmeye çalışıyoruz. Şeker pancarı bizim her şeyimizdi; kuyruğundan, şekerinden, melasından, küspesinden, çapalamasından, kantara götürülmesinden... Burdur sanayisi varsa bu şeker pancarı sayesinde vardı. Nakliye varsa bunun sayesinde var. Makine teçhizat üretimleri Burdur'da had safhadır, onun sayesinde var. Eğitimimiz onun sayesinde... Birçok aile çocuklarına eğitim olanakları buldu. Hayvancılığımızda, günlük yaklaşık 650 tona yakın sütümüz vardır. Bu fabrika sayesinde vardır ancak bu şeker fabrikası geçtiğimiz dönemlerde, sekiz ay gibi, yedi ay gibi kampanyalar yapardı, üç bine yakın işçi çalıştırır ve Burdur ekonomisinde bir canlılık oluşurdu. Bugün, bu fabrika seksen bir günde kampanyayı bitirmektedir. Ekim alanlarımız yine vardır. Sulanabilir alanlarımız da haydi haydi artmıştır. Birçok yerde göletler, barajlar yapılmıştır. Sulanabilir arazimizin yaklaşık yüzde 3'ü de sulanabilir konumdadır. Bu fabrikanın özelleştirilmesi söz konusu ama paket hâlinde bir özelleştirmeden bahsediliyor bölgemizde. Buna bir açıklık getirilmesi ve Burdur Şeker Fabrikasının o paketten ayrılıp... Bizzat Burdur'da bunu alacak iş adamlarımız, sanayicilerimiz ve Pankobirlik'imiz vardır. Pankobirlik'imizin 75 bin ortağı vardır. Bu yönde, aynı Konya örneğinde olduğu gibi, paketten ayrılıp Burdur'un özel bir statüde değerlendirilmesi Burdur halkı tarafından talep edilmektedir. İşçilerimizin bu konuda yatırımları vardır. Burdur'da bizim bir finans bolluğu vardır, yurt dışında çalışanlarımız çoktur. Yani Burdurlular olarak biz bu fabrikayı almaya talibiz. Bu fabrikanın özel statüden ayrılıp Burdurlu iş adamlarımıza, işçilerimize, Burdur üreticisine satılması yönünde bir talebimiz var. Yani, bunu sizlerden hasseten rica ediyoruz.

Yine, Burdur İkinci Organizeyle ilgili çalışmanızı takdirle izliyoruz. Bunun bir an önce bitirilmesini talep ediyoruz.

KOBİ'lerle ilgili destekler veriliyor. Sanayicilere gittiğim zaman "burada aldığımız destekler ancak bizim stopajımıza, sigorta vergilerimize gidiyor" diyorlar ki bu yönde, bunların artırılması yönünde talep var.

Bu fabrikada kampanya başladığında sabah 7'de boru öterdi, işçiler hareketlenirdi. Burdur, fabrikanın sabahleyin 7'deki borusuyla ayağa kalkar, akşam kampanyasında ikinci kampanya yine 7'de... On iki saat çalışırlardı, bugün sekiz saat çalışıyorlar ama o işçilerde de bir sorun yaşanıyor, çalışmalarında. İşçilerin statüleri değişti. Bir kısmı 2006 yılında, altı ay çalışmaları için kadroya alındı, bir kısmı alınmadı. Bu kadrosuz işçilerin kimisinin altı aydan bir gün eksik, üç gün eksik beş gün eksik çalışmaları var. O işçilerin de tekrar kadroya alınma yönünde talepleri vardır. Bunların dikkate alınmasını rica ediyorum.

Burdur'da mermer sanayisi çok had safhadadır ancak mermer sanayicilerimiz ocaklarının ipotek olarak kullanılmadığı yönünde... Makine teçhizatları vardır, fabrikaları ipotek olarak kullanılıyor ama ocaklar da bir sermayedir. Ocaklarının bankalar tarafından ipotek olarak kullanılması yönünde talepleri vardır.

Bunların değerlendirilmesini talep ediyor, bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özkan.

Sualler bölümüne geçiyoruz.

Sayın Kutluata, buyurun.

SORULAR VE CEVAPLAR

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kısa birkaç soru yöneltmek istiyorum.

Kredi Garanti Fonu'na 1 milyar lira kaynak ayrıldı, hatta burada daha fazlası olsun diye de ısrar etmiştik ama bir türlü işlemedi. Tabii onun çeşitli sebepleri var, şimdi hızlandırılmaya çalışılıyor ama o gün devreye sokulması ile bugün devreye sokulması arasında kendisinden beklenen fayda açısından çok şey kaybettik. Bu, niye bu kadar uzadı burada? Onu öğrenmek istiyorum.

Son açıkladığınız KOBİ Destek Programı'nın sonunda "bu yılın bütçesinden bu desteği hallediyoruz" dediniz. Bütçenin sonuna geldik, bu yıl bütçesinden halledileceğine göre, yani kaynak sıkıntısı olmadığına göre, bu tedbir de erken alınsaydı iyi olmaz mıydı diyorum sizin açıkladığınız paket için. Bunun sizin göreve gelişinizle ilgisi olabilir, vakit açısından olabilir ama neticede gecikilmiş oldu.

Bir başka soru: Devlet madem fındık konusunda aradan çekilecekti, FİSKOBİRLİK bu hâle gelmeden çekilseydi, FİSKOBİRLİK kendini düzenleme bakımından, derleyip toplama bakımından zaman kazanmış olmaz mıydı? Yani bu bir gözden kaçırma mıdır, yoksa FİSKOBİRLİK'in tasfiyesi gerekirdi diye bir düşüncenin sonucu muydu? Bunu sormak istiyorum Sayın Bakan çünkü mademki Toprak Mahsulleri Ofisi devreye giriyordu, FİSKOBİRLİK'in ne olacağını bilinmesinde fayda vardı. Dolayısıyla, yeni yapılanmada, bundan sonra şey yapılmayaacağına göre, FİSKOBİRLİK'in yeni yapılanma içerisinde yerini nasıl düşünüyorsunuz? Veya ne olacağını tahmin ediyorsunuz?

Bir başka husus, buna bağlı olarak: Fındıkta ekim alanlarına müdahale geldi. Fındıkta ekim alanlarına müdahale ancak şöyle olabilir: Bu alanda bir başka ürün daha gereklidir ve daha kârlıdır denildiği zaman alana müdahalenin anlamı vardır. Alana müdahale, üretimi düşürmek için burada yapılıyor, bu orman arazileri hariç. Üretimi düşürmek için müdahale

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

yapıldığına göre, burada fevkalade yanlış politika izleniyor. Yıllık rekolteler de dikkate alınırsa hedef alınan miktar eğer gerçekleşirse, alana düşürülürse Türkiye dünyada fındıkta geriye düşecek. Bu gayet açık görünüyor.

Türkiye'nin tamamında 30 bin ton iç fındık tüketiliyor. Bir hesaba vurursanız, zannedirim, kişi başına 300-400 gram fındık tüketimimiz var bizim. Yani hem içeride hem dışarıda bu işi teşvik etmek varken, böyle bir yola gitmenin ne kadar doğru olduğunu merak ediyorum. Bu konuda ne dersiniz?

Bir başka dikkati çeken husus: Fındıkla ilgili açıklamaları Sayın Tarım Bakanı yapıyor, Sanayi Bakanı yapmıyor. Eğer Tarım Bakanı fındıkta üretim artışı, gübre kullanımı vesaire diyecekse tamam ama fındığın fiyatı -sanayi ham maddesidir neticede- ve ticari yönüyle ilgili açıklamaların bu konularla ilgili makamlar tarafından yapılmasında fayda var diye düşünüyorum çünkü bu, gerçekten vatandaş nezdinde de yadırganıyor. Fındıkla ilgili birkaç yıldır, televizyonda Tarım Bakanı çıkınca, açıklama yapmadan, vatandaş teşhisini koyuyor, arkadan ne açıklama gelecek diye. Dolayısıyla, bu sahanın Sanayi Bakanlığının değerlendirmesi içinde olmasının tüketicinin daha lehine olacağını düşünüyorum. Bu konuda ne dersiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kaplan, buyurun efendim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sunuşlarınızda başta “GAP olmak üzere bölgesel gelişme ve sosyal kalkınma için 2008-2012 döneminde 14,5 milyar TL tutarında ek finansman öngörülmüştür” deniliyor. KOBİ'lere yönelik teşviklerden, kredi faiz desteğinden bahsediliyor.

Benim kafam çok karışık Sayın Bakanım. Bugün, İçişleri Bakanı diyor ki: “Bu kapsamda Sosyal Restorasyon ve Kardeşlik Projesi olarak adlandırılan 26,7 milyar TL'lik Bölgesel Kalkınma Eylem Planı'na yönelik çalışmaların hayata geçirilmesi, açılımın ekonomik boyutunun bel kemiği olarak gösteriliyor.” Bu açılamdan önce, GAP paketi açıldığı zaman da Sayın Başbakan “16 milyar” demişti. Dün, GAP'tan sorumlu Sayın Bakanımız Yılmaz vardı, o da İşsizlik Fonu'ndan ayrılan rakamlar olan senede 1,3 milyar paranın aktarıldığını söyledi.

Şimdi, Sayın Bakan GAP'tan sorumlu öyle diyor, siz böyle diyorsunuz, İçişleri Bakanı “26-27 milyar” diyor. Sayın Başbakan “16 milyar” diyor ve bunların rakamları bütçede gözükmüyor. Burada bütçeyi konuşuyoruz. Şimdi, temel sorun... Bir de Çevre ve Orman Bakanlığımız şunu ifade etti: “GAP'la ilgili 2013 yılına kadar sulanması gereken 1 milyar 800 bin hektardan ki bunun 200 bini, yüzde 14'ü sulanmış, 1 milyon 80 bin hektarın tamamını sulayacağız yap-işlet-devret modeliyle.” dedi. Yap-işlet-devret modeli para ayrılan bir model değil. Yani, birilerine veriliyor, şirketlere veriliyor, bir süre öngörülüyor; alıyor, yapıyor, parayı belli bir müddet alıyor veya on yıl, yirmi yıl, kaç yılsa. Şimdi, kafam çok karışık. Gerçekten, içinden çıkamıyorum. Bu GAP'la ilgili bütçe kalemleri nedir? Bu bahsettiğiniz rakam nereden geliyor? Nasıl Konuluyor? Diğer Bakanımızın söylediği rakam nereden geliyor? Çevre Bakanımızın söylediği... İki yıl var 2013'e, çok uzun bir süre değil. Kafamı çok karıştırıyor, aydınlatırsanız çok sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Demir, buyurun.

OSMAN DEMİR (Tokat) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, Tokat Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifini ziyaret ettiğimde, bir konuyu dile getirdiler. Bakanlığımızın bu kadar kıt kaynaklar içerisinde kredi bulmasından memnunlar tabii. Bunu ifade ediyorlar ancak kredilerin yerini bulmadığı yönünde bir endişeleri var. O da şöyle ki: Bankalar kime kredi vereceklerse şartlara uyan, güvenilir, hatırlı müşterilerini telefonla arıyor, çağırıyor. Bankalar geri dönmeyi, kredinin geri dönüşünü önemsiyorlar, buna göre müşterilerine telefon edip, diyelim ki kredi verecekse, 2'şer lira 5 müşterisine dağıtıyor. Oysa belki müşterinin ihtiyacı 2 lira değil, yarım lira ama güvendiği için dağıtıyor bol keseden. Kredilerin yerini bulamadığı yönünde ciddi endişeleri var. Oysa bizimle irtibatlandırılırsa -üst limit Bakanlıkça belirlenir- müşterilerimiz içerisinde, üyelerimiz arasında ihtiyaca göre daha optimal dağıtım sağlayabiliriz diyorlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bağcı...

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, TÜRKŞEKER AŞ'ye bağlı Kastamonu, Kırşehir, Turhal, Yozgat, Çorum ve Çarşamba şeker fabrikaları blok satış yöntemiyle özelleştirildi. Geçtiğimiz günlerde de ihalenin son teklif verme süresi vardı. Kamuoyunun kafası biraz karışık blok satış yöntemi konusunda. Bu konuda bir açıklama yaparsanız sevinirim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir sorum var Sayın Bakana: Trabzon'un Beşikdüzü ilçesinin Türkeli beldesinde ve civardaki bazı köylerde mekanik tartı aletleri üretilmektedir. Bunlar, küçük atölyelerde üretilmektedir. Son derece zor şartlarda bu faaliyeti yürütmeye çalışan bir esnaf söz konusudur. Bu esnafın sorunu, tartı aletlerine ilişkin olarak Bakanlığınızca Avrupa Birliği direktifleri doğrultusunda yapılan düzenleme nedeniyle muayenelerinin oldukça geç yapılıyor olmasıdır. Yani, yılda çok sınırlı sayıda bu tartı aletini üreten esnafa İstanbul'daki ilgili şirketin, bu kontrolü, muayeneyi yapan şirketin çok geç aralıklarla, belki yılda bir diyebileceğimiz bir süreyle geliyor olması nedeniyle bu vatandaşlarımız, esnafımız büyük bir sıkıntı çekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ben bunu Ölçü ve Ayarlar Sayın Genel Müdürüne bildirdim. O, Avrupa Birliğinin düzenlemesinin böyle olduğunu söyledi. Ben şunu ifade ettim: Yani evet, Avrupa Birliği düzenlemesi böyle, buna yönelik herhangi bir eleştirim yok ama düzenleme yanlışsa gerekirse o da değiştirilir, gidilir Avrupa Birliğiyle görüşülür. Ancak ricam şu: Bu yılda bir gitmeyi daha sık bir periyoda çekemez miyiz? Örneğin, üç ayda bir. Çünkü bu esnaf iki tane tartı üretti mi, bunu satacak, parasıyla çarkını çevirmeye çalışacak. Bir yıl beklesin, bir yıl tartı aletini üretsin, stokta tutsun! O esnafın böyle bir sermayesi, gücü yok. Yani ben bunu anlatamadım Sayın Bakanım. En son bir not gönderdim Genel Müdürünüze. Nota cevaben siz bana bir cevap yazdınız, diyorsunuz ki: “Avrupa Birliği direktifi böyle. Değişiklik için Avrupa Birliğiyle görüşeceğiz. Olumlu cevap alırsak size söyleyeceğiz.” Şimdi, ben bunu istemiyorum. Olumlu cevap almayacaksınız. Bunu Avrupa Birliğine götüremezsiniz, götürmeniz de doğru değil. Yani, Avrupa Birliğinin kuralı böyleyse, neyi önereceksiniz? Sanayi Ticaret İl Müdürlüğü yapsın şeklinde... İlettiğim not öyle olabilir. Notu ben mahallinden aldım, gönderdim. Esnafın isteği ve benim isteğim, ricam -tabii esnafın isteği Sanayi Ticaret İl Müdürlüğü olabilir ama bu mümkün gözüküyor, bu şirketle görüşerek bunu üç ayda bir, iki ayda bir, ayda bir gibi sıklıkla yapmasını sağlamaktır. Bunun belki bir maliyeti olabilir, oraya gidecek olan kişinin yol parası olabilir, böyle bir maliyeti olabilir. Bu maliyet belki Bakanlıkça karşılanabilir. Bunun çözümü mümkünken, aylarca bu talebim dolaştırıldı durdu, bir oyalamaya gidiliyor. Çözüm bu Sayın Bakanım. Yani şirketle görüşülür de şirket bunu kabul etmez veya siz, Bakanlık olarak buna inanmazsınız, bunu anlayabilirim. Şirketin kabul etmemesi gibi bir şeyi de ben düşünmüyorum. Bir çözümü vardır. Önemli olan bu esnafın, bu atölye tipi üretimin yaşamasıdır. Bunu ben tekrar takdirinize sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Yüksel, buyurun efendim.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Benimki soru değil de, tamamlamak anlamında Sayın Bakanım.

Osman Demir Bey'in bahsettiği konuda aslında siz de talimat verseniz, yine de bankalar sonuç itibarıyla kredi verecekleri müşterileri konusunda araştırma yapmadan bu işi yapmayacaklar ancak oradaki sivil toplum örgütleri, yani Tokat'taki sivil toplum örgütlerimizin kendi üyelerini örgütleyip bu konuda destek olmaları lazım ki Denizli'de öyle yapıldı. Bütün esnaf birlikleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar toplandılar, ortak KOSGEB'le toplantılar yaptılar ve bilhassa bu veritabanı kayıt konusunda onları uyardılar ve birlikler kendileri yardımcı oldular veritabanı girişte.

İkincisi de, yine bu ortak çalışmanın ürünü olarak dosya parası üst limiti 500 bin lira, yine ipotek karşılığı üst limit 750 bin lira gibi rakamlar vardı. Bu rakamlarda da, ilk anda özel bankalar bu rakamlardan zorla bu paraları almaya çalıştılar; Şikâyetler gelince, yine kendileriyle yaptığımız görüşmelerde, bunlar oldukça aşağıya düştü. Yani, 100 bin liraya kadar, çok daha aşağıya indi. Bunlar karşılıklı görüşmeyle olacak şeyler ve oradaki sivil toplum örgütlerinin aktif olmasıyla, haklarını üyelerin savunmasıyla olacak şeyler. Yoksa, bankalara bırakırsanız bu işleri, onlar bu işi en üst limitinden ve Osman Bey'in dediği gibi, en garanti müşteriye vermeye çalışacaktır. Burada, birlikler ve kurumlar, odalar kendileri üyelerine sahip çıkması lazım.

Sizin onlara ricanız bir noktaya kadar etkili olabilir Sayın Bakanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ergin, buyurun.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim de bir iki sorum var. Onlardan birincisi: Sayın Bakan, Ali Coşkun zamanında hazırlanan büyük mağazalar yasasının akıbeti ne oldu? Bunu öğrenmek istiyorum.

İkincisi: Bir kısım yurttaşlardan şöyle bilgiler geliyor. KOSGEB'te uzman yardımcılığı sınavı yapılmış ancak bu sınavlarda bazı sıkıntılar olmuş. Bu konuda bir kısım spekülasyonlar ve şikâyetler var. Bu konuda bir açıklama yapma lütfunda bulunur musunuz?

Üçüncü olarak FİSKOBİRLİK konusunda sorum var. Şöyle: FİSKOBİRLİK 2003-2004 yıllarında, kesinlikle bir tek kuruluş DİFİF'ten kredi kullanmamış ancak 2004 ve 2005 yıllarında fındık üretiminin son derece düşük olmasından ötürü yüksek fiyatla fındık almış. Bu fındık aldığı miktar 2005'te 50 bin tonları bulmuş. Doğal olarak da 50 bin ton fındığın parasını peşin verecek durumda olmadığı için -ki bu bütün birlikler için söz konusudur- DİFİF'ten para istemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Bu, bütün birlikler için söz konusudur. Doğal olarak DİFİF'ten para istemiş ancak DİFİF'ten de, o yıl, yani 2006 yılında 500 milyon lira olmasına ve diğer birliklere kullandırılmasına karşın bir tek kuruluş FİSKOBİRLİK'e verilmemiştir. Bunun üzerine...

TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir) – Veremez... DİFİF'te yok...

GÜROL ERGİN (Devamla) – Beyefendi, ben, siz konuşurken bir tek sözcükle müdahale etmiyorum, lütfen dinleyin. Bunlar yaşanan gerçekler.

2006 yılında 500 trilyonluk DİFİF kredisi varken, diğer birlikler bundan yararlanırken bir kuruluş verilmemiştir. Bunun üzerine, devlet bankalarından kredi almaya kalkmış, oradan da bir kuruluş kredi kullandırılmamıştır. Özel bankalara gittiği zaman da kendilerine Hükümet tarafından baskı yapılmasından ötürü özel bankalar da bir kuruluş verilmemiştir.

Şimdi, şu denilebilir: “Banka kredi vereceği bir kurumun ya da kişinin kredibilitésine bakar, buna göre kredi verir” ancak bu konuda akla gelen bu sorunun yanıtı da 4 Ocak 2006 tarihinde Giresun Tempo TV'de beyanattı olan Sayın Nurettin Canikli tarafından veriliyor. Sayın Nurettin Canikli o gün şöyle söylüyor: “FİSKOBİRLİK'in yönetimini değiştirin çünkü yönetim bizden değil ve Sayın Bakanımızın söylediği gibi –burada kastettiği Sayın Bakan Sayın Yaşar Yakış'tır- FİSKOBİRLİK'te her şey var, teminat olarak bankalara verebileceği emlakı var, değeri var ve kredibilitésine olan ve bu

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

kredibilitesi birileri tarafından desteklenen, mesela bölge milletvekilleri tarafından desteklenen yönetimin –yani kendi getirecekleri yönetimin, yeni bir yönetimin- kredi bulmaması için hiçbir neden yoktur.”

Arkadaşlar, olayın aslı da budur, başı da budur, sonu da budur. FİSKOBİRLİK'te beğenilmeyen, yani AKP'li olmadığı bilinen bir yönetimi gidermek için, o yönetimi gidermek için bir şeyler yapılmış ama sonuç FİSKOBİRLİK'in batması sonucunu vermiştir. Batan Türk çiftçisi, üreticisi olmuştur, bana göre Türk ulusu olmuştur. Olay bu kadar basittir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Yemişçi, buyurun efendim.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Sayın Başkanım teşekkür ederim.

Böyle, karşılıklı gibi oluyor ama bunların hepsi tutanaklara geçiyor. Hocamın söylediğinin birçoğu doğru. Yalnız eksik olan tarafı şu: Herhangi bir baskıyla DİFİF'in para vermemesi diye bir şey olmamıştır çünkü iyi incelesinler, kendisi protokolle, gönül rızasıyla bir yıl evvel DİFİF programından çıkmıştır FİSKOBİRLİK. Dolayısıyla, para alması söz konusu değildir. Bunu bir düzeltelim.

50 bin ton ürün almıştır, doğrudur. Yalnız, bu 50 bin tonu uzun yıllardan beri FİSKOBİRLİK'ten vazgeçmeyen üreticiler ona güvenerek götürüp depolarına teslim etmiş, vermişlerdir.

Hükümetimiz, bir yıl sonra, konuya iyi yaklaşarak TMO'ya bu ürünleri aldirarak FİSKOBİRLİK'in elini rahatlatmıştır, bu da bir gerçektir.

Üçüncü gerçeği söyleyeyim: Bu paraların, DİFİF'teki paraların verilmesi için ilk onayı veren, inceleyen tamamen siyasetten arındırılmış Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri Üst Kuruludur. Burada da kimlerin olduğu bellidir. Her siyasi görüşe mensup insan vardır, siyasetle hiçbir alakası yoktur. Ben de bu düzeltmeyi yaptım tutanaklara geçsin diye.

Teşekkür ediyorum.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ama size Canikli'nin sözleri yanıt veriyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Ben de bir düzeltme yapabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Kendi konuşmanızı mı?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Şimdi, Sayın Yemişçi 50 bin ton fındık aldı diye FİSKOBİRLİK'i eleştirdi.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Hayır, hayır... Öyle bir şey söylemedim, lütfen...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yani, kötü yönetimin örneklerinden biri olarak onu verdiniz.

Ben şimdi, şunu Sayın Bakana sormak istiyorum Sayın Yemişçi'ye değil. FİSKOBİRLİK 50 bin ton fındık aldığı hâlde eleştirilirken Toprak Mahsulleri Ofisinin geçen yıl almış olduğu fındık, yani geçen üretim döneminde 330 bin tondur. Bu yıl, ayrıca bunun üzerine ilave edilecektir. Acaba, bu da bir zorunluluktan mı doğmuştur ki öyle olduğunu düşünüyorum ben. Bir kötü yönetim örneği olarak görmüyorum. Eğer Toprak Mahsulleri Ofisi 300-400 bin ton fındığı fındık piyasasını düzenlemek, üreticisi desteklemek adına alırken FİSKOBİRLİK'in 50 bin ton fındığı alması nedeniyle eleştirilmesi doğru mudur? Siz ne düşünüyorsunuz Sayın Bakan?

Teşekkür ederim.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – FİSKOBİRLİK'i eleştiren ben değilim Sayın Başkan. Tutanaklara geçsin diye...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ben eleştirdim...

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Burdur) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ülkemizde teşvik kapsamında iller mevcuttur. Sosyal gelişmişlik olarak ve fert başına düşen gelirden dolayı bu teşvik kapsamındaki iller arasına girememiştir Burdur ili. Ancak tarım ve hayvancılık ile mermercilik sektörü ve ayrıca tekstil mevcuttur. Burdur'umuzda bu geçtiğimiz dönemde, 5 bin kişiyi çalıştıran bir tekstil fabrikası kapatılmıştır çünkü diğer teşvik kapsamındaki illerle rekabet edemez konuma gelmiştir. Aynı durum mermercilerimiz ve hayvancılarımız için geçerlidir. Süt ve süt ürünleri Afyon'la rekabet edemez konuma gelmiştir çünkü orada indirimler var, bizde indirimler yok. Değerlendirmeler yapıldı birinci, ikinci sınıf. Burdur ili ikinci sınıf, Antalya'yla beraber...

BAŞKAN – Sayın Özkan, soru bölümündeyiz. Yani Sayın Bakana yönelik sorunuz varsa onu sorun.

RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Devamla) – Sektörel destek vermeyi düşünüyor musunuz? Tarım, hayvancılık, mermercilik ve tekstilde?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ayhan, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Aracılığınızla Sayın Bakana iki soru sormak istiyorum.

Bir tanesi, Denizli'ye bu mevcut Hükümetin iki tane uyguladığı teşvik politikalarının ikisi de yaramadı. Şimdi, özellikle ikincisi için sayın bakanların daha ortaya konmadan Denizli'ye büyük vaatler verdiğini biliyoruz. Fakat bu da Denizli için uygun olmadı. Denizli için özel bir şey düşünüyor musunuz? Çünkü çok farklı bir il. Hiç detayına girmeyeceğim. Gerçekten sıkıntılar belli, problemler belli. İktidara mensup milletvekili arkadaşlarımız da anlatıyor. Dolayısıyla böyle bir programınız olup olmadığını öğrenmek istiyorum.

İkincisi de, fındıkla ilgili konuda Hükümet, Sayın Tarım Bakanı bir yeni proje açıkladı, bir politika değişikliği açıkladı. Sonra da bundan vazgeçildiği ifade edildi. Bu doğru mudur? Devam edecek midir? Bunların da birliklerin üzerine etkisi ne olacaktır? Sormak istediğim bu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

Değerli üyeler, böylece sualler bölümü de tamamlanmış oldu.

Şimdi, Değerli Bakanımıza konuşmasını yapmak, suallere cevap vermek üzere söz veriyorum.

Sayın Bakanım, dilediğiniz suallere yazılı cevap verme hakkınızın bulunduğunu hatırlatarak mikrofonu açıyorum. Buyurun efendim.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) - Değerli arkadaşlar, herkese çok teşekkür ediyorum.

Gerçekten, uzun saatlerce burada sabırla Bakanlığımızın bütçesiyle ilgili görüşlerini ifade ettiler. Bu görüşler içerisinde elbette eleştiriler var, katkılar var, tespitler var, öneriler var, sorular var. Bunların her birisi bizim için yol gösterici, aydınlatıcı oldu. Eleştirilere katılırız veya katılmayız ama nihayetinde her eleştirinin kendi içinde bir önemi ve değeri var ve biz de bunlardan mümkün olduğu kadar yararlanmaya çalışacağız.

Bütün arkadaşların konuşmalarından yola çıkarak önce şu tespiti yapmak ve o konuyu aydınlatmak istiyorum. Ekonomik krizin başlangıcı sırasında iki yaklaşım benimsenebilirdi. Bir, bu krizin doğrudan doğruya etkilerinin ne olacağı konusu üzerinde değerlendirmeler yapılabilirdi, rakamlar ortaya konabilirdi veya krizin muhtemel etkilerine karşı peşinen teslim olmayan ve bunun içinden daha hızlı çıkabilecek bir psikolojik ortamın oluşturulması yolu tercih edilebilirdi. Biz, daha çok bu tercihi yaptık. Yoksa ekonomik krizden, bu kadar küreselleşen dünyada ekonomilerin birbiriyle bu kadar bağlantılı olduğu bir dünyada bizim de bundan hiç etkilenmememiz söz konusu olmazdı. En azından Avrupa pazarlarındaki daralmanın bizim sanayi sektörümüzün -çünkü sanayi ürünleri ihraç eden bir ülkeyiz ve önemli bir bölümünü Avrupa Birliği ülkelerine ihraç ediyoruz- bu sektörün bundan etkilenmeyeceğini, içeride bazı üretim kayıpları, ihracat kayıpları, istihdam kayıpları yaşanmayacağını öngörmüyorduk. Elbette bu tür etkiler olacaktı ama biz, bu etkilere peşinen teslim olan bir yönetim yaklaşımı içerisinde olmamalıyız diye düşündük. Baştan da söyledim. Ekonominin yüzde 60'ı psikolojidir. Bu psikolojiyi doğru bir yerde tutmak lazım. Bu bir türbülans. Yani uçakla normal yolunuzu gidiyorsunuz, kaptan, teknik heyet, uçaktaki kabin görevlileri, yolcular, herkes normal olarak işini yürütürken bir anda dış hava şartlarındaki değişikliklerle bir türbülansa giriyorsunuz ve içeride birtakım sarsıntılar, birtakım tahribatlar meydana geliyor ve irtifa kaybediyorsunuz. Bütün bunlar, evet oldu ama bu sırada en kötü şey panik yapmaktır, en kötü şey birbirine düşmektir, en kötü şey insanları yanlış bilgilendirmektir, en kötü şey insanların birbirine düşmesini kolaylaştıracak bir zeminin oluşmasıdır. Bu zemine imkân olmasın düşüncesiyle biz bunun içinden çıkarız yaklaşımıyla hareket edilmiştir ve bunun içinden de açıkçası biz 2009 yılının mart ayından itibaren çıkmaya başladığımızı düşünüyoruz. Elimizdeki veriler bunları teyit etmektedir. Elbette, bir yıl öncesiyle, iki yıl öncesiyle bir baz alınarak da mukayese yapılabilir ama krizden çıkışla ilgili, iyileşmenin başlamasıyla ilgili bir veri olup olmadığını da görmek, bu verileri de mart ayından itibaren aydan aya izlemek lazımdır. Yüzde 60'lara kadar düşmüş olan kapasite kullanım oranlarının zaman zaman mevsimsel etkilere zikzak yapmış olması normaldir ama trend önemlidir. Trend yukarı doğru olmuştur ve bu trend yüzde 60'lardan yüzde 72'lere doğru tekrar gelmiştir. Sanayi üterimi endeksinde mart ayından ekim ayına kadar geçen süreçte birtakım kırılmalar da mevsimsel olarak gerçekleşti ama bu bizim karşımıza şunu çıkartıyor ki bir iyileşme sürecine Türkiye girmiştir ve başkalarına göre daha hızlı iyileşebilecek potansiyeli de vardır. Bunun için elbette daha hızlı büyümeliyiz. Orta vadeli programda ortaya koyduğumuz 2010 yılı yüzde 3,5'lik büyüme hızı yeterli olmayabilir ama bundan daha hızlı büyüme potansiyelimiz var ve biz bunu harekete geçirmeliyiz. Son bir veri var, Türkiye'nin iç piyasasının dinamizmi üzerinde. Başka ülkelerin iç piyasalarının dinamizmi bizim iç piyasamızın dinamizmi kadar yüksek değil. En yüksek olanlardan bir tanesi Türkiye. Başka ülkelerin iç piyasalarında ciddi bir daralma söz konusu iken bizim iç piyasamızda daha fazla bir toparlanma meydana gelebilmektedir. Dolayısıyla, tüketim malları piyasasındaki Türkiye'nin iç piyasa dinamizmi bizim daha hızlı ilerlememize imkân vermektedir. İhracat pazarlarımızı ve ürünlerimizi çeşitlendirme konusundaki iş adamlarımızın Hükümetimizin birlikte gösterdiği performans da dış pazarlarda, yeni dış pazarlardaki dinamizmimizi artırmak, ihracat pazarlarımızı genişletmek imkânı bize verebilecek ve biz yüzde 3,5'in üzerindeki bir büyüme rakamını yakalayabileceğiz.

Evet, ekonomik krizin nihayetinde karşımıza çıkardığı tablo şudur: Türkiye bu krizden bir miktar üretim kaybı, bir miktar ihracat kaybı ve bir miktar istihdam kaybıyla karşı karşıya kalmaktadır. Kolay atlatılabilecek olan tarafı üretim kaybının ve ihracat kaybının daha kolay telafi edilebilecek olmasıdır. Biz geçen yılın üretim rakamlarına, geçen yılın ihracat rakamlarına daha hızlı bir şekilde ulaşabiliriz ama istihdam rakamlarının etkisi ötekilerden daha kalıcı olacaktır, bunu görüyoruz ve orta vadeli programda da üç yılın sonunda da geriye dönüşün daha küçük çapta başlayacağını zaten tespit etmiş bulunuyoruz. Birikmiş bir işsizlik potansiyelimizin var olduğunu, yüzde 10'lar seviyesinde zaten seyrettiğini, bugüne kadarki ekonomik büyümemizin sadece iş gücüne katılım oranı kadar bir miktarı kendi içinde eritebildiğini biliyoruz. Şimdi, bu miktarın üzerine ekonomik krizle beraber birkaç puan daha eklenmiştir ve bu bir müddet daha devam edecektir. Eğer büyüme hızımızı artırabilirsek, ihracatımızı artıracak performans gösterebilirsek hep beraber bu psikolojiyi, bu iklimi devam ettirebilirsek eminim istihdamdaki sorunu da geriye döndürecek bir performans gösterebiliriz. En kalıcı etkisi krizin istihdam üzerindeki etkisi olmuştur, bunu görüyoruz. Ama bu dinamizm, bu istihdamı da aşabileceğiz...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yüzde 60'ı psikolojik Sayın Bakan.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Devamla) – Evet, yüzde 60'ı hâlâ psikolojik, ekonomi bu.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Çözün o zaman.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Devamla) – “Ekonomi” dediğimiz şey, sosyal bilimdir. Evet, ölçülebilir, tartılabilir tarafı vardır, matematiksel olarak ifade edebilirsiniz ama üreticinin üretim yapabilmesi, tüketicinin tüketim yapabilmesi onun psikolojisiyle, genel siyasal ortam, genel ekonomik ortamla çok yakından ilgilidir. Bunun ayrıntısına girecek değiliz. Tabii ki muhalefet partisi üyesi arkadaşlarımızın değerlendirmelerine de saygımız var ama bizim yaklaşımımız budur. Türkiye bu sürecin içerisinden hızlı bir şekilde çıkabilecek imkân ve kabiliyete sahiptir.

Sondan başlayarak hızlı bir şekilde, izin verirsiniz gideyim.

Sayın Kerim Özkan, “Yeni teşvik sisteminde sektörel teşvikler var mı?” diye sordu. Zaten yeni teşvik sisteminin özü bölgesel ve sektörel teşviktir. Eski teşvik sistemi yılbaşı itibarıyla sona ermektedir ve bu yeni sisteme, sektörel ve

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

bölgesel teşvik sistemine geçilmektedir. Burdur ilinde de içinde bulunduğu bölgenin sektörel ve bölgesel teşviklerinden yararlanabilme imkânı vardır.

Büyük mağazalar yasası -Gürol Hocamızın sormuş olduğu soru- hazırlandı. Üzerindeki çalışmalar tamamlanıyor ve Bakanlar Kurulundan sonra da artık bütçe görüşmelerine müteakip ocak ayı içerisinde bizim bunu gündeme getirme imkânımız olacaktır.

Şu yeni dönemde bir KOSGEB uzman yardımcılığı sınavı, yani benim dönemimde söz konusu olmadı fakat şöyle bir tablo var: Bizim kendi içimizde yaptığımız bir terfi sınavı var. Bu sınavı dışarıdan yeni uzman yardımcılığı sınavı gibi değerlendirdilerse yani "Şu kişiler terfi etti, bu kişiler etmedi." diye değerlendirilirse belki "Bu uzman yardımcılığı sınavı yapıldı şu kişiler alındı bu kişiler alınmadı." diye bir değerlendirme yapılmış olabilir ama değerlendirmenin özü: Zaten sınav yapsak biz Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde yapıyoruz, Millî Eğitim Bakanlığına veriyoruz ve onlar bu sınavı gerçekleştirmiş oluyorlar. Dolayısıyla, yeni yapılmış olan bir uzman yardımcılığı sınavı söz konusu olmamıştır ancak terfi ile ilgili, kendi iç bünyede bir sınav söz konusu olmuştur ama gene de somut olan şikâyet ne ise onu bize iletebilirse arkadaşlar, o somut şikâyetin üzerinde de durma imkânı vardır.

Sayın Hamzaçebi, Beşikdüzü'ndeki mekanik tartı aletleri üreten arkadaşımızla ilgili... Ben de şahsen bu konuyla ilgileneceğim yani ayrıntısını daha sonra tekrar ifade edebiliriz.

Şeker fabrikaları konusu belki yanlış bilinen bir konu. Yani doğrudan bizimle, Bakanlığımızla irtibatlı bir konu değil. Bunlar Özelleştirme İdaresine devredildiği için tamamen Özelleştirme İdaresi, Maliye Bakanlığının yürüttüğü bir konudur. Hangi sebeple blok satış kararı almışlardır o konuyu şahsen araştırarak size bir bilgi takdim etme imkânımız olabilir.

Sayın Osman Demir, kredi sisteminde, bankaların istediği adama kredi verdiğini söylüyor. Hâlbuki bu tam olarak gerçeği yansıtmayabilir. Esnaf kefalet kooperatifleri zaten Halkbankası kredilerinde aktif rolü oynayan unsurdur ve tamamen onların kefaletiyle Halkbankası kredileri kullanılmaktadır. Ama bunun dışında bir kredi sistemi oluşuyorsa o zaman banka tabii ki kendisiye irtibat kuran başkasına kendi kredi mekanizmasını kullandırabilir, daha güven duyduğu müşterisiyle özel ilişkisi olabilir, ona bir şey diyemem.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Bakan, söylediğinizde haklısınız. Özellikle Doğu ve Güneydoğu illerinde insanlar çok rahat bu kredileri alabilirlerken Kütahya ve Tokat gibi birçok ilde hakikaten büyük sıkıntı var. Bunu özellikle bilgilerinize...

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Devamla) – Hayhay.

Yalnız, esnaf kefalet kooperatifleri Halkbankası kredilerinde kefaleti sağlayan taraf olduğu için onlar önemli bir unsur olarak... Bizim bu KOSGEB kredilerinde ise başvuruya göre... KOSGEB veri tabanına kaydolunması şartıyla başvuruya göre... Bazı illerde fazla bazı illerde az olması o ilde kolay, o ilde zor olması anlamına gelmiyor. O ilde başvurunun fazla olması anlamına geliyor. Mesela Denizli'de ciddi bir organizasyon yapıldı, çalışmalar yapıldı ve yüksek bir başvuru sağlandı ama Tekirdağ'da mesela... Benim ilimde, Kocaeli ilinde de organizasyonu esnaf odaları güçlü bir şekilde yapmadıkları için belki de duyuramadılar esnafa. Başka yerde binken başvuru bizim vilayetimizde yüzdü mesela hâlâ. Yani bu ya esnafın ihtiyacı olmadığından diye değerlendirebilir ya da yeterince duyuru yapılmamış olduğundan diye değerlendirilebilir. Dolayısıyla, bankaların, esnaf kefaletinin teminatında olan kredileri kendi inisiyatifleriyle kullandırması söz konusu olmayacaktır.

Sayın Kaplan, GAP bölgesindeki rakamlarda bir çelişki gördüğünü... Olabilir. Neyi veri aldıklarını bilmiyoruz. Mesela, İçişleri Bakanı belki bütün sosyal yardımları da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmanın içindeki yardımları da kapsayan bir ölçüde konuşmuş olabilir. O zaman rakam daha farklı ifade edilecektir. Yani biz orada işte GAP Eylem Planı çerçevesinde aktarılabilecek kaynakları ortaya koymak... Yani sadece bir yönüne işaret etmek için bir cümle ortaya koymuşuz bu nedenle rakam farklılaşmıştır ya da Sayın Başbakanın bir konuşmasında işin birkaç yönü, bir iki yönü ifade edilmiş rakam daha farklı olmuştur. Yani toplam bütün GAP Eylem Planı...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – 14,3 milyar farkla...

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Devamla) – ...sulama yatırımları veya sosyal yardımlarla birlikte GAP bölgesindeki toplam kamu harcamalarının hatta Millî Eğitim Bakanlığı yatırımları, Sağlık Bakanlığı yatırımlarıyla toplam kamu harcamalarının ne olacağı konusunu tek tek verme imkânı da var aslında hiçbir şüpheye mahal bırakmayacak şekilde bakanlık yatırım bütçelerinden ya da yatırım programından bu bölgelerdeki kamu harcamalarının tamamının ne olacağını ortaya koyma imkânımız vardır. Biz bir araştırma yapalım size takdim edelim. Yani Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde veya münhasıran GAP bölgesinde kamu harcamalarının toplamı nedir, hangi mahiyettedir bunlarla ilgili bir bilgi takdim imkânı vardır.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yatırımın yüzde 83'ü güvenlik yatırımı için yüzde 12 eğitim yatırımı. O rakamlar olursa zaten bir anlamı yok.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Devamla) – Ayrıştırılabilir yani her birinin ayrıştırma imkânı vardır.

Sayın Kutluata, "Kredi Garanti Fonu niçin aksadı?" Başlangıcında Kredi Garanti Fonunu oluşturan yapıda bazı sorunlar oldu. Yani Esnaf Sanatkarlar Konfederasyonun da ortaklığı vardı. Onlar sermaye artırma konusunda birtakım zorluklar yaşadılar. Ondan sonra, bankaların bu işe katılımıyla alakalı bir süreç yaşandı. "Ne kadar banka olacak? Sermaye ne kadar artırılabilecek?" gibi bir süreç yaşandı ve 1 milyar da hazinenin koymasıyla ilgili Bakanlar Kurulu kararı ve Parlamentoda bu konuyla ilgili düzenlemelerin süreci yaşandı ve bir gecikme oldu gerçekten ve iş nihayetinde bir uygulama safhasına doğru gelmiş oldu. Krizden çıkış sürecinde bu uygulamanın başlamış olması da önemli. Keşke daha evvel başlasaydı, bazı firmalarımız, daha orta ölçekli işletmelerimiz krediye daha kolay ulaşabilirdi ve kendilerine teminat sıkıntısı çeken firmalar bu fonun teminatından yararlanabilirdi, evet, ama iyi bir şey için hiçbir zaman geç

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

değildir. Kredi Garanti Fonu bugün de çok işe yarayacak bir mekanizmadır. Bugün firmalarımızın, garanti sorunu yaşayan firmalarımızın Kredi Garanti Fonu üzerinden krediye ulaşmaları imkânı doğmuştur.

KOSGEB bünyesinde esnaf ve sanatkâra niçin daha erken destek veremedik? Biliyorsunuz KOBİ kavramının içine hizmet sektörü girmiyordu, sadece imalat sektörü giriyordu ve imalatçı esnafa da aslında bir miktar makin-teçhizat kredisi de verildi bu süre içerisinde ama yapılan bir kanun değişikliği ile -hep beraber yaptık bu değişikliği- esnaf da hizmet sektörü de girdi ve bu çok büyük bir potansiyel oluşturdu, büyük bir kitleye ulaştı KOSGEB'in destekleri. Bu kanunun çıkmasından sonra ilgili Bakanlar Kurulu kararının KOSGEB Destek Yönetmeliği'nin ve bu hizmet sektörlerinden hangilerine öncelikle destek verileceğinin seçilmesiyle ilgili çalışmalar bir zaman aldı ve biz elimizdeki bütçeyi -mesela bir soru da vardı ona da cevap vermiş olayım sanırım Harun Bey'in sorusuydu- "Neden KOSGEB bütçesi ve Bakanlığın bazı bütçesi tam olarak kullanılmadı da şimdiye kaldı?" diye. Şimdiye kadar kalmasının sebeplerinden bir tanesi buydu. Şimdi KOSGEB bütçesinin tamamı yeni kredi faiz destek programıyla kullanılmış oluyor. Yani bu senenin bütçesinden bu programı tamamlama imkânına sahip olabiliyoruz ve 100 binin üzerinde esnaf kitlesi bundan, bu desteklerden yararlanma imkânına bugün sahip olacak. 2010 yılında KOSGEB desteklerini hem kredi faiz desteği olarak da devam ettireceğiz ama yoğunlaşacağımız konu daha çok birleşmeler, KOBİ'lerin birleşmesi, işletmelerin yönetim kabiliyetinin artırılması, işletmelerin teknoloji kullanımını güçlendirmek, fuarlara katılımlarını desteklemek, onların AR-GE inovasyon yapabilmeleri konusuna destek vermek gibi daha spesifik alanlara odaklanacağız. KOSGEB bu çerçevede bir yapılanma gösteriyor ve küçük orta boy işletmelerin de bu tür desteklerle KOSGEB'in desteklerine, kredi faiz destekleri dışında bu desteklere doğru seçici olarak odaklanacağız ve 2010 yılında KOBİ'ler bu desteklerden de yararlanmış olacaklar. Bugün itibarıyla 70 bini aşmış mesela başvuru sayısı, 100 bini geçecek. Elimizdeki imkân 2,5 milyarlık bir kredi hacmi oluşturmaya müsait. Şu anda KOSGEB'in bütçesinde kredi faiz desteği olarak 2,5 milyarlık bir kredi hacmi oluşturabiliyoruz ama burada iyi bir şey var, iyi bir şey şu: Bazı bankalar -baştan da ifade ettim- biz faizin yüzde 75'ini karşıladığımız hâlde yüzde 25'ini işletme karşılayacak ama bankalar rekabete girdiler ve dediler ki: "Yüzde 75'i KOSGEB'den yüzde 25'i bizden faizin." diye reklam yapmaya başladılar ve yüzde 25 de alınmayacak ve faizsiz krediye esnafımız böylece ulaşmış olacak.

"Bu kredilerden kim yararlanıyor? Bu kredilerden tacir mi daha çok yararlanıyor esnaf mı yararlanıyor?" Şu ana kadar ki kayıtlar bize bu kredilerden yararlananların yüzde 75'inin esnaf olduğunu gösteriyor. Yüzde 25'i de tacir olan yani daha büyük, esnaf niteliğinin üstündeki işletmeler yararlanıyorlar ama hepsi KOBİ nihayetinde. KOBİ'nin sınırları belli: 250'den daha az eleman çalıştıran ve 25 milyondan daha az cirosu olan veya varlıkları olan işletmeler.

"Bu tanımını değiştirelim." diye teklifler var, Sayın Denizli Milletvekilimiz ifade ettiler. Bugün itibarıyla böyle bir noktada değiliz. Bugün olan şey, KOBİ kavramının sınırının genişlemesi olmuştur, esnaf da KOBİ kavramı içerisine girmiştir ve bu desteklerden bu çerçevede yararlanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Yine Sayın Kutluata'nın fındık stratejisi ile alakalı söyledikleri vardı. Fındıkta alternatif ürün desteği de var. Yani sadece arazi daraltması değil. O araziden çekilenleri, fındığı düz arazilerden kaldıranları, sökenleri alternatif ürünle alakalı üç yıl boyunca destekleyen bir mekanizma da burada getirildi. Belki bu fındık stratejisi konusu biraz daha kamuoyuna tanıtılsa, paylaşılsa daha farklı bir şey var.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Doğrusu söylediğim şu Sayın Bakanım: Burada fındığı söktürmek maksatlı. Aslında bir başka yönüne atlayarak...

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Devamla) – Hayır, tek o değil işte o. Fındığı söktürerek alternatif ürüne yönelmek maksat çünkü Tarım Bakanlığı burada alternatif ürünü de gösteriyor "Sen bul." demiyor "Senin arazinde şu alternatif ürün olur ve ondan fındığa göre şu kadar daha fazla kâr edersin, seni de üç yıl boyunca bu nedenle destekliyoruz." diye bir mekanizma işletiyor. Yani o mekanizmayı belki Tarım Bakanlığıyla daha iyi paylaşmakta hem milletvekillerimiz açısından hem kamuoyu açısından fayda var.

Tabii, fındık alımını Toprak Mahsulleri Ofisi yaptığı için Tarım Bakanlığı bunun fiyatlandırmasıyla ilgili politikayı da açıklamaları da o yapmış oldu.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Bakanım, "Vazgeçtik" dedikleri ne? Geçen kamuoyuyla "Bu stratejiden vazgeçti." diye.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Devamla) – Hayır, hayır bu stratejiden vazgeçilmiş değil.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ne söylemek istediniz?

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Devamla) – Şöyle bir şey vardı: "Yüzde 6 eğim ve 750 metrenin üstündeki alanlar." diye iki tane ölçü var. Yüzde 6 eğimin altındaysa arazi, düz arazi sayılacak ve burada fındık ekilmeyecek. GÜROL ERGİN (Muğla) – Fındık ekilmez, dikilir Sayın Bakan.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Devamla) – Evet, fındık dikilmeyecek.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Tohum ekilir de fındık dikilir.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Devamla) – Peki, ekmeyle dikme arasında ince bir fark var, onu işaret etmiş oldu.

750 metrenin üstündeyse deniz seviyesinden yükseklik burada da verimli bir fındık üretimi gerçekleşmediği için burada da bu ürünün dikilmesi ve yetiştirilmesi söz konusu olmayacaktı. Bu 750 metrenin üstünde bir miktar Karadeniz Bölgesi'nde fındık üreticisinin olduğu ve bu 750 metrelik limitin kaldırıldığı -var olanı korumak kaydıyla- yani vazgeçilen şey bu, yoksa o stratejiden vazgeçilmiş değil. Açıklama bununla alakalı bir açıklama.

Kuşkusuz çok şey söyledi arkadaşlar, yani her birine...

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Bakan, FİSKOBİRLİK'le ilgili bir açıklama...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

SANAYİ VE TİCARET BAKANI NİHAT ERGÜN (Devamla) – FİSKOBİRLİK ve bütün tarım satış birlikleriyle alakalı bir kanun tasarısı taslağımız var. Bunların finansal yapısının, idari yapısının ve örgütlenme yapısının düzeltilmesiyle alakalı hükümler de içeriyor ve bunun Bakanlar Kurulunda, Ekonomi Koordinasyon Kurulunda bir tartışması yapıldı. Bakanlar Kurulunda da bir tartışması yapılarak Parlamento gündemine getirilecektir. Yani bununla alakalı da sadece FİSKOBİRLİK de değil, bütün tarım satış kooperatiflerinin yönetim biçimlerinin, finans biçimlerinin, kredi kullandırılması, DİFİF kredilerinden yararlandırılması esaslarının da düzenleneceği bir mekanizma ama bunun kadar önemli olan bir şey, bizim, kanununu birkaç defa güçlendirerek çıkardığımız bir husus var: Lisanslı depoculuk. Lisanslı depoculuk işlemlerini mutlaka hayata geçirmemiz ve güçlü bir şekilde uygulamaya koymamız gerekiyor. Eğer lisanslı depoculuk işlemlerini arzu ettiğimiz hızla hayata geçirebilirsek bu tarım satış kooperatifleri açısından da çok önemli bir alan olacak. Yani tarım satış kooperatifleri âdeta lisanslı depoculukla beraber yeni bir hayat kazanmış olabileceklerdir. Lisanslı depoculuk uygulamalarıyla tarım satış kooperatiflerini de bütünleştirebilmeliyiz. Yani Parlamento gündemine geldiğinde hep beraber bunun üzerinde de çalışmamızda fayda var. nasıl daha hızlı bir şekilde entegre edebiliriz lisanslı depoculukla tarım satış kooperatiflerini... Çünkü onların bu konudaki çalışmalarını daha fazla güçlendirebilecek bir yaklaşımı da ortaya koymuş olacaktır.

Değerli arkadaşlar, bir hususa daha temas edeyim: Esnaf ve sanatkârla alakalı esnaf strateji belgemiz de çalışmalarını nihayete erdirdik. Onu da Ekonomi Koordinasyon Kuruluna getireceğiz, belki bir iki revizyonla. Esnaf strateji belgesinin yanında eylem planıyla birlikte açıklayacağız. "Bir eylem planı var mı? Görevliler belli mi?" diye konuşma arasında bir söz geçmişti. Evet, eylem planı da olacak ve hangi eylemin hangi kurum tarafından gerçekleştirileceği de orada ifade edilmiş olacak. Gerçekten esnafın krediye ulaşımından örgütlenmesine kadar çok ciddi adımlar atmamız gerekiyor. Buna esnaf sanatkârlar odaları da katılıyorlar. Bakın, salkım saçak bir örgütlenme modeli var. Her şeyin odası var her şeyin. Terzinin odası var, berberin odası var. Duydunuz mu bilmem, ayakta içiciler odası var, semerciler odası var. Şimdi, bu yapı taşınabilir bir yapı değil, sağlıklı, güçlü bir örgütlenme değil. Yani bizim esnafımızın örgütlenmesini bu paramparça yapıdan kurtarmamız ve onu biraz yani ticaret odaları örgütlenmesine benzer belki bir örgütlenmeye kavuşturmamız, güçlü bir örgütlenmeye kavuşturmamız icap eder, bunun üzerinde de çalışmamız lazım. Strateji belgesinin bir ayağında da bu var.

Örgütlenme maliyeti, sadece örgütlenme maliyeti. Yani bugünkü esnaf odalarının, onların konfederasyonlarının, üst birliklerinin hepsinin birden örgütlenmesi, bu yaşaması için, bu örgütlenmenin yaşaması için yılda 280 milyon para harcamak gerekiyor. Esnaf strateji belgesinden çıkan rakamlardan bir tanesini söylüyorum. Sadece esnaftan toplanan aidatların 280 milyon lirası bu salkım saçak örgütlenme yapısının sürdürülebilmesi için harcanıyor. Bu kabul edilebilir bir şey değil. Esnafımız için de ciddi bir yük ve külfet getiriyor. Dolayısıyla, yeni bir modeli birlikte o esnaf stratejisiyle beraber inşa etme imkânına da sahip olacağız.

Ben mümkün olduğu kadar bütün arkadaşlarımla söylediklerini not aldım ve her birine uzun uzun cevap vermekte mümkün konuşmalarına ama konuşmaların önemli bir bölümü tespitlerden ve önerilerden ibaret. İçinde soru olanlar da var. Yazılı olarak da arkadaşlarımız bunların birçoğunu ortaya koydular ve cevaplandırdılar. Bunları daha düzenli bir hâle getirip arkadaşlarımıza yazılı olarak da cevaplandırma imkânımız vardır.

Tekrar bütün arkadaşlarımıza yaptıkları katkılardan dolayı çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, kurum bütçeleriyle ilgili görüşmeler tamamlanmıştır böylece.

Sayın Bakanımıza, katkı veren değerli üyelerimizin hepsine teşekkür ediyoruz.

Şimdi, kurum bütçelerinin oylamasına geçiyoruz.

İlk olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 2010 yılı bütçeleri ile 2009 yılı kesin hesapları okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN - Rekabet Kurumu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Rekabet Kurumu 2010 yılı bütçeleri ile 2009 yılı kesin hesapları okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN - Millî Prodüktivite Merkezi bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Millî Prodüktivite Merkezinin 2010 yılı bütçeleri ile 2009 yılı kesin hesapları okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN - Küçük Ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme Destekleme İdaresi Başkanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Küçük Ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme Destekleme İdaresi Başkanlığı 2010 yılı bütçeleri ile 2009 yılı kesin hesapları okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN - Türk Akreditasyon Kurumu Bütçesi ve Kesin Hesabı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Türk Akreditasyon Kurumu 2010 yılı bütçeleri ile 2009 yılı kesin hesapları okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN - Türk Standartları Enstitüsü bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Türk Standartları Enstitüsü 2010 yılı bütçeleri ile 2009 yılı kesin hesapları okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Son olarak Türk Patent Enstitüsü bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Türk Patent Enstitüsü 2010 yılı bütçeleri ile 2009 yılı kesin hesapları okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli üyeler, böylece, gündemimizde bulunan bütçe ve kesin hesaplarını okuduğum kurumların bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun diliyorum.

Gündemimizin ikinci kısmında bulunan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bütçesini görüşmek üzere 18.30'a kadar ara veriyorum

Kapanma Saati: 18.05

ÜÇÜNCÜ OTURUM
Açılma Saati: 18.40

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

BAŞKAN : Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)
BAŞKAN VEKİLİ : Recai BERBER (Manisa)
SÖZCÜ : Hasan Fehmi KİNAY (Kütahya)
KÂTİP : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
-----0-----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Değerli Devlet Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. 17'nci Birleşimin 3'üncü oturumunu açıyorum.

Gündemimizdeki Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin bütçe ve kesin hesabının görüşmelerine başlıyoruz.

Değerli arkadaşlar, konuşmasını yapmak üzere Değerli Devlet Bakanımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANİ EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, sizin ve Komisyonunuzun bütün üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin 2010 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nın Plan ve Bütçe Komisyonumuzda görüşülmesi vesilesiyle huzurunuzda bulunmaktayım. Bu benim bakan olarak ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin de bir bakanın tek çalışma konusu olarak ilk gelişi. Bu çerçevede, bizlere bu imkânı tanıdığınız için teşekkür etmek istiyorum.

Avrupa Birliği katılım sürecimizde kaydedilen gelişmeler ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin politika ve faaliyetleri hakkında bilgi ve değerlendirmelerimi de sizlerle paylaşmak istiyorum.

Biliyorsunuz, Başbakanımızın değişimiyle cumhuriyetimizin ilanından sonraki en önemli çağdaşlaşma projemiz Avrupa Birliği. Gerçekten de Avrupa Birliği sürecinde ülkemizin geçmişe nazaran çok daha saydam, çok daha demokratik, çok daha müreffeh, daha saygın, güvenli ve güçlü bir ülke olması hep beraber gerçekleştirdiğimiz bir süreç oldu. Avrupa Birliği sürecinin de Türkiye'nin bu hamlelerinde çok önemli katkıları oldu.

Hükümetimiz 2009 yılında da tam üyelik konusunda kararlı, ısrarlı ve planlı hamlelerle ciddi ilerlemeler kaydetmiştir. Nitekim Avrupa Komisyonu tarafından 14 Kasım 2009 tarihinde yayımlanan 2009 İlerleme Raporu'nda da Avrupa Birliği sürecine yönelik kararlılığımız özellikle vurgulanmıştır.

Raporda bu çerçevede,

Ulusal Programımızın onaylanmış olması, Devlet Bakanı düzeyinde tam zamanlı bir Başmüzakerecinin atanması, Başmüzakerecinin kurumlar arası koordinasyonu güçlendirmesi, sivil toplumu sürece dâhil etmesi, katılım ve müzakere sürecinin koordinasyondan sorumlu kurumu olan Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin güçlendirilmesi, iki ayda bir toplanmaya başlayan -ki eskiden yaklaşık altı ayda bir toplanıyordu- Reform İzleme Grubunun siyasi alanlardaki reform sürecine desteğini arttırılmış olması gibi gelişmelerin altı çizilmektedir.

Raporda, ayrıca Hükümetimizin başlattığı "demokratik açılım" övgüyle karşılanmakta, bu geniş kapsamlı sürecin beraberinde somut tedbirler getirmesi gereği vurgulanmaktadır. Yine aynı şekilde Alevi açılımı, gayrimüslim azınlıklarla sürdürülen diyalog ve Ermenistan ile ilişkilerimizdeki adımlarımız da memnuniyetle karşılanmaktadır. Yargı reformu stratejimiz hem hazırlanış süreci hem de onaylanması nedeniyle önemli bir adım olarak gösterilmektedir. Siyasi partilerin kapatılmasının zorlaştırılmasından Türkiye'de ombudsmanlık kurumunun kurulmasına kadar farklı konularla gündeme gelen yeni bir Anayasa ihtiyacı raporda da yer bulmaktadır.

İfade özgürlüğü alanında Türk Ceza Kanunu'nun 301'inci maddesinin uygulanmasındaki olumlu gelişmeye vurgu yapılarak Türk toplumunda daha açık ve serbest bir tartışma ortamının varlığından bahsedilmektedir.

Raporda siyasi kriterler alanında dile getirilen eleştirilerin bir kısmı konusunda son Reform İzleme Grubu kararlarında ve üst düzey açıklamalarda da görülebileceği üzere Hükümetimiz zaten inisiyatif almış durumdadır. Bu noktada önemli olan, bir yandan gerekli çalışmaların süratle ve kararlılıkla sürdürülmesidir. Bu sürece yönelik muhalefet partilerimizin de katkıları ile ülkemiz için hayati önem taşıyan birçok adımın çok daha kolay atılabileceğinden eminim.

İlerleme Raporu'nun paylaşmadığımız yanları hakkında görüşlerimizi de daha önceleri olduğu gibi AB Komisyonuna aktarmayı sürdüreceğiz. Ancak bu İlerleme Raporu'yla ilgili Sayın Başkanım sizlerle paylaşmak istediğim en önemli gözlemim, geçmişte yayınlanan ilerleme raporlarında maalesef ülkemizde faili meçhul cinayet örneklerinden, işkence örneklerinden, insan hakları ihlallerinden bahsedilirdi, hapsedilen siyasilerden, yazarlardan, aydınlardan bahsedilirdi. Bu Meclisin son yıllarda almış olduğu kararlar ve uygulamalarımızdan dolayı bu Raporda bu tür ülkemizin ayıplanacak bir herhangi gelişmesi olmadığından Rapora da yansımamıştır. Bu da ülkemiz adına, hepimiz adına sevindirici bir süreçtir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Birliğine tam üyelik sürecimizin en önemli unsurlarından biri tabii olarak insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğü alanlarında yapılan siyasi reformlarımızdır. Kopenhag siyasi kriterlerinin uygulanmasına yönelik çalışmalar, müzakerelerin açıldığı 3 Ekim 2005 tarihinden sonra da ciddi ve kesintisiz şekilde devam etmiştir.

Esasen, siyasi reformları salt AB üyelik sürecimiz açısından değerlendirmek de doğru değildir. Ülkemizin çıkarları doğrultusunda ve demokrasi, özgürlükler, insan hakları ve hukukun üstünlüğü alanlarında halkımızın hak ettiği en üst düzey ilke ve seviyenin hayata geçirilebilmesi amacıyla, bu reformları her hâl ve kârda kesintisiz şekilde sürdürmeye büyük önem verdiğimizizi bir kez daha vurgulamak isterim.

Bu anlayış doğrultusunda 2003 yılında kurulan Reform İzleme Grubu artık her iki ayda bir sayın İçişleri, Adalet ve Dışişleri bakanlarımız ve bendenizin katılımıyla toplanmaktadır. Bu toplantılar eskiden bildiğiniz gibi sadece Ankara'da gerçekleşirdi. Biz aldığımız bir kararla, artık bu toplantıları Ankara dışında farklı illerimizde de toplayarak reformları yerinde izlemenin daha mantıklı olacağını düşündük. Bu çerçevede ilk Ankara dışındaki toplantımızı temmuz ayında Hatay'da yaptık. Daha sonra eylül ayında Trabzon'da yaptık. Önümüzdeki hafta toplantımızı Konya ilimizde gerçekleştireceğiz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

Böylelikle Türkiye'nin farklı yerlerinde de hem reformları izleme imkânını buluyoruz hem de ülkemizin farklı illerinde AB heyecanını artırmak için oradaki sivil toplum kuruluşlarımızla, oradaki odalarımızla, yerel yöneticilerimizle birlikte beraber olmanın fırsatını değerlendiriyoruz.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği koordinasyonunda çalışmalarını yürüten Reform İzleme Grubu, mevzuat çalışmalarının sürdürülmesi, kabul edilen yeni mevzuat çerçevesinde uygulamanın derinleştirilmesi ve ortaya çıkabilen sorunlara çözüm bulunması yönünde faaliyet göstermektedir.

Son zamanlarda yeni Genel Sekreterimiz ki, sağırda, Büyükelçi Volkan Bozkır, Brüksel'deki daimî temsilcimizdi, bizim davetimizi kırmadı, geldi, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinde yeni Genel Sekreterimiz olarak göreve başladı. Birazdan arkadaşlarımızı da sizlere takdim edeceğim. Kendisinin bir teklifiyle Reform İzleme Grubunun bir alt grubunun bir alt komitesi olarak Siyasi İşler Alt Komitesi oluşturduk. Bu da bakanlar seviyesinde yapılan toplantılardan evvel bürokrat arkadaşlarımızın -yine bu dört kurumdan- bir araya gelmesiyle ön çalışmaları yapıp o toplantı öncesi bir önceki toplantıdan o toplantıya kadar yapılan çalışmalarını değerlendirmelerini ve bu toplantıda bir sonraki toplantıda alınacak kararlar hakkında bizlere tavsiye kararları hazırlamalarını sağlamıştır.

8 Eylül 2009 tarihinde Trabzon'da gerçekleştirdiğimiz Reform İzleme Grubu toplantısında da, her zaman olduğu gibi, AB sürecinde Ulusal Programımızla üstlendiğimiz siyasi reformlar ayrıntılı şekilde ele alınmış ve AB katılım süreci açısından ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma takvimi bakımından değerlendirilmiştir.

Reform İzleme Grubu, kuruluşundan bugüne kadar olduğu gibi, önümüzdeki dönemde de reform çalışmalarını yakından takip edecek ve alacağı kararlarla gerekli yönlendirmeleri tüm kamu kurum ve kuruluşlarımız nezdinde etkin şekilde yapmayı sürdürecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz da müzakereler ve müktesebat uyumuyla ilgili geldiğimiz nokta hakkında sizlere bilgi vermek istiyorum.

Biliyorsunuz, Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki katılım sürecinin gerektirdiği çok boyutlu ilişkiler sadece siyasi değil, teknik düzeyde de sürdürülmektedir. Nitekim Avrupa Birliği katılım müzakereleri sürecinde yürüttüğümüz çalışmalar açısından en kapsamlı konu katılım sürecinin ikinci boyutunu oluşturan, AB müktesebatının iç hukuka aktarılması ve uygulanması için yürütülen çalışmalarıdır. AB müktesebatına uyum elbette sadece kamu kurumlarımızı değil, toplumun tüm kesimlerini içine alan çok kapsamlı bir süreçtir ve ciddi bir koordinasyon gerektirmektedir. Bu nedenle gerek müzakere pozisyon belgeleri hazırlanırken, gerekse Ulusal Program gibi müktesebat uyumuna yönelik her türlü çalışmada özellikle sivil toplum kuruluşları başta olmak üzere toplumun farklı kesimleri olabildiğince sürece dâhil edilmekte, Hükümetimiz bu konuda çok büyük çaba sarf etmektedir.

Müzakere sürecinde ne aşamada olduğumuza daha yakından bakacak olursak, 11 fasılda müzakereler açılmıştır. Bu fasıllar; sermayenin serbest dolaşımı, şirketler hukuku, fikri mülkiyet hukuku, bilgi toplumu ve medya, vergilendirme, istatistik, işletme ve sanayi politikası, trans-Avrupa ağları, tüketicinin ve sağlığın korunması, mali kontrol ve bilim araştırmadır.

Öte yandan, Ek Protokolün uygulanmasının 8 fasılda açılış kriteri ve tüm fasıllarda kapanış kriteri olduğunu belirtmekte fayda var. Bu yüzden bildiğiniz gibi 8 faslımızın açılışını Kıbrıs konusundaki sorunun çözülmesi ya da Ek Protokolün on yeni ülkeye uygulanmasıyla ilgili sürecin tamamlanması nedeniyle şu anda donmuş bulunmaktadır. Ama şu ana kadar açtığımız fasıllardan sadece bilim ve araştırma faslı geçici olarak kapatılmıştır. Diğer fasılların geçici kapatılması da yine bu alınan Konsey kararı nedeniyle gerçekleşmemektedir.

Bazı üye ülkelerin tutumu nedeniyle açılmayan fasıllar da vardır. Hükümetimizin bu haksız durumun ortadan kaldırılması için yoğun çabası devam etmektedir. Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ilgili kurumlarımızla birlikte, teknik olarak açılış kriterlerinin karşılanması için gerekli çalışmaları yürütmektedir.

Son dönemde başta koordinatör kurum Çevre ve Orman Bakanlığımız olmak üzere ilgili tüm kurum ve kuruluşlarımızın gerçekten yoğun ve takdirle karşılanması gereken çaba ve katkılarıyla gerekli belgeler hazırlanmıştır. Bu çerçevede ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde gerekli idari kapasitenin oluşturulmasına yönelik planlar ve ihtiyaç duyulan finansman kaynakları dâhil olmak üzere müktesebatın kademeli uyumlaştırılmasına, uygulamasına ve yürürlüğe konmasına yönelik 1.500 sayfalık kapsamlı bir strateji Komisyona iletilmiştir.

Çevre faslının açılış kriterlerine ilişkin olarak ülkemiz tarafından Komisyona iletilen "Strateji" ve diğer bilgiler ışığında Konsey değerlendirmesini tamamlamış ve ülkemizi Müzakere Pozisyon Belgesini sunmaya davet eden mektup 12 Kasım 2009 tarihinde alınmıştır. Ülkemiz Müzakere Pozisyon Belgesini 13 Kasım akşamı dönem Başkanlığına tevdi etmiştir. Bu Müzakere Pozisyon Belgemizi vermeden evvel on üç farklı bakanlığımızın da olumlu görüşlerini ve onaylarını almış bulunmaktayız. Faslın bu dönem Başkanlığında bir katılım konferansında açılabilmesi için Konseydeki görüşmeleri yakından izlemeye devam etmekteyiz. Ümit ediyoruz ki 21 aralık tarihinde bu fasıl müzakerelere açılacaktır.

Çevre faslından sonra, önümüzdeki süreçte, ilk etapta özellikle çalışmalarımızı hızlandıracığımız 6 fasıl bulunmaktadır Bunlar; gıda güvenliği, veterinerlik ve bitki sağlığı, kamu alımları, rekabet, sosyal politika ve istihdam, yargı ve temel haklar, adalet, özgürlük ve güvenlik fasıllarıdır.

Ayrıca, siyasi engellemeler aşılsa açılış kriteri bulunmayan enerji ile eğitim ve kültür fasıllarını da açabileceğimizi umuyorum.

Katılım müzakereleri Türkiye'nin kontrolünde olmayan ve AB'den kaynaklanan çeşitli sorunlardan dolayı ne yazık ki yavaş ilerlemektedir. Avrupa Birliği son genişleme dalgasının gerektirdiği bazı kurumsal ve siyasi reformları gerçekleştirememiş, küresel ekonomik krizin de etkisiyle yeni bir genişleme sürecine yoğunlaşamamıştır.

Ancak Avrupa Birliğinin kendi içinde yaşadığı ekonomik ve siyasi sorunların müzakere sürecimize olan olumsuz yansımaları, bizleri Avrupa Birliği mesaisinden alıkoymamalıdır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

Türkiye'de daha sıkı bir gıda güvenliği ağı, daha güçlü bir sosyal diyalog, daha temiz bir çevre ve tüm bunlara bağlı olarak daha yüksek yaşam standartları için müzakere sürecinin önemi açıktır. Uzun dönemli modernleşme hedeflerimiz, kısa dönemli siyasi sıkıntılardan önce gelmeyecek ve Türkiye bu önemli fırsatı en iyi şekilde değerlendirecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; katılım sürecinin bir diğer boyutu sivil toplum diyalogudur. Sivil toplum diyalogunun temel hedefi ülkemizin AB kamuoyları tarafından doğru anlaşılması ve algılanması, halkımızın da AB sürecini tüm yönleriyle daha iyi tanımlarınıdır. Bu doğrultuda Avrupa Birliği tarafından Türkiye'ye sağlanan katılım öncesi mali yardım kapsamında Avrupa Birliği ve Türkiye arasındaki sivil toplum diyalogunun geliştirilmesine yönelik projeler geliştirilmektedir.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği tarafından yürütülen ve bu alandaki en kapsamlı projelerden biri olan "Avrupa Birliği ve Türkiye arasındaki Sivil Toplum Diyalogunun Geliştirilmesi Projesi" kapanış toplantısını 5 Kasım 2009 tarihinde İstanbul'da yaptık. Bu proje kapsamında Türkiye'de sivil toplumun bel kemiğini oluşturan çok sayıda belediye, meslek örgütü, üniversite ve gençlik girişimleri tarafından hazırlanan 119 hibe projesine yaklaşık 20 milyon avro destek sağlanmıştır.

Türkiye'nin batısından doğusuna, güneyinden kuzeyine otuz beşten fazla ilde projeler uygulanmıştır. Projeler sadece illerimizde uygulanmamış, Bafra, Kurtalan, Besni, Çekerek gibi birçok ilçemizde de yürütülmüştür. 119 projenin yarısından fazlasında birden fazla ortaklık sağlanarak üç yüzden fazla kurum ve kuruluş birlikte çalışmıştır. Proje kapsamında Türkiye ve AB üyesi ülkelerinin dört bir köşesinde toplamda 2 milyon kişiye ulaşılmıştır.

Uygulamada son aşamasına geldiğimiz Avrupa Birliği ve Türkiye Arasındaki Sivil Toplum Diyalogunun Geliştirilmesi Projesinin yarattığı olumlu etkiler çerçevesinde sivil toplum diyalogu ile ilgili çalışmalarımıza hız vermiş bulunuyoruz. Söz konusu projenin devamı niteliğinde olan "Avrupa Birliği ve Türkiye Arasındaki Sivil Toplum Diyalogunun Geliştirilmesi-II Projesi"nin uygulamasına Kasım 2009 sonu itibarıyla başlayacağız. Toplam bütçesi 7,1 milyon avro olan proje kapsamında "kültür-sanat" ve "tarım-balıkçılık" alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının AB üyesi ülkelerdeki ortakları ile birlikte gerçekleştirecekleri projelere hibe desteği sağlayacağız.

Ülkemiz ile AB arasındaki diyalogun geliştirilmesi için yürüttüğümüz bir başka proje ise "Jean Monnet Burs Programı"dır. Jean Monnet Burs Programı ile bugüne kadar Türk bürokratlar, öğrenciler, akademisyenler, sivil toplum ve özel sektör çalışanlarından oluşan toplam 1.080 kişiye burs imkânı sağlanmıştır. Türkiye'de AB konularında uzmanlaşmış insan kaynağının oluşması açısından çok önemli katkılar sağlayan Jean Monnet Burs Programı, aynı zamanda Türkiye ile AB ülkeleri vatandaşları arasında kültürel ve sosyal diyalogun gelişmesine katkı sağlamaktadır. Bütçe görüşmelerine gelmeden az önce katıldığım Jean Monnet bursiyerleri için düzenlenen sertifika töreninde Türkiye'nin AB mesaisini gelecekte yürütecek gençleri görmek beni özellikle mutlu etmiştir. Bu akşam buraya gelmeden evvel 76 gencimiz yurt dışındaki eğitimlerini tamamlayıp geldiler ve onlara Avrupa Birliğinin Türkiye Temsilcisi Büyükelçi Pierini'yle birlikte sertifikalarını takdim etme imkânımız oldu.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Türkiye-AB mali yardım mekanizmasının genel koordinasyonunun sağlanmasında kilit rol oynayan kurumumuz olup "Ulusal Mali Yardım Koordinatörü" sıfatıyla proje önerilerinin adaylık süreci öncelikleri doğrultusunda değerlendirilmesi, proje hazırlık çalışmaları için kurumlarımıza destek sağlanması ve uygulamanın izlenmesi görevlerini yürütmektedir.

Genel Sekreterliğimiz koordinasyonunda bugüne kadar yaklaşık 1,3 milyar avro büyüklüğünde 153 adet proje geliştirilmiş olup bu projeler için sağlanan katılım öncesi mali yardım hibi yaklaşık 1,1 milyar avrodur.

Söz konusu projeler öncelikle kamu kurum ve kuruluşlarımızın AB müktesebatına uyum çalışmalarını destekleme amaçlı faaliyetlere yöneliktir. Örneğin adalet ve içişleri, çevre, tarım, siyasi kriterler, sosyal politika, gümrük birliği, enerji gibi temel başlıklarda kurumlarımızda gerekli kapasiteyi geliştirme, hatta bazı alanlarda fiziksel altyapı eksikliğini karşılama imkânı elde edilmiştir.

Bununla birlikte halkımız üzerinde doğrudan etkisi olan istihdam, kırsal kalkınma ve KOBİ'ler gibi konu başlıklarında da çeşitli projeler finanse edilmiş, örneğin bu alanlarda mikro projelere destek sağlayan ekonomik ve sosyal boyutlu hibe programları yürütülmüştür. Sivil toplum kuruluşlarının geliştirilmesi çalışmaları ve ülkemiz ile Avrupa sivil toplumu arasında karşılıklı anlayış yaratılmasına yönelik diyalog programları da mali yardımların yöneldiği ve bundan sonraki süreçte de yoğunlaşacağı öncelikli faaliyetler arasındadır.

Avrupa Birliği 2007-2013 bütçe dönemiyle birlikte aday ülkelere sağladığı mali yardım mekanizmasında değişikliğe gitmektedir. Buna göre mali yardımlar "Katılım Öncesi Araç" adı altında birleştirilmiştir. IPA beş ana başlıktaki projeleri finanse edecektir. Bunlar; kurumsal kapasite gelişimi, sınır ötesi iş birliği, bölgesel kalkınma, insan kaynakları ve kırsal kalkınma bileşenleridir. Söz konusu öncelikli çerçevesinde 2007-2012 döneminde ülkemizin kullanımını için yaklaşık 3,9 milyar avro tahsis edilmiştir. IPA çerçevesinde Merkezî Olmayan Uygulama Sisteminde de yeni uygulama birimlerinin tesis edilmesi gibi zorunlu bazı değişikliklere gidilmesi söz konusu olup, buna yönelik çalışmalar ilgili kurum ve kuruluşlarımızın koordinasyonunda devam etmektedir.

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracının (IPA) birinci bileşeni kapsamında 2007 yılında toplam 256.2 milyon avroluk 37 adet projeden oluşan paket, 2008 yılı kapsamında ise toplam 256.1 milyon avroluk ve 33 adet projeden oluşan paket Komisyon tarafından kabul edilmiş olup, uygulamaları devam etmektedir. Aynı şekilde IPA 1 bileşeni kapsamında 2009 yılında toplam 204.5 milyon avroluk 34 adet projeden oluşan paket Komisyon onayına iletilmiştir.

Kısaca bu çerçevede özetlenebilecek olan mali işbirliği sistemimiz Avrupa Komisyonunca görevlendirilen bağımsız uzmanlar ekibi tarafından her yıl değerlendirilmekte olup, bu çerçevede hazırlanan raporda ülkemizin söz konusu yardımlardan yararlanma kapasitesinin yeterli olduğu tespiti yapılmaktadır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

Bununla birlikte IPA kapsamında ortalama 650 milyon avroyu bulacak olan proje portföyünün daha etkin yönetilebilmesi için, mali yardım mekanizmasında asli rol oynayan tüm kurum ve kuruluşlarımızın kurumsal kapasitelerinin artırılması ve özellikle de insan kaynağı açısından güçlendirilmesi doğrultusunda çalışmalarımız devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Avrupa Birliği Genel Sekreterliği olarak önümüzdeki dönemde çalışmalarımızı yeni ve güncel bir strateji çerçevesinde devam ettirmeyi hedefliyoruz. Hâlen üzerinde çalıştığımız ve Ocak 2010 tarihinde uygulamaya sokmayı hedeflediğimiz yeni Stratejimiz 4 platform üzerine kuruludur.

Bu çerçevede Taslak stratejimizin birinci platformu mevcut AB müzakere sürecinin resmî platformda devamının sağlanmasını hedeflemektedir. Bu çerçevede önümüzdeki dönemde açılması hedeflenen fasıllarda teknik açılış kriterlerinin karşılanması için atılacak adımlar ile açılmış olan fasıllarda taahhüt ettiğimiz hususlar ve kapanış kriterlerinin yerine getirilmesi için yapılması gereken çalışmaları kapsamaktadır.

İkinci platformu, AB'nin belirlediği alan, öncelikler ve zaman dilimi ile bağlantılı olmaksızın Ulusal Program ve Müktesebat Uyum programı esasında 2010-2013 yıllarında yapılacak çalışmaların yıllık bazda takvimlendirilmesi çalışmasıdır. Bu platform fasılların açılıp kapanmasından bağımsız olarak Türkiye'nin kendi takvimi, öncelikleri ve hızını dikkate alan bir çalışmayı kapsayacaktır. Bunun gerçekleştirilmesi, Türkiye'nin kalkınmasına, özgürlükçü demokrasininin daha da gelişmesi ve yerleşmesine, yaşam standartlarının, eğitim ve refah düzeyinin artmasına ve ülkemizin ve insanımızın dünya medeniyeti içinde hak ettiği yeri almasına yardımcı olacaktır.

Stratejimizin üçüncü platformu, siyasi kriterler ve siyasi reformlardır. Siyasi kriterlerdeki aksama, üye ülkenin üyeliğini bile askıya alabilecek sonuçlar doğurabilir. Siyasi kriterlere uyum devam eden bir süreçtir. AB'nin müzakere süreci ve üyelik bakımından temel unsurunu ve olmazsa olmazını teşkil eder. Ayrıca siyasi reformlar hükümet etme gücünün bir göstergesidir. Siyasi reformlar alanında sağlanan ilerlemelerin, diğer reformların önünü açacağı da muhakkaktır.

Dördüncü platform ise diğer üç platformun çok güçlü bir iletişim stratejisi ile desteklenmesini amaçlamaktadır. Türkiye'nin dışarıda tanıtımı kadar, Türk halkının da AB sürecine verdiği desteğin artırılması da son derece önemlidir. Yukarıda ana unsurlarını arz ettiğim yeni AB Stratejimizi Ocak 2010 ayında yüce Meclisimize ve hükümetimize sunmayı öngörüyoruz.

Bahsetmiş olduğum tüm bu çalışmaları layıkıyla yapmak, müzakere sürecinin Türkiye'de etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği 9 Temmuz 2009 tarihinde, sizlerin de çok değerli katkılarıyla yeni bir teşkilat yapısına kavuşmuştur. Yeni teşkilat kanunumuz çerçevesinde ihtiyaçlarımıza cevap verecek ilave uzman personel alımının tamamlanmasıyla, ABGS daha aktif, daha güçlü, daha etkin bir kurum hâline gelecek ve Türkiye'yi üyelik sürecine taşıyacak kurum olacaktır.

Yeni Teşkilat Kanunu ile ABGS 'de 14 Başkanlık, ana hizmet birimi, kurulmuştur. Özellikle vurgulamak isterim ki, Türkiye'de bir kamu kurumu içerisinde "AB Hukuku" ve "Sivil Toplum, İletişim ve Kültür" Başkanlıkları oluşturularak bir ilke imza atılmıştır. Aynı zamanda çok önemli bir eksiklik de giderilmiştir.

Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkilerinde hukuk önemli bir araç oluşturmaktadır. Bir yandan AB ile 1963 yılından beri devam eden ortaklık ilişkimiz kapsamında, diğer yandan da üyelik öncesi yürütülen müzakere sürecimizde ve hatta üyelik sonrası dönemde ülkemizin hak ve menfaatlerinin gerektiği gibi takibi, korunması ve azamileştirilmesi bakımından Avrupa Birliği hukuku kapsamındaki çalışmaların, konu ile ilgili diğer kamu ve özel sektör kurumları ile işbirliği ve koordinasyon içinde yürütülmesi hedeflenmektedir. Avrupa Birliği Hukuku Başkanlığımız da, görev kapsamının sınırları çerçevesinde AB hukuk düzeninin çeşitli veçhelerini inceleyecek ve ülkemizin ortaklık ilişkisinden doğan haklarının takipçisi olacaktır.

Avrupa Birliği iletişimi alanındaki kurumsal boşluğun doldurulması ve bu alanda koordinasyonun sağlanabilmesi amacıyla da yeni yasamız ile bir de Sivil Toplum, İletişim ve Kültür Başkanlığı kurulmuştur. Türkiye'yi Avrupa'ya, Avrupa'yı da Türkiye'ye anlatmayı amaçlayan Avrupa Birliği İletişim Stratejisi Çerçeve taslağı hazırlanmıştır. İlgili tüm tarafların görüşleri ile güncellenmekte olan taslağın uygulanmasına başlandığında, tüm çevreleri kapsayan iletişim etkinlikleri gerçekleştirilecektir.

Kamu kurumlarının, sivil toplum ve düşünce kuruluşlarının, üniversitelerin, iş çevrelerinin, özel sektörün gerçekleştirdiği veya desteklediği tüm AB boyutlu iletişim etkinlikleri tek çatı altında toplanacak ve bir strateji çerçevesinde yürütülecektir. Şu anda, Avrupa Birliği İletişim Stratejisi Temas Noktaları ile iletişim ağı oluşturulmakta; ABİS veritabanı ve web sitesi hazırlanmaktadır. Bunun yanı sıra, Türkiye'nin üyeliği için desteğin en az olduğu öncelikli 5 AB ülkesi için -ki, bunlar bildiğiniz gibi Fransa, Avusturya, Almanya, Danimarka ve Hollanda olarak belirlenmiştir- Öne çıkan konulara ilişkin analiz yapmakta ve alt ülke stratejileri geliştirilmektedir.

Teşkilat kanunumuzla kurulan bir diğer yeni Başkanlık ise, Çeviri Eşgüdüm Başkanlığıdır. Unutmamak gerekir ki, tam üye olduğumuzda Türkçenin AB'nin resmi dillerinden biri olacağı gerçeği vardır. Çeviri Başkanlığımız da, AB müktesebatının Türkçeye çevrilmesi çalışmalarının koordinasyonu ve yapılan çevirilerin uygunluğunun denetlenmesinin yanı sıra, AB terminolojisi veritabanının oluşturulması görevini üstlenmiştir. AB'ye katılım sürecinde AB müktesebatına uyum sağlanmasının yanında, Türkiye'nin katılımdan uygun bir zaman önce söz konusu müktesebatın Türkçeye çevirisinin tamamlanması gerekmektedir. Hâlihazırda yürürlükte bulunan AB mevzuatının yaklaşık 110.000 sayfadan oluştuğu tahmin edilmektedir. ABGS, AB müktesebatının Türkçeye aktarılması çalışmalarının yanı sıra, Türkiye ile AB arasındaki ilişkiler bakımından önem taşıyan veya gündemde olan bazı dokümanların da çeviri işlemlerini gerçekleştirmektedir. Bu çerçevede, 2009 Yılı Türkiye İlerleme Raporunun Türkçeye çevirisi yapılarak basılmıştır. Bugün siz değerli Komisyon üyelerine de İlerleme Raporunun Türkçe baskısını dağıtmış bulunmaktayız.

Son olarak Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin yeni logosundan da bahsetmek istiyorum. Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin önceki logosunu değiştirmemizin en önemli nedenlerinden biri estetik kaygılardır. Ama onun ötesindeki eski

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

logonun verdiği mesaj da değişiklik için bir gerekçe oldu. Mevcut logoda Türk Bayrağı sanki AB'nin 12 yıldızına eklenmiş bir görüntü vermekteydi. Tabiri caizse sanki Türkiye AB'ye yamanmaya çalışan bir yükümüş gibi gösteriliyordu. Yeni tasarımılanan logoda Türkiye ve AB bayrakları eşit bir ilişkide yan yana yer almaktadır ve bir kaynaşma mesajı verilmektedir. Hatta Türkiye'nin katılım sürecinin sadece Türkiye'de bir dönüşüm yaratmadığı AB'nin de dönüşüm geçireceği vurgulanmaktadır. AB bayrağındaki yıldızların hilal şeklinde tasarlanması da bu mesajı vermektedir. Böylelikle Türkiye'nin Avrupa Birliğine yük olmaya değil, yük almaya geldiği, sağladığı katkı ölçüsünde de AB'yi dönüştürecek mesajı verilmektedir. Bizim çalışmalarımızın temelinde de zaten bu felsefe yatmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin Avrupa Birliği yolculuğunun Türk halkının akılcı bir seçimi olduğuna ve tam üyelik hedefiyle çıktığımız bu yolda başka bir şey seçeneğin mümkün olmadığını bu vesileyle tekrar etmek istiyorum. Nitekim Avrupa Birliği sürecinin olumlu etkisiyle Türkiye etkileyici bir değişim ve dönüşüm süreci yaşamaktadır. Vatandaşlarımızın sahip olduğu bireysel hak ve özgürlüklerin kapsamı genişletilmiştir. Ekonomik alandaki reformlarımız istikrar ve refah getirmiş ve Türkiye'nin yabancı sermaye açısından dünyanın sayılı çekim merkezleri arasına girmesi sağlamıştır. Müzakere sürecinin kendine özgü bazı zorlukları vardır ve olacaktır. Sürece sağduyu hâkim olduğu müddetçe tüm bu sorunlar aşılabacaktır. Avrupa Birliğinin son genişleme dalgasının gerektirdiği bazı kurumsal ve siyasi reformları gerçekleştirememesi ve küresel ekonomik krizin yarattığı baskının da etkisiyle, yeni bir genişleme sürecine yoğunlaşmamış olması Türkiye'nin üyeliği ile ilgili tartışmalar artırmıştır. Ancak Türkiye, "kazan-kazan" ilkesi çerçevesinde müzakere sürecini başarıya ulaştıracak güç, birikim, heyecan ve iradeye sahiptir.

Katılım süreci gerek Türkiye, gerek Avrupa Birliği açısından kararlılık ve tutarlılık isteyen zor bir süreç olacaktır. Avrupa bütünleşmesi durağan bir süreç değildir, birçok reformun yanı sıra, kurumsal ve zihinsel bir yenilenmeyi de gerektirmektedir. Katılım süreci, Türkiye'de siyasi, ekonomik ve sosyal yaşamın çehresini değiştirecek tarihi bir fırsattır. Burada unutmamız gereken en önemli nokta ise, değişim yolunu kimsenin tek başına açamayacağıdır. Türkiye'yi daha demokratik, daha istikrarlı, daha kalkınmış bir ülke hâline getirmek ancak hepimizin ortak çabasıyla mümkün olacaktır. Türkiye'nin, dinamik ve yeniliğe açık yapısı ile Avrupa Birliğine tam üyelik hedefinin sunduğu bu değişim fırsatını, toplumsal bir uzlaşma ve dayanışma içerisinde değerlendirebilecek niteliğe sahip olduğunu düşünüyorum.

Türkiye'nin katılım sürecinde kilit role sahip Avrupa Birliği Genel Sekreterliğimiz de, artan önemine paralel olarak bilgi, tecrübe ve birikimini yeni bir heyecanla çok daha aktif bir şekilde gösterecek ve müzakerelerde temel kuruluş olmaya devam edecektir.

Yenilenen teşkilat yasamızla, yeniden yapılanma sürecine giren Genel Sekreterliğimizde Avrupa Birliği sürecinde hayati önem taşıyan yeni birimler oluşturulmuş ve faaliyete geçmesi sağlanmıştır. Hizmet genişlememizin sonucunda yetersiz kalan hizmet binamıza ek olarak yeni hizmet binası kiralanmıştır. Yenilenen teşkilat kanunumuz ile birlikte kurumumuzun idari yapısında önemli değişiklikler olmuştur. Genel Sekreterliğimiz mevcut görevlerinin yanında ek görevler yüklenmiş ve bu görevleri gerçekleştirmek üzere mevcut daire başkanlıklarının yerine 14 adet Başkanlık, ana hizmet birimi olarak kurulmuştur. Mevcut kadrolu personel sayımız 60 iken 340 kadro ihdas edilmiştir. Ayrıca, Avrupa Birliği ile üyelik sürecinde aktif bir politika izlemek, AB organları nezdinde etkinliğimizi artırmak ve Avrupa Birliğinin politikalarını yakından takip etmek amacıyla, 5916 sayılı Teşkilat Kanunumuzla yurt dışı teşkilatı kurulması kararlaştırılmıştır. Bu doğrultuda 2010 yılı Bütçe tasarımızda yurt dışı teşkilatının zaruri giderleri için ödenek tahsis edilmiştir.

2010 yılında Bütçe tasarımızın; 2.472.000 TL'si Personel Giderleri, 302.000 TL'si Sosyal Güvenlik Primi Giderleri, 16.119.000 TL'si Mal ve Hizmet Alım Giderleri 438.000 TL'si Cari Transferler ve 2.125.000 TL'si de sermaye giderleri için ayrılmıştır.

Sonuç olarak Genel Sekreterliğimizin 2010 Mali Yılı Bütçesi 21 milyon 456 bin TL olarak onayınıza sunulmuş bulunmaktadır. 2010 Yılı Bütçe tavan ödeneğimizin, yeni teşkilat kanunuyla getirilen hizmet genişlemesi, önümüzdeki dönem için öngörülen yoğun faaliyetlerimiz ve stratejik hedeflerimiz çerçevesinde değerlendirilmesi hususunu yüksek takdirlerinize sunuyorum.

Sözlerime burada son verirken, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin gerçekleştirdiği faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı sunumum sırasında göstermiş olduğunuz ilgi ve anlayış için teşekkür ediyorum. 2010 yılı bütçesinin ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Evet, Sayın Bakanım, mesai arkadaşlarınızı kendilerini komisyona tanıtırlarsa...

DEVLET BAKANİ EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – O zaman ben başta Genel Sekreterimizden başlayayım, tek tek kendilerini tanıtsınlar efendim.

(ABGS heyeti üyeleri kendilerini tanıttılar.)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, kurum bütçesinin müzakerelerine başlıyoruz.

İlk sözü Sayın Kalaycı'ya veriyorum.

Buyurun efendim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım, kıymetli bürokratlar, sayın basın mensupları; hepinize iyi akşamlar diliyorum.

AKP'nin iktidarda olduğu dönemde Avrupa Birliği kurumlarının yayımladığı her rapor ve aldığı her karar Hükümet, Avrupa Birliği sevdalıları kesimler ve bazı medya tarafından büyük bir beğeniyle karşılanmıştır.

Avrupa Birliği kurumlarının raporları ve kararları her geçen gün Türkiye için gittikçe aşan şartlar içermesine rağmen, ilgili ilgisiz birçok kişi ve kurum tarafından henüz raporların okunmasına dahi fırsat olmadan "başarı", "zafer",

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 53

"olumlu", "bundan daha iyisi olmazdı", "AB'nin olağan yaklaşımı" gibi peşin hükümlü yaklaşımlarla kamu oyuna takdim edilmiştir.

Müzakerelerin açık uçlu bir süreç olduğu, tam üyelik olmaması hâlinde Türkiye'nin Avrupa yapılarına mümkün olan en kuvvetli bağlarla bağlanması gerektiği, Avrupa Birliği'nin Türkiye'yi hazmetme kapasitesinin göz önünde tutulması gerektiği, temel hak ve özgürlüklerin ihlal edilmesi durumunda müzakerelerin askıya alınabileceği, Kıbrıs dâhil Avrupa Birliği üye ülkeleri ile Türkiye arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi, Ek Protokol kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi, Türkiye'nin uluslararası organizasyonlar içindeki tutumunu Avrupa Birliği ve üye devletlerle uyumlu hâle getirmesi, Türkiye'nin yapmış olduğu üyelik yükümlülükleriyle örtüşmeyen diğer uluslararası anlaşmaların geçersiz sayılacağı, kişilerin serbest dolaşımı, yapısal politikalar ve tarım gibi alanlarda uzun geçiş dönemlerinin, istisnaların, özel düzenlemelerin ve kalıcı kısıtlamaların uygulanabileceği gibi hususları yer aldığı Müzakere Çerçeve Belgesi AKP Hükûmeti tarafından memnuniyetle karşılanarak kabul edilmiştir.

Avrupa Birliği'nin Türkiye'de zorla millî azınlık yaratma konusundaki sakat bakış açısı, Türk vatandaşları arasında etnik temelde farklılık ve ayrışma yaratma anlayışına dayanmaktadır, bu niyet, suni olarak millî azınlıklar yaratılması, Türkiye Cumhuriyeti'nin millî devlet niteliğinin ve üniter yapısının tartışılmaya açılmasını da beraberinde getireceği ve cumhuriyetin kuruluş felsefesi ve esaslarının yeniden düzenlenmesi taleplerinin karşımıza çıkacağı bu belgelerden anlaşılmaktadır. Nitekim son dönemde "demokratik açılım" adıyla başlattıkları süreçte gündeme gelen, devletin millî ve üniter yapısının sulandırılması, ana dilde eğitim, genel af, yer isimlerinin değiştirilmesi gibi hususların Avrupa Birliği'nin sözü edilen istekleri ile örtüştüğü görülmektedir.

"Ne pahasına olursa olsun; çözüm" anlayışı ve AB sürecini tıkamamak adına takınılan teslimiyetçi tavır, Türkiye'yi hep "kaybeden taraf" olmaya mahkûm etmiştir. Ankara Anlaşması Ek Protokolünün imzalanması, Kıbrıs Rum Yönetiminin Ada'nın meşru temsilcisi olarak tanınmasına zemin hazırlayan vahim bir hata olmuştur.

AKP Hükûmeti ve bazı medya yazarlarının kayıtsız şartsız desteğiyle Türkiye çıkmaz bir yola sokulmuştur. Millî meselelerde geri adım atılarak, taviz üstüne taviz verilerek, ülkemizin bütünlüğüne yapılan kasıtlı görmezden gelerek geline yer "Avrupa Birliğine özel statülü ortaklık" veya başka bir ifade ile bugüne kadar diğer ülkelerin hiçbirinin muhatap olmadığı "ikinci sınıf ortaklık" tır. Bu şartlarda, Avrupa Birliğinden Türkiye'nin ulusal çıkarlarına hâle getirmeyecek bir gelişme beklenemeyeceği gibi, dikenli ve mayınlı müzakere yolunda Türkiye'den istenen bedelin gittikçe ağırlaştığı da açıklanan raporu ve belgelerde ortaya konmuştur.

Türkiye hakkındaki bütün rapor ve kararlarına baktığımız zaman; Avrupa Birliği zorlamalara, özel maksatlara, marjinal propagandalara, art niyete ve önyargıya dayalı zoraki şekillendirmelerle Türkiye için karanlık bir tablo çizmektedir.

Bazı başlıkları değerli arkadaşlarım, sizlere takdim edeceğim. Daha önceki raporlarda yer alan ve son rapordan da birkaç tane örnek vereceğim: Kanlı terörist Öcalan'ın yeniden yargılanmasını sağlayacak yasal değişikliklerin süratle yapılması, Türkiye'de Lozan Antlaşması ile tanınan Rum, Ermeni ve Yahudi azınlıkların dışında, Avrupa standartlarına göre azınlık sayılması gereken diğer topluluklar olduğu vurgulanmakta ve bunların haklarının verilmesi istenmekte, Sünni olmayan Müslüman azınlıkların dinî cemaat olarak tanınması, statülerinin iyileştirilmesi, eğitim ve ibadet alanlarındaki kısıtlamaların kaldırılması, Türk eğitim sistemi içinde Kürtçe eğitimin olmaması eleştirilmekte ve devlet okullarında Kürtçenin ana dil olarak okutulması, yerel televizyon kanallarında yapılan Kürtçe yayınlara süre kısıtlaması getirilmemesi, Kürtçe eğitim programlarının yayınına izin verilmesi ve bu konudaki devlet denetiminin kaldırılması, Türkçe konuşmayan vatandaşlarımızın kamu sektöründe istihdamının kolaylaştırılması, Güneydoğu sorunu "Azınlık hakları" bölümünde değerlendirilmekte ve Sayın Başbakanın 2005 yılında Diyarbakır'da "Kürt sorunu" olarak tanımladığı sorunun demokratik çözümünden bahsetmesinin niyetle not edildiği ve bunun arkasının getirilmesi ve "Kürt nüfusun" tam olarak hak ve özgürlüklerden yararlanmasının şartlarının hazırlanması gerektiği ve ifade edilmekte. Avrupa Birliği bunun yanı sıra bölgedeki durumun normale dönmesi için yegane çarenin yerel muhataplarla diyalog başlatması olduğunu kayda geçirmiş ve belirtmiştir.

Şiddet unsuru içermediği sürece Türklüğe, Türk devletine ve Türk milletine hakaret etmenin serbest olması ki, bu düzenleme gerçekleşti. Terörizmin ve terör suçlarının tanımının geniş olmasından şikâyet ediliyor, o da daraltıldı.

Cemaat vakıflarının önündeki engellerin ve malları üzerindeki kısıtlamaların kaldırılması, Heybeliada Ruhban Okulunun açılması ve Fener Rum Patriğinin "ekümenik" statüsünün tanınması, misyonerlik faaliyetlerinin serbest bırakılması, iyi komşuluk ilişkilerinin tesisi için Ermenistan sınırının açılması, Kuzey Kıbrıs Rumları ile ikili ilişkileri normalleştirmek için Türkiye'nin somut girişimlerde bulunması, liman ve havaalanlarının Rum gemilerine ve uçaklarına açılması, Kıbrıs Rum Yönetiminin uluslararası kuruluşlara üyeliğini önleyen Türk vetosunun kaldırılması.

Ben bazılarını okudum, bir de 15 Aralık 2004 tarihli Avrupa Parlamentosunun kararı var. Satır başlarıyla kısaca onlara da değineceğim: Alevilerin haklarının tanınması, din eğitiminin zorunlu olmaktan çıkarılması, Ermeni soykırımının tanınması, Dicle ve Fırat sularının komşularla birlikte yönetilmesi, Kıbrıs'tan asker çekilmesi, Kıbrıs'ın tek temsilcisi olarak Rum Yönetiminin tanınması, insan hakları dernekleri ile birlikte karakolların denetlenmesi, silah kullanmayı terk eden Kürt oluşumlar –benim aklıma PKK'yı getiriyor- ile uzlaşma sağlanması, Kürt haklarının tam olarak tanınması, köy koruculuğunun dağıtılması gibi sıralanıyor.

Şimdi değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan; son raporda da hemen hızla işaret ettiğim yerleri sizlere aktaracağım: 21'inci sayfada yine "Heybeliada Rum Ortodoks Ruhban Okulu, hâlâ kapalıdır", "Ekümenik patrik, ekümeniklik unvanını her durumda kullanamamaktadır." "Dinî azınlık grupları mensupları ibadetlerinin güvenlik güçlerince izlendiği ve kaydedildiğini iddia etmiştir." "Alevi Bektaşî Dernekleri Federasyonu, Alevileri küçük düşürücü ve ayrımcılığa yol açıcı yayın yaptıkları gerekçesiyle üç gazete aleyhine dava açmıştır." Yine başlık "Azınlık hakları, kültürel haklar ve azınlıkların korunması: Ülkede azınlık konularıyla ilgili bir tartışma başlamıştır." "Yine ulusal azınlıkların korunması için Anayasa Konseyi Çerçeve Sözleşmesine ve Bölgesel veya Azınlık Dilleri Avrupa Şartını imzalamamıştır. Türk devlet okulları

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 54

sisteminde ana dili Türkçe olmayan çocuklar kendi ana dillerini öğrenememektedir.” “Aralık 2006'daki Konsey kararlarından bu yana geçen süre zarfında Avrupa Birliği'nin muhtelif çağrılarına rağmen Türkiye Ortaklık Anlaşmasına Ek Protokolün uygulanması konusunda ilerleme kaydetmemiş ve Güney Kıbrıs Rum Yönetiminin gemilerini, limanlarını kapalı tutmaya devam etmiştir.” “Aralık 2008 Konsey kararlarında da belirtildiği üzere Türkiye'nin Katma Protokolün tam ve ayrımcılık yapılmadan uygulanma sağlanma yükümlülüğünü ivedilikle yerine getirmesi.” İstenmektedir. Tabii daha birçok konu var. Ben Sayın Bakanım tabii bunları raporlarda yer alan konular olarak takdim ettim. Tabii, bunların tümüne olumlu mu diyeceksiniz, benim sormak istediğim bu. Uzun uzun tartışmaktan ziyade bunların hepsine olumlu mu bakıyorsunuz, bunlarda katılmadığınız görüşler var mı? Ben şunu çok samimi ve açık söyleyeyim. Aleviler, Alevi kardeşlerimiz kesinlikle bir dini azınlık değildir. Yine Kürt kökenli kardeşlerimiz kesinlikle azınlık değildir, bu ülkenin asli unsurlarıdır. Bu görüşümü de belirterek, son bir konuya değineceğim.

Bugün AB Haber'de bir haber okudum, diyor ki: “1 Aralıkta yürürlüğe girecek yeni Avrupa Birliği Anayasası Lizbon Anlaşması'nda öngörülen Avrupa Birliği Konseyi Başkanlığına seçilen Hıristiyan Demokrat Belçika Başbakanı Herman Van Rompuy da, 1 Ocakta üstleneceği yeni görevinde Türkiye'nin üyeliği konusundaki kişisel görüşlerinin önem taşımadığını” söylemiş ve altta da Van Rompuy, “Avrupa Birliği'nin, Türkiye'yi içine alarak genişlemesi geçmişteki genişlemelerle kıyaslanamaz. Avrupa'da aynı zamanda Hıristiyanlığın temel değerleri de olan mevcut evrensel değerler, Türkiye gibi büyük bir İslam ülkesinin girişiyle kuvvetini yitirir” ifadesini kullanmış.

“Van Rompuy'un AB Başkanlığı için en fazla çaba gösteren liderler arasında Almanya Başbakanı Angela Merkel ve Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy öne çıkmıştır.” diyor.

Bu yeni Konsey Başkanının bu eski düşünceleriyle ilgili sizin görüşünüz nedir Sayın Bakanım? Kısaca onu da cevaplayabilerseniz...

Teşekkür ediyorum, bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Kalaycı.

Sayın Günal, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Valla bu konuda söyleyecek çok şey var ama ben size başlarken meşhur Paul Wolfowitz'in hepinizin bildiği bir sözü vardı. Onunla bir şeyler söyleyeceğim, çünkü başlarken sonunda yine oraya döneceğim. Diyor ki, “Stratejik kelimesinin Türkiye'den daha uygun olduğu anlamının ifade ettiği başka bir ülke yoktur.” Yani, “meşhur” derken, aşk ilişkisiyle meşhur olmasını kastetmedim, Savunma Bakan Yardımcısı olarak Dünya Bankası Başkanı olarak söylüyorum. Böyle bir ortamda yani böyle stratejik önemi haiz bir ülkenin Sayın Bakanım, 1963'ten 2009'a kadar kırk altı yıl boyunca hâlen daha birtakım şartlar öne sürülerek bekletilmesini gerçekten doğru buluyor musunuz? Çünkü, konuşmanızın içinde metnin dışına çıkarak bu komiteleri söylerken “heyecanı artırmak üzere” dediniz, ben hâlâ bir heyecan kaldığı kanaatinde değilim, heyecan duyan var mı gittiğiniz yerlerde, Avrupa Birliği üyeliğinden, böyle bir şey kaldı mı? Bu açıklamalardan sonra ilerleme raporlarındaki hususlardan sonra her gün bir AB yetkilisinin “siz kapının dışında bekleyin, şöyle bir durun” demesinden sonra bir heyecan gerçekten kaldı mı? Ki, dışarıdan baktığımız zaman onlar Hükümetin bile heyecanının kalmadığını söylüyor ki, taşraya gittiğinizde vatandaşlarda o heyecan kaldı mı, merak ediyorum gerçekten.

Şimdi, hep geriye dönüp baktığımız zaman bizim bu ilişkilerimiz maalesef şartlarla, dayatmalarla, birtakım önyargılarla, haksız talep ve baskılarla dolu olmuş, bizim açımızdan da maalesef bir hayal kırıklığından ibaret. İyi niyetli bir şekilde başlamışız. Atatürk'ün gösterdiği çağdaş medeniyetlerin üzerine çıkma hedefine bağlı olarak biz de demişiz ki bugün burada gelişmeler var ama gerçekten siz samimiyetle, bize dayatılan şartların, diğer ülkelerle aynı kriterlerin uygulandığını söyleyebiliyor musunuz? Bugün geldiğimiz noktada, burada bir vesayet ilişkisi hâline dönüşmemiş midir? Yani şunları, şunları, şunları yapın. Bakıyorsunuz, o söyledikleri on tane kriter varsa sekiz tanesi başka üye olan hiçbirinde uygulanmamış. Yani böyle bir şey yok. Kendilerine bakıyorsunuz, bize söylediklerinin hepsini yapmıyorlar. Burada hâlâ bir samimiyet görüyor muyuz? Bizim kendi adımıza birtakım reformları yapmamız ayrı bir şey, sizlerde söylediniz. İlerleme Raporu'nda şunlar, şunlardan bahsedilmiş dediniz ama bu şartlarda, gerçekten, bu vesayet ve açmaz ilişkisi içerisinde, bizim gerçekten bu tam üyeliği elde etme şansımız kaldı mı? Çünkü her gün uyarıyorlar, her gün söylüyorlar: “Size ancak stratejik ortaklık verelim, bu şekliyle kapının kenarında durun, ne girin ne çıkın.” diyorlar. Burada bir değerlendirme yapmak gerekiyor. Az önce, siz konuşmanızın içerisinde de dediniz, raporda ayrıca Hükümetimizin başlattığı açılım, Alevi açılımı, gayrimüslim azınlık açılımı... Bunların hepsi dayatmalar. Bizim normal şartlarda, Kıbrıs'la ilgili daha önce söylediniz, evet dedik, yine olmadı. Hâlen daha aynı dayatma devam ediyor. Biz tek taraflı olarak vazgeçtik, Rum kesimi üye oldu. Bu saatten sonra elinizde herhangi bir pazarlık argümanı da kalmadı. Bakıyoruz, o dayatmalar devam ediyor ve birtakım şartları da, siz de az önce söylediniz, sekiz fasılda, müzakereler ve müktesebat uyumuyla ilgili kısımda, Kıbrıs'a bağlı olduğunu ve bu görüşmelerle beraber açılabileceğini söylediniz, demek ki hâlâ onlar inat etmeye devam ediyor. Bizim bu zemini, Birleşmiş Milletlerin iyi niyet misyonundan alıp AB zeminine doğru çekmemiz, ki elimizdeki o avantajı da kaybettikten sonra, doğru mudur? Kıbrıs meselesinin çözüm yerinin AB'ye doğru kaydırılması doğru mudur stratejik olarak? Bunu da merak ediyorum yani çünkü şart olarak önümüzde duruyor.

Şimdi, burada birkaç değerlendirme yapmak istiyorum. Gümrük birliği önümüzde hâlâ duruyor, üçüncü ülkelerle anlaşmalarımızda sıkıntı çıkarıyor ve hâlâ biz tam üye olmadık. Gümrük birliğini imzalayalı da yine on beş yıla yaklaştı süre. Biz böyle bekleyeceksek, bu anlaşmaları gözden geçiriyor muyuz? Yeni bir şeyler yapıyor muyuz? Gerçekten onlar bizi kabul etmiyorsa, tek taraflı olarak bizim gireceğimiz dememizle olacak bir şey değil bu. Eğer kötü niyet burada varsa, siyasi kaygılarla eğer AB bizi almamayı düşünüyorsa, bizim alternatif olarak bir çalışmamız var mı? Maliyeti nedir? Dediler ki, önümüzdeki yıl örneğin, İlerleme Raporu'na baktılar “Biz artık Türkiye'yi üye olarak istemiyoruz.” dediler. Bizim dileğimiz ayrı. Devletin politikasıdır diyebilirsiniz, biz çıkmayacağız, başka bir şey düşünmüyoruz diyebilirsiniz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 55

Sayın Dışişleri Bakanımız geldi, kendisine de sorduk. Oradan birkaç tane şeyi size de hatırlatmak istiyorum çünkü birkaç tespitte bulunacağım, ondan sonra da size aynı şeyi soracağım çünkü diyor ki: "Avrupa Birliğince dile getirilen insan hakları, Kıbrıs, Ege sorunu, ekonomik parametreler gibi unsurlar Türkiye'yi sürekli bir belirsizlik içinde tutma politikasının gerekçeleri değil, bahaneleridir. Yani bu unsurlar olduğu için böylesi bir karar alınmamakta, belirsizlik stratejisi uygulandığı için bu unsurlar öne çıkarılmaktadır. Bu unsurların oluşması, AB'nin zaten uygulamayı düşündüğü ve uygulamaya geldiği stratejinin uygulanmasını kolaylaştırmaktadır." Diyor ve gerekçe olarak da "Başka bir kültür çevresine ait olan nüfusu kalabalık ve dinamik bir Türkiye'nin AB'ye girişi, tarihi çok iyi okuyan AB yetkililerini kaygılandırmaktadır. Roma İmparatorluğunu çözen dinamik, Germen ve Hun akınlarının benzeri bir baskıyla karşı karşıya olduklarını düşünen AB yetkilileri, güney ülkelerinden gelen bu baskının Avrupa'ya en yakın ucu olarak Türkiye'yi görmekteyiz. Avrupalı lider ve aydınların büyük çoğunluğu, Türkiye'yi kültürel olarak İslam merkezli olduğunun, ekonomik ve siyasi olarak da güneyin bir uzantısı olarak görmekteyiz. Bu nedenle, Türkiye'yi hazmi güç bir unsur olarak gören Avrupalılar tam üyeliğe "evet" dememekte ama "hayır" demenin getireceği maliyetleri de hesap ederek ilişkileri askıda tutmaktadırlar."

Şimdi, kendisine sorduk, diğer kısımlarla ilgili bazı cevaplar verdi ama burayı biraz üstünkörü geçiştirdi. Sayın Dışişleri Bakanımızın tespitlerine ben katılıyorum yani katılmadığım için söylemiyorum. Siz, bu konuda ne diyorsunuz? Eğer niyetleri buysa, kendileri de bu konularda, daha önce uzmanlık alanı olduğu için bize belli şeyler söylediler ama AB'yle ilgili bir şey söylenmedi ve gerçekten de ne kabul durumundayız ne reddedilme durumundayız, kapıda bekleme durumundayız. Sayın Davutoğlu'nun tespiti de bu yönde, diyor ki: "Bu bekleme sürecini mümkün olan en uzun zamana yayarak ilişkileri askıda tutan özel bir statü oluşturmaya yönelik Avrupa Birliği rasyonel bir diplomasi aktörü olarak Türkiye'nin tam üyeliğinin doğuracağı riskleri üstlenmeden, Türkiye'nin dışlanmasının doğuracağı riskleri bertaraf etmeye çalışıyor. Yani kendisi açısından öylesi bir optimum çözüm arayışı içindedir ki bu optimum çözümün getirdiği konjonktürde Türkiye'den en büyük tavizleri alıp en az ödemeyi yapmak mümkün olsun. Bunun da en pratik formülü, Türkiye'yi bağlamakla birlikte, AB'yi serbest ve esnek bırakan özel bir statü oluşturulması ya da bekleme sürecinin mümkün olduğunda uzatılmasıdır. Özel statü için uygun bir araç olan gümrük birliği devreye sokularak Türkiye kısa bir süre için tatmin edilmiştir." Şimdi, böyle bir ortamda, bu bitmeyen senfoninin bir sonu olacak mı? Mademki onlar bizi bekleme peronuna koydular, orada bekliyoruz, ne gidiyoruz ne geliyoruz. Hani hırsız misali gibi "Baba hırsız yakaladım." demiş "Getir." deyince "Gelmiyor." "Bırak gitsin." "Gitmiyor." gibi. Biz de gitmiyoruz, onlar da içeri almıyor. Böyle bir ortamda, gerçekten bu yaptığınız çalışmalarda samimi misiniz? Hâlâ devlet politikası olarak görüyor musunuz? Biz, Türkiye olarak AB'ye bu anlamda mahkûm muyuz, mecbur muyuz? Herhangi bir bağlılığımız bu anlamda olması gerekiyor mu? diye soruyorum. Maalesef, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, o süreçte, sizin söylediğiniz iyi niyet çerçevesinin çoktan aşıldığını düşünüyoruz. Bu ilişkilerde, karşılıklı olarak oturup, eğer onlar bizi oyalyorsa, gümrük birliği de dâhil olmak üzere bunları gözden geçirmemiz gerekiyor çünkü bu AB'nin tutumunda netlik olması gerekiyor. Az önce söylediğimiz Kıbrıs'la ilgili, açılımlarla ilgili, yeni azınlıklar yaratma kaygısıyla ilgili net bir şekilde ortaya koyması gerekiyor ve bu kriterlerin de sizin tarafınızdan hangileri kabul edilmiyorsa... Dediniz ki "Bizim İllerle Raporu'nda katılmadığımız noktalar da var, kendileriyle müzakere ederek bunları iletiyoruz." Bizlere de, hangi noktalarda katılmadığınızı net bir şekilde açıklayabilirseniz... Hangi hususlarda onlara katılıyorsunuz, rapordakilere, hangi hususlarda siz onlara katılmıyorsunuz? Kamuoyunun da bilgilenebilmesi açısından... Bu devam ediyor. Ben bunu kısaca platonik bir aşk hikâyesi olarak değerlendiriyorum Sayın Bakanım bir türlü gerçeğe ulaşamayan. "Beni seviyor musun?" diye soruyor kız. Bakıyor, erkek diyor ki "Bilmiyorum." Şimdi, bilmiyorum nedir? Yani veya böyle belki. Evet midir, hayır mıdır? Buradan bir şey beklemesi gerekiyor mu? Hâlâ belli değil. Sadece, platonik bir şekilde, tam kırk altı yıldır, böyle bir şeye vurulmuş, kavuşamayan bir aşk hikâyesi gibi geliyor bana. O zaman, gerçekçi olarak bakıp bu şartları bir gözden geçirmemiz gerekiyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım, son cümlemi söylüyorum.

...ve yeni bir stratejik değerlendirme yapmamızı gerekiyor. Zaman zaman Sayın Başbakan söyledi, daha önceki, örneğin Ceza Kanunu'ndaki değişikliğe, Avrupa yetkilisi, sözcüsü Flori söylediği zaman "AB Bizim için vazgeçilmez değildir." demişti. Yani eğer bize çok fazla baskı gelecekte, böyle bir strateji sizin de gündeminizde olabilir mi? Yeniden bir stratejik değerlendirme yapmak gerekmiyor mu körü körüne bağlı olmak yerine diyorum çünkü bu sadece Türkiye'nin geleceği değil. Baştan Wolfowitz'in sözünü onun için söylemiştim, eğer Avrupa Birliği, yeni çok kutuplu dünyada küresel bir aktör olmak istiyorsa zaten Türkiye'yi kabul etmek zorundadır; etmiyorsa, burada Türkiye'nin geleceği değil, Avrupa Birliği kendi geleceğini bir defa tasarlayıp ona göre karar vermek zorunda. Böyle bir stratejik bir yerdeki ülkeyi bu şeylerle oyalyorsa, bizim de tavrımızın net olması gerekir. Karşılıklı olarak o ilkeler çerçevesinde olacaksa ama olmuyorsa da buna çok fazla, hâlâ bu platonik aşk hikâyesine devam etmenin bir anlamı yoktur diye düşünüyoruz. Bu konudaki görüşlerinizi bize biraz daha net bir şekilde aktarabilirseniz, katıldığınızı, katılmadığınızı noktalara beraber ve gümrük birliğiyle ilgili özellikle bakış açınız nedir? Onlar eğer bizi dışlarsa ne yapılabilir? Bir stratejimiz var mı? Bildirirseniz çok sevinirim.

Bütçelerin hayırlı olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Günal, teşekkür ediyoruz.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin değerli temsilcileri; evet, önemli bir konuyu tartışıyoruz. Ne Avrupa Birliği bir Hristiyan kulübüdür ne de Türkiye Cumhuriyeti Devleti bir aşiret devletidir. AK PARTİ Hükümetleri öncesindeki koalisyon hükümetleri döneminde başlayan bir çalışma sürecini -ki o koalisyon hükümetlerinin de katkılarından dolayı teşekkürlerimizi sunmak istiyoruz- Türkiye'nin geri dönülmez bir şekilde, suyunun, mecrasının yolu Avrupa Birliği müzakere sürecinde uzun yol kat ettiğini ve önemli bir noktaya geldiği bir aşamada, son iki üç yıldaki

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 56

rölanide olan duraklamanın biraz vites büyütülerek, biraz da hazırlıklı bir duruma gelmesinin doğru olduğunu düşünüyorum çünkü keşke kendi iç dinamiklerimizle, kendi siyasi partilerimizin erişmiş olduğu bir düzeyle, insan hakları, hukuk ve demokrasi konusunda, kendi dinamiklerimizle çok şey yapabilsaydık ama gerçekliğimiz ortadadır. Cumhuriyet tarihinin büyük bir dönemi istiklal mahkemeleri, örfi idareler, sürgünler ve gördüğümüz gibi, yakın zamanda üç askerî darbe gibi süreçlerle geçmiş. Böyle bir süreçten geçen, hâlâ askerî darbe anayasasıyla idare edilen bir ülkedeki demokratikleşmeyi hayata geçirmek hiç de kolay bir şey değil, bunun farkındayız ama epey de yol alınmıştır, epey aşama kaydedilmiştir. Gözaltındaki ifade alınış biçimlerinin, işkenceden tutun birçok konuda... Bugün, Türkiye eğer kaba işkence ve ölümlerle, faili meçhul cinayetler noktasında o kaba, yaygın suçlamalardan kurtulmuşsa, bu sürecin biraz da etkisi olduğunu düşünüyorum. Elbette bu bir süreç ve bu süreçte yapılması gerekenler var. Darbe anayasasını henüz değiştirememiş bir Türkiye bu konuda yine İlerleme Raporlarında eleştirilmiştir, eleştirilecektir. Siyasi Partiler Yasası'nı değiştirememiş, seçim yasalarını değiştirememiş, seçim barajlarını kaldıramamış, hâlâ partilerin kapatıldığı bir ülkede, halkın sandıkta kapatması gerekirken birçok partinin kapatıldığı bu ülkede, partiler mezarlığına dönen Türkiye'de, düşünce, ifade özgürlüğü konusunda, daha birçok konuda atılması gereken adımlar var. Kadın erkek eşitliğinin sağlanması maalesef yeterli olmuyor. İşte, yerel seçimlerde 17 belediye başkanı var, 14 tanesi Demokratik Toplum Partisinden yani 3 tanesi diğer tüm partilerden yani bu bir zihniyet olayı da yani bunun da aşılması gerekiyor. Yani burada, Venedik kriterleridir, azınlık haklarıdır, siyasi haklardır, bütün bunlar evet İlerleme Raporu'muzun kapsamı içinde ve Ulusal Program sanıyorum ocak ayında gelecek Sayın Bakan. Doğrudur, yani değişiklikler, bunlar yaşanırken, bir bakıyoruz, işte, Avrupa Birliği Başkanlığına Van Rompuy seçiliyor. Bundan korkmamak lazım, bundan da korkup çekinecek bir Türkiye yok. Volkan Bey Brüksel'de uzun süre görev yaptı, onların ruhlarını bilir. Üye de değil, yani oy hakkı da yok. Angelina Merkel'in veya Sarkozy'nin de onu getirdiği... Bu bir denge olayı. Orada da hemen İngiltere Dışişleri Bakanlığını kapmış. Yani düşünün, böyle bir olayda bir Türkiye'yi düşünün. On beş üye kadar büyük olan bir Türkiye Avrupa Birliğinde olsa, rolünü, etkinliğini ve gücünü düşünün. Avrupa Parlamentosunda 87 tane Türkiye'den parlamenter olduğunu düşünün. Büyük düşünün. Büyük düşündüğünüz zaman, Türkiye'nin yalnız Avrupa'da değil, Avrupa kıtasında değil, zaten Orta Doğu'da, zaten Uzakdoğu Asya'da, zaten Afrika'da, tarihten gelen ilişkilerinden, şuradan, buradan, etkinliğinin, gücünün, stratejik konumunun değeri orada... Bizim böyle kendimizi küçültüp, büzülüp, korkak, demokrasiden korkan bir ülke insanları durumuna getirme hakkımızın olmadığını düşünüyorum. Evet, Aleviler azınlık değil, milyonlardadır ama Sünni kardeşleri gibi eşit yaşamak, eşit haklara sahip olmak da sonuna kadar haklarıdır. Kürtler de azınlık değil, bu ülkeyi beraber kurduk. Ama bu, şu demek değil ki Türk kardeşi kadar eşit hak ve özgürlüklere sahip olma hak ve hukukuna sahiptir. Bunu formüle etmek de bizim işimizdir, bizim görevimizdir. Çok şey var yapılması gereken ama şu kısa sürede çok özellikli olan bazı konular var. Bu telefon dinleme rezaletlerinden, insan hakları ihlalleri rezaletlerinden, azınlıklara ilişkin katliam belgelerinin çetecilerin elinden çıktığı bugünlerde... Bugünlerde diyoruz bakın, her gün yeni bir belge çıkıyor. Santoro cinayeti, Malatya Zirve katliamı, Hrant Dink'in cinayeti... Azınlıklarımızın katledildiği bir ülkede, onların yaşam hakkını koruyamayan bir hukuk devleti, hukuk devleti olabilir mi? Evet, bunların haklarını koruyacağız, korkmayacağız. Vakıflar Yasası değişti, hiçbir şey olmadı Türkiye. TRT Şeş bir senedir Kürtçe yayın yapıyor, kimsenin kıyameti kopardığı da yok çünkü türkülerin Türkiye'yi böleceği yok, türküler hiçbir ülkeyi bölmez, kültürler bölmez. Burada bir gerçeklik var, biz ki Osmanlı döneminde, bırak onu, ta tarihin köklerinde hakemlik kurumunun temsilcisi olan bir ülke olmamıza rağmen -İsveç bizden ombudsmanlığı aldı- bir ombudsmanlık kurumumuz yoksa bizim, herkes telefon dinler, Genelkurmayı da dinler, Anayasa Mahkemesi Başkanını da dinler. Nedir bu kurum? Niye bu kurum gitti Anayasa Mahkemesine, niye yasası geri geldi ve niye yapılamıyor? Bugün, ombudsmanlık kurumu, yani İspanya'da, birçok ülkede "halkın avukatı" kurumu deniyor, Avusturya'da, Almanya'da "halkın hakemi kurumu" deniyor. Bizde de hakem gibi bir kavramla getirin, ombudsmanlık kurumunu bir an önce -bu Avrupa Birliği reformlarının en önemli halkasıdır- Türkiye'de hayata geçirmek hem yargıyı hem asker ve polisi bu denetimin altına almak lazım. O yasada hem yargı denetim dışıydı hem asker, polis denetim dışıydı. En büyük ihlal zaten o alanlardan geliyor ve bu ombudsman kurumu bunu denetleyemiyorsa, o ülkede haktan, hukuktan, adaletten, bir yurttaşın mağduriyeti karşısında başvuracağı bir makamdan bahsedilemez. Bu makam derhâl oluşturulmalı, bütçesi özerk olmalı, burada görev yapanların hepsi dokunulmaz olmalı, kararları, öncelikli hayata geçen birincil emir türü kararlar olmalı. O zaman, çeteler de bu ülkede türemez, insan hakları ihlalleri de azalır, bunun üzerine de hızlı bir şekilde gidilir.

Birçok konu var. Ben uzun süre Avrupa mahkemesine gittim, geldim. Dışişlerini aradım "Bugüne kadar çıkan kararların bana bir DVD'sini gönderebilir misiniz? İsterseniz resmî yazayım." "Yok, gönderemeyiz." dediler. Çok üzüldüm. Bakın, çok açık ifade edeyim. Senelerce o mahkemeye gitmiş, gelmiş, yüzlerce kararda ismi, imzası olan, duruşmalara giren... Nasıl, benim Dışişleri Bakanlığım veya Adalet Bakanlığım, nasıl bir kurumum kendisiyle ilgili kararların çevirisi yok? Ama bugün bakıyoruz ki, Sayın Bakan açıkladı, bir çeviri bürosu oluşacak. Geç oldu her şey. Kırk altı sene geciken Avrupa Birliği değil, bizim. Kırk altı senedir eşit haklar ve özgürlükleri vatandaşına çok gören, ayrımcılık yasalarını ayakta tutan, darbe yasalarıyla bu ülkeyi yönetin bir Türkiye'den bahsediyoruz. Bunun kaçını aşabildik? Bu mağduriyeti bu salonda bulunan bütün partiler yaşadı. 12 Eylül askerî darbesi olduğu zaman, İstiklal Savaşı'nda bile kapatılmayan bu Meclis... Darbe sonrası, MHP de CHP de o dönemin partileri de hepsi kapatılıp Zincirbozan'a götürülmedi mi? Bu meclis susturulmadı mı o zaman? Bu Meclis Millî Birlik Komiteleri tarafından idare edilmedi mi o zaman? Bunun hesaplaşmasını yapamayan bir ülke olduğumuz için demokrasimiz bugüne kadar gecikti. Şimdi, bazı çalışmalar oluyor. Ben çok açığım bu konuda, bu konuda çok netim de. Evet, Kıbrıs'ta da ilerleme olacak. Bakın, çok ilginç de öneriler var. Ordu yok, polis teşkilatı kurulacak, federal... Var işte. İzlanda'da da ordu yok ama polis teşkilatı var ama çok da güçlü bir polis teşkilatı, Reykjavik'e gittiğimde gördüm. İkinci Dünya Harbi'nden sonra Almanya da aynı süreçlerden geçti. Sayabiliriz birçok ülke. Şimdi, bunlar konuşulacak, yapılacak şeylerdir, bundan korkulmamalı. Burada, şunu diyebilmeyiz Avrupa Birliğine de:

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 57

Evet, biz inandığımız için gelişmiş ülkelerle birlikte demokratik bir toplum olmak istiyoruz. Ha, siz yeri gelir bizi oyarlarsanız onun da kararını biz veririz, gerekirse bu sürece hayır diyebiliriz

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, tamamlar mısınız lütfen.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Bağlıyorum.

Yani biz o kadar da değil... Bu kadar stratejik, bu kadar önemli, dünyanın bu kadar önemli on beş ekonomisinden biri olacak bir ülkeyi, sizin medeniyetinizin köklerinin olduğu Anadolu topraklarını siz böyle yargıyorsanız, Hristiyan kulübü edasıyla bakarsanız, biz de ona gerekirse dur, bitiriyoruz, biz de girmek istemiyiz böyle bir anlayışa deme hakkı olan 72 milyon insandan da bahsediyoruz. Ha, o zaman, onun alternatifi de yaratılır, bölgede kurarsın paktını -bu da bölgesel bir pakttır- kurarsın Orta Doğu'da, İslam ülkeleriyle de gelişen ilişkilerin var, komşu ülkelerle gelişen ilişkiler var, burada da yepyeni bir paktı kurarsın, Türkiye olarak da liderliğini yaparsın. Ama o dinamikleri, o değerleri, o insan haklarını, o hukuku, o Kopenhag kriterlerini sen ne zaman ki kendi yasalarında hayata geçirip bu toplumu oluşturdu, o zaman özgür iradenle bunu yapabilirsin diye düşünüyorum.

Bunu dış dinamiklere bırakmamak durumundayız, kendi imkânlarımızla da birçoğunu halledebiliriz diye düşünüyorum. Biz Avrupa Birliğine mahkûm, mecbur bir ülke değiliz ama bunun da gerisinde kalmayacak kadar da hakkını, hukukunu savunmasını bilen bir ülkemiz. Buna da böyle bakılması lazım. Ne vesayet, ne şey... Vesayet tartışmalarını ben çok doğru bulmuyorum, çıkarın Meclis tutanaklarını çünkü Türkiye'de Avrupa Birliğiyle ilgili bütün kararlar Meclis kararı olarak çıkıyor. Meclisin üzerinde bir tek vesayet tanımıyoruz. Meclisin aldığı her kararın önünde de saygıyla eğiliriz, milletin kararıdır oradan çıkanlar. Meclis kararı dışında da tek bir adım atılmamıştır Avrupa Birliği sürecinde bugüne kadar. Bunun da bu şekilde değerlendirilmesinde büyük yarar görüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, bürokrasinin değerli mensupları; öncelikle Sayın Bakana ve Avrupa Birliği Sayın Genel Sekreterine görevlerinde başarılar diliyorum. İşlerinin çok zor olduğunu ifade etmek istiyorum, iki açıdan zor: Birincisi, Avrupa Birliğiyle müzakere tabii ki İlerleme Raporlarında da ortaya konan birtakım çekinceler, tavsiyeler veya istekler nedeniyle Türkiye'nin bir hayli zorlanacağı müzakereler olduğu için. İkincisi de artık toplumun gündeminde Avrupa Birliği sanki biraz ikinci plana düşmüş gibi gözüküyor. Bir dönem, ekonominin IMF'den sonra ikinci çapası olarak algılanan ve ekonomi açısından kuvvetli bir güvence olarak algılanan Avrupa Birliğiyle olan ilişkiler, bugün geldiğimiz noktada ne ekonomiye çapa olma özelliğine sahip ne de toplumda bir heyecan yaratabiliyor, tam tersine, toplumda bir kırılma, bir endişe kaynağına dönüşmüş durumda veya toplumun önemli bir kesimi veya azımsanmayacak bir kesimi en azından böyle bir endişeyi yaşıyor. Peki, bu endişeler, bu kırılma noktaları yersiz mi? Değil tabii ki ama bu hiçbir zaman, bizim Avrupa Birliğine olan tam üyelik hedefimizi etkilememeli. Yani Türkiye'nin hedefi daima tam üyelik olmuştur, hiçbir zaman imtiyazlı üyelik şeklindeki bir seçenek Türkiye'nin önünde olmamıştır, bundan sonra da olmaması gerekir. Avrupa Birliği 1 Ocak 1958'de, o zamanki adıyla Ortak Pazar olarak kurulurken, Türkiye 1958 yılında oraya üyelik için başvuran çok az sayıdaki ülkeden birisidir. 63 yılında Ankara'da, 12 Eylül 63 tarihinde Ankara Anlaşmasıyla Türkiye Ortak Pazar, daha sonra Avrupa Ekonomik Topluluğu, Avrupa Topluluğu, bugünkü adıyla Avrupa Birliğine üyelik yolunda amacını net bir şekilde ortaya koymuş, bugüne kadar gelmiştir ama bu süreçte kesintiler olmuştur, bazı hükümetler döneminde Avrupa Birliğiyle olan ilişki, üyelik ikinci plana düşmüştür, zaman zaman dondurulmuştur, zaman zaman yavaş yürümüştür ancak en son Aralık 1999'da Helsinki Zirvesinde Türkiye tam üye adayı olarak ilan edilmiş, o günden bugüne, on yıldır Türkiye bu yolda ilerliyor. Ben, Türkiye'nin önündeki bütün engelleri aşabileceği kanaatindeyim, yeter ki toplum olarak buna inanalım, bu yolda Türkiye hedefini değiştirmesin. Sayın Bakanın işi özellikle bu nedenle zor yani topluma bu heyecanı yeniden vermek gerekiyor: Toplum buna inandığı zaman, Türkiye herhangi bir şekilde imtiyazlı üyelik veya ikinci sınıf üyelik şeklindeki bir seçeneği reddedip tam üyelik yolunda gittiği zaman, inanıyorum ki, Fransa, Almanya gibi ülkelerin koyduğu engelleri de aşacaktır, o ülkenin kamuoyu Türkiye'nin tam üyeliği yolunda ikna olacaktır. Tabii ki ulusal hassasiyetimiz olan konular vardır, bu konuları Avrupa'ya daha iyi anlatmak, bu konudaki engelleri de ortadan kaldırmak gerekiyor. Evet, yapacağımız iş, demokrasimizi daha güçlü kılmak, bireyin özgürlük alanını daha genişletmektir. Bugün, Anayasa'mızda bunun önünde engel olan hükümler vardır. Çok basit bir hüküm söyleyeceğim. Örneğin -hiçbir zaman İlerleme Raporlarında da yer almaz, yer alsın diye de söylemiyorum ama- Anayasa'nın 49'uncu maddesi: "Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir." Evet, çalışma herkesin hakkıdır ama neden ödevidir? Yani eğer birey özgürse, isterse çalışmayabilir, bu çok basit bir örnek. Bireyin gerçekten özgürlüğünün önündeki bütün engelleri kaldırmak gerekir. Katılımcı demokrasinin bütün unsurlarını kabul etmek, bunu topluma mal etmek gerekir. Bütün kararların sivil toplumda, kamusal alanda tartışılarak alınması gerekir, daha doğrusu önemli kararların. Bütün bunlar bizim demokrasimizi daha güçlü kılacaktır. Güçlü ekonomi tabii ki olmazsa olmaz şartlardan birisidir. Bu ikisinin varlığı, güçlü ekonomi ve güçlü demokrasi, Avrupa Birliği yolundaki engelleri ortadan kaldıracak iki unsurdur, iki önemli husustur diye düşünüyorum.

Sayın Bakana ben bu görevinde başarılar diliyorum. Bu konuda Avrupa Birliğine tam üyelik gibi bir hedefe inandığımı biliyorum, bu engellerin de aşılabileceğine inandığımı biliyorum, bu yolda kendisine başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hamzaçebi.

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 58

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin değerli mensupları; hepinize iyi akşamlar diyerek saygılarımı sunuyorum.

Konuşmam son derece kısa olacak ve ben Sayın Bakana bir soru tevcih ederek konuşmama başlamak istiyorum: Ağustos ayında Değerli Bakanım, kamuoyuna bazı haberler yayıldı. Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine uzman yardımcısı olarak görev yapacak Ermeni kökenli memur alınacağı ve Ermeni Patrikhanesi Ruhani Meclis Başkanı Başpiskopos Aram Ateşyan'ın "Bu gençlerin de bizim kanalımızla seçilmesi konusunda mutabakata varıldı." dediği haberleri kamuoyuna yansıdı. Öncelikle, tabii bir yanlış bilgi üzerine fikir beyan etmek istemediğim için bu haberin doğru olup olmadığını ve son durum itibarıyla durumun ne olduğunu sormak istiyorum. Sayın Bakanım, böyle bir haber doğru mudur?

DEVLET BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Haber doğru değil, yeterli cevap vereceğim. Haberin doğruluk payı yok, biraz sonra detaylarını anlatırım.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Tamam.

Tabii bu çok yaygın medyada, birden fazla yer aldı ve benim son araştırmalarıma göre de bu konuda kamuoyuna bir açıklamanıza veya bir şeye de ben rastlamadım. Onun için, sözlerime burada son veriyorum Sayın Bakanın cevabını almak üzere.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Akçay.

Sayın Öztürk, buyurun.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, bürokrasimizin ve basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Sayın Bakana sunuşundan dolayı teşekkür etmek istiyorum.

Avrupa Birliğiyle imzaladığımız ek protokolün kapsamının Kıbrıs Rum Kesimi de dâhil AB'ye sonradan üye olan diğer ülkeleri kapsayacak şekilde genişletilmesi ve bu çerçevede limanlarımızın Kıbrıs Rum Kesimine açılmaması nedeniyle müzakereler belli kısıtlamalar altında sürdürülmektedir. Avrupa Birliği üye ülkelerinden bazılarının Türkiye'ye özel statü verilmesinde ısrar ettiklerini de biliyoruz. Bu da önümüzdeki en önemli engellerden biri olarak gözüküyor. İlerleme raporlarında ulusal çıkarlarımıza aykırı olarak dile getirilen hususlara kararlı bir şekilde karşı çıkmalıyız. Türk Silahlı Kuvvetleri, Türk milletinin silahlı kuvvetleridir. Siyasi açıklamalarda bulunuyor gerekçesi ile ordumuzu zayıflatacak, hatta Türk Silahlı Kuvvetlerine yönelik linç ölçüsüne varan kampanyalara sessiz kalmanızı kabul edemeyiz. Böyle kampanyaların yer aldığı bir ilerleme raporunu "dengeli" ve "şimdiye kadar yazılmış en iyi rapor" olarak değerlendirmeniz Hükümet olarak sizin de bu kampanya içinde olduğunuz sonucunu doğuramaz mı? Bütün olumsuzluklara ve engellemelere rağmen engeller çıkarılıyor diye müzakereleri bırakmamızı elbette gerekmiyor. Kapanış işlemleri yapılmasa da fasillarla ilgili müzakereleri bir an önce tamamlamaya çalışıp yukarıda belirtilen engelleri ulusal çıkarlarımızı koruyarak aşmak için azim ve kararlılığımızı sürdürmeliyiz.

Türkiye'nin stratejik konumu dolayısıyla Avrupa Birliğinin bizden vazgeçemediğini de biliyoruz. Bu stratejik konulardan birisi de enerji hatları için köprü konumunda olmamızdır. Avrupa Birliğiyle Nabucco Boru Hattı Projesi imza süreci, AB ile aramızdaki bazı sorunların aşılmasında diplomatik bazı ataklara konu yapılamaz mıydı? Elbette uluslararası ilişkilerde şantaj anlamına gelecek açıktan girişimlerde bulunulması düşünülemez ancak diplomasi böyle zamanlar için vardır diye düşünüyorum. Bu alanda diplomasiden yararlanmayı hiç düşünmediniz mi?

Değerli milletvekilleri, AB Genel Sekreterliği 2010 yılı Bütçesi Başbakanlıktan sonra bütçesi en çok artan kuruluştur. Genel Sekreterliğin 2010 yılı bütçesi yüzde 100,9 oranında artırılmıştır. Artışta mal ve hizmet ödeneklerine yapılan yüzde 151,6'lık artış etkili olmuştur. Bu artışın alt kalemlerine baktığımızda da hizmet alımlarının yüzde 155,2; temsil ve tanıtım giderlerinin ise yüzde 144,4 oranında artırıldığı görülmektedir. Hizmet alımlarıyla temsil ve tanıtım giderlerinde yapılan yüksek artışın yurt dışı teşkilatı kurulacak olmasından kaynaklandığı anlaşılıyor. Doğru mu anlıyorum yoksa artışın nedenini sizden önce temsil ve tanıtım faaliyetlerine gereğince önem verilmediğine mi bağlamalıyız?

Bütçelerin hayırlı olması dileğiyle tekrar yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Öztürk.

Sayın Kızılcıklı, buyurun.

SEDAT KIZILCIKLI (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım, değerli bürokratlar; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında gerçekten çok önemli bir bakanlığımızı görüşüyoruz çünkü 1960'lı yıllardan itibaren önümüze bir hedef koymuşuz, Avrupalaşma hedefi. Bu, tabii ki cumhuriyetimizin kurucusu Atatürk'ün muasır medeniyet seviyesi veya onun üstüne çıkma hedefleriyle de örtüşen bir hedef ve bu hedefe doğru elli yıldır hep beraber yürümeye çalışıyoruz çünkü çağdaşlaşmanın, modernleşmenin, muasırlaşmanın yolu ve yöntemlerinden birisinin bu olduğunu düşündük. Bakın, biraz önce denildi ki "Kırk altı yıldır Avrupa Birliğinin kapısında bekliyoruz." Ben 1980 öncesi tam üyelik anlaşmalarımızın merhum Ecevit döneminde vazgeçildiğini, "Onlar ortak olacak, biz pazar olacağız." şeklinde açıklamalarından dolayı vazgeçildiğini... Yani Avrupa Birliği 80'den önce aslında tam üyeliği bize teklif etti. O gün biz "evet" deseydik, bugün bu bekleme, beklentileri hiç konuşmayacaktık. Ben bunun doğru, yanlış olduğunu, -bir tartışma açısından söyleyeyim ama- "Kırk altı yıldır kesintisiz burada bekliyoruz." söyleminin çok doğru olmadığını söylemek için ifade ettim. Yoksa, evet, o gün bizim özellikle ekonomik anlamda birçok sıkıntılarımız vardı, belki o gün için öyle yapmak gerekiyordu ama "Kırk altı yıldır kesintisiz bu kapıda bekliyoruz." söyleminin çok doğru olmadığını ifade etmek için tarihî bir gerçeği burada bir kez daha açıklamak durumunda kaldım. Yine, ben ifade ediyorum ki, bütün hükümetler döneminde tüm iktidar partilerinin bu

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 59

hedefi sahiplendiğini görüyorum. Yani ne kadar eleştiri bile yapsak, zaman zaman eleştirilerde de bulunsak o eleştiri yapan siyasi parti eğer iktidara geldi ise, eğer iktidarda olduysa, iktidar ortağı olduysa Avrupa Birliği ile birçok anlaşmalara o dönemlerde de imza atıldığına şahit oluyoruz. Şimdi, Avrupa Birliğini eleştiriyoruz ama iktidara geldiğimizde Avrupa Birliği ile ilgili anlaşmalara imza atıyoruz, iktidardan gidince Avrupa Birliğine tekrar karşı oluyoruz. Şimdi, iktidarda yan ında oluyoruz, muhalefette gene karşı oluyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – “Karşı” lafı söyleyen olmadı.

SEDAT KIZILCIKLI (Devamla) - Ben bu çelişkiyi çok anlayamadığımı özellikle ifade etmek istiyorum...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Çarpıtmayalım.

SEDAT KIZILCIKLI (Devamla) - ...çünkü -biraz önce Sayın Hamzaçebi söyledi-99 Helsinki Zirvesi'nde kimlerin hükûmette olduğunu herkes biliyor. Yani biz Helsinki Zirvesi'ne niye gittik? Niye yaptık?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ulusal programı getirelim buraya.

SEDAT KIZILCIKLI (Devamla) - Yani bu anlamda demek ki Avrupa Birliği ile ilgili birçok anlaşmalara 99'dan sonra da, 99 içinde de, 2000'de de, 2001'de de, 2002'de de, 2003'te de, 2004'te de, 2005'te de...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – 95'te Gümrük Birliği yaptık biliyorsun.

SEDAT KIZILCIKLI (Devamla) – Evet, onu da biraz sonra söyleyeceğim.

Yani her sene anlaşmalarımız var ve her iktidar döneminde, her hükûmet döneminde anlaşmalarımız var. Şimdi, o zaman anlaşma yapmamak çok kolaysa yapılmayabilir, yapılmaz, ama demek ki biz bunu bir devlet politikası olarak görüyoruz ve bütün hükûmetler ve bütün iktidarlara bunu destekliyor. Ben buradan bu sonucu çıkarıyorum. Bunun aksini dahi düşünmüyorum. Kamuoyunda belki çok tartışılacak bir idam cezasına bile ne dedik? “Avrupa Birliği kriterlerine uymamız lazım.” ve kaldırdık. Yani bunların daha ötesini tartışmanın çok doğru olduğunu düşünmüyorum. Tabii Avrupa Birliği ülkelerinin içerisinde bazı ülkeler diyorlar ki “Özel statü verelim. Özel ortaklık verelim. İkinci sınıf ortaklık verelim. Farklı bir muameleye tabi tutalım.” ama bunlar Hükûmetimizin söylemleri değil ki. Avrupa Birliğinin içerisinde bazı ülkelerin söylemleri. Şimdi, biz bunu olduğu gibi, sanki Türkiye Cumhuriyeti bunu kabul etmiş gibi gösterirsek, o şekilde yaklaşırsak bu çok hakkaniyete uymaz diye düşünüyorum. Çok doğru da olmaz. Onların düşünceleridir ama Türkiye Cumhuriyeti'nin düşüncesi tam üyeliktir, tek hedefi de budur, müzakereler bunun için başlamıştır. Yani biz şimdi tam üyeliğinin haricinde hiçbir görüntüyü kabul etmediğimizi ifade ediyoruz ama hâlâ Fransa ağızyla, Almanya ağızyla bir şeyler söylenirse bizim de ona söyleyecek bir şeyimiz yok, o, onların düşüncesi ama bizim hedefimiz bu; tam üyelik. Hatta bütün bakanlarımız da ne diyor? “O gün geldiğinde referanduma gideceğiz.” Belki de Türkiye Cumhuriyeti halkı diyecek ki “Ben bunu istemiyorum.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEDAT KIZILCIKLI (Devamla) – Birçok bu konuda örnekler var biliyorsunuz. Bu örneklerden birisi belki Türkiye'de de uygulanacak. O gün onları konuşacağız ama bugün bizim tek hedefimiz tam üyeliktir. Bunu bir kez daha burada ifade etmek istiyorum.

Yine, bakın, ben Antalya'da birkaç yıl önce Türk dünyasıyla ilgili bir toplantıya katılmıştım. Orada bir karar alınmıştı. Denildi ki “Türkçe konuşan ülkelerle ilgili toplantılar yapılsın, hep bir araya gelelim ve Türkçe konuşan ülkeler platformu oluşturalım.” Şimdi, işin bir ayağında bu var, Türkçeye sahip çıkma anlamında, bu bir ayağında var, bir de bu tam üyelik hedefine ulaştığımızda Avrupa Birliğinin resmî dillerinden birisinin Türkçe olması var. O zaman resmî dile sahip çıktığı da çok açık, çok da fazla bir şey söylemeye gerek bile yok diye düşünüyorum.

Bakın, Kıbrıs tartışmasını biz her anlaşmada yapıyoruz arkadaşlar. Kıbrıs'ı gümrük birliğinde, lütfen gidin, 95, 96 yıllarının bütün medyasını bir tarayın. O gün Gümrük Birliği Anlaşmasını imzalarken “Kıbrıs elden gidiyor.” diye yaygaralar kopmuştu. Gidin lütfen bakın, medyayı tarayın ve yine, 99 Helsinki Zirvesi'nin tartışıldığı günlere de lütfen gidin bakın. 99 Helsinki Zirvesi'yle de ilgili anlaşmalar yapıldığında yine söylenmiştir “Kıbrıs elden gidiyor” diye. Tam üyelik müzakereleri başladığında gene söylendi ama Kıbrıs orada duruyor ve Kıbrıs'tan bir santim, bir milim toprak gitmemiştir, Kıbrıs'tan bir tek asker bile çekilmemiştir. Şimdi, her seferinde biz, gümrük birliğini imzalıyoruz “Kıbrıs'ı mı verdiniz?”, Helsinki'ye imzaya gidiyoruz “Kıbrıs'ı mı verdiniz?”, “Tam müzakerelere başladınız, o zaman demek ki siz Kıbrıs'ı verdiniz.” Bu iktidarda kim olursa olsun, maalesef o gün, lütfen gidin, bütün basını yayını tarayın ve bunlarla karşılaşacaksınız. Tabii, bu arada Güney Kıbrıs Rum Kesiminin bu sorun çözülmeden üyeliğe kabul edilmesi müthiş bir hatadır. Bu hatayı da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kızılıklı, tamamlayın.

Buyurun efendim.

SEDAT KIZILCIKLI (Devamla) – Bu hatayı da hükûmetlerimiz, bakanlarımız, Avrupa Birliğinin en yetkililerine sürekli söylemişlerdir.

Yine, “Aleviler, Kürtler, azınlıklar asli unsur.” dendi. Bu hepimizin ortak düşüncesi. Gerçekten asli unsurdur. Azınlıklar da 24 Lozan Anlaşması'yla zaten belirtilmiştir. O yüzden yeni bir tartışmaya bile gerek yok diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, görüyorsunuz, sadece Avrupa Birliğine değil çok yönlü bir dış politika izleniyor. Dışişleri Bakanlığımız, geçtiğimiz günlerde burada bütçe görüşmelerinde hepsini anlattı. Buna rağmen, çok yönlü bu politikalara rağmen, şu anda ne deniliyor: “Acaba, Türkiye yönünü doğuya mı çeviriyor?”

Sayın Bakanım, bir de siz “Avrupa Birliği hedefinde vazgeçtik” deseniz var ya o zaman size diyecekler ki “Siz Orta Doğuca oldunuz, siz ekseni kaydınız, siz Batı'dan çekildiniz, siz Avrupa'dan vazgeçtiniz.” diyecekler.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Demesiniz de öyle oldu.

SEDAT KIZILCIKLI (Devamla) – O yüzden, bu söylemlere bakmanın bir şeyi yok yani o yüzden biz çok yönlü politikanın doğru olduğunu, sadece Avrupa Birliğine bağımlı değil, tek eksene bağımlı değil, çok yönlü bir politikanın doğru olduğunu buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 60

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEDAT KIZILCIKLI (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum.

Tabii, bu arada şunu da hep söyledik: Türkiye'nin Avrupa Birliğine ihtiyacından daha çok Avrupa Birliğinin Türkiye'ye ihtiyacı var dedik ve bu tez, bugün Avrupa Birliği için de konuşulmaya başladı. Ben geçen gün gazetelerde okudum ve "Avrupa Birliğinin Türkiye'ye ihtiyacı var" cümlelerini artık Avrupa Birliğinin içerisinden duymaya başladık. Bunun çok önemli bir gelişme olduğunu ifade etmek istiyorum.

Son olarak, bakın, Maastricht Kriterlerinde diyor ki "Türkiye'nin borcu, gayrisafi millî hasılaya oranı, yurt içi hasılaya oranı yüzde 60'ı geçmesin." Şimdi, buna uyarsak ya da bütçe açığının yüzde 3'ü geçmesin oranlarına uyarsak herhâlde bunların ekonomik anlamda bize bir zararı olmaz.

Son olarak şunları ifade etmek istiyorum: Aslında, Kopenhag Kriterlerinin de hakikaten bizim Ankara kriterleri hâline getirmemiz lazım ve gerçekten bu dönemde, geçmiş dönemlerde hep söylüyoruz: Avrupa Birliği için değil Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının daha demokratikleşmesi, daha özgürleşmesi, daha zenginleşmesi için biz bu reformları ve bu çalışmaları yapmalıyız, normalleşmeliyiz, daha çok normalleşmeliyiz. Artık açık, kapalı darbe ortamlarını, olağanüstü halleri falan bunları bırakmalıyız, daha fazla sivilleşmeliyiz. İşkenceye sıfır tolerans, faili meçhuller gibi konularda çok daha fazla yol almamız lazım. Bana göre, demokrasimizin standardını daha fazla yükseltecek adımları yine bu millet için, bu ülke için, bu memleket için yapmalıyız. Ben, Avrupa Birliğinden, şundan bundan baskı geliyor diye bir endişe, bir kaygı duymayı çok doğru bulmuyorum. Çünkü, ben bu millete güveniyorum, ben Türk milletine güveniyorum, ben bu ülkeye güveniyorum. O yüzden, herhangi bir dış baskıdan da korkmadığımı ifade ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kızılıklı.

Sayın Baştopçu, buyurun efendim.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Sayın Başkanım, öncelikle ama...

BAŞKAN – Vereceğim müsaade ederseniz.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Konuşmacıya geçmeden lütfen Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Müsaade ederseniz vereceğim.

Buyurun Sayın Baştopçu.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Ecevit'in adını anarak bir şey söyledi.

BAŞKAN – Efendim, söz vereceğim müsaade ederseniz. Ben takdir hakkımı kullanayım.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Ama, diğer konuşmacıya geçmeden söz hakkı vermeniz lazım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baştopçu.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğimizin çok değerli bürokratları, değerli basın mensupları; konuşmama başlamadan önce hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Değerli Bakanımızın sunumu için öncelikle teşekkür ediyorum. Bütçemiz hepimize hayırlı olsun, bereketli olsun. Hazırlanmasında katkısı olanlara da teşekkür ediyoruz.

Ben şunu çok net olarak ifade ediyorum ki: Hükümetlerimiz döneminde bugüne kadar AB yolunda çok yol katettik. Bugünlere gelene kadar bu uzun yolda katkısı olanlara da bir kez daha teşekkür ediyor ve başarılarının devamını diliyoruz. Değerli Bakanımız ve takım arkadaşlarımızın başarılı çalışmalarını herkes takdirle karşılıyor ve bunda sonra da başarılarının devam edeceğine inanıyoruz. Şunu da kesin olarak biliyoruz ve her seferinde deklere ettik ki: Avrupa Birliği üyeliği bizim için olmazsa olmaz şartı hiçbir zaman için olmamıştır. Ben, şimdi, sizlere partilerimizin bazılarının programlarından bazı satırları okumak istiyorum, Avrupa Birliğiyle ilişkiler konusunda: Partimiz başından beri Türkiye'nin AB üyeliğini desteklemektedir. Partimiz Türkiye'ye diğer üyelerden farklı özel bir statü verilmesini kabul etmez. Eşit haklara sahip olacak bir Türkiye'nin AB'ye üyeliği için diğer bütün üyelerin kabul edip uyguladıkları koşullara, bu arada Kopenhag ve Maastricht kriterlerine uyulmasını AB hukukunun... Ülkemiz için büyük bir ekonomik pazar niteliğinde olması ve yükselen üretim gücü yanısıra taşıdığı siyasi ve ekonomik entegrasyon potansiyeli önemini artıran faktörler olmuş ve Batılı ülkelerin kolay vazgeçebilecekleri bir müttefik olmadığı anlaşılmıştır. Partimiz, devlet politikası mahiyeti kazanmış olan Avrupa Birliğine tam üyeliği ilke olarak benimsemekte, ilişkilere karşılıklı iş birliği ve anlayışın hâkim olması gerektiğine inanmaktadır. Avrupa Birliğiyle ilişkilerimiz, ülkemize sadece bir bölgesel oluşuma iştiraki değil, aynı zamanda toplumsal ve ekonomik ve uluslararası alanda yeni gelişmeleri beraberinde getirecek stratejik tercihlerden biri olduğunu belirtmektedir. Partimiz, Batı dünyasıyla olan ilişkilerimizde herhangi bir ön yargıyla yaklaşmamakta, gelişmeleri ve sorunları gerçekçi ve çok yönlü bir küresel strateji çerçevesinde değerlendirmektedir. Evet, AK PARTİ'mizin inanıyorum ki bunun dışında bir söylemi yoktur, aynı onların da programlarında belirttiği gibi bu yol haritası üzerinde bu şekilde devam ediyoruz.

Evet, ben sözlerimi burada tamamlamak istiyorum ve Değerli Bakanımıza ve takım arkadaşlarına gösterdikleri gerçekten çok önemli, başarılı çalışmalarından dolayı tekrar teşekkür ediyorum. Yolumuz açık olsun diyorum. Hepinize saygılar sunuyorum. Sağ olun, var olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Baştopçu.

Buyurun Sayın Öztürk, yeni bir satışmaya meydan vermemek üzere...

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Önce sizi, hemen satışmanın olduğu konuşmanın arkasından cevap hakkı vermediğiniz için şiddetle kınadığımı ifade etmek istiyorum, bir.

Bunu satışma olarak sayarsanız cevap verirsiniz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 61

Sayın Kızılıklı, konuşmasında "80 öncesi yıllarda Ecevit AB'ye tam üye olarak aday olmayı kabul etmiş olsaydı bugün bu bekleme sorunlarını yaşamazdık." anlamına gelen birtakım beyanlarda bulundu. Biraz önce Demokratik Sol Parti Milletvekili olarak yaptığım konuşmayı dinlediniz ve dinlemediyseniz tutanaklarda var. Dolayısıyla Demokratik Sol Partinin ve Ecevit'in Avrupa Birliği'ne karşı şeklide bir duruşu asla söz konusu değildir.

SEDAT KIZILCIKLI (Bursa) – Bir şey söylemedim Ağabey ben.

HARUN ÖZTÜRK (Devamla) - İkincisi, şu anda tam üyeliğe aday statüsü Helsinki'de Ecevit'in imzasıyla gerçekleşmiştir ve o süreci sürdürüyoruz hep birlikte ve o imza öncesi aşamadaki yaşadıklarımızı da lütfen hatırlayınız.

SEDAT KIZILCIKLI (Bursa) – Onu da söyledim.

HARUN ÖZTÜRK (Devamla) - Yine Avrupa Birliği, Kıbrıs konusunu siyasi kriterler arasına almaya çalışıyordu ve rahmetli Ecevit "Siyasi kriterler arasına alıyorsanız, ben Helsinki'ye gelmeyeceğim." dedi ve daha sonra temsilcileri geldi ve birlikte giderek o koşulu oraya konulmadan adaylık statüsü imzalandı. Bu açıklamayı yapmayı gerekli duydum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Berber, buyurun efendim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlar, çok Değerli Bakanım; ben çok kısa ve özlü sunumunuzdan dolayı gerçekten teşekkür ediyorum.

Avrupa Birliğiyle ilgili olarak derli toplu bir dokümana ulaşmak istediğimizde artık çok rahatlıkla adresi öğrenmiş olduk. Özellikle ben bu derli toplu sözün içinde şunu özellikle belirtmek istiyorum: Sayın Bakanım, geçmişte Avrupa Birliği fonlarından, özellikle hibe fonlarından proje oluşturma ve bunlara başvurma imkânını herkes bulamadığı için, daha çok ihtiyaç sahipleri veya yapılması gereken projelerden çok iyi projeyi yapanların, sunanların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RECAİ BERBER (Devamla) – ...genellikle bu hibelerden veya Avrupa Birliği fonlarından yararlandığı, dolayısıyla Türkiye'de ancak ihtiyacı olduğu hâlde, Avrupa Birliği fonlarından ya da hibelerden yararlanmada öncelikli olması gerektiği hâlde yeterince proje hazırlamadığı ve yeterince kaynaklara ulaşamadığı için önemli bir kesim bundan yararlanamıyordu. Açıkçası bu konuda, özellikle yerel yönetimler belediyelerin... Çünkü belediyeler vasıtasıyla o yöredeki birtakım insanlar da, sivil toplum örgütleri de ulaşılmış oluyor. İkincisi de il genel meclisi ya da özel idareler vasıtasıyla birtakım lokal toplantılar, mesela bölgesel toplantılar yapıp, Avrupa Birliği projelerinin nasıl kullanılabileceği yönünde bir nevi danışmanlık veya bilgilendirme toplantıları yapılabilirse bunun çok faydalı olacağı kanaatindeyim. Daha sonraki aşama tabii o projelerin hazırlanması, kabul edilmesi filan ayrı bir süreç. O açıdan bunu çok önemseydiğimi belirtmek için söz aldım.

Bir de, logonuz tabii bizim çok hoşumuza gitti. Yani biz özellikle Avrupa'nın bu bayrağındaki on iki yıldız hilal şeklinde filan görünce... Özellikle de Avrupa Birliği sürecinde hep sanki aşağılanma duygusu içinde sürekli tepeden bakıldığı için hilal şeklinde bir Avrupa yıldızları tabii ki bizim hoşumuza gitti ama bu logo her yerde kullanılabileceğine göre - daha çok da eleştirenler- zaten Avrupa Birliği sürecinde Türkiye'nin tam üyeliği hâlinde çok etkin bir ağırlık sahibi olacak. Bu sadece böyle birtakım meclislerde sayısal çoğunluktan ziyade esas dile getirilen bu kültürel farklılıktan dolayı Avrupa Birliği kültürünü... İşte sizin yapmış olduğunuz şekilde yıldızlarını hilal şekline dönüştürmenin getireceği bir değişim iddiasıyla daha çok karşı çıkanların argümanı da bu zaten. O karşı çıkanların argümanlarına bir şey oluşturmayacak mı? Böyle bir endişe taşıdınız mı? Buradan hareketle de ben belki size soruldu mu bilmiyorum ama sürekli İnternette, web sitelerinde, şurada burada karşılaştığımız bir soru var, o da şu: Avrupa Birliği, biliyorsunuz ilk kuruluşu Avrupa Ortak Pazarı olarak altı ülkeyle başladı ve altı ülke olduğu zaman da Avrupa Birliğinde on iki yıldız vardı. Bugün yirmi yedi ülkeye ulaştı yine on iki yıldız var. Yani ülkeleri temsil etmediği bir gerçek bu yıldızların.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neyi temsil ediyormuş?

RECAİ BERBER (Devamla) - İşte şimdi, bizim yıldızımız orada sanki on üçüncü yıldız. Ben özellikle saydım, on iki yıldızın yanında bir on üçüncü yıldız gibi duruyor, Türk Bayrağı'ndaki yıldız. Bu sembolik öneminden dolayı gerçekten bu on iki yıldızın farklı bir anlamı var mı? Baştan da on ikiydi, altı ülkeyken de on ikiydi. O nedenle, acaba sembolik bir anlamı var mı? Eğer buna bir açıklık getirebilirseniz... Ben de özellikle Avrupa Birliğiyle ilgili bir bakanlıkla ve ayrı bir bütçeyle yeni bir sürece girdiğimizi ve bu süreçte şimdiye kadarki sıkıntıların önemli ölçüde aşılabileceğine inanıyorum. Bu inancımınla bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Sayın Coşkunoğlu, buyurun efendim.

OSMAN COŞKUNOĞLU (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, bürokrasinin değerli mensupları; Avrupa Birliği bir devlet ve ulusal proje olarak aslında "Avrupa Birliği" adı yokken Atatürk döneminden başlamış bir projedir. Bu proje -ben Komisyon üyesi olduğum için zamanım kısa- 2004'ten itibaren çok ciddi bir kırılmaya uğramıştır, ben bunu ifade etmek istiyorum. 17 Aralık 2004'te başlayan bir kırılma olmuştur. Sayın Bakanın bu konuda heyecanlı olduğu söylem olarak biliyorum ama söylemle uygulamalar arasındaki çelişki de çok dikkat çekici. 17 Aralık 2004'te başladı kırılma. Nasıl? 17 Aralık 2004'te müzakere tarihi alındığı zaman 3 Ekim 2005 olarak, biliyorsunuz gündüz vakti havai fişekleri atıldı, sokaklarda göbek attılar ve bunu sizin Hükümetiniz organize etti. Onu da hepimiz biliyoruz, hatta çok yetkili birisi buna "Evet, hata ettik." dedi sonunda. Düşünün Avrupa'yı "Müzakere tarihi verdik." diyor, Türkiye'de sokaklarda göbek atılıyor. Şimdi, orada zaten amaç biraz çıktı ortaya yani AKP Hükümetinin "Biz bu Avrupa Birliği projesini kendi iktidarımız için bir şov platformu olarak kullanmak, bir meşrulaşma amacı yönünde kullanmak istiyoruz"un ilk işareti o idi. Ondan sonra onlarca örnek verebilirim ama kısa zamanımda sadece şu örnekleri vereceğim: Bakınız, Sayın Babacan, Brüksel'de benim de bulunduğum bir toplantıda "Ülkemizde Müslümanlar baskı altındadır." diye bir açıklama yaptı. Şimdi, biz mesela Cumhuriyet Halk Partisi Avrupa Birliği Komisyon üyesi olarak ben hiçbir zaman böyle ortamlarda ülkeyi olumsuz gösterecek veya Hükümeti

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 62

eleştirecek şeyler söylememeye özen gösteriyorum veya gösteriyordum şu güne kadar ama karşılık alamıyoruz bundan. Sayın Babacan, iki yılda, Avrupa Birliği baş müzakerecisi olduğu iki yıl süresince Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile tek bir toplantı yapmadı.

İkinci örnek: Sayın Başbakan, büyükelçilere verdiği 23 Haziran 2009 tarihindeki yemekte ne dedi? "On atlı, on yedi yasa çıkartmadan, Avrupa Birliği ile uyum yasası çıkartmadan Meclisi tatile sokmayacağım." dedi 1 Temmuzda, hâlbuki 1 Temmuzda Meclis tatile girme kararı almıştı. Niye böyle gerçek dışı laf söyleniyor? Yine dediğim gibi yani samimiyetsizliğin bir diğer örneği.

Bir başkası, Sayın Başbakan yine Londra'da bir parti için, muhalefet partisi için "Tehditle oy aldılar." dedi. Gidiyor, Londra'da böyle bir şikâyet...

Sayın Bakanımız Bağış, Brüksel'de "Ticaret Yasası gibi teknik bir yasayı bile Cumhuriyet Halk Partisi ve muhalefet engelliyor." dedi.

Diğer bir örnek, Sayın Bakan, sık sık "AB'nin yolu Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçer." diyor. Şimdi, bu söylemle uygulamanın arasındaki farka bakalım. Katılım öncesi ekonomik program Avrupa Birliğine sunuluyor. Ben bir milletvekili olarak, hadi bıraktık milletvekilliğini, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyesi olarak bakın "İnceleyeyim, onaylayayım, denetleyeyim, bir yorum getireyim." değil "Bir göreyim." diyorum. "Hayır, sizden gizli bu, önce Avrupa Birliğine sunacağız." diyorlar.

Bir diğeri, müzakere pozisyon belgeleri -biraz önce Sayın Bakan konuşmasında bahsetti- bizden saklanıyor. Avrupa Birliği süreci Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçiyor ama Türkiye Büyük Millet Meclisine bir milletvekili, onu bırakın AB Uyum Komisyonu üyesi "Bir göreyim." dese, "Hayır, sen göremezsin." deniyor. Komisyon tamamen işlevsiz, onu Sayın Bakan zaten... Bakın, diğer aday ülkelerde ben bu konuda bir araştırma yaptım, sayısını bilmiyorum -çünkü tam yapmadım ama yapacağım bunu- birçok ülke adaylık sürecinden geçerken bunun bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Coşkunoglu...

OSMAN COŞKUNOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

...İktidar projesi değil ulusal proje olduğunu göstermek için Avrupa Birliği uyum komisyonlarını kendi parlamentolarında, bakın, adaylık sürecindeyken o komisyon başkanını ana muhalefet partisinden seçmişlerdir ki bu sadece iktidarın projesi değil. Şimdi, bizde zaten öyle bir şey söz konusu bile değil.

Değerli arkadaşlar ve Sayın Bakan, üç partili koalisyon döneminde bile -hep şikâyet ediyorsunuz oralarda- ortaya çıkarılmış reformlara bakın, 2002'den sonra, Cumhuriyet Halk Partisinin de katkısıyla yapılmış reformlara bakın, ondan sonra 2004'ten sonra ne yapıldığına bakın. Yani üç partili koalisyon döneminde bile ki biraz önce Sayın Öztürk'ün de açıkladığı gibi, tam üyelik ilk defa 1999'da, on yıl önce, bundan önceki hükümet döneminde, yani AKP'den önceki hükümet döneminde ifade edilmiştir. Üç partili koalisyon, o zamanlar, bu yasaları çıkarıyor, siz yedi yıldır tek başınıza, çok büyük bir çoğunlukla Meclistesiniz, muhalefete muhalefet yapıyorsunuz. Şimdi, bu pek samimiyet olmuyor. Söylemle uygulama arasındaki çelişkiler çok derin. Bir tane daha söyleyeyim, onunla bitireyim sözümü.

Youtube yasaklanmış durumda, 5651 sayılı Yasa'yla. Sayın Başbakan, gazetecilerin önünde "Ben giriyorum, siz giremiyor musunuz?" diyor ki Sayın Başbakanın talimatıyla gelmiştir 5651. Yani bunu Sayın Cemil Çiçek'e sorarsanız, Binali Yıldırım'a, sayın bakanlara sorarsanız söyleyeceklerdir size. "Ben giriyorum." dedi. Sayın Bağış Bakanımızla yaptığımız ilk toplantıda ben bunu ifade etmişim. Utanç verici ve gülünç bir yasadır bu 5651 dedim. "Aynen katılıyorum size, gülünç ve utanç verici bir yasadır." dedi ama ben bunu çıkınca basına da söyleyeceğim dedim, "Sizden önce ben söyleyeceğim." dedi. Hakikaten de söyledi. Şimdi, Hükümet çıkarıyor. Başbakan "Ben o yasayı umursamıyorum. Siz umursuyor musunuz?" diyor. Sayın Bakan "Gülünç, utanç verici" diyor. Söylemle uygulama arasındaki çelişkinin en derin noktalarından biri. Şimdi, denilecek ki "Efendim, youtube niye kapatıldı?" "Atatürk'e hakaret vesaire..." Bu da yanlış çünkü youtube'u kapatmak -çok kısa olarak şöyle söyleyeyim- Bir kütüphanede sakıncalı bir kitap varsa o kitabı alıp koymak yerine, bütün kütüphaneyi kapatmaya benzer, sakıncalı içerikler ama onun biraz masrafı var tabii, BTK'ya sorarsanız söyleyecektir teknolojisini. O sakıncalı içerikler çıkar ama youtube açık kalabilir. Burada da yine söylemle uygulama arasında çelişki var.

Dolayısıyla, Sayın Bakan, 2004'ten itibaren bugüne kadar gelen bu platformu âdeta iktidarın muhalefeti şikâyet etme ve yakınma -ciddi herhangi bir yasa getirilmeden- platformu olarak kullanmış olmanız bizim elimizi çok zayıflatmıştır Avrupa Birliği müzakerelerinde ve toplumda da bu hevesi kırmıştır. Sizin bu konuda heyecanlı olduğunuz, söyleminizden görünüyor. Umuyorum, bu da uygulamada kendisini yansıtır ve Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Komisyon bu kadar umursanmaz durumdan çıkarılır diye umuyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Coşkunoglu.

Müzakereler böylece tamamlanmıştır.

Kısa bir değerlendirmede bulunmak üzere, istediği suallere de yazılı cevap verme hakkı bulunduğunu hatırlatmak suretiyle Sayın Bakana konuşması için söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANİ EGEMEN BAĞIŞ (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle, söz alan, yorum yapan, soru soran bütün milletvekillerimize iktidardan olsun, muhalefetten olsun, her birine ayrıca teşekkür etmek istiyorum.

Gerçekten de, Avrupa Birliği hepimizin ortak meselesi. Bu, bir siyasi partinin projesi değil, bu bir devlet projesi. Sayın Bahçeli'yi makamında ziyaret ettiğimde, kendisinin de yaklaşımı böyle olmuştu, Sayın Baykal'la Brüksel'e giderken aynı uçakta seyahat etme imkânım olduğunda kendisinin de yaklaşımı böyle olmuştu. Partimizin bütün mensuplarının da

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 63

böyle olduğunu biliyorum. DTP Genel Başkanı Sayın Ahmet Türk'le yaptığım görüşmede de kendilerinin Avrupa Birliği sürecine destek verdiklerini bizzat kulaklarımla duymuştum. Yani, Türkiye'de Avrupa Birliğine karşı çıkan bir siyasi parti en azından Türkiye Büyük Millet Meclisinde yok ama tabii ki Türkiye'nin haklı itibarını konusunda hepimizin eşit hassasiyeti var, hepimizin ortak hassasiyeti var. O konuda da biz elimizden gelen çabayı gösteriyoruz. Sayın Başbakanımızın tabiriyle "diklenmeden dik durarak" Türkiye'nin itibarını koruyarak, Türkiye'nin haklı olduğu bu süreçte ilerlemesi için elimizden gelen çabayı sürdürmeye devam edeceğiz.

Şimdi, Sayın Kalaycı ilerleme raporlarıyla ilgili birtakım sorular sordu. "İlerleme raporlarında da bahsediliyor, müzakerelerin ucu açık" dedi. Günümüzde artık, Katolik evliliklerinin bile ucu açık. Biz de, bugün, Türkiye'nin müzakereleri bitirdiği gün üye olacağını garantisini veremeyiz. Sedat Bey de konuşmasında söyledi, belki Türk halkı da gidilecek olan bir referandumda Norveç halkı gibi üye olmaktan yana bir tercih ortaya koyabilir. Zaten müzakerelere başlayıp da bitiremeyen bir ülke yok, Türkiye de istisna olmamalı diyoruz. Türkiye'nin de bu standartları yakalaması gerekir. Türkiye için önemli olan, sonuçtan çok süreçtir ve bu süreçte, Türkiye her geçen gün daha demokratikleşiyor, daha zenginleşiyor, hukukun üstünlüğü daha çok yer almaya başlıyor, insan haklarına daha duyarlı bir ülke olma yolunda önemli adımlar atılıyor. Biz de bunu mutlaka sürdürmeliyiz ancak Sayın Kalaycı'nın sorusundan önce yaptığı bazı yorumlarda birtakım yanlış bilgilendirmeler vardı. Bu çerçevede başlattığımız iletişim projesinin ve sivil toplumla diyalog projesinin ne kadar önemli olduğunu ben bir kez daha algıladım çünkü bu tür yanlış bilgilerin, işte Avrupa Birliğinin teröristbaşını serbest bırakmamızı talep ettiği veyahut da Ermeni soykırım iddialarını kabul etmemizin şartını koyduğu gibi bir şeyler yok. Bunlar hiçbir belgede de yok.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Raporlarda var....

DEVLET BAKANİ EGEMEN BAĞIŞ (Devamla) – Benim, en azından, on bir aydır, şurada Türkiye adına müzakereleri yürüten heyetin başındayım, bana bu konularda herhangi bir konu açılmış dahi değildir ama maalesef, bugün, İnternet'te "Türkiye bölünürse, bölünen parçalar ayrı ayrı üye olabilir, bunun altında da Türkiye Cumhuriyeti Bakanının imzası var" falan gibi yazılar bazen görüyorum, ben de hayretlere düşüyorum. Gerçekten, çok ciddi bir bilgi kirlenmesi var. Gerçekten, bu konularda bilinçli bir şekilde kamuoyunu yanıltmaya çalışan, manipüle etmeye çalışan birtakım kesimler olduğunu görüyoruz ama bunların bu ülkede ilk defa yapmadığını da biliyoruz. Daha evvel de bu tür yanlış bilgilendirmeler olmuştu. Bizlerin de, sizlerle bu iletişimi devamlı tutmamızın belki de en önemli konusu ki Sayın Coşkunoğlu da söyledi, AB Uyum Komisyonunu ben bu yüzden çok önemsiyorum ve şu ana kadar üç kere ziyaret ettim. Hatta bir de davet ettim. İnşallah, Başkanlarından tarih bekliyorum, dördüncü buluşmamızı da Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinde gerçekleştirmek istiyorum. Orada ağırlamak istiyorum ve bizim bütün çalışmalarımız bütün milletvekillerimize açıktır. Biz, memnuniyetle milletvekillerimizle her konuda bilgi paylaşımına gidebiliriz.

Müzakere pozisyon belgelerinden bahsetti Sayın Coşkunoğlu. O müzakerelerin başlamasından evvel, Komisyonla ortak varılan bir mutabakatın neticesinde belgeler açıklanıyor ama bu konularda bilgi isteyen her milletvekilimize biz bilgi vermeye hazırız. Zaten oldukça şeffaf bir şekilde götürüyoruz, Sayın Coşkunoğlu da dâhil olmak üzere, bilgi isteyen her milletvekilimizle biz belgenin kendisini veremesek bile belgesinin içeriğiyle ilgili temel bilgileri memnuniyetle paylaşabiliriz.

OSMAN COŞKUNOĞLU (Uşak) – "Biz" derken, bizzat siz mi, yoksa Avrupa Birliği Genel Sekreterliği mi?

DEVLET BAKANİ EGEMEN BAĞIŞ (Devamla) – Biz derken Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, ben, Genel Sekreterim, Genel Sekreter Yardımcılarımız, ilgili arkadaşlarımız, ilgili arkadaşlarımız, memnuniyetle... Sonuçta, sizler seçilmiş, bu ülkenin temsilcisi konumunda olan insanların, neler üzerinde çalıştığımızı bilmek en doğal hakkınız. O konularda da bizim zaten Meclisimizin iradesine saygımız yüksek, her konuda bilgi paylaşımına gidebiliriz.

"Türkiye'de heyecan kaldı mı" diye Sayın Günal sordu. Bence var. Yaptığımız anketlerde ki çeşitli vesilelerle anketler yaptırıyoruz. Türk halkının, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının yaklaşık yüzde 60'ı bugün itibarıyla Türkiye'nin Avrupa Birliği üyesi olmasını istiyor ancak Avrupa Birliğine olan güvensizlikler nedeniyle aynı kamuoyunun yüzde 40'ı Türkiye'nin Avrupa Birliği üyesi olacağına inanıyor, yani "olmak ister misiniz" sorusuna yüzde 60'ı "Evet" diyor, "Türkiye'yi üye alırlar mı?" sorusuna yüzde 40 "Evet" diyor. Aradaki 20 puanlık fark, Avrupa Birliği üyesi birtakım ülkelerdeki siyasilerin günlük siyasi süreçlerde yaptıkları istismara yönelik açıklamaları neticesinde Türk kamuoyunda yaratılmış olan kafa karışıklığı, bilgi kirliliği. Yani sadece bizim ülkemiz içerisinde değil, Avrupa içerisinde de bu tür şeyler var ama şunu özellikle vurgulamakta fayda görüyorum: 110 bin sayfalık bir müktesebat var. Bu 110 bin sayfalık müktesebatta aday ülkelerden bahsedilir, müzakere eden ülkelerden bahsedilir ve üye ülkelerden bahsedilir. Yani ayrıcalıklı ortak, stratejik ortak falan gibi bir opsiyon yoktur. Evet, bunu dile getiren birtakım siyasiler olabilir ama Türkiye'nin müzakerelere başladığı çerçeve belgesinde de "ortak hedef üyeliktir" cümlesi vardır. Gerçekten de üyeliğin dışında bir hedef yoktur. Üyeliğin dışında bir hedefin olabilmesi için 27 Avrupa Birliği üyesi ülkenin 27'sinin birden ortak bir kararla yeni bir üyelik statüsünü hayata geçirmeleri gerekir. O zaman da, hâlihazırda 27 ülkenin kaçının o yeni statüye geçeceğini belirlemeleri gerekir. Ondan sonra Türkiye'ye böyle bir alternatif sunulabilir. Şu an için, Avrupa Birliğinde 27 ülkenin 27'sinin birden böyle bir süreç içerisinde girmeyeceğini biliyoruz. Evet, Avrupa Birliği içerisinde ülkemize karşı olduğunu belirten birtakım bireyler vardır, siyasiler vardır ama Türkiye'nin üyeliği için de çok ciddi mücadele gösteren Türkiye'nin dostları da vardır. Onları da göz ardı etmememiz gerekir. Onlar da ülkemizin üyelik sürecine çok ciddi destek vermektedirler. Bugün, Avrupa Parlamentosunun 700'den fazla üyesi vardır. Onların içerisinde birtakım çatlak sesler olabilir. Bizim Meclisimizde de birtakım farklı renkler var ama bu her milletvekilimizin her söyleminin Türkiye Büyük Millet Meclisinin tamamını bağlamayacağı gibi, Avrupa Birliği içerisindeki birtakım çatlak seslerin de Avrupa Birliğini ve bütün kurumlarını bağlamayacağını özellikle vurgulamak isterim.

Tabii şu da bir gerçek ki, bugünün Türkiye'si Avrupa Birliği üyesi olmayacak. Müzakereleri tamamlamış, yani bugünden çok farklı bir Türkiye Avrupa Birliğinin üyesi olacak ama o gün Avrupa Birliği de çok farklı olacak. O günün

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 64

koşullarını bugünden tasavvur etmeye çalışmak ve o günün kararını bugünden vermenin bir anlamının olmadığına inanıyorum. Bugün, bizim odaklanmamız gereken süreçtir. Bu süreç ülkemiz için faydalı olmuştur. Bakın, sadece yabancı sermayenin girişinde, 2003 yılında 745 milyon avro yabancı sermaye girerken ülkemize, müzakerelerin başlamasından hemen sonra, 2006 yılında 19,1 milyar avro yabancı sermaye ülkemize girmiş. Bu, kendi başına, ülkemizin Avrupa Birliğiyle müzakerelere başlamasının, belki de Ankara'nın sokaklarında gündüz vakti kutlamalar yapan insanlarımızın ne kadar uzun vizyonlu olduklarının, ne kadar geniş görüşlü olduklarının da bir göstergesidir çünkü ülkemize gelen yabancı sermayenin iki yıl gibi bir sürede 30 katı artacağını öngörmüşler ve bunu kutlamışlardır. Halkımızın sevinme hakkı vardır.

Ben, bu çerçevede, Avrupa Birliğini gerçekten bir devlet politikası olarak gördüğümüzü vurguluyorum ama tabii ki bir vazgeçilmez proje değildir. Türkiye'nin itibarı hiçbir şeyden daha az önemli değildir. Türkiye'nin itibarını hiçbir şekilde ezdirmeyiz. Biraz evvel söylediğim gibi, hiçbir zaman ülkemizin hiçbir çıkarına veya aleyhine, çıkarlarımızı aleyhine taviz verilmemiştir. Ne mensubu olduğum partinin iktidar döneminde ne bizden evvelki partiler döneminde Avrupa Birliği süreci için herhangi bir çıkar konusunda, Türkiye'nin çıkarları konusunda taviz verilmemiştir. O konuda da hepimizi ben özellikle temin etmek isterim.

Sayın Hasip Kaplan "Keşke bunları iç dinamiklerimiz de yapabilseydi." dedi. Evet, keşke olabilseydi ama bugün ülkemizde, hepimizin düşünmesi gereken, siyasetler olarak çare bulmamız gereken sorunların birçoğunun Avrupa Birliği üyesi ülkeler tarafından da yaşandığını görüyoruz. Onlar da bunların sıkıntılarını yaşamışlar ve bunun üzerine 110 bin sayfalık bir müktesebatla her şeyin kuralını belirlemişler, her şeyin standardını belirlemişler. Türkiye bu süreçte ilerlerken, bu standartları benimserken, bizden evvel aynı acı tecrübeleri yaşamış ülkelerin elde ettiği sonuçları daha az maliyetle daha kısa bir süre içerisinde kazanımı sağlayacaktır. Bu çerçevede, ümit ediyorum ki bir an evvel ombudsmanlık yasası gibi, kamu denetçiliğinin sağlanması gibi konularda burada hep birlikte el ele verebiliriz. Gerek anayasal değişikliği gerek yasa değişikliklerini hep birlikte gerçekleştirebiliriz ve Türkiye'nin önünü hep beraber açabiliriz.

Sayın Hamzaçebi'nin teşvik edici sözlerine özellikle teşekkür etmek istiyorum. Gerçekten, kendisinin sözleri ben ve çalışma arkadaşlarım için çok büyük bir motivasyon olmuştur ve bu sözlere layık olmak için daha da çok çalışma konusunda azmimizi artıracaktır.

Sayın Akçay'ın sorusu, özellikle Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine Ermeni bir uzman yardımcısının alınıp alınmaması veyahut da bununla ilgili Ermeni Patriğiyle herhangi bir anlaşmaya varılıp varılmamasıyla ilgili. Bakın, bununla ilgili çok açık ve net bir şey söyleyeyim: Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine eleman alımının şartları burada sizlerin destek ve katkılarınızla kabul edilen teşkilat yasamızla belirlenmiştir. Her kamu kurumuna olduğu gibi, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine Türkiye Cumhuriyetinin bütün vatandaşlarının işe başvurma hakkı vardır. Bir Ermeni vatandaşımızın da, bir Süryani vatandaşımızın da bir Sünni vatandaşımız kadar başvurma hakkı vardır. Şu ana kadar yalnız herhangi bir patrikhanenin, herhangi bir cemaatin veyahut da grubun bizim adımıza bir ön eleme yapma hakkı yoktur. Bu yazılar çıktığında, biz kendileriyle temas kurduk ve gazetede de Genel Sekreter Yardımcımız Sayın Burak Erdener'in açıklaması yayımlandı aynı gazetede ama tabii haberin verilmesi çok daha büyük puntolarla ve birinci sayfadan olurken, bizim ve Ermeni Patrikhanesinin –onlar da düzeltme yaptılar- yaptığı düzeltmeler çok daha küçük, arka sayfada geçirildi ama şunu da belirtmek isterim:

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Patrikhanenin beyanatı doğru ama. Yani o belki tevil etmeye çalıştı ama öyle bir açıklamasının var olduğu...

DEVLET BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (Devamla) – Patrikhanenin web sayfasında çok kısa süreli bir açıklama olmuş. Onun geçmişini de ben size anlatayım: Ermeni cemaatinin direkt bir ziyareti falan da olmadı Sayın Vekilim, Süryani cemaatinin ziyareti oldu. Beni ziyaretlerinde, kendi cemaatlerinden kamuda bir çalışan olmamasından şikâyetçi oldular. Ben de dedim ki sadece Süryani cemaatinin değil, Türkiye'deki bütün farklı grupların Türkiye Cumhuriyeti'nin vatandaşı olan, bu ülkede askerlik yapan, vergisini ödeyen bütün grupların devlet memuru olabileme hakkı vardır, bunun önünde bir engel yoktur ama kamuya eleman alımının şartları bellidir, bunu KPSS imtihanı vardır, KPDS imtihanı vardır, kurum imtihanı vardır. Bu süreçleri takip etsin gençleriniz, başvursunlar, onlar da eşit değerlendirmeye tabi tutulurlar. Bunu Süryani cemaatinden duyan Ermeni cemaatinin yetkilileri kendi gençlerini teşvik etmek için web sayfalarına bir duyuru koymuşlar "Ermeni gençleri siz de devlete başvurun, bakın devlet de fırsatlar var" diye ama bu...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Güzel bir şey bu...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Güzel bir şey olur mu! Çok vahim bir şey bu.

DEVLET BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (Devamla) – Bunu vekillerimizin kendi değerlendirmesine bırakalım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Bakan "Her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı başvurabilir, eşit değerlendirmeye tabi tutulur, başarsa kamu görevine girer" diyor. Bundan daha doğal bir şey yok.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Bakan gayet güzel söylemiş ama Patrikhanenin açıklaması çok vahim "Mutabakata vardık" diyor.

DEVLET BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (Devamla) – O konuda onlar düzeltme yaptılar efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani gerçekten düzeltilmesi lazım.

DEVLET BAKANI EGEMEN BAĞIŞ (Devamla) – "Mutabakata vardık" dedikleri, bizim "yasalarımızda bir engel yoktur"u onlar bir mutabakat... Çünkü devlet tarafından uzun yıllar öyle horlanmışlar ki bir Devlet Bakanının "Bizde bir engel yok, arkadaşlarınız başvursunlar, imtihanı geçerlerse alırız" demesini büyük bir mutabakat olarak değerlendirmişler ama şunu da Sayın Vekilim, paylaşayım: Geçtiğimiz hafta Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine dört yıl Avrupa Birliği tecrübesi olan, Avrupa Birliği kurumlarında çalışmış 42 eleman alabilmek için bir duyuru yapmıştık, 300'ün üzerinde başvuru oldu. Bu 300 başvurunun 2'sinin farklı dinî inançlara sahip vatandaşlarımız oldukları hem isimlerinden hem de beyanlarından belirlenmiştir. Onlar da yazılı imtihana girmiştir. Bürokrat arkadaşlarım şu anda yazılı imtihanları değerlendirmektedirler ama imtihanları değerlendirirken hangi yazılı kâğıdının hangi adaya ait olduğunu bilmemektedirler

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 65

çünkü o gün, soruları o sabah belirledi Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcılarımız ve isimleri kapattırarak teslim aldılar. Yani bütün puanlamalar yapıldıktan sonra açılacaktır. Bu yazılı imtihanı geçen arkadaşlarımızın içerisinde bir Ermeni, bir Musevi, bir Süryani olabilir ve sözlü imtihana davet edilebilir. Orada da başarılı olurlarsa böyle bir konuda da bizim herhangi bir ön tutumumuz yoktur, onu da sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bütçedeki artışın sebebi soruldu. Bütçedeki artışın tabii en önemli sebebi, biz 60 kadrodan 340 kadroya çıkıyoruz. Şu anda Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin 6 bin metrekairelik kapalı bir alana sahip bir binası vardır. Oraya sığamayacağımız için, hemen yanı başımızda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin yeni aldığı kulelerden beş kat kiraladık. Oraların şu anda içini yaptırıyoruz. Oralara teşrifat yapılması gerekecek. Yeni arkadaşlarımız için masalar, bilgisayarlar alınması gerekecek. Asıl bütçedeki artışın önemli sebeplerinden bir tanesi budur.

Diğer bir konuda, yine teşkilat yasamızda Brüksel'deki daimî temsilciliğimize bir daimî temsilcisi yardımcısı ve ek personel gönderebilme imkânına kavuştuk. Yurt dışı teşkilatımızın giderleri de yine bütçemizin içerisinde yer almıştır.

Logomuzla ilgili bazı sorular geldi. Logodaki on iki yıldızın sebebi, on iki Batı kültüründe mükemmelliği temsil etmektedir. On iki yıldızın ay sayısı, gündeki saat sayısı, burç sayısı, birçok sebepten dolayı seçilmiştir ama daha sonra, Avrupa Birliği üyesi ülkelerin sayısı on beşe çıkarken alınmış bir prensip kararı vardır: "Bu yıldız sayısını artırmayalım, on ikide turalım." Bu sadece Avrupa Birliğinin logosu da değildir. Ondaki çok daha geniş bir ülke grubunu temsil eden Avrupa Konseyinin de, yani Türkiye'nin kurucuları arasında yer aldığı Avrupa Konseyinin de logosu yine on iki yıldızdan ibarettir; o da lacivert zemin üzerine sarı on iki yıldızla temsil edilmektedir.

Türkiye'nin bu süreçte yıldızları hilal şeklinde sıralamış olması da Türkiye'nin de bu süreçte kendi kültüründen de Avrupa Birliğine katkıda bulunacağını, Avrupa'nın değişimine çok önemli katkıda bulunacağını vurgulaması amaçlıdır. Bu, Avrupa'daki herhangi bir kesimi rahatsız etmemelidir. Zaten, biz, ilanından evvel, Avrupa Komisyonunun Ankara Temsilciliğiyle de, İsveç Dönem Başkanlığının Ankara Büyükelçiliğiyle de istişarelerimizi yaptık. Yani onları tedirgin edecek bir şeyin olup olmadığını onlarla da istişare ettik ama üç ayrı firmadan seksenin üzerinde logo çalışması yaptırdık. Sonra, kendi arkadaşlarımızla bu konuda bir istişare yaptık. Daha sonra, Bakanlar Kurulumuzda diğer bakanlarımızın da görüşlerini aldık. Ondaki sonra, bunu bir toplantıda ilan ettik ama logomuzun da ülkemizin bu sürecine katkıda bulunacağını, heyecanı artırmak için bir nebze de olsa faydasının olacağını ümit ediyorum.

Nabucco sorusu soruldu. Nabucco, tabii şu anda Avrupa'nın en önem verdiği enerji projelerinden bir tanesi ama sadece Nabucco değil, aynı zamanda Güney Akım, aynı zamanda Türkiye-Yunanistan ve İtalya arasındaki doğal gaz boru hattı, diğer hâlihazırda üzerinde tartışılan veya konuşulan hem petrol hatları hem doğal gaz hatları Türkiye'nin Avrupa Birliği için de ve enerji tüketicileri için de bir merkez olması adına çok önemli bir süreçtir ve Türkiye de enerji konusunda oynadığı kilit rolün farkındadır. Bu konuda gerek Dışişleri Bakanlığımızın gerek Enerji Bakanlığımızın yakın istişareler içerisinde Türkiye'nin Avrupa Birliği sürecine önemli katkıları olmaktadır. Bu süreci de değerlendiriyoruz.

"Raporda katılmadığımız konular" denildi. Tabii çok detaylı olarak burada analizi yapmak mümkün değil ama başlıca, ana başlıklarıyla raporda Kıbrıs ve Yunanistan'la ilişkiler konularının siyasi kriterler altında sıralanmış olması, Kıbrıs konusunda Türkiye'nin 2002'den bu yana attığı olumlu adımlara rağmen, hâlâ "Ankara Protokolü'nün şartları yerine getirilmedi" gibi bir cümlenin bulunması, hâlbuki Avrupa Birliğinin 26 Nisan 2004 tarihli Konsey kararını, yani kendi aldıkları kararı uygulamadıklarına dair hiçbir atfı yapılmazken Türkiye'nin Ek Protokolü on ülkeye yaymadığı konusunda bir eleştiriye yer vermiş olmaları haksızlıktır. Aynı şekilde, birtakım azınlıklarla ilgili yazdıklarını kabul etmemiz mümkün değildir. Atatürk'e hakaretle ilgili, cezalarla ilgili birtakım içerikler vardır ama bunların mahkemelerimizin yanlış yorumlanmasından olduğunu, kanunlarımızla alakasının olmadığını dair hiçbir atfı yoktur. Atatürk hepimizin ortak değeridir. Hiç kimsenin Atatürk'ümüze hakaret etmesine bizler izin vermeyiz, hiçbir milletvekili vermez, hiçbir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı vermez ama bunun daha net bir şekilde yazılması gerekirdi. Bu konuda Komisyonun genişlemeden sorumlu komiseri Sayın Oli Rehn de bir açıklama yapmıştır. Atatürk'ün Avrupa Birliği için de bir ilham kaynağı olduğunu ve bu konuda raporda yer alan cümlenin daha doğru yazılması gerektiği konusunda bizimle hemfikir olduğunu da vurgulamıştır.

Onun dışında, basın özgürlüğüyle ilgili birtakım cümleler vardır ki sizler de biliyorsunuz, Türkiye'de son yedi yıldır basın özgürlüğünü kısıtlayacak tek bir kanun bu Meclisten çıkmamıştır ama Türkiye'de hiçbir sektörün vergi muafiyeti yoktur. Her sektörümüzün... Yani bugün bankalarımıza bir ceza kesildiği zaman, bu bankacılık özgürlüğünü engellenmesi anlamına gelmeyeceği gibi, medya şirketlerine kesilen vergi cezalarının da farklı yorumlanmaması gerekir. Bunun da raporda daha düzgün bir şekilde ifade edilmesinin daha faydalı olacağına inanıyorum ama dediğim gibi, başka konular da var ilerleme raporunda katılmadığımız. Bu konularda da değerlendirmelerimiz sürüyor, kurumlarımızdan da görüşler istedik. Onların hepsini değerlendirdikten sonra, resmî olarak da Avrupa Birliği Komisyonuna bu konuda hassasiyetlerimizi bildireceğiz.

Gümrük birliğinin gözden geçirilmesi konusunda, gümrük birliğiyle ilgili sayın vekillerimizin soruları oldu. Sayın Başkan, gümrük birliği konusunda adımlar atılırken biz iktidarda değildik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANİ EGEMEN BAĞIŞ (Devamla) - Ama şunu çok net bir şekilde söyleyeyim: Gümrük birliğinin bu ülkeye zarardan çok faydası olmuştur. Eğer bugün, biz Türkiye'nin Avrupa'nın 6'ncı, dünyanın da 17'nci en büyük ekonomisi olmasından hep beraber gurur duyabiliyorsak bunda gümrük birliğinin çok önemli katkısı olmuştur. Bugün, Türkiye'nin dış ticaretinin neredeyse yarısı Avrupa Birliği üyesi ülkelerle. Bunun bir dönem yüzde 70'lere kadar çıktığını biliyoruz. Türk sanayisinin rekabet gücünün artmasında gümrük birliğinin çok önemli katkıları olmuştur. Ülkemizin gümrük birliğine katılımında emeği geçen herkesi de burada takdirle anmak istiyorum. Evet, birtakım hassasiyetler olmuştur, birtakım sıkıntılar vardır. Hâlâ birtakım, üçüncü ülkelerle yapılan anlaşmalarla ilgili bizim tedirgin olduğumuz konular

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 66

vardır. O yüzden, biz Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinde bir AB hukuk birimi kurduk. Hukuki haklarımızı araştırıp Türkiye'nin kanunlardan, uluslararası anlaşmalardan ve hukuktan doğan kazanımlarını koruyacak bilgileri, belgeleri toparlayacak bir birim oluşturduk. Bunların üzerine de gideceğiz.

Bu çerçevede, Sayın Kızılcıklı gibi, Türk milletine, Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün vatandaşlarına benim de güvendiğimi özellikle vurgulamak istiyorum. Bu süreç, bir Anadolu projesidir. Anadolu bir konuda heyecan duymuşsa, gerek Selçuklu döneminde gerek Osmanlı döneminde gerek cumhuriyet döneminde, ortak bir heyecan yakalanmışsa o konuda başarılı olunmuştur. Bu konuda da başarılı olmamızın tek yolu o ortak heyecanı yakalamak ve bunu bir Anadolu projesi hâline getirmektir. O yüzden de, iletişim projemiz kapsamında Türkiye'nin farklı illerinde farklı projeleri öngörüyoruz. Ümit ediyorum, bir sene sonra huzurlarınıza geldiğimiz zaman, bu konuda da yapmış olduklarımızı size büyük bir yüz akıyla anlatabilme imkânını bulacağım.

Bilgilendirme toplantılarından bahsetti Sayın Berber. Ben de katılıyorum. Bu çerçevede, Marmara Belediyeler Birliği ile bundan bir ay evvel bir anlaşma imzaladık. Bütün belediyelerimize ve diğer bütün belediyelerimiz için de geçerli, Avrupa Birliği fonlarından nasıl faydalanılır konusunda eğitimler vermeye başladık. Bunun dışında da uzman arkadaşlarımız devamlı geziyorlar. İnşallah, bu bütçenin kabulünden sonra yeni alacağımız bütçeyle, yeni alacağımız elemanlarla daha çok belediyemize, daha çok sivil toplum kuruluşumuza, vakfımıza, odamıza Avrupa Birliği fonlarından faydalanma konusunda bilgilendirme yapmaya devam edeceğiz.

Ben, bütün milletvekillerimize bir kez daha teşekkür ediyorum katkıları için, soruları için. Bir kez daha, bütçemizin ülkemiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan isimden de bahsederek... Kısa bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii Sayın Bakan isimden bahsedince, kısa bir açıklama yapma gereği duydum. Bir defa, Sayın Bakan, benim saydığım konuların hiçbirisi yorum değil. Konuşmamda da söyledim, bir paragrafından yorum var; o da teslimiyetçi bir tavır takındığı yönünde. Sizin söylediğiniz konuyu ben şöyle söyleyeyim: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yeniden yargılamaya ilişkin kararlarının tam olarak uygulanması konusunda atf var, isme atf var, bunu özellikle söyleyeyim ama ben, başına “eli kanlı terörist” dedim, onlar öyle demiyor, “mister” diyor. Bunu düzeltmek ihtiyacı doğdu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çeviriyi siz daha iyi yaparsınız Sayın Bakan!

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ben teşekkür ederim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, kısa bir söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Günal, her gruptan bir kişiye söz veriyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Benimki sataşmaydı...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Son söz milletvekilinin... Bir cümle okuyacağım Sayın Başkan, yanlış anlamaya mahal vermeyelim.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, parti programlarından okuyorum dedi de, çok küçük, üç tane cümle söyleyeceğim size.

Bizim, şu andaki, mevcut parti programımızda ne olduğunu söyleyeceğim ki ortada kalsın.

Sayın Bakanım da söyledi, biz, koalisyon Hükûmeti döneminde o Ulusal Programı hazırladık ama bizim yaptığımız çerçeve onun dışına taşmamıştır. Zaten, koalisyondaki çatlakların en önemli nedenlerinden birisi de oydu. Oraya bakarsanız, MHP'nin nereye kadar müsaade ettiği, hangi konularda, özellikle azınlık vakıflarıyla ilgili, azınlık oluşturma ile ilgili hâlâ var, sonra size takdim ederiz onları, hani yok dediğiniz şeyleri takdim ederiz ama biz sadece şunu diyoruz: Bakın, geçmişte bunun bir devlet politikası olarak konulduğunu biliyoruz. Bugünkü geldiğimiz noktada sorgulama ihtiyacı hissetmiyorum musunuz dedim. Samimiyetle bizi alacaklarsa itirazımız yok ama hepsi diyor ki “Kardeşim bizi sizi istemiyoruz.” Onun için, şuna benziyor, kısaca söylüyorum.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Hepsi değil, nereden çıkardın hepsi diye..

MEHMET GÜNAL (Devamla) – O zaman söyleyeyim, demin söylememiştim. Sayın Bakanım, iki tane genç nişanlanıyorlar. Bir süre sonra bakıyorlar ki iki taraf da bu işin olmayacağını anlıyor, evliliğe gitmiyor ama iki taraf da bakıyor, aileler ne der, babamız ne der, işteki arkadaşlarımız ne der diye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Eğer bu böyleyse, ben onu anlatmaya çalışıyorum. Oturalım bunu gözden geçirelim. Nikâhı kim yapacak, nişanı kim yapacak... Değerlendirelim. Her seferinde oğlan bize bir şey çıkarıyor. Yok babam şunu dedi... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bir dakika... Durun arkadaşlar... Öyle oluyor arkadaşlar ya da kız evi naz ediyor “yok takı isterim, yok bunu isterim...”

BAŞKAN – Sayın Günal, teşekkür ediyoruz.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Arkadaşlar, size üç cümle okuyacağım. “Türkiye AB ilişkilerinin niteliği, zemini...”

Mikrofon kapanmış ama...

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Kayıtlara orası girmese de olur, önemli değil, kız ev-oğlan evi karıştı da...

Şimdi, bakın şöyle diyoruz: “Türkiye-AB ilişkilerinin niteliği, zemini ve çerçevesinin açıklığa ve yeni bir tanıma kavuşturulması gerekli görülmektedir” Bu geldiğimiz noktayı kast ediyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 20.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 67

“Partimiz, AB'yle ilişkileri Türkiye için bir kimlik ve kader sorunu olarak görmemektedir. Türkiye'nin, ne pahasına olursa olsun Avrupa Birliğinin yörüngesinde sürüklenmeye mecbur, mahkûm ve muhtaç olmadığını savunmaktadır.”

Avrupa Birliğinin Türkiye'nin millî birliği ve bütünlüğü terör ve bölücülük, Kıbrıs, Yunanistan ve Ermenistan konularındaki yaklaşımı Türkiye'nin menfaatlerine zarar vermemesi kaydıyla ortaklık müzakerelerinin sürdürülmesi ve tüm üyelik dışındaki yaklaşımların kabul edilmemesi politikamızın esasını oluşturmaktadır. Avrupa Birliğine dâhil ülkelerin gösterecekleri saygı, bu ülkelerle olan ilişkilerimizin geleceğini belirleyecek temel kriterler olacaktır” demişiz.

Yani buna karşıyız demek başka, demin dediğim gibi, olmuyorsa bir oturalım, aileler olarak görüşelim diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Değerli üyeler, teşekkür ediyoruz katkılarınızdan dolayı.

Sayın Bakanımıza da teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, kurum bütçesiyle ilgili görüşmelerimiz tamamlanmıştır.

Şimdi oylamaya geçiyoruz.

(Avrupa Birliği Genel Sekreterliği 2010 yılı bütçesi ile 2008 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, gündemimizde bulunan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bütçesi ve kesin hesabı kabul edilmiştir, hayırlı olsun.

Pazartesi saat 11.00'de buluşmak üzere.

Kapanma Saati: 21.04